

ŠVP

ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM PRO ZÁKLADNÍ VZDĚLÁVÁNÍ

Škola pracující s prvky pedagogiky M. Montessori

Obsah

1	Identifikační údaje.....	5
1.1	Název ŠVP	5
1.2	Údaje o škole	5
1.3	Zřizovatel.....	6
1.4	Platnost dokumentu	6
2	Charakteristika školy	8
2.1	Úplnost a velikost školy	8
2.2	Umístění školy.....	8
2.3	Charakteristika žáků	8
2.4	Podmínky školy	8
2.5	Vlastní hodnocení školy	9
2.5.1	Cíle a kritéria autoevaluace	9
2.5.2	Nástroje autoevaluace.....	9
2.5.3	Časové rozvržení autoevaluačních činností.....	9
2.6	Formy spolupráce	10
2.6.1	Spolupráce s dalšími institucemi	10
2.7	Charakteristika pedagogického sboru.....	10
2.8	Dlouhodobé projekty	10
3	Charakteristika ŠVP	11
3.1	Zaměření školy: všeobecné	11
3.2	Výchovné a vzdělávací strategie	11
3.3	Kompetence.....	13
3.4	Organizace výuky.....	30

3.5	Zabezpečení výuky žáků se speciálními vzdělávacími potřebami	30
3.6	Zabezpečení výuky žáků nadaných a mimořádně nadaných	31
3.7	Začlenění průřezových témat	32
3.7.1	Začlenění průřezových témat do jednotlivých ročníků a jejich realizace.....	60
4	Učební plán.....	64
5	Učební osnovy	67
5.1	ČESKÝ JAZYK A LITERATURA	67
5.2	ANGLICKÝ JAZYK	106
5.3	MATEMATIKA.....	120
5.4	MATEMATIKA.....	126
5.5	INFORMATIKA.....	144
5.5.1	INFORMATIKA 4. A 5. ROČNÍK.....	153
5.6	ČLOVĚK A JEHO SVĚT – PRVOUKA, VLASTIVĚDA, PŘÍRODOVĚDA	160
5.6.1	ČLOVĚK A JEHO SVĚT - PRVOUKA.....	171
5.6.2	PŘÍRODOVĚDA	202
5.6.3	VLASTIVĚDA.....	212
5.7	TĚLESNÁ VÝCHOVA	220
5.8	HUDEBNÍ VÝCHOVA.....	254
5.9	VÝTVARNÁ VÝCHOVA.....	279
5.9.1	VÝTVARNÁ VÝCHOVA.....	283
5.10	PRACOVNÍ ČINNOSTI.....	300
6	Hodnocení výsledků vzdělávání žáků	317
6.1	Zásady hodnocení a způsob získávání podkladů pro hodnocení.....	317
6.2	Zásady a pravidla pro sebehodnocení žáků (autoevaluace).....	318

6.3	Kritéria hodnocení a sebehodnocení	319
6.3.1	KLÍČOVÉ KOMPETENCE PRO 1. OBDOBÍ 1. – 3. ROČNÍK	319
6.3.2	KLÍČOVÉ KOMPETENCE PRO 2. OBDOBÍ 4. a 5. ročník.....	320
6.4	Vliv hodnocení na další rozvoj osobnosti žáka, na jeho přístup k celoživotnímu vzdělávání a na jeho další uplatnění ve společnosti Hodnocení – cíl, vliv 323	
6.5	Hodnocení výsledků vzdělávání žáků	323
6.6	Slovní hodnocení.....	323
6.7	Pravidla pro převod slovního hodnocení do klasifikace.....	324
6.8	Celkové hodnocení žáka se na vysvědčení vyjadřuje stupni	326
6.9	Postup do vyššího ročníku, opakování ročníku	327
6.10	Hodnocení chování.....	327
6.11	Výchovná opatření	328
6.12	Kázeňská opatření	329
6.13	Hodnocení žáků se specifickými vzdělávacími potřebami.....	329
6.14	Možné úpravy způsobů výuky mimořádně nadaných žáků.....	330
6.15	Hodnocení žáků cizinců	330

1 Identifikační údaje

1.1 Název ŠVP

NÁZEV ŠVP: Školní vzdělávací program pro základní vzdělávání

MOTIVAČNÍ NÁZEV: Škola pracující s prvky pedagogiky M. Montessori

1.2 Údaje o škole

NÁZEV ŠKOLY: Základní škola a Mateřská škola Slapy

PRÁVNÍ FORMA: příspěvková organizace

ADRESA ŠKOLY: Slapy č. p. 34, 391 76 Slapy, okr. Tábor

SOUČÁSTI ŠKOLY: základní škola, mateřská škola, školní družina, školní jídelna - výdejna

JMÉNO ŘEDITELE ŠKOLY: Mgr. Lenka Pecková Šonková

KONTAKT: pevná linka: 381 278 674, mob. tel.: 771 150 817, e-mail: info@montessorislapy.cz, reditel@montessorislapy.cz,
web: <http://www.montessorislapy.cz>

IČO:75001250

RED-IZO: 600064751

KOORDINÁTOŘI TVORBY ŠVP: Mgr. Martina Kramarovičová

NADŘÍZENÝ ORGÁN PRO ODVOLÁNÍ VE SPRÁVNÍM ŘÍZENÍ:

KRAJSKÝ ÚŘAD – JIHOČESKÝ KRAJ

U Zimního stadionu 1952/2, 370 76 České Budějovice, ODBOR ŠKOLSTVÍ, MLÁDEŽE a TĚLOVÝCHOVY tel.: 386 720 111

1.3 Zřizovatel

NÁZEV: Obec Slapy

ADRESA: Slapy 33, 39176 Slapy, okres Tábor

STATUTÁRNÍ ZÁSTUPCE: Ing. František Příbyl

IČO: 00667161

KONTAKT: Tel: +420 381 278 677, e-mail: slapy-tabor@volny.cz, web: <http://www.obecslapy.cz>

1.4 Platnost dokumentu

ŠVP pro ZV Základní školy a Mateřské školy Slapy má platnost od 1. 9. 2024, aktualizace 1. 9. 2024

ČÍSLO JEDNACÍ: ZSMSSL/ /2024

Razítko a podpis

.....

Mgr. Lenka Pecková Šonková,
ředitelka

2 Charakteristika školy

2.1 Úplnost a velikost školy

Základní škola a Mateřská škola Slapy je škola malotřídní, neúplná, 1. stupeň základní školy (1. – 5. ročník)

Kapacita školy: ZŠ: 53 žáků, ŠD: 40 žáků, ŠJ: 93 strážníků

Počet tříd: 3 třídy ZŠ, 2 oddělení ŠD

2.2 Umístění školy

ZŠ se nachází v obci poblíž okresního města a je dopravně snadno dostupná. Zastávka MHD a dálkových spojů je přímo u školy. Škola má zahradu určenou ke sportovním účelům, relaxaci i vyučování. Pro tělesnou výchovu a sport se využívají tělocvičny v přilehlých obcích – především v Táboře, do kterých se žáci přepravují s učiteli MHD či dálkovými spoji. K dispozici je i obecní hřiště.

2.3 Charakteristika žáků

Žáci docházejí z blízkého, vzdáleného i dalekého okolí. Pro přepravu do školy využívají zejména veřejnou hromadnou dopravu, docházejí pěšky, nebo jsou dopravováni rodiči autem. Integrujeme žáky s různými speciálními potřebami na základě doporučení ŠPZ. Škola není bezbariérová.

2.4 Podmínky školy

Školu tvoří jedna budova, ve které se nachází učebny pro ZŠ, MŠ, ŠD a jídelna. ŠD nemá samostatnou třídu a využívá 2 učeben ZŠ. Jídelna pro žáky je v přízemí, velmi malá, pro max. 12 strážníků. Šatny jsou součástí vstupní chodby a části kabinetu v přízemí.

ZŠ má třídy 3. Nemá žádnou odbornou učebnu. V budově je ředitelna, která slouží i jako sborovna, malý kabinet v 1. patře sloužící pro potřeby ŠPP a kabinet v půdní vestavbě pro MŠ.

Škola využívá inovativní metody a formy: Kritické myšlení, matematika prof. Hejného, centra aktivit, pedagogika M. Montessori, čtení genetickou metodou, písmo CS, projektové vyučování, integrovaná tematická výuka, spolupráce s rodilým mluvčím aj.

Škola v následujících oblastech spolupracuje s externími specialisty zejména v oblasti etické výchovy – etické dílny, sexuální výchovy, mediální výchovy, zdravotní výchovy. Na škole pracuje výchovný poradce, speciální pedagog, metodik prevence sociálně patologických jevů, koordinátor ŠVP, metodik ICT, koordinátor EV.

2.5 Vlastní hodnocení školy

2.5.1 Cíle a kritéria autoevaluace

- obsah a průběh vzdělávání – mimo výukové aktivity (ankety pro rodiče), plánování výuky, ŠVP
- podmínky ke vzdělávání bezpečnostní a hygienické,
- podmínky ke vzdělávání demografické (motivace žáků/děti, postoje žáků/děti ke škole),
- podmínky ke vzdělávání ekonomické,
- podmínky ke vzdělávání materiální,
- podmínky ke vzdělávání personální,
- podpora školy žákům, spolupráce s rodiči apod. - klima školy (interakce učitele a žáků klima učitel. sboru),
- podpora školy žákům/dětem, spolupráce s rodiči apod. -zohlednění individuálních potřeb žáků/děti,
- vedení a řízení školy, kvalita personální práce a dalšího vzdělávání ped. pracovníků – organizační a pedagogické řízení školy, partnerství školy a externí vztahy
- výsledky vzdělávání žáků/děti – klíčové kompetence, výsledky vzdělávání žáků/děti – znalosti a dovednosti

2.5.2 Nástroje autoevaluace

Řadíme sem: analýzu školní dokumentace, vzájemné hospitace, zjišťování a vyhodnocování výsledků vzdělávání žáků, dotazníky pro rodiče apod.

2.5.3 Časové rozvržení autoevaluačních činností

Autoevaluační činnosti jsou prováděny zpravidla po konci školního roku a zhodnocením na pedagogických poradách, formy dotazníků obvykle 1x za 2 roky.

2.6 Formy spolupráce

Úzce spolupracujeme zejména s obcí. Podílíme se na úpravě obce a na pravidelných kulturních akcích. Účastníme se některých soutěží a olympiád pořádaných různými organizacemi v okrese Tábor, popřípadě i jinde. Ve spolupráci se zákonnými zástupci organizujeme exkurze do různých podniků a na zajímavá místa našeho kraje. Organizujeme komunitní setkávání v obci: sezónní dílny, jarmarky, slavnosti apod. V budově školy organizujeme také jazykové kurzy a lekce jogy pro veřejnost, přednášky s odborníky.

Zákonní zástupci jsou zváni na pravidelné konzultace společně s dětmi. Pořádáme společné akce rodičů s dětmi: cyklovýlety, lyžování na Monínci.

2.6.1 Spolupráce s dalšími institucemi

Škola obvykle spolupracuje:

- místní a regionální instituce: knihovna Tábor, Husitské muzeum v Táboře neziskové organizace: APLA Jižní Čechy, Arpida České Budějovice
- obec: úzká spolupráce s obcí Slapy, s mysliveckým sdružením
- školská rada: pravidelná setkání se členy školské rady.
- školské poradenské zařízení: PPP Tábor, SPC České Budějovice,

2.7 Charakteristika pedagogického sboru

Vyhledáváme a snažíme se udržet si inspirativní pedagogy, kteří si zachovávají radost ze zkoumání světa a umí vytvořit prostředí vzájemné inspirace. Na škole působí okolo 6 pedagogů základní školy, včetně ředitele školy. Jsou v něm obvykle zkušené pedagogové.

2.8 Dlouhodobé projekty

- Rodiče vítáni
- Ovoce a mléko do škol

3 Charakteristika ŠVP

3.1 Zaměření školy: všeobecné

Úkolem vzdělávání na prvním stupni základní školy je návaznost na předškolní vzdělávání a výchovu v rodině. Je založeno na poznávání, respektování a rozvíjení individuálních a vývojových potřeb, možností a zájmů každého žáka. Má činnostní a praktický charakter a motivovat žáky k celoživotnímu učení. Vede žáky k samostatnosti, aktivitě, spolupráci.

Základní škola Slapy vytváří podmínky pro vzdělávání žáků, kteří ji navštěvují, pomocí metod pedagogiky M. Montessori, kritického myšlení, matematiky prof. Hejného a dalších metod, které se nám při výuce osvědčily. U všech žáků směřuje k rozvoji nezávislosti, sebedůvěry a pocitu zodpovědnosti za sebe i okolní svět.

3.2 Výchovné a vzdělávací strategie

Cílem je vytvořit prostředí, v němž se žáci mohou přirozeně rozvíjet a kde si uchovají zvědavost, tvořivost a radost z poznávání.

Základní škola Slapy usiluje o to, aby její žáci byli schopni se celoživotně vzdělávat, týmově spolupracovat, umět zacházet s informacemi, být tvořiví, flexibilní.

Vedeme své žáky k toleranci, úctě k lidem, k lidským výtvorům i k přírodě, ochotě pomoci tam, kde je to potřeba a přijímat zodpovědnost za své jednání.

Pomáháme žákům orientovat se v digitálním prostředí a vedeme je k bezpečnému, sebejistému, kritickému a tvořivému využívání digitálních technologií při práci, při učení, ve volném čase i při zapojování do společnosti a občanského života.

Chceme každému žákovi individuálně volit takové metody a formy práce, které budou maximálně vyhovovat jeho vývojovým potřebám a zájmům a umožní mu rozvíjet jeho potenciál v bezpečném demokratickém prostředí.

K naplnění cílů využíváme následující metody a formy práce: metoda M. Montessori se svou názornou výukou prostřednictvím uceleného systému pomůcek, využitím smyslů, jedinečným přístupem k žákovi a prací na elipse především 1. – 3. ročníku základní školy, dále využíváme poznatků z programu Čtením a psaním ke kritickému myšlení – především metody myšlenkových map, volného psaní a další. Využíváme také způsoby Kooperativního učení. Hledáme cesty i k dalším alternativním přístupům, které vedou k seberozvoji a sebepoznávání. Nedílnou součástí výuky je i odpočinek a relaxace. Za důležitý výchovný prvek považujeme i péči o „školní“ zvířata.

Zásady Montessori pedagogiky

- Dítě je postaveno do středu všech našich snah a aktivit. Jde o to, aby mu dospělí pomohli k rozvíjení vlastní svobodné osobnosti prostřednictvím vlastní činnosti a samostatnosti. To ostatně vyjadřuje motto celé Montessori pedagogiky, které zní: „*Pomoz mi, abych to dokázal sám.*“ Na základě principu senzitivních fází formulovaných z dlouholetých pozorování dětí, rozvinula Marie Montessori učení, které popisuje čtyři vývojové fáze dětství. Podle nich existují v životě každého dospívajícího jedince „senzitivní“ období, během nichž je obzvláště otevřený k získání určitých dovedností nebo schopností. Z toho je potom odvozen pedagogický požadavek, aby dospělými byla tato citlivá období respektována a optimálně podpořena.
- Z výše uvedeného požadavku potom vyplývá potřeba tzv. připraveného prostředí, s jehož pomocí pak dítě aktivně získávanými zkušenostmi utváří vlastní osobnost a rozvíjí kognitivní struktury.
- Chování učitele potom musí přispívat k tomu, aby nebránilo dítěti stát se samostatnou osobností. Vzájemný vztah dospělého a dítěte musí být partnerský a dialogický.

Polarizace pozornosti

Vyučování je ve vzdělávacím systému Montessori založeno na jevu „polarizace pozornosti“, který je znám jako ústřední „fenomén Montessori“. Tento jev spočívá v respektování stavu, kdy je dítě zaujato určitou činností a plně se na ni soustředí. Zaujat zvolenou činností se žák zcela soustředí na vybranou činnost. V této chvíli pracuje nejefektivněji a s plným zaujetím. Záleží mu nejen na výsledku, ale i na samotné činnosti.

Svoboda volby

Svobodná volba činnosti vychází z poznatku, že každé dítě je k učení motivováno touhou poznat svět, jeho zákonitosti i touhou po vzdělání. Uplatnění principu spontánní aktivity dětí v souladu se senzitivním obdobím vede k tomu, že volněji pracujeme s rozvrhem hodin, tzn., že pokud dítě je soustředěně zaujato pracovní činností, netrváme za každou cenu na striktním dodržení rozvrhu hodin. Ze stejných důvodů se v tomto systému neuplatní frontální vyučování, ale odpovídající formou je mnohostranná obsahová a metodická diferenciací podle zájmu

u a vnitřních potřeb dětí.

Jednota fyzického a duševního

V Montessori systému je zdůrazněna duševní a fyzická jednota ve všech oblastech vývoje člověka. Tělesná a duševní harmonie je podmínkou seberealizace člověka, proto pro rozvoj harmonického člověka má velký význam rozvoj smyslového vnímání. V Montessori koncepci je významnou kategorií pohyb, tělesná činnost.

Volný a přirozený pohyb dětí

Podle Marie Montessori je pohyb důležitý pro rozvoj dětské osobnosti a pro rozvoj inteligence. Pohyb je také významný pro uskutečnění polarizace pozornosti. V Montessori školách se pohyb využívá při vzdělávacím procesu. Organizace vyučování musí takové učení umožnit. Děti sedí u stolků, pokud mají činnost spojenou s písemným projevem, s rýsováním, po dobu vyučování se také mohou volně pohybovat po třídě.

Elipsa

Pokud je ve třídě elipsa, pak slouží jako komunitní kruh – pro sdělování informací, výuce, skupinové práci, diskusím, hram, prezentacím vlastních prací.

3.3 Kompetence

výstupy ŠVP za celé období
KOMPETENCE K UČENÍ
Metody a způsoby učení
<ul style="list-style-type: none">• ví, že se lze učit různými způsoby; s pomocí učitele zkouší a vyhodnocuje, které způsoby mu vyhovují, a při dalších úkolech používá ty, které se mu osvědčily
<ul style="list-style-type: none">• slušně požádá spolužáky v bezprostředním okolí, aby se ztišili, pokud potřebuje klid; respektuje, když stejný klid potřebují naopak oni
<ul style="list-style-type: none">• potřebuje-li se poradit, dohodne se na podmínkách (místo, čas, doba trvání), pokud dotyčná osoba (spolužák, učitel, jiný dospělý) nechce či nemůže ihned

- ve škole dodržuje přestávky a nevyplňuje je doháněním zmeškané práce nebo domácích úkolů; na vyučování se připravuje průběžně a vhodně střídá přípravu s odpočinkem a relaxací

Výuka

- aktivně vstupuje do výuky, je-li pro něho probírané učivo málo srozumitelné, obtížné, či naopak příliš triviální; nebojí se zeptat, požádat o vysvětlení nebo o konkrétní příklady; zajímá se o možnosti získání dalších poznatků o tématu, které ho zaujalo

- přizpůsobí se různým výukovým aktivitám (individuální zkoumání, kooperativní činnosti apod.) dle zadání učitele; ve spolupráci s učitelem navrhuje svůj způsob učení

- s porozuměním textu zpracuje pod vedením učitele přiměřeně dlouhé poznámky z učebnice či výkladu a správně je strukturuje

- vysvětlí a uvede příklady, jak se může konkrétní učivo, informace nebo dovednost z výuky hodit v jeho osobním životě, popř. v dalším studiu nebo v různých zaměstnáních

Výsledky učení

- nebojí se přijít za učitelem a poradit se, jak by mohl své výsledky zlepšit; vyhledává podporu, radu a pomoc, v případě, že ji potřebuje; nestydí se chodit na doučování; nezlehčuje nepříznivé hodnocení ze strany učitele, ale chápe jej jako podnět k další práci a učení

- nevysmívá se ostatním za nesprávné odpovědi; pokud se jí dopustí sám, nevymlouvá se na falešné příčiny

<ul style="list-style-type: none"> • s pomocí učitele si předem stanoví základní podmínky a kritéria, za kterých bude jeho práce úspěšná (odevzdá úkol včas, dodrží předepsanou úpravu a rozsah, správně odpoví na zadanou otázku, v případě nejasností či různých možností správnost své odpovědi i postup obhájí); porovná svůj výsledek s předchozím stavem
<ul style="list-style-type: none"> • jednoduše popíše, jak pracoval na určitém úkolu, co ho bavilo, co se mu dařilo, co se mu nedařilo nebo v čem udělal chybu; nevyhýbá se otevřenému přiznání chyb, v případě nezvládnutí úkolu se vyrovná s negativní zpětnou vazbou
<ul style="list-style-type: none"> • otevřeně diskutuje s učitelem i se spolužáky o svých vědomostech a dovednostech v různých oblastech, případně požádá o radu, o pomoc či doučování
<ul style="list-style-type: none"> • rozliší stěžejní cíle od těch méně důležitých a předem si rozvrhne čas na potřebnou přípravu; plánuje své učení. Pracuje s týdenním plánem.
<p>Práce s informacemi</p>
<ul style="list-style-type: none"> • vypracuje jednoduchý úkol s využitím nabídnutých informačních zdrojů, vyhledá informace na internetu, vypůjčí si knihu v knihovně, pracuje s encyklopediemi; osloví vhodné osoby.
<p>Propojování a využití vědomostí</p>
<ul style="list-style-type: none"> • formuluje, jaký význam má získaná informace pro běžný život, a propojuje nově získané informace s předešlými zkušenostmi
<p>KOMPETENCE K ŘEŠENÍ PROBLÉMŮ</p>
<p>Analýza problému</p>
<ul style="list-style-type: none"> • sám nebo ve spolupráci s učitelem žák problém pojmenuje

- určí, koho a čeho se problém týká

- odhadne, co způsobuje problém

- rozpozná, zda se již setkal s podobným problémem

- identifikuje alespoň jedno místo, které je z hlediska řešení problému rizikové

- posoudí, jak by problém viděl někdo jiný

Plánování řešení

- při řešení jednoduchého problému předvídá, jaké situace by mohly nastat

- vytváří a využívá vizuální znázornění jednoduchého/známého problému

- formuluje jednoduchou hypotézu

- posoudí/zjistí, zda může jednoduchý/známý problém vyřešit s tím, co ví; pozná, že chybí informace nutné k vyřešení jednoduchého problému, a alespoň jednu identifikuje

- navrhne možnosti, kterých by při řešení mohl použít

- formuluje s pomocí učitele, za jakých podmínek je možné zvolit dané řešení

- vybírá vhodnější řešení z navržených možností a obhájí je

Řešení problému

- samostatně nebo s pomocí učitele postupuje systematicky při řešení jednoduchého problému

- pokračuje v hledání řešení, i když byl napoprvé neúspěšný

- nečeká na hotová řešení a začíná řešit problém sám či s menší pomocí

- rozpozná a uvědomí si s menší pomocí spolužáka nebo učitele chybu v řešení a opraví ji

- pokusí se v případě jednoduchého problému vyvinout novou hypotézu, když se předchozí ukázala mylná

Experimentální práce

- navrhne jednoduchý experiment pro ověření jednoduché hypotézy

- provádí jednoduchý experiment

- zaznamenává postup a výsledky jednoduchého experimentu

- vyhodnocuje výsledky jednoduchého experimentu

- samostatně nebo s pomocí učitele či spolužáků vyvozuje závěry z poznatků získaných prostřednictvím jednoduchého experimentu

Posouzení a aplikace řešení

- posoudí s pomocí učitele, zda jeho výsledné řešení dává smysl

- využije výsledná řešení v konkrétních situacích

- srozumitelně vysvětluje své řešení

- neukvapuje se ve svých závěrech

- změní své závěry na základě nových informací

- vysvětlí konkrétní důsledky výsledných řešení – přínosy a nežádoucí dopady

KOMPETENCE KOMUNIKATIVNÍ

Práce s informacemi (jejich výběr, třídění)

- v textu, promluvě či jiném záznamu najde ty myšlenky a místa, které jsou vzhledem k zadanému úkolu klíčové, a stručně je shrne
- v různých zdrojích, které má k dispozici, najde informace, které souvisejí s tématem, o němž s učitelem a spolužáky diskutují

- pod vedením učitele pozná, které informace v textu si protirečí

- porovná různá tvrzení k danému tématu, pozná, když se od sebe liší

- k získávání a výměně informací využije základní funkce informačních a komunikačních prostředků a technologií, v dané situaci použije informační a komunikační prostředky nebo technologie, které ovládá

- s pomocí učitele pozná, když ho autor textu o něčem přesvědčuje manipulativním způsobem (když nezdůvodňuje, a jen konstatuje, zdůvodňuje nelogicky, tvrzení nedává smysl apod.)

Způsob vyjadřování (jeho srozumitelnost a logika)

- používá správné termíny a výstižné výrazy, které souvisejí s daným tématem; vysvětlí ostatním termín, který použil, v případě, že mu neporozuměli; dokončuje věty

- k vyjádření používá grafických znázornění a symbolických prostředků

- při popisu situací nebo vyprávění příběhu ze života postupuje chronologicky od začátku do konce, najde příčiny a následky dané situace a popíše je

Písemný projev

- svou myšlenku, svůj prožitek nebo příběh podává písemně s jasnou logikou od začátku do konce, neztrácí se v podrobnostech

Ústní projev

- pro jednotlivce i pro celou třídu srozumitelně vysloví svou myšlenku, shrne nejdůležitější informace, které se dočetl – před známým i neznámým publikem přednese své sdělení uceleně a srozumitelně; připraví si a použije poznámky tak, aby to 38 nebo které vybral z ústního projevu druhého, a stručně a srozumitelně je sdělí ostatním; souvisle a zřetelně vypráví krátký příběh nebo popisuje jednoduchou situaci, uvědomuje si přítomnost posluchačů

- rozlišuje, zda mluví se svým vrstevníkem (dítětem) nebo s dospělým, se známým nebo neznámým člověkem a přizpůsobí tomu svou mluvu

- když mluví před ostatními, sleduje jejich chování a reaguje na ně

- mluví nahlas a zřetelně, přímo k adresátům, „řeč těla“ slouží sdělení

Naslouchání, navazování a udržování kontaktu při komunikaci

- vyslechne druhého, aniž by ho zbytečně přerušoval; udržuje s mluvčím oční kontakt
- za pomoci starších osob nebo svých vrstevníků naváže v kolektivu nové kontakty a domluví se s osobami, které dosud neznal
- když něčemu nerozumí, zeptá se, jak to mluvčí myslel
- odpoví na položenou otázku, řekne svůj názor na věc
- když s druhým nesouhlasí, řekne mu to tak, aby ho neurazil, zformuluje, proč nesouhlasí
- přihlásí se o slovo, řídí se pravidly diskuse, která si se skupinou dohodl, v diskusi upozorní, když něčí vstup nepatří k hlavnímu tématu
- v diskusi mluví tak, aby mu ostatní rozuměli
- přemýšlí o názorech druhých (chce je slyšet, není k nim hluchý) a respektuje, že mohou mít názory odlišné od jeho; přijme, když druhý nesouhlasí s jeho názorem (nezlobí se na něj pro jeho názor)
- různými způsoby vyjádří své názory, pocity a myšlenky

- popisuje, co se mu nelíbí na názoru či výsledku práce druhé osoby, nikoliv na osobě samotné
- hájí svůj názor na věc, zformuluje, proč je o věci přesvědčen; je ochoten svůj názor změnit na základě nových informací
- pokud je pro něj nějaká komunikace nepříjemná a má pocit, že ho chce někdo o něčem proti jeho vůli přesvědčit, podle situace s ním odmítne komunikaci, popřípadě vyhledá pomoc u staršího spolužáka nebo u dospělého

- spolupodílí se na utváření pravidel komunikace ve třídě

KOMPETENCE SOCIÁLNÍ A PERSONÁLNÍ

Přípravná fáze práce ve skupině

- než začne pracovat, probere vlastními slovy s ostatními ve skupině zadaný úkol
- rozdělí si ve skupině role, které jsou v zadání vymezeny, případně použije známé role
- vymezuje spolu s ostatními kritéria dobře odvedené práce nebo objasňuje ta, která skupina dostala spolu s úkolem
- upraví pracovní místo, aby se skupině dobře pracovalo, půjčuje pomůcky
- dodržuje termín splnění úkolu, plní mezi termíny dohodnuté s učitelem

- spolupodílí se na vytvoření pravidel spolupráce; domluvená pravidla dodržuje, upozorní na jejich porušení

Realizace práce ve skupině

- plní jednoduché úkoly s menším počtem kroků, plní jasné role s návodem a dotahuje je do konce; rozpozná, že jednoduchý úkol (jeho část) je hotov
- při potížích se svou částí práce hledá pomoc nejprve u spolužáků, či v knihách a v jiných zdrojích, nakonec u učitele
- v případě potřeby nabízí svou pomoc – ochotně vyhoví při žádosti o pomoc
- postará se o hotové dílo v rámci zadání nebo na pokyn učitele
- po dobu práce udržuje pracovní pořádek, po skončení práce se v čase vymezeném učitelem nebo pravidly postará o úklid

Vyhodnocení práce ve skupině

- ze zadaných hledisek sleduje práci celé skupiny, jednotlivců i sebe a hodnotí ji podle modelu, s pomocí pracovního listu nebo podle kritérií připravených učitelem

- pod vedením učitele nebo podle pracovního listu navrhuje, co by se příště mělo dělat stejně a co jinak

Upevňování vztahů s druhými

- vyslovuje své ocenění nápadů a práce druhých dříve než kritiku; děkuje druhým za uznání, raduje se z úspěchu celé skupiny
- neodmítá ani nekritizuje nápady, dokud nejsou prozkoumány; neposmívá se, reaguje na informaci a nikoli na osobu
- při potížích nebo nezdaru neshazuje vinu na druhé

Podložená volba osobních cílů

- z nabídky úkolů si vybere takové, které dokáže splnit sám nebo s pomocí skupiny
- v sebehodnotících pracovních listech si s pomocí učitele nebo rodiče volí cíl pro sebezlepšení a určuje, co pro to může udělat
- vyslechne, co mu druzí nebo učitel o jeho práci říkají, radí se s učitelem, jak zlepšit své další jednání na základě toho, co se dozvěděl ze zpětné vazby

Emoce

- pokud jedná impulsivně a nezvládne své jednání, omluví se za to, že nezvládl své emoce

KOMPETENCE OBČANSKÁ

Respekt k druhým

- vyslechne názor druhých až do konce, zdržuje se odsuzujících komentářů, neposmívá se; ověřuje si, jak ostatní něco chápou, jaký názor na věc mají druzí, vyptává se, proč si to myslí
- emocím druhých se neposmívá, nedělá opovržlivé poznámky
- při posuzování konkrétních a nepříliš komplikovaných jevů, procesů, událostí a problémů ve svém okolí se ptá: „Jak bych se na to díval, kdybych byl někým jiným (tím druhým, jiným žákem, učitelem, rodičem)?“

- nevyjadřuje se pohrdlivě nebo s předsudky o skupinách lidí nebo jejich příslušnících

Pravidla

- s pomocí dospělého vytváří a formuluje pravidla soužití jednotlivého společenství (třídy, kroužku), pravidla dodržuje nebo přijímá důsledky vyplývající z jejich nedodržení; ve sporech se dovolává pravidel
- chová se tak, aby důsledky jeho chování neomezovaly druhé lidi a nepoškozovaly prostředí

Odmítání násilí

<ul style="list-style-type: none"> • v konfliktní situaci navrhuje, jak by bylo vhodné jednat – připomíná pravidla soužití, nezahajuje vážné útoky na druhé a neúčastní se jich, neponižuje druhé
<ul style="list-style-type: none"> • snaží se získat pomoc pro napadeného spolužáka, všímá si křivdy, neoplácí
<p>Aktivní pomoc</p>
<ul style="list-style-type: none"> • pomáhá spolužákům, i když nejsou kamarádi, učiteli, rodičům, bližním; pod vedením dospělých promýšlí možnosti pomoci druhým a zapojuje se do podpory vzdálených lidí
<ul style="list-style-type: none"> • navrhuje, co konkrétního by třída mohla podniknout, aby byl odstraněn některý nežádoucí jev či nešvar
<p>Samostatné jednání</p>
<ul style="list-style-type: none"> • za pomoci učitele žák ve skupině posuzuje, zda má dost informací k tomu, aby se mohl rozhodnout
<p>Respekt k právům jednotlivce</p>
<ul style="list-style-type: none"> • nad návrhy ostatních o společných záležitostech uvažuje a neodmítá je rovnou, podává své osobní návrhy k diskusi a zvážení, neodmítá realizovat přijatá řešení, i když nejsou jeho, netrucuje
<ul style="list-style-type: none"> • posuzuje, jak v reálné životní situaci, kterou prožil, byla respektována nebo porušována jeho práva; využije spolupráce s dospělým v situacích, kde svá práva nemůže uplatnit sám

- pokud nezná důvody pro to, co je mu jako dítěti zakázáno nebo mu není dopřáno, požádá o vysvětlení a to trpělivě vyslechne a respektuje

Udržitelnost života

- respektuje základní jednoduchá pravidla trvale udržitelného života

Krizové situace

- zná telefonní čísla, místa nebo osoby pro přivolání pomoci; ví, jak přivolá pomoc, případně ji poskytne
- v kritických situacích bez zmatku počká na instrukce, nebo si najde vhodnou osobu, která mu pomůže
- vyhýbá se známým nebezpečím v okolí bydliště a školy, řídí se radami a doporučeními dospělých v tom, jak předcházet rizikům (výška, hloubka, dopravní provoz, nebezpečné látky a zařízení); radami a doporučeními dospělých se řídí i bez dohledu

Vztah ke kulturnímu dědictví

- osobní vztah k prostoru, kde žije, projevuje znalostí místa, neničením památek, výzdoby, přírody, užitných objektů
- ke hře i spolupráci přijímá ostatní a neodmítá nikoho

- navštěvuje kulturní události v obci

KOMPETENCE PRACOVNÍ

Plánování

- naplánuje s pomocí učitele dílčí činnosti nutné ke splnění úkolu a s pomocí učitele stanoví čas na jejich realizaci
- reflektuje, zda měl dost nebo málo času na práci a jak čas využil
- pro vlastní činnost vybere z nabídky takové materiály a nástroje, které nejlépe odpovídají pracovnímu úkolu, a připraví je
- pro danou činnost zvolí a připraví vhodné pracovní místo

Vlastní práce

- pracuje podle osvědčeného postupu či jednoduchého návodu, pokud si neví rady, požádá o pomoc spolužáka či učitele
- přehledně zaznamená, popřípadě vysvětlí, svůj pracovní postup (s pomocí učitele, případně podle předlohy)
- při práci sleduje termín splnění úkolu, zohlední doporučení ohledně dodržení termínu
- pracuje úsporně (šetří materiál, elektrickou energii apod.)

<ul style="list-style-type: none"> • pod vedením učitele dodržuje bezpečnostní pravidla při práci; pracuje tak, aby chránil zdraví své i ostatních
Hodnocení
<ul style="list-style-type: none"> • dílčí činnosti s pomocí učitele průběžně porovnává s předem stanovenými kritérii a navrhuje úpravy, které vedou ke zlepšení
<ul style="list-style-type: none"> • rozpozná kvalitní práci a dobře splněný úkol (podle zadání a předem stanovených kritérií); s pomocí učitele či spolužáků zhodnotí podle předem stanovených kritérií práci ostatních i vlastní práci
<ul style="list-style-type: none"> • na základě hodnocení celé práce pojmenuje příčiny úspěchu i neúspěchu a s pomocí učitele navrhne úpravy, co by mohl příště udělat lépe, a čeho se naopak držet
Profese
<ul style="list-style-type: none"> • uvědomuje si, jaké pracovní činnosti ho těší, jaké mu jdou dobře, lépe než jiné
<ul style="list-style-type: none"> • poznává různé obory lidského konání; vysvětlí, v čem spočívá jejich význam
<ul style="list-style-type: none"> • získává informace o různých profesích a učí se v nich orientovat (vyhledá potřebné informace pro splnění požadavků na danou profesi apod.)
<ul style="list-style-type: none"> • poznává možnosti uplatnění vlastních schopností a dovedností a využívá je v různých činnostech
Podnikatelské myšlení
<ul style="list-style-type: none"> • vhodným způsobem nabídne vlastní služby
<ul style="list-style-type: none"> • vyžaduje adekvátní ocenění vlastního nápadu, námětu; věcně ocení nové návrhy druhých

• hospodaří s utrženými finančními prostředky – šetří finance pro konkrétní výdaje
• s pomocí učitele vysvětlí na příkladech základní etické normy podnikání

3.4 Organizace výuky

Základní vyučovací jednotkou je vyučovací hodina (45 min). Výuka na naší škole začíná s ohledem na dopravní obslužnost v 8,00 hodin. Ranní ŠD začíná v 6.30 hod.

Rozvrh hodin v týdnu není v ŠVP chápán jako dogma. Učitelé (zejména na I. stupni ZŠ) si mohou po dohodě s vedením školy rozvrhnout denní (týdenní) program výuky při zachování časových proporcí jednotlivých předmětů v týdnu.

Kromě vyučovací hodiny lze realizovat výuku i jiným typem vyučovací jednotky s odlišným časovým úsekem při dodržení zásad hygieny školní práce (přestávky, relaxace apod.). Při realizaci dílčích školních programů a projektů je nutné respektovat závaznost minimálních hodinových dotací pro jednotlivé vyučovací předměty (obory vzdělávacích oblastí) pro daný ročník (ev. pro dané vzdělávací období).

Výuka může probíhat také na školní zahradě, v obci i mimo obec (exkurze, plavecký výcvik apod.), obvykle v případech mimořádných opatření a delší nepřítomnosti žáků ve výuce pak i dálkově přes e-mail a některé vybrané aplikace, které umožní videospojení s žáky.

3.5 Zabezpečení výuky žáků se speciálními vzdělávacími potřebami

Žákem se speciálními vzdělávacími potřebami je žák, který k naplnění svých vzdělávacích potřeb nebo k uplatnění a užívání svých práv na rovnoprávném základě s ostatními, potřebuje poskytnutí podpůrných opatření. Na škole působí školní poradenské pracoviště, které pomáhá žákům, rodičům i pedagogům vytvářet podmínky pro úspěšné zvládnutí školní docházky žákům se speciálními vzdělávacími potřebami. Školní speciální pedagog a výchovný poradce spolupracují v této oblasti se školskými poradenskými zařízeními. Žákům se speciálními vzdělávacími potřebami poskytují vyučující přímou podporu prostřednictvím podpůrných opatření 1. stupně. Pokud je tato přímá podpora poskytovaná vyučujícím nedostatečná pro překonání vzdělávacích obtíží žáka, sestavujeme plán pedagogické podpory (PLPP). PLPP sestavuje třídní učitel ve spolupráci s ostatními vyučujícími daného žáka pod metodickým vedením školního speciálního pedagoga nebo výchovného poradce. Školní speciální pedagog nebo výchovný poradce spolu s třídním učitelem projednají PLPP žáka s jeho zákonným zástupcem i žákem samotným, a tento plán dle potřeby doplňují a vyhodnocují. Pokud jsou i přesto podpůrná opatření 1. stupně pro podporu žáka nedostatečná, doporučí škola vyšetření žáka ve školském poradenském zařízení. Žákům od PO2, kterým ŠPZ doporučí předmět speciálně pedagogické

péče (PSPP), je poskytována podpora prostřednictvím PSPP (individuálně dle potřeb konkrétních žáků je naplněn nácvikem sociálních dovedností, reedukací SPU). Pokud školské poradenské zařízení doporučí žákovi jako podpůrné opatření individuální vzdělávací plán (IVP), tento plán sestavuje třídní učitel ve spolupráci s ostatními vyučujícími daného žáka, speciálním nebo výchovným poradcem a ŠPZ. Při sestavování IVP vycházíme z obsahu IVP stanoveného v § 28 vyhlášky č. 27/2016 Sb. Práce na sestavení IVP jsou zahájeny neprodleně po obdržení doporučení školského poradenského zařízení. IVP je sestaven nejpozději do jednoho měsíce od obdržení doporučení školského poradenského zařízení. Během letních prázdnin, kdy není možné se dostatečně rychle kontaktovat s rodiči, je vytvořen IVP a na začátku školního roku předložen zákonným zástupcům a ŠPZ. Součástí IVP je termín vyhodnocení naplňování IVP a může též obsahovat i termín průběžného hodnocení IVP, je-li to účelné. IVP může být zpracován i pro kratší období, než je školní rok. IVP může být doplňován a upravován v průběhu školního roku. Pedagogičtí pracovníci školy vyhodnocují průběžně výchovu a vzdělávání všech žáků a přijímají odpovídající opatření pro vytvoření vhodných podmínek pro rozvoj žáka, případně konzultují s ostatními pedagogy, či pracovníky ŠPZ. Oprávněná osoba zajistí písemný informovaný souhlas zákonného zástupce žáka, bez kterého nemůže být IVP prováděn. Po podpisu IVP zákonným zástupcem žáka a získání písemného informovaného souhlasu zákonného zástupce žáka předá informace o zahájení poskytování podpůrných opatření podle IVP další oprávněné osobě, která je zaznamená do školní matriky.

Minimální úroveň očekávaných výstupů v ŠVP vychází z minimální doporučené úrovně pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření uvedených v RVP ZV. Bližší zpracování IVP škola provádí v návaznosti na znalost vzdělávacích potřeb konkrétního žáka. Očekávané výstupy, pro které není uveden výstup v minimální doporučené úrovni, mohou být při případných úpravách výstupů v individuálním vzdělávacím plánu bez náhrady vypuštěny.

3.6 Zabezpečení výuky žáků nadaných a mimořádně nadaných

Za nadaného žáka se považuje jedinec, který při adekvátní podpoře vykazuje ve srovnání s vrstevníky vysokou úroveň v jedné či více oblastech rozumových schopností, v pohybových, manuálních, uměleckých či sociálních dovednostech. Za mimořádně nadaného žáka se považuje jedinec, jehož rozložení schopností dosahuje mimořádné úrovně při vysoké tvořivosti v celém okruhu činností nebo v jednotlivých oblastech rozumových schopností, v pohybových, manuálních, uměleckých či sociálních dovednostech. K vyhledávání těchto žáků dochází na základě pozorování schopností dítěte, jeho tvořivosti v celém okruhu činností nebo v jednotlivých a rozumových oblastech, pohybových, uměleckých a sociálních dovednostech. Takto vytipovaným žákům poskytují jednotliví vyučující přímou individuální podporu. Ředitel školy může žákovi po projednání s jeho zákonným zástupcem umožnit účast na výuce některého předmětu ve vyšším ročníku. Pokud je žák ŠPZ diagnostikován jako mimořádně nadaný a ŠPZ doporučí žákovi jako podpůrné opatření IVP, je na základě písemné žádosti rodičů vypracován individuální vzdělávací plán, který vychází ze ŠVP naší školy a doporučení školského poradenského zařízení. Tento plán sestavuje třídní učitel ve spolupráci s vyučujícími předmětů, ve kterých se projevuje mimořádné nadání daného žáka, speciálním nebo výchovným poradcem a ŠPZ.

3.7 Začlenění průřezových témat

Průřezová témata rozvíjejí osobnostní, sociální a morální vlastnosti a potřeby žáků, zdůrazňují multikulturní, demokratický, globální a proevropský aspekt výchovy a vzdělávání. Poskytují žákům základní úroveň mediální gramotnosti a vedou je k pochopení důležitosti odpovědného environmentálního jednání.

Rozšiřují dále poznání žáků, umožňují jim získat komplexní pohled na danou problematiku a současně u nich formují postoje a hodnotový systém. Obohacují tak jejich osobnost a pozitivně tím ovlivňují atmosféru a sociální vztahy ve škole.

Procházejí napříč vzdělávacími oblastmi, mnohostranně propojují vzdělávací obsahy různých oborů a jsou zároveň součástí žakovy běžné životní zkušenosti, která vzniká při kontaktu s prostředím, jež žáka obklopuje.

TÉMATA	Tematický okruh:	Charakteristika:
Osobnostní a sociální výchova	<i>Rozvoj schopností poznávání</i>	<p>Tematický okruh se zaměřuje na rozvoj nejrozmanitějších poznávacích funkcí, tedy těch psychosomatických procesů, které umožňují žákovi poznávat svět a jiné lidi a umožňují mu učení. Přitom se nejedná jen o smyslové vnímání, ale také o myšlenkové procesy – procesy zpracovávání přijatých informací. Z tohoto důvodu zahrnuje tematický okruh:</p> <p>a) rozvoj (pěti vnějších) smyslů a rozvoj vnímání prostřednictvím vnitřního hmatu; b) pozornost a s ní spojené soustředění;</p> <p>c) rozvoj dovedností souvisejících s pamětí;</p> <p>d) řešení problémů;</p> <p>e) dovednosti důležité pro učení a studium.</p> <p>Žák: zdokonaluje své smyslové vnímání (vnějšími smysly i vnitřně hmatovým vnímáním)</p> <ul style="list-style-type: none"> • poznává vlastní empatické schopnosti, • rozpoznává a ovlivňuje svůj stav soustředění/nesoustředění, • používá pro sebe osobně výhodné strategie zapamatování, • popisuje a používá myšlenkové postupy řešení problémů, • používá pro sebe osobně výhodné strategie poznávání/učení, k tomu využívá znalost,

		<ul style="list-style-type: none"> • osobních psychických předpokladů k učení,
	<p>Sebepoznání a sebepojetí</p>	<p>Tematický okruh se zaměřuje na naše sebepojetí jako na ústřední téma, od kterého se odvíjí kvalita našeho prožívání, řada našich osobnostních charakteristik a též projevy našeho chování, v nichž se naše ego promítá. Jde tedy o oblast zásadní důležitosti, která je současně oblastí velmi citlivou – naše „já“ bývá snadno zranitelné.</p> <p>Témata okruhu jsou:</p> <ol style="list-style-type: none"> a) zdroje informací o „já“ – já jako zdroj informací o sobě a druhí jako zdroj informací o mně; b) oblasti informací o „já“ – moje tělo, moje psychika (temperament, postoje, hodnoty); c) zjišťování hloubky a kvality sebepoznání – co o sobě vím a co ne; d) projekce mého já v mém chování, můj vztah ke mně samé/mu, moje učení, moje vztahy k druhým lidem; e) usilování o vlastní zdravé a vyrovnané sebepojetí. <p>Žák: poznává a charakterizuje své osobní vlastnosti, např. rysy své osobnosti</p> <ul style="list-style-type: none"> • využívá prakticky různé zdroje informací o sobě, např. vlastní úvahy, zpětné vazby od druhých, • identifikuje způsoby vlastního poznávání – učení, prožívání a chování, • vyjádří, jak sám sebe vnímá, • ovlivňuje pozitivně své sebepojetí – respektive své „já“, • vyhledává pomoc při osobních krizích.

	<p>Seberegulace a sebeorganizace</p>	<p>Tematický okruh umožňuje získat schopnost ovládat svůj život a ovlivňovat sebe samé. Jeho prostřednictvím je rozvíjena schopnost nepodléhat problematickým emocím, dosahovat svých cílů a efektivně jednat. Témata okruhu jsou:</p> <p>a) sebekontrola, vůle, sebeovládání – regulace vlastního jednání i prožívání;</p> <p>b) témata týkající se organizace vlastního pracovního i volného času a s tím související plánování učení a budoucího studia;</p> <p>c) téma stanovování osobních cílů a plánování a uskutečňování kroků k jejich dosažení. Žák: reflektuje vlastní tendence jednat či naopak nejednat v různých situacích vyhodnocuje, kdy je třeba tyto tendence překonat vůlí/sebeovládáním</p> <ul style="list-style-type: none"> • používá strategie regulace vlastního myšlení, prožívání a jednání ve prospěch svůj i druhých lidí • analyzuje svůj způsob organizace času, • při plánování rozlišuje nutné a možné, • plánuje studium a učení, • charakterizuje své životní cíle,
		<ul style="list-style-type: none"> • plánuje kroky k naplnění životních cílů.

Psychohygienu

Tematický okruh se prolíná do značné míry s ostatními tématy Osobnostní a sociální výchovy. To, nakolik je potřebné pečovat o vlastní duševní zdraví a psychickou stabilitu, souvisí často s naším „já“ i s našimi schopnostmi ovlivňovat sebe samé. Zprostředkovává rozvoj dovedností, které může žák uplatnit zejména vůči sobě samému. Jejich smyslem je, aby na jedince dopadaly co nejméně důsledky různých problémů a životních obtíží.

Témata, na která se okruh soustřeďuje, jsou:

- a) dovednosti pro pozitivní naladění mysli a dobrý vztah k sobě samému;
- b) sociální dovednosti pro předcházení stresům v mezilidských vztazích; c) dobrá organizace času;
- d) dovednosti zvládání stresových situací (rozumové zpracování problému, uvolnění/relaxace, efektivní komunikace apod.);
- e) hledání pomoci při potížích.

Žák: předchází vlastním stresům, frustracím, psychickým zátěžím apod.

- usiluje o pozitivní vyladění mysli
- rozpoznává vlastní stres
- popíše postupy zvládání stresů, zátěží apod.
- uplatňuje pro sebe vhodné strategie zvládání zátěží
- popíše, kam se obrátit pro pomoc v případě, že na potíže jedinec sám nestačí.

	Kreativita	<p>Tematický okruh (obvyklé téma esteticko-výchovných předmětů) je do Osobnostní a sociální výchovy zařazen zejména proto, že kreativita je důležitá i pro zvládnání běžných životních situací. V lidských vztazích a v sociálních interakcích je užitečné být „otevřený“, neulpívat na jediné, předem naplánované možnosti jejich řešení, ale naopak reagovat a vyhodnocovat situace v jejich komplexnosti a chtít hledat různá, i neobvyklá a dosud nenaučená řešení. Z tohoto důvodu se tento tematický okruh zabývá rozvojem základních rysů kreativity: a) pružnost nápadů – schopnost najít více řešení;</p> <p>b) originalita – neotřelost, jedinečnost;</p> <p>c) schopnost vidět věci jinak než běžně;</p> <p>d) citlivost vůči problémům k řešení a schopnost „dotahovat“ nápady k realizaci (využívat je v realitě); e) tvořivost v mezilidských vztazích – „sociální tvořivost“.</p> <p>Žák: poznává svůj typ kreativity</p> <ul style="list-style-type: none"> • na příkladu vysvětlí, co je sociální tvořivost, • rozpoznává a podporuje sociálně kreativní nápady druhých,
		<ul style="list-style-type: none"> • nahlíží skutečnost z různých úhlů pohledu, • využívá svých kreativních schopností k obohacení mezilidských vztahů, v nichž žije, • využívá svých sociálně kreativních schopností k citlivému utváření vlastního image.

	<p><i>Poznávání lidí</i></p>	<p>Tematický okruh představuje „učení se“ v oblasti sociálního vnímání. Vnímat co nejpřesněji a pokud možno komplexně druhého člověka, stejně tak jako mu porozumět, je klíčová a současně velmi obtížná sociální dovednost. Nicméně právě od ní se obvykle odvíjí naše další chování a jednání v interakci s druhými.</p> <p>Témata okruhu jsou:</p> <ol style="list-style-type: none"> a) vzájemné poznávání se ve skupině/třídě; b) pozornost vůči odlišnostem mezi lidmi a hledání výhod v odlišnostech; c) chyby při poznávání lidí a možnosti, jak jim předcházet či jak se jich vyvarovat. <p>Žák: poznává své spolužáky ve třídě</p> <ul style="list-style-type: none"> • poznává a reflektuje svůj způsob vnímání druhých lidí, • vysvětlí podstatu různých chyb při pozorování a poznávání lidí, • všímá si rozdílů mezi sebou a druhými a také vzájemných shod, • vysvětlí výhody odlišností a jedná tak, aby byly odlišnosti ve skupině pozitivně využity, • vysvětlí různou důležitost různých informací o lidech pro různé druhy interakčních situací (pro situace vyjednávání, prosby/žádosti, spolupráce, pomoci apod.).
--	-------------------------------------	---

	Mezilidské vztahy	<p>Tematický okruh se zaměřuje na mezilidské vztahy jako na komplex vzájemných výměn určitých hodnot mezi lidmi. Nezaměřuje se ani tak na vztahy ekonomické, jako především na výměny v oblasti psychické, emoční, morální, pomáhající apod. Vztahy závisejí často na dobrém zacházení se schopnostmi a dovednostmi a fungování jevů obsažených v předchozích tematických okruzích – významně např. na typu „ega“ a na způsobu vzájemné komunikace.</p> <p>Témata okruhu jsou:</p> <p>a) péče o dobré vztahy;</p> <p>b) chování podporující dobré vztahy, empatie a pohled na svět očima druhého; c) respektování, podpora a pomoc;</p> <p>d) lidská práva jako regulativ vztahů. Specificky se věnuje také vztahům v konkrétní skupině/třídě (práce s přirozenou dynamikou dané třídy jako sociální skupiny). Žák: pečuje o své vztahy s druhými lidmi:</p> <ul style="list-style-type: none"> • vysvětlí a využívá chování podporující dobré vztahy, • reflektuje vlastní empatičnost, pokouší se podívat na svět též očima druhého, • • respektuje jiné lidi jako svébytné osobnosti,
		<ul style="list-style-type: none"> • respektuje svým chováním práva druhých lidí, postaví se za vlastní práva, • uvažuje o vztazích ve vlastní třídě, napomáhá jejich zlepšení nebo udržení jejich kvalit.

	Komunikace	<p>Tematický okruh výrazně prolíná všemi dalšími tematickými okruhy, neboť komunikace je soubor dovedností, jehož základním posláním je výměna informací a ovlivňování druhých lidí (příp. i sebe sama). Přesto jako samostatný tematický okruh obsahuje specifická témata:</p> <p>a) způsoby a kódy komunikace: řeč těla, řeč zvuků a slov, řeč předmětů a prostředí vytvářeného člověkem, řeč lidských skutků;</p> <p>b) efektivní příjem komunikačních zpráv: cvičení pozorování a empatického a aktivního naslouchání;</p> <p>c) dovednosti pro sdělování verbální i neverbální (technika řeči, výraz řeči, cvičení v neverbálním sdělování);</p> <p>d) specifické komunikační dovednosti: monologické formy vstup do tématu „rétorika“;</p> <p>e) dialog (vedení dialogu, jeho pravidla a řízení, typy dialogů);</p> <p>f) komunikace v různých situacích (informování, odmítání, omluva, pozdrav, prosba, přesvědčování, řešení konfliktů, vyjednávání, vysvětlování, žádost apod.);</p> <p>g) efektivní strategie: asertivní komunikace, dovednosti komunikační obrany proti agresi a manipulaci, otevřená a pozitivní komunikace;</p> <p>h) pravda, lež a předstírání (sebescénování) v komunikaci.</p> <p>Žák: charakterizuje základní kódy – typy komunikace (řeč těla, řeč slov apod.)</p> <ul style="list-style-type: none"> • zdokonaluje průběžně různé způsoby svého komunikačního chování, • odečítá informace z řeči těla, zvuků i slov, • vysílá informace souladu se záměrem svého sdělení, • sdělně vypráví, referuje, prezentuje, • v dialogu s druhými dodržuje pravidla efektivní vzájemné komunikace, • používá efektivní komunikační způsoby a strategie, • vnímá svou komunikační autostylizaci – image a zpětné vazby, jimiž druzí tuto autostylizaci reflektují.
	Kooperace kompetice (spolupráce x soutěživost)	<p>a Tematický okruh se zabývá spoluprací a soutěží, které jsou (vedle ryze individuálního chování a jednání) dvěma základními formami mezilidské interakce. I proto (ačkoli se jeho témata prolínají s tématy vztahů, komunikace, seberegulace či morálky) je zde samostatně vyčleněn. Témata okruhu jsou:</p>

		<p>a) rozvoj individuálních dovedností pro kooperaci (seberegulace v situaci nesouhlasu, odporu apod., dovednost odstoupit od vlastního nápadu, dovednost navazovat na druhé a rozvíjet vlastní linku jejich myšlenky, pozitivní myšlení apod.);</p> <p>b) rozvoj sociálních dovedností pro kooperaci (jasná a respektující komunikace, řešení konfliktů, podřízení se, vedení a organizování práce skupiny);</p> <p>c) rozvoj individuálních a sociálních dovedností pro etické zvládnání situací soutěže, konkurence.</p> <p>Žák: vysvětlí podstatu a smysl spolupráce, soutěže a individuální práce</p> <ul style="list-style-type: none"> • poznává, rozvíjí a využívá své dovednosti seberegulace a dovednosti kritického myšlení, • usiluje o to, aby získal pozitivní postoj ke spolupráci, • poznává, rozvíjí a využívá své dovednosti komunikace v týmu, řešení konfliktů a dovednosti organizace práce týmu poznává, rozvíjí a využívá své osobní možnosti a sociální dovednosti uplatnitelné v situacích soutěže, • respektuje etická pravidla spolupráce i soutěžení a uplatňuje je ve svém jednání.
	<p>Řešení problémů a rozhodovací dovednosti</p>	<p>Tematický okruh se z pohledu Osobnostní a sociální výchovy zabývá především řešením problémů v komunikaci, interakci a mezilidských vztazích (včetně zohlednění běžného mravního rozměru uvedených problémů). Témata jsou zaměřena:</p> <p>a) na dovednosti týkající se řešení problémů a rozhodování z hlediska různých typů problémů a sociálních rolí a na problémy v mezilidských vztazích;</p> <p>b) na zvládnání učebních problémů vázaných na vzdělávací obsah vyučovacích předmětů.</p> <p>Žák: vysvětlí, co považuje za životní (osobní, vztahové) problémy</p> <ul style="list-style-type: none"> • vysvětlí obvyklé příčiny vzniku osobních nebo vztahových problémů, • reflektuje, analyzuje a případně charakterizuje své problémy v těchto oblastech, • aplikuje efektivní strategie řešení problémů ve svém životě, • podílí se na řešení problémů ve třídě, • reflektuje své jednání, myšlení a prožívání v situacích řešení učebních problémů.

	<p><i>Hodnoty, postoje, praktická etika</i></p>	<p>Tematický okruh zahrnuje mravní výchovu. Výchova charakteru, slušného chování a výchova k hodnotám sice prolíná prakticky celou Osobnostní a sociální výchovou, ale je natolik závažná, že je nutné jí věnovat samostatný tematický okruh.</p> <p>Témata okruhu jsou:</p> <p>a) analýzy vlastních i cizích postojů a hodnot a jejich projevů v chování lidí;</p> <p>b) vytváření povědomí o morálních kvalitách typu odpovědnost, spolehlivost, spravedlivost, respektování apod.;</p>
		<p>c) pomáhající a prosociální chování (člověk neočekává protislužbu);</p> <p>d) praktické dovednosti rozhodování v eticky problematických situacích všedního dne.</p> <p>Žák: popíše svůj žebříček hodnot</p> <ul style="list-style-type: none"> • identifikuje postoje a hodnoty jiných lidí prostřednictvím jejich promluv a chování, • rozpozná mravní rozměr běžných situací, • charakterizuje prvky morálního jednání a mravní vlastnosti, • jedná v souladu s etickými pravidly, dodržuje zákony, • pomáhá druhým, podporuje je, • v životních situacích se rozhoduje se zřetelem k mravnímu rozměru.

<p>Výchova demokratického občana</p>	<p><i>Občanská společnost a škola</i></p>	<p>Tematický okruh rozvíjí poznatky, dovednosti a zkušenosti získané ve výchově rodinou a v předškolním vzdělávání. Žák se učí chápat lidi a vztahy mezi nimi. Je vhodné tematický okruh provázat se vzdělávací oblastí Člověk a jeho svět, konkrétně s jejími tematickými okruhy Místo, kde žijeme a Lidé kolem nás. Stejně účelná je i provázanost s vybranými tematickými okruhy průřezového tématu Osobnostní a sociální výchova.</p> <p>Tematický okruh sleduje ve dvou základních rovinách – 1) žák a jeho škola, 2) škola a její okolí – funkční rozvoj žákova vztahu ke škole od pouhého vnímání jako vzdělávací instituce k chápání školy jako svého prostoru. Povzbuzováním zainteresovanosti, tvořivosti a participace na dění (zejména) ve třídě umožňuje rozvíjet žákův vztah ke škole, lidem, sobě samému. Opomenout nelze učení se slušnému chování a jednání, komunikačním a jiným pravidlům. Je proto důležité, aby žák o své škole něco věděl (tradice, osobnosti, úspěchy, kredit).</p> <p>Žák: pojmenuje svá pozitivní očekávání i obavy z dění v rámci školního života</p> <ul style="list-style-type: none"> • na platném řádu školy rozpozná konkrétní pravidla a chápe jejich smysl, • popíše náplň činnosti třídní samosprávy (tzv. funkční vymezení z hlediska povinností, odpovědností, práv a kompetencí) aktivně se podílí na návrhu pravidel pro život třídy a práci ve skupině, • navrhne způsoby, jimiž se žactvo může aktivně zapojit do života školy (např. vyjádří své nápady a podněty pro vylepšení prostředí třídy či školy, v rámci projektového vyučování projevuje iniciativu apod.) a zhodnotí vlastní podíl na životě třídy a školy podílí se na organizaci činnosti samosprávných žákovských orgánů ve škole / třídě / jiné školní sociální skupině, • posoudí, zda je chování ve třídě / vrstevnické skupině v souladu či v nesouladu s platnými/dohodnutými pravidly, • uvede úspěchy školy z historie i současnost.
---	---	--

	<p><i>Občan, občanská společnost a stát</i></p>	<p>Tematický okruh navazuje na tematický okruh Občanská společnost a škola. Jeho přínosem je změna postoje ke společenskému prostředí, ve kterém žák žije. Tematický okruh sleduje posun žákova vnímání svého okolí jako „samozřejmého, žijícího si svým vlastním chodem“ k uvědomování si a poznávání konkrétních aktivit občanů pro jeho zlepšování. Teprve na základě tohoto posunu může žák postupně rozvíjet své porozumění vzájemným vztahům občan – občanská společnost – stát. Tematický okruh tak má podporovat žákovy aktivity projevující a rozvíjející jeho zájem na životě v obci o její tradice, významná místa, kulturní, sportovní aj. akce, do nichž se žák může zapojovat. Tematický okruh klade důraz na pochopení demokratického fungování obce a státu a uvědomování si možností aktivně se na tomto dění podílet. Tato změna postoje vede přes demokratické prostředí školy. Svým charakterem je nejvíce propojen se vzdělávací oblastí Člověk a jeho svět, zejména s tematickými okruhy Místo, kde žijeme a Lidé kolem nás a částečně s Lidé a čas a Člověk a jeho zdraví. Žák: vyjádří vlastními slovy, jak chápe pojem občan:</p> <ul style="list-style-type: none"> • vyhledá aktuální informace o životě ve „své“ obci a jednoduchým způsobem posoudí jejich význam pro život občanů z konkrétních příkladů, odvodí, čím se orgány státní správy a samosprávy zabývají, • rozpozná příklady porušování lidských práv a svobod (včetně dětských práv) a vyhledá adekvátní způsob pomoci, • uvede příklady spolupráce, solidarity, tolerance a příklady nedorozumění související se soužitím občanů, • zformuluje reálné návrhy a zrealizuje konkrétní činnosti ve prospěch obce či spoluobčanů, • popíše symboly obce, ve které žije, a vysvětlí jejich význam, • uvede příklady občanských sdružení, organizací a obecně prospěšných společností, kde může realizovat svoje zájmy.
--	--	--

	<p>Formy participace občanů v politickém životě</p>	<p>Tematický okruh je vzhledem ke svému konkrétnímu znalostnímu obsahu na 1. stupni zařazen spíše jako okruh „připravující“. V oblasti participačních schopností a dovedností žáků (pravidla, spolupráce ve skupině apod.), úzce navazuje na tematický okruh Občanská společnost a škola, přičemž tyto schopnosti a dovednosti dále rozvíjí v orientaci na:</p> <p>a) uvědomování si různosti individuálních zájmů jedinců a respektu k odlišnostem;</p> <p>b) rozpoznávání zájmů a cílů, které jsou společné a prospěšné širšímu celku;</p> <p>c) konkrétní způsoby prosazování a uskutečňování společných zájmů a cílů.</p> <p>Žák se prostřednictvím práce ve skupině, a to jak v rámci třídy, tak školy, seznamuje se společensky odpovídajícími způsoby vyjednávání protikladných zájmů, učí se je posuzovat podle co největší prospěšnosti (tj. nikoli jen na základě egoistických „kritérií“) a rozšiřuje poznání svých možností iniciativního přístupu k řešení konkrétních problémů a situací. Žák si uvědomuje, jak je</p>
		<p>důležité něco udělat ve prospěch celku, pro druhé (tj. nejen pro sebe) a jak se to konkrétně odráží v rozvoji života skupiny, třídy, školy – v podobě konkrétních výsledků, zlepšení a prospěchu. Tento tematický okruh nabízí široké možnosti v interdisciplinárním propojení s tematickými okruhy Místo, kde žijeme a Lidé kolem nás vzdělávací oblasti Člověk a jeho svět, ale i s průřezovými tématy Osobnostní a sociální výchova a Mediální výchova.</p> <p>Žák: respektuje dětská a žákovská práva a povinnosti i u ostatních dětí a spolužáků</p> <ul style="list-style-type: none"> • analyzuje chování své školní třídy a vrstevnické skupiny při dosahování společného cíle, • kriticky posoudí konkrétní příklady ze svého okolí (médií), kdy se lidé spojili k prosazování společného zájmu, napravě nevyhovujících podmínek apod., • prokazuje aktivní a iniciativní přístup při spolupráci s ostatními a při pomoci druhým sdělí, na koho a jakým způsobem se obrátit v krizových situacích v případech zjevného bezpráví a nespravedlnosti, • seznámí se s konkrétními způsoby vyjádření podnětů, kritiky, nesouhlasu, protestu jako demokratického prostředku prosazování zájmů (určité) skupiny, • zdůvodní povinnost respektovat příslušné autority v jejich kompetenci rozhodování (rodiče, škola – školní řád, stát – dopravní předpisy apod.), • uvede příklady zájmů osobních a skupinových, soukromých a veřejných, parciálních a celospolečenských.

	<p>Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování.</p>	<p>Tematický okruh se zaměřuje na rozvíjení žákovy vnímavého, citlivého a respektujícího vztahu k druhým, proto by měl být důsledně propojován s jeho sebepoznáním. Žák se učí nevnímat sebe sama jen jako „příjemce“, ale i jako toho, kdo může být druhým podle svých možností prospěšný. Demokratické hodnoty a principy jsou u žáka formovány a rozvíjeny především prostřednictvím konkrétních situací (a jejich simulací) vyžadujících rozhodování a řešení konfliktů jak ve třídě / škole / jiné sociální skupině, tak i v osobním životě. Žák v rámci pravidel nemá mít obavy vhodně vyjádřit svůj názor, klást otázky a sdělovat připomínky, tím se učí základům kritiky.</p> <p>Tematický okruh úzce souvisí s Osobnostní a sociální výchovou, zejména tematickými okruhy Morální rozvoj a Sociální rozvoj. Stejně důležitá je vazba ke vzdělávací oblasti Člověk a jeho svět, tematickému okruhu Lidé kolem nás, Místo, kde žijeme a částečně Lidé a čas.</p> <p>Žák: zaujímá otevřený a společensky přijatelný postoj ke konfliktům, nevyhýbá se jejich řešení a aktivně k tomuto postoji přispívá:</p> <ul style="list-style-type: none"> • odliší a objasní situace, ve kterých se může rozhodovat svobodně, a příklady situací, ve kterých se musí podřídit celku, • diskutuje o konkrétních příkladech nespravedlnosti, nesvobody, nepochopení, sobectví apod. a vyjádří svůj názor, jak jim lze předcházet a napravovat je, • obhájí svůj pozitivní postoj k solidaritě a pomoci, který vyjádří vlastní činností,
		<ul style="list-style-type: none"> • za pomoci učitele připraví aktivitu / projekt / skupinovou práci zaměřenou na konkrétní způsoby demokratického rozhodování a řešení veřejných problémů v praxi, • na základě příkladu ze života společnosti vysvětlí, že zdrojem veškeré státní moci je lid.

Výchova myšlení evropských globálních souvislostech	k v a	<i>Evropa a svět nás zajímá</i>	<p>Tematický okruh se zaměřuje na procesy získávání a interpretace nových poznatků, které vycházejí především z osobní zkušenosti žáka a z jeho nejbližšího okolí a umožňují pochopení rozdílů a podobností mezi životy lidí. Žáci jsou vedeni k rozvíjení dovednosti hledat a kriticky hodnotit informace, uvědomovat si souvislosti místních i světových událostí na život lidí, všimnout si rozdílů mezi životy lidí v různých kulturách, místech a čase. Nejde tedy jen o vytváření národní identity, na což se učivo 1. stupně dříve tradičně orientovalo a globální pohled na místní jevy a procesy se v minulosti objevoval až v zeměpisném učivu na 2. stupni. Důležité je, aby se globální perspektivě postupného poznávání světa věnovala pozornost již na 1. stupni, se zvláštním důrazem pak v pojetí vzdělávací oblasti Člověk a jeho svět.</p> <p>Žák: vyhledává informace o sobě a své rodině a o místě, kde žije, porovnává je a dává do souvislostí s tím, co se dozvídá od ostatních a z dalších zdrojů o světě a aktuálním dění na základě osobního příběhu někoho z rodiny nebo blízkého okolí uvede, jak mohou významné události ovlivňovat životy lidí, porovná způsob života lidí nyní a v minulosti a v různých kulturách,</p> <ul style="list-style-type: none"> • zařadí naše dějiny a kulturu do evropských souvislostí, poukáže na to, jak se celoevropské obecnější trendy projevíly konkrétně na našem území, • porovná, jak vypadalo v jednotlivých historických epochách a dnes místo, kde žije, a zjištěné změny dá do souvislostí se změnami v životě místních obyvatel a společnosti, • hodnotí vliv současného dění ve světě na svou osobu, na místo, kde žije a na dění v ČR.
		<i>Objevujeme Evropu a svět</i>	<p>Tematický okruh propojuje poznatky o přírodním prostředí s historickým a kulturním vývojem a s dopady na rozvoj hospodářství, využívá vlastních zkušeností žáků. Přispívá k základnímu pochopení propojenosti současného světa a některých jeho problémů. Zaměřuje se na rozvoj znalostí týkajících se globálních problémů, jako je např. chudoba, nízká úroveň vzdělání, špatný zdravotní stav, a na rozvoj schopností pojmenovat jejich příčiny a přicházet s nápady možností, jak přispět k jejich řešení. Nově získané poznatky z předchozího tematického okruhu jsou dále využívány a důraz je kladen na operace vyšší poznávací náročnosti, zejména jako je hledání souvislostí a řešení problémů.</p> <p>Žák: na konkrétním výrobku (např. čokoláda, oblečení, mobilní telefon), který běžně používá, uvede příklady propojenosti dnešního světa a vysvětlí, co je umožňuje, reflektuje své vlastní zkušenosti z cestování a setkávání se s lidmi z odlišného sociokulturního prostředí:</p> <ul style="list-style-type: none"> • ze svých vlastních zkušeností a z poznatků o světě odvodí příklady nerovnosti ve světě,

		<ul style="list-style-type: none"> • na základě příběhů konkrétních lidí uvede nejčastější příčiny chudoby a problémy s ní spojené (nízká úroveň vzdělání, zdravotní problémy, špatný stav životního prostředí, migrace aj.).
	<i>Jsme Evropané</i>	<p>Tematický okruh vede žáky k uvědomění si skutečnosti, že všichni jsme obyvatelé jednoho společného světa a všichni máme svůj díl zodpovědnosti za jeho současný stav a další vývoj. Žáci jsou proto směřováni k vyjádření vlastních hodnot a postojů. Těžištěm tohoto okruhu je vlastní iniciativa, vyhledávání možností, jak přispět ke zlepšení situace ve svém nejbližším okolí a tím případně napomoci i k řešení problémů, jež mají globální přesah.</p> <p>Žák: aktivně se účastní školních a jiných akcí, které mají za cíl přispět k řešení místních problémů s globálním přesahem (tzn., že k nim dochází i jinde ve světě):</p> <ul style="list-style-type: none"> • objevuje a respektuje jinakost a kulturní rozmanitost ve svém nejbližším okolí i ve světě, • rozpozná stereotypy a předsudky ve svém okolí a usiluje o jejich odbourání, • podporuje a vytváří harmonické mezilidské vztahy, • vyjadřuje solidaritu s lidmi žijícími v obtížných podmínkách a je ochoten přispět ke zlepšení situace.
Multikulturní výchova	<i>Kulturní diference</i>	<p>Tematický okruh v nejvyšší možné míře zdůrazňuje zkušenosti žáka a jeho život v rodině a s nejbližší sociální realitou. Právě tyto zkušenosti přinášejí zásadní podněty k jejich srovnávání se zkušenostmi jiných žáků a tím a hodnot.</p> <p>Žák: vypráví o zvycích a tradicích udržovaných v jeho rodině a porovná je se zkušenostmi ostatních:</p> <ul style="list-style-type: none"> • vnímá existenci jinakosti a vlastními slovy sdělí svou zkušenost (zážitky z pobytu doma i v zahraničí; postřehy z médií), • objasní potřebu spolupráce s vrstevníky, a to bez ohledu na jejich odlišnost (genderovou, věkovou, sociokulturní, etnickou, náboženskou a jinou), • uvede příklad konkrétní situace, kdy je skupině lidí přisuzována určitá vlastnost na základě ojedinělé osobní zkušenosti (např. z hlediska genderu, z hlediska sociální exkluze, z hlediska etnického, náboženského aj.), • vyjádří své pocity v situaci, kdy je okolím (kamarády, spolužáky) vnímán jinak, než jak se vnímá sám; zformuluje možné (pravděpodobné) důvody, proč tomu tak je.

	<i>Lidské vztahy</i>	<p>Tematický okruh se zaměřuje na získání osobních zkušeností žáka s lidskými vztahy v jeho nejbližším a důvěrně známém okolí – v rodině. Jeho prostřednictvím si žáci osvojují zásady vhodného chování nejen v rodině, ale i v prostředí školní třídy, v okolí bydliště, v sousedství a ve vztazích a kontaktech se svými kamarády. Důraz je kladen na pochopení významu mezilidských vztahů a s tím spojenou výchovou k toleranci a citlivosti k jakýmkoli projevům nesnášenlivosti.</p>
--	----------------------	--

		<p>Žák: uvědomuje si význam mezigeneračních vztahů, tolerance, empatie a citlivosti vůči jakýmkoli projevům nesnášenlivosti:</p> <ul style="list-style-type: none"> • osvojuje si zásady slušného jednání a chování mezi lidmi, uvědomuje si jejich význam pro harmonický rozvoj osobnosti vzhledem k třídnímu kolektivu a mimoškolnímu setkávání s jinými lidmi, zejména z jeho nejbližšího okolí, • popíše a vystihne způsob života v rodinách svých kamarádů, spolužáků či v rámci sousedských vztahů (oslavy svátků, narozenin, rodinné vazby apod.), • uvědomuje si význam pozitivních mezilidských vztahů (uvede konkrétní příklady ze svého okolí); podle svých schopností přispívá k jejich zlepšování, • rozlišuje projevy netolerantního chování k jakémukoli druhu odlišnosti ve společnosti a uvede konkrétní příklady,
--	--	--

	Multikulturalita	<p>Tematický okruh rozvíjí interkulturní komunikaci, otevřenost a toleranci vůči jinakosti. Žáci se učí chápat kulturu jedince a skupiny jako odraz životní zkušenosti a vnímat její proměnlivost, přičemž je především využívána zkušenost z vlastního prostředí (zejména rodiny, třídního kolektivu, zájmové skupiny, místa bydliště). Zdůrazněna je narativní a zážitková dimenze uchopování reality (vyprávění, příběh). Prostřednictvím tematického okruhu si žáci osvojují schopnost vnímat jazyk jako významný prostředek mezilidského porozumění a rozvíjení dovednosti naslouchat druhým a sdělovat své myšlenky a pocity, čímž podporují interkulturní dialog.</p> <p>Žák: zná kořeny a historii vlastní rodiny, popíše prostředí, ve kterém žije, v případě přemístění i změny, které s tím souvisí, včetně toho, co si z původního prostředí jeho rodina uchovala (např. zvyky, tradiční jídla apod.) a s čím novým se musela vypořádat na konkrétním příběhu, s nímž se setkal (literatura, film, orální historie):</p> <ul style="list-style-type: none"> • popíše rozličné způsoby života, myšlení a vnímání světa vysvětlí význam symbolů a rituálů pro jedince (např. políbení před spaním, mávání na rozloučenou, podání ruky) a skupinu (např. pokřik sportovního oddílu, jehož je žák členem), • používá rozličné komunikační dovednosti nejen pro vyjadřování svých myšlenek a pocitů, ale i pro výměnu a získávání informací; nepoužívá výrazy, které zesměšňují či urážejí druhé, • v komunikaci s ostatními naslouchá, respektuje jejich pocity a názory, váží si jejich zkušeností a osobních prožitků.
	Principy sociálního smíru a solidarity	<p>Tematický okruh zprostředkovává žákům sociální soudržnost na příkladu školní třídy, resp. školy, coby vzájemně se podporujícího společenství svobodných jedinců, kteří se společně vzdělávají v prostředí školy které je otevřené a přátelské. Důraz je kladen na osobní prožitek žáků a dovednost popsat</p>

		<p>možnosti, jak zajistit, aby se lidské společenství (školní třída) dokázalo vyrovnat s rozličnými projevy sociokulturní různosti.</p> <p>Žák: objasní a na příkladech literárních textů (pohádky, báje, pověsti) uvede, proč je solidarita a soudržnost společnosti významná:</p> <ul style="list-style-type: none"> • sdělí vlastními slovy svou osobní zkušenost v situaci, kdy se cítil být součástí určitého společenství, kdy mohl někomu druhému pomoci, • popíše své pocity na konkrétním příkladu různosti, která ohrožuje soudržnost společenství, představí možnost, jak ji minimalizovat, • na příkladu ze svého okolí popíše rozličné projevy růzností, jež jsou příčinou nevhodného dělení (např. „majetní/nemajetní“, „šikovní/nešikovní“), a zaujímá k tomu postoj, • na konkrétním nebo i smyšleném příkladu jedince či skupiny lidí dokáže popsat, jaká jejich lidská práva jsou porušena a jak to ohrožuje soudržnost společnost.
--	--	--

Environmentální výchova	Senzitivita Vztah člověka k prostředí	<p>Environmentální senzitivitou se rozumí citlivost, vztah a empatie vůči přírodě a životnímu prostředí, včetně citlivého vztahu ke zvířatům a rostlinám. Je základním předpokladem k projevení zájmu učít se o životním prostředí, mít o něj starost a podnikat kroky k jeho ochraně. Rozvíjením environmentální senzitivity ovlivňujeme ranou motivaci dětí diskutovat a zkoumat otázky životního prostředí, jde proto o vstupní a klíčovou oblast environmentální výchovy. Čím více žáci pobývají v přírodě, tím více podporují jako dospělí péči o životní prostředí. Pro rozvíjení environmentální senzitivity se doporučuje zabezpečit žákům častý kontakt s přírodou a prostor pro samostatné interakce s přírodou a pro její poznávání. Kontakt s přírodou by měl být pro žáky příjemný a bez stresujících zážitků.</p> <p>Učitelé mají jen omezenou možnost environmentální senzitivitu rozvíjet a nelze dosahovat nějakého předem určeného stupně environmentální senzitivity. Přesto je důležité se o to v rámci možností snažit. Pomoci může spolupráce s organizacemi, které se zabývají výchovou v přírodě, a s centry nabízejícími pobytové programy pro děti v přírodě.</p> <p>1. stupeň</p> <p>Klíčové téma je nejučinnější rozvíjet již v raném věku. Rozvoj environmentální senzitivity podporují pobytové akce v přírodě nebo vhodně architektonicky vyřešená školní zahrada. Významná je spolupráce s rodinou a vzor vyučujícího. Nevhodné je naopak strašit žáky katastrofickými prognózami. Žák: libovolnou formou vyjádří, čím je pro něj příroda:</p> <ul style="list-style-type: none"> • vyjádří své pocity při fyzickém kontaktu s přírodou,
		<ul style="list-style-type: none"> • různými způsoby (slovy, výtvarně i jinak) reflektuje svůj prožitek smyslového (zrakového, sluchového, hmatového, čichového i chuťového) kontaktu s přírodou, • popíše pozorované změny v přírodě v čase (den, noc, roční období), • vypráví (napíše) příběh vybraného organismu a porovná jej s životem člověka; • vyjádří své stanovisko k smrti či omezení životních potřeb organismu působením člověka, • přizpůsobí své chování k živým organismům na základě vyhodnocení jejich základních potřeb, • pod dohledem dospělé osoby se pravidelně a dlouhodobě stará o květinu nebo vhodně vybraná zvířata, • vyhledá a zvolenou formou interpretuje příběhy a legendy o přírodě a krajině ze svého regionu.

	<p>Zákonitosti (ekosystémy, základní podmínky života)</p>	<p>Zákonitostmi se rozumí znalosti základních principů fungování životního prostředí, tedy to, „jak to obvykle v přírodě chodí“. Nejdůležitější zákonitosti nacházíme: v tocích energie a koloběhu látek; v potravních vztazích; ve vztazích mezi organismy a prostředím; v sociální struktuře populací a společenstev; v antropogenním vlivu na životní prostředí. Záměrem je, aby žák těmto zákonitostem porozuměl – všiml si v přírodě jejich projevů, dokázal vyhledávat další příklady a propojoval si je s vlastním životem a chováním.</p> <p>1. stupeň</p> <p>Charakteristika: Klíčové téma vytváří předpoklady k dosažení doporučených očekávaných výstupů ostatních klíčových témat. K tomu lze vhodně využít terénní formy výuky nebo zařazení aktivit, ve kterých žáci mohou samostatně prozkoumat, jak daná zákonitost působí. Výukové aktivity je vhodné propojovat s příklady z každodenního života žáků. Žák: uvede jednoduché příklady potravních vazeb mezi organismy; u vybraných organismů:</p> <ul style="list-style-type: none"> • určí (na základě informací o jejich životě) jejich roli v potravním řetězci, • uvede jednoduché příklady závislosti organismu na prostředí, • rozliší různé druhy sociálních vztahů mezi několika jedinci u vybraného druhu (rodičovská péče nebo konkurence – např. souboj jelenů o laně), • na konkrétních příkladech vysvětlí princip koloběhu základních látek (např. uhlíku a vody) v životním prostředí, • rozliší základní biotopy a typ využití krajiny (zahrada, pole, louka, les, rybník, hory, jeskyně, lidské sídlo) a přiřadí k nim organismy, které se v nich vyskytují, • nalezne vztah mezi stavem ekosystému a lidskou činností na příkladu konkrétních míst ve svém okolí (např. louka – kosení, pole – orba a pěstební činnost, • na příkladech různých organismů vysvětlí princip proměn v závislosti na prostředí a čase (stárnutí, růst, metamorfóza, rozklad),
		<ul style="list-style-type: none"> • popíše vybrané výrobní procesy (pečení chleba a pečiva, výroba textilu, nábytku, skla, plastů), • vyhledá ve svém okolí přírodní zdroje, ze kterých se tyto produkty vyrábějí.

	<p>Problémy a konflikty (lidské aktivity a problémy životního prostředí, vztah člověka k prostředí).</p>	<p>Jako environmentální problémy se označují objektivně existující problémy životního prostředí, které mohou, ale nemusejí být způsobeny lidskou činností. Problémy vznikají tehdy, je-li v ohrožení něco, co je pro někoho hodnotou. Environmentální problémy jsou kriticky zkoumány pomocí metod přírodních a společenských věd a žáci se seznamují s jejich podstatou a vědeckou reflexí. Environmentální konflikty představují společenskou diskusi o řešení problémů. Vznikají tehdy, pokud existují různé názory na řešení daného problému.</p> <p>Environmentální problémy a konflikty mají být rozvíjeny až poté, co si žáci osvojili určitou míru environmentální senzitivity a porozumění ekologickým principům. Ke zkoumání problémů a konfliktů je možné použít metody práce s textem, simulační hry, filmy či internet. Důležitým zdrojem zkušeností je průzkum v terénu (je-li to vzhledem k charakteru konfliktu možné).</p> <p>1. stupeň</p> <p>Charakteristika: Klíčové téma na 1. stupni uvádí žáky pouze do základů problematiky, jejíž těžiště spočívá až na 2. stupni. V přípravě na 1. stupni je vhodné začít s jednoduchou analýzou problémů. Pod vedením učitele si žáci kladou otázky o příčinách a následcích aktuálních environmentálních problémů, diskutují o nich, snaží se hledat odpovědi a formulovat závěry, které směřují k řešení konkrétní situace. Žák: nalezne vztah mezi příčinou a následkem běžných činností a zdůvodní nezvratnost:</p> <ul style="list-style-type: none"> • některých rozhodnutí a chyb (např. když se květina nezalévá, uschne), • spolupracuje se spolužáky na řešení problémů, které vyvstanou při běžném provozu školy (např. domluva o organizaci třídění odpadu), • učí se porozumět odlišným názorům na řešení problému, • identifikuje aktuální environmentální problém v okolí, popisuje, jak se jej osobně může dotýkat, a vyhodnotí, zda se na něm osobně podílí, • propojí daný problém do základních souvislostí se svými znalostmi, vyhledává další informace vztahující se k problému, problém analyzuje (informace třídí, uvádí je do souvislostí, formuluje závěry apod.
--	---	---

	<p><i>Výzkumné dovednosti znalosti</i> (ekosystémy, Základní podmínky života, lidské aktivity a</p>	<p>a Klíčové téma rozvíjí schopnosti žáků samostatně zkoumat environmentální problémy a konflikty a vyhodnocovat jejich možná řešení. Prostřednictvím výzkumných znalostí a dovedností se žáci učí formulovat jednoduché výzkumné otázky a navrhnout základní postupy výzkumu (sbírat potřebná data, uspořádat je, vyhodnotit a interpretovat). Rozvíjení výzkumných dovedností lze podporovat při poznávání základních podmínek života, ekosystémů i posuzování dopadů činnosti člověka na životní prostředí. Na základě výsledků výzkumu žáci vyvozují závěry, vyhodnocují možná řešení, zauímají k nim vlastní stanoviska s příslušným odůvodněním a prezentují výsledky své práce.</p>
	<p>problémy životního prostředí)</p>	<p>1. stupeň Charakteristika: Klíčové téma na 1. stupni zahrnuje základní přípravu žáků pro pozdější rozvíjení výzkumných dovedností. Do výuky jsou průběžně zařazovány různé badatelské aktivity spojené s formulací hypotéz, zapisováním pozorovaných změn, jejich vyhodnocováním a vyvozováním závěrů. Žák: formuluje jednoduché otázky a na základě vlastního pozorování a zkoumání na ně získává odpovědi (např. Jak se pohybuje rak? Kde roste mech?):</p> <ul style="list-style-type: none"> • osvojuje si základní badatelské dovednosti (pozorování, experimentování, zásady správného zaznamenávání – zápisy, tabulky, grafy, obrazová dokumentace) • pozoruje a zkoumá přírodní děje pomocí jednoduchých pomůcek a nástrojů (pracuje s lupou, dalekohledem, teploměrem apod.), • vyhledává informace ke zkoumaným otázkám v odborné literatuře a dalších zdrojích (atlasy, encyklopedie, klíče, internet), • porovnává záznam nebo zkušenost z vlastního pozorování přírody s informacemi, • uvedenými v přírodovědné literatuře (klíče, atlasy, encyklopedie, internet).

	<p>Akční strategie (lidské aktivity a problémy životního prostředí, vztah člověka k prostředí)</p>	<p>Akčními strategiemi zde rozumíme znalosti a dovednosti potřebné k tomu, aby žáci mohli přijmout takové jednání, které v dané situaci povede k environmentálně nejvýhodnějším důsledkům.</p> <p>Odpovědné environmentální chování může souviset s jednou či více v přímém kontaktu s přírodou či přírodními zdroji), spotřebitelstvím (jednání, ve kterém žáci ovlivňují trh využitím své kupní síly, např. nákup výrobků s ekoznačkou), přesvědčováním (jednání, kdy žáci ovlivňují jiné lidi k odpovědnému environmentálnímu chování), politickými akcemi (jednání, ve kterém žáci např. komunikují se zastupiteli, dospělí pak mohou rozhodovat o výběru kandidátů při volbách) a právními akcemi (jednání, kdy žáci využívají existující právní nástroje, např. píší petice či dávají podněty k trestnímu stíhání, dospělí se pak mohou účastnit různých rozhodovacích procesů).</p> <p>1. stupeň</p> <p>Charakteristika: Klíčové téma rozvíjí základní znalosti a zejména dovednosti vztahující se k oblasti ekomanagementu, tj. k třídění odpadu a využití druhotných surovin, šetření vodou a energiemi, k významu zeleně a ohleduplnému chování k přírodě.</p> <p>Žák: vybere z běžných každodenních činností ty, při kterých může svým chováním snížit jejich dopad na životní prostředí; navrhne konkrétní opatření, které by k tomuto snížení vedlo (např. šetření vodou při denní hygieně):</p> <ul style="list-style-type: none"> • ukáže svému vrstevníkovi postup, jak provést jednoduché opatření z oblasti ekomanagementu, které sám považuje za důležité (např. upozorní, že „plast patří sem“); vysvětlí důvody, proč opatření provádí, • uvede výhody a nevýhody různých opatření z oblasti ekomanagementu, která snižují dopady vlastního jednání na životní prostředí; (např. třídění odpadu, šetření vodou a energií).
--	---	--

Propojující témata Environmentální výchovy

Vztah k místu

Vztahem k místu se rozumí rozvíjení vědomí sounáležitosti žáka s místem a regionem, ve kterém žije. Vztah k místu má čtyři základní dimenze:

- (1) biofyzikální, vyjadřující žákovu znalost geografie a ekologie místa;
 - (2) psychologickou, která odráží žákovu identifikaci s místem a jeho schopnost vnímat a ocenit jedinečnost místa;
 - (3) sociokulturní, která je utvářena znalostí příběhů spojených s místem a interpretací historie a současnosti využívání místa společností;
 - (4) politicko-ekonomickou, vyjadřující porozumění názorům na využívání různých zájmových skupin a možnostem pro vlastní aktivní ovlivňování budoucího vývoje místa.
- Vztah k místu představuje průřezovou dimenzi environmentální výchovy, která by měla být rozvíjena a prohlubována napříč celým kurikulem. Učitel může rozvíjet identifikaci žáka s místem spolu s rozvojem environmentální senzitivity, diskutovat o jeho udržitelném rozvoji, řešit místní environmentální konflikty, rozvíjet výzkumné dovednosti na místní problematice apod. Doporučuje se propojovat školu s místní komunitou a jejími problémy i reáliemi. Školy mohou využívat místní pamětníky, žáci mohou studovat historii místního přírodního parku a realizovat v něm naučnou stezku, školní jídelny mohou odebírat produkty od místních farmářů apod.

Přesvědčení o vlastním vlivu

Přesvědčením o vlastním vlivu (tzv. interní ohnisko kontroly) se rozumí to, že žák bude přesvědčen o tom, že je v jeho možnostech ovlivňovat svým rozhodováním životní prostředí obecně i v konkrétních konfliktech. Současně žák odmítne názor vyjadřující opak – to, že jedinec nic nezmuže a o problémech rozhoduje někdo jiný – „ti nahoře“, zákony trhu či přírody. Pro rozvíjení tohoto postoje je klíčové dávat žákům prostor pro vlastní iniciativu a umožňovat jim zapojovat se do takových úkolů, ve kterých mají šanci zažít úspěch spojený s konkrétním pozitivním dopadem na životní prostředí. Propojující téma je svázáno především s klíčovými tématy Problémy a konflikty a Akční strategie.

Osobní odpovědnost

Osobní odpovědností je zde míněno to, že žák přijme svůj díl odpovědnosti za existující environmentální problémy a stav životního prostředí, propojí je se svým životem a je ochoten podílet se na jejich řešení. Žáci by proto měli dostat příležitost k tomu, přijímat ve škole odpovědnost za úspěch společných projektů i dílčích aktivit.

Kooperativní dovednosti

Schopnost žáka spolupracovat s ostatními a budovat s nimi přátelské a kooperativní klima ve třídě je předpokladem pro práci s aktivními formami výuky environmentální výchovy. Spolupráce žáků se proto objevuje při rozvíjení všech klíčových témat environmentální výchovy. V rámci výuky by kooperativní dovednosti měly být rozvíjeny pomocí aktivit na budování důvěry, rozvíjení komunikačních dovedností, schopností plánovat práci, určovat si cíle a dalších.

Pro efektivní rozvíjení environmentální výchovy je také důležité zohlednit klima ve třídě, respektive vývojovou fázi skupiny podle zásad tzv. skupinové dynamiky.

Environmentální postoje a hodnoty

Environmentálními postoji se rozumějí stanoviska, která žáci zaujímají k životnímu prostředí a jeho složkám, problémům, environmentální politice, technologiím, aktivitám apod. (např.: Lidé by se měli více uskrovnit a méně jezdit autem.). Environmentální hodnoty představují určité obecné kvality či objekty, kterých si ceníme (čisté životní prostředí, environmentální spravedlnost apod.).

Postoje a hodnoty se rozvíjejí v rámci všech klíčových témat environmentální výchovy. Je vhodné zařazovat například diskusní aktivity, ve kterých žáci identifikují vlastní postoje a hodnoty a porovnávají je s hodnotami a postoji ostatních. Současně je vhodné si uvědomit, že samotné zastávání příznivých environmentálních postojů ještě nevede k odpovědnému environmentálnímu chování a je pouze jednou z rozvíjených oblastí.

<p>Mediální výchova</p>	<p><i>Mediální propedeutika</i></p>	<p>Tematický okruh: 1. stupeň – 1. období</p> <p>Charakteristika: Tematický okruh plní v 1. období 1. stupně úlohu prostředníka pro vstup do světa médií, představuje úvodní část Mediální výchovy, proto její základní funkcí není získávání faktických znalostí z oblasti médií, ale vytvoření situací, prostoru a příležitostí, v nichž mohou žáci aktivně zpracovávat své mediální zážitky a zkušenosti. Vzhledem k tomu, že u žáků 1. až 3. ročníku ZŠ je vztah k médiím převážně intuitivní, je mediální tematika tohoto tematického okruhu převedena do takových symbolických forem, jimiž si žáci v daném věkovém stupni osvojují svět (ilustrace, hra, rozhovor, vyprávění). Současně je však třeba směřovat k tomu, aby se užívání médií postupně stalo vědomou aktivitou, kterou lze racionálně kontrolovat. I v tomto období je možné začít žáky zapojovat podle jejich schopností a zájmu do skupinové práce v realizačním týmu. A to i tak, že se postupně seznamují s výhodami i riziky internetu, mobilu a nových technologií.</p> <p>Žák: odpovídá na otázky zaměřené na obsah čteného, slyšeného nebo sledovaného jednoduchého zpravodajského či reklamního sdělení:</p> <ul style="list-style-type: none"> • charakterizuje postavy a hodnotí jejich jednání ve vztahu k události (zamýšlí se nad jejich vlastnostmi apod.), • dotváří krátkou zprávu do logického celku (vyprávěním, dramatizací, ilustrací apod.), • při četbě, poslechu, sledování pohádek, seriálů, filmů rozlišuje prostředí reálné a fantastické (od vyjádření dojmu a pocitu k formulaci soudu a názoru), • postupně rozlišuje místo a čas děje, jednoduché příběhy vypráví v časové a příčinné souvislosti, • na základě své intuice hodnotí přání, které slibuje splnit reklama, a porovnává je s realitou svých potřeb, zájmů a přání, • sdělí, která média a jakým způsobem provázejí jeho den („moje každodenní mediální biografie“, média jako součást rodinného prostředí), • na konkrétním příběhu začíná rozpoznávat rizika, která pro něj i pro ostatní představuje, • zveřejňování soukromí na internetu, a na příkladu uvede zásady bezpečného užívání síťových médií.
--------------------------------	-------------------------------------	--

	<p>Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení</p>	<p>1. stupeň – 2. období</p> <p>Charakteristika: Tematický okruh v 2. období 1. stupně zahrnuje částečně i témata z tematického okruhu Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality a Stavba mediálních sdělení a současně obsahuje jednoduché produktivní činnosti a schopnosti rozlišit funkce jednotlivých mediálních sdělení. Žák si začíná osvojovat poznání, že jednotlivé typy sdělení mají své funkce či komunikační cíle, že jsou součástí kultury, v níž žije, a jejich výpovědní/pravdivostní hodnota je velmi</p>
		<p>různá. Mediální výchova nabízí pro toto období řadu možností. Ty se vztahují zejména k podpoře sociálního učení, k rozvoji čtenářské gramotnosti, k rozšíření vyjadřovacích možností a schopností žáků, ke kooperaci s mimoškolními partnery i k veřejné prezentaci výsledků školní práce.</p> <p>Žák: rozlišuje a porovnává podle charakteristických rysů a způsobů užití masová a síťová média (tisková média, rozhlas, televize, internetové stránky aj.):</p> <ul style="list-style-type: none"> • na konkrétních příkladech rozlišuje základní funkce mediálních sdělení: informovat, vzdělávat, získávat, bavit, • rozlišuje informativní a umělecké obsahy (především zpravodajství, vzdělávací a osvětové pořady a texty a fikce pohádkové a dobrodružné povahy) od reklamy, • rozezná a využívá základní prostředky zpravodajství; napíše krátkou zprávu – odpoví na otázky „kdo?, co?, kdy?, kde?“, • rozezná získávací cíle reklamy a rozlišuje výrazové prostředky, které reklama využívá pro oslovení různých cílových skupin, <p>na příkladu (členů rodiny aj.) demonstruje rozdíly ve způsobech konzumace médií a v přístupech k mediálním sdělením,</p> <ul style="list-style-type: none"> • na konkrétních příkladech vysvětlí rozdíl mezi reálným a virtuálním světem (přímá komunikace vs. virtuální komunikace, např. spolužáci vs. virtuální přátelé), • uvede rizika spojená s uveřejňováním informací a fotografií o sobě a svých blízkých na různých komunikačních sítích, chápe význam ochrany osobních údajů a chová se podle toho.

Průřezová témata jsou zpravidla využita jako integrativní součást vzdělávacího obsahu vyučovacího předmětu nebo případně v podobě samostatných předmětů, projektů, seminářů, kurzů apod.

3.7.1 Začlenění průřezových témat do jednotlivých ročníků a jejich realizace

OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA (OSV)					
Tematický okruh	ročníky I. stupně				
	1.	2.	3.	4.	5.
Rozvoj schopností poznávání	PRV, MA	PRV	PRV, MA,	AJ, MA, VLS	AJ, MA, VLS
Sebepoznání a sebepojetí	PRV, PČ	PRV, PČ	PRV, VV	VV, INF	INF, VV
Seberegulace a sebeorganizace	PČ, MA, TV, HV	PČ, MA, TV, HV	PČ, TV, MA, HV	PČ, INF, TV	PČ, INF, TV
Psychohygiena	VV, PRV	PRV, VV	VV, PRV	VV, INF, TV, HV	TV, VV, INF, HV
Kreativita	PČ, VV, MA	PČ, VV, MA	PČ, MA, VV	PČ, INF, VV	PČ, INF, VV
Poznávání lidí	PRV, ČJ	PRV, ČJ	PRV ČJ	VLS, PŘ, AJ	VLS, PŘ, AJ
Mezilidské vztahy	PRV, AJ	PRV, AJ	AJ, PRV	AJ, VLS	AJ, VLS
Komunikace	ČJ, AJ	ČJ, AJ	AJ, ČJ	INF, ČJ, AJ	INF, ČJ, AJ

Kooperace a kompetice (spolupráce x soutěživost)	VV, ČJ, TV, MA	VV, ČJ, TV, MA	MA, TV	PŘ, VLS, TV	PŘ, VLS, TV
Řešení problémů a rozhodovací dovednosti	PČ, MA, TV	MA, PČ, TV,	PČ, TV, PRV, MA	PČ, PŘ, TV, INF	PŘ, INF TV, PČ
Hodnoty, postoje, praktická etika	PRV ČJ	PRV ČJ	PRV ČJ	ČJ VLS, PŘ	ČJ VLS, PŘ

ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA (EV)

Tematický okruh	ročníky I. stupně				
	1.	2.	3.	4.	5.
Senzitivita	PRV, VV, ČJ	PRV, VV, ČJ	PRV, ČJ	PŘ, ČJ	PŘ, ČJ
Zákonnosti	PRV	PRV	PRV	PŘ	PŘ
Problémy a konflikty	PRV	PRV	PRV	PŘ, INF	PŘ, INF
Akční strategie	PRV,	PRV	PRV	PŘ, VLS	PŘ, VLS
Výzkumné dovednosti a znalosti	PRV	PRV	PRV	PŘ, PČ	PŘ, PČ

VÝCHOVA DEMOKRATICKÉHO OBČANA (V DO)

Tematický okruh	ročníky I. stu				
	1.	2.	3.	4.	5.

Občanská společnost a škola	ČJ, PRV	PRV, ČJ	ČJ, PRV	INF, VLS	INF, VLS
Občan, občanská společnost a stát	PRV	PRV	PRV	ČJ, VLS	ČJ, VLS
Formy participace občanů v politickém životě				VLS, INF	VLS, INF
Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování	PRV	PRV	PRV	VLS, AJ	VLS, AJ

MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA (MV)

Tematický okruh	ročníky I. stupně				
	1.	2.	3.	4.	5.
Kulturní diferenciacie	AJ	AJ	AJ	AJ	AJ
Lidské vztahy	TV, PRV, HV	TV, PRV, HV	TV, PRV, HV	TV, AJ, PŘ, HV	TV, PŘ, HV, AJ
Multikulturalita	AJ, PČ	AJ, PČ	AJ, PČ	AJ, VLS, ČJ	AJ, VLS, ČJ
Princip sociálního smíru a solidarity	PRV, ČJ	PRV, ČJ	ČJ, PRV	ČJ	ČJ

M MEDIÁLNÍ VÝCHOVA (MeV)						
Tematický okruh	ročníky I. stu					ně
	1.	2.	3.	4.	5.	
Mediální propedeutika	ČJ	ČJ	ČJ	VV, INF ČJ	VV, INF ČJ	
Kritické čtení a vnímání mediálního sdělení	ČJ	ČJ	ČJ	ČJ, INF VLS	INF, ČJ VLS	

VÝCHOVA K MYŠLENÍV EVROPSKÝCH SOUVISLOSTECH (VMEGS)					
Tematický okruh	ročníky I. stupně				
	1.	2.	3.	4.	5.
Evropa a svět nás zajímá	ČJ, AJ	ČJ, AJ	ČJ, AJ, PRV	VV, ČJ	VV, ČJ
Objevujme a Evropu a svět	AJ, MA	AJ, MA	AJ, PRV, MA	PŘ, INF, AJ, VLS	PŘ, INF, AJ, VLS
Jsme Evropané	AJ, MA	AJ, MA	AJ, PRV, MA	AJ, MA, VLS	AJ, MA, VLS

4 Učební plán

	Vzdělávací oblast Vzdělávací obor	1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník	Celkem
Jazyk a jazyková komunikace	ČESKÝ JAZYK	7	7 + 1	7 + 1	6 + 2	6 + 2	33 + 6
	ANGLICKÝ JAZYK	+1	+ 1	3	3	3	9 + 2
Matematika a její aplikace	MATEMATIKA	4	4 + 1	4 + 1	4 + 1	4 + 1	20 + 4
Informatika	INFORMATIKA	-	-	-	+ 1	1	1 + 1
Člověk a jeho svět –	PRVOUKA	2	2	2	-	-	12 + 2
	PŘÍRODOVĚDA	-	-	-	1 + 1	2	
	VLASTIVĚDA	-	-	-	1 + 1	2	
Umění a kultura	HUDEBNÍ VÝCHOVA	1	1	1	1	1	5
	VÝTVARNÁ VÝCHOVA	1 + 1	2	2	1	1	7 + 1
Člověk a zdraví	TĚLESNÁ VÝCHOVA	2	2	2	2	2	10

Člověk a svět práce	PRACOVNÍ ČINNOSTI	1	1	1	1	1	5
	CELKEM	20 hod	22 hod	24 hod	26 hod	26 hod	102 + 16

Název vyučovacího předmětu	Zkratka	Poznámky k vyučovacímu předmětu	Vzdělávací oblast <i>Vzdělávací obor</i>
ČESKÝ JAZYK	ČJ	Povinný předmět v 1. – 5. ročníku	Jazyk a jazyková komunikace <i>Český jazyk a literatura</i>
ANGLICKÝ JAZYK	AJ	Povinný cizí jazyk začíná v 1. ročníku s dotací 1 hodiny.	Jazyk a jazyková komunikace <i>Cizí jazyk (Aj)</i>
MATEMATIKA	M	Povinný předmět v 1. – 5. ročníku.	Matematika a její aplikace <i>Matematika a její aplikace</i>
INFORMATIKA	INF	Povinný předmět ve 4. a 5. ročníku s dotací 1 hodina týdně. Jeho cílem je naplnit vzdělávací obsah stanovený ve výstupech vzdělávacího oboru Informační a komunikační technologie. Přípravuje rovněž žáky na využití ICT v jiných předmětech i v praktickém životě.	Informační a komunikační technologie <i>Informační a komunikační technologie</i>
PRVOUKA	PRV	Povinný předmět v 1. – 3. ročníku.	Člověk a jeho svět <i>Člověk a jeho svět</i>
VLASTIVĚDA	VLS	Povinný předmět v 4. a 5. ročníku Navazuje na výuku PRV v 1. – 3. třídě.	Člověk a jeho svět <i>Člověk a jeho svět</i>

PŘÍRODOVĚDA	PŘ	Povinný předmět v 4. a 5. ročníku. Navazuje na výuku PRV v 1. – 3. třídě.	Člověk a jeho svět <i>Člověk a jeho svět</i>
HUDEBNÍ VÝCHOVA	HV	Povinný předmět v 1. – 5. ročníku.	Umění a kultura <i>Hudební výchova</i>
VÝTVARNÁ VÝCHOVA	VV	Povinný předmět v 1. – 5. ročníku.	Umění a kultura <i>Výtvarná výchova</i>
TĚLESNÁ VÝCHOVA	TV	Povinný předmět v 1. – 5. ročníku.	Člověk a zdraví <i>Tělesná výchova</i>
PRACOVNÍ ČINNOSTI	PČ	Povinný předmět v 1. – 5.	Člověk a svět práce <i>Člověk a svět práce</i>
NÁBOŽENSTVÍ	NB	Nepovinný předmět, 1 h. týdně/ neotvírá se pravidelně každý rok	

5 Učební osnovy

5.1 ČESKÝ JAZYK A LITERATURA

Charakteristika vyučovacího předmětu	<p>Český jazyk a literatura je vzdělávací obor, který poskytuje žákům jazykové vzdělání v mluvené i psané podobě. Vede žáky k pochopení společensko-kulturní souvislosti jazykového vyjadřování. Jazyková výuka, jejímž cílem je zejména podpora rozvoje komunikačních kompetencí, vybavuje žáka takovými znalostmi a dovednostmi, které mu umožňují správně vnímat různá jazyková sdělení, rozumět jim, vhodně se vyjadřovat a účinně uplatňovat i prosazovat výsledky svého poznávání. Vytváří předpoklady k efektivní mezilidské komunikaci, a to i v cizím jazyce. Kultivace jazykových dovedností a jejich využívání je nedílnou součástí všech vzdělávacích oblastí. Český jazyk a literatura</p> <p>Mateřský jazyk je pro rozvoj dítěte klíčový. Má nesmírný význam z hlediska osobnostního i sociálního a je zároveň prostředkem výchovy a vzdělávání i výchovným cílem. Vyučování mateřskému jazyku vybavuje člověka pro aktivní vstup do situací mezilidského styku v mluveném i psaném. Žák si osvojuje a přejímá duchovní bohatství národní a světové kultury.</p> <p>Do předmětu je začleněna i etická výchova.</p>
---	--

<p>Obsahové, časové a organizační vymezení</p>	<p>Vyučovací předmět český jazyk a literatura se vyučuje jako samostatný předmět v 1. ročníku 7 hodin týdně a ve 2., 3., 4. a 5. ročníku 8 hodin týdně. Učíme číst metodou genetickou a s přihlédnutím k individuálním potřebám dítěte i případně metodou slabičnou. Psaní vyučujeme zejména Comenia scriptem, s přihlédnutím k individuálním potřebám i vázané písmo.</p> <p>Se čtením, psaním a výukou českého jazyka začínají děti v naší škole již v mateřské škole a plynule pokračují ve škole základní. Učitelky využívají senzitivních období, zájmu a naladění žáka, doporučují žákovi vhodné činnosti, které odpovídají schopnostem a úrovni, na které se nachází.</p> <p>Ve škole je zajištěna možnost komunikace mezi žáky a na partnerské úrovni také s učiteli a dospělými. Součástí běžného života každé třídy je obvykle komunitní kruh, kde mají žáci možnost sdělovat své zážitky, diskutovat, vyjadřovat se k problémům, pravidlům, prezentovat informace, hodnotit svou práci. Od počátků školní docházky trénují verbální komunikaci s ostatními žáky a s dospělými ve třídě.</p> <p>Při výuce čtení je prvotní cíl to, aby rádi četli texty a celé knihy, dokázali se nad texty zamýšlet, povídat si o přečteném, porovnávat se čteným textem své vlastní zkušenosti a zážitky a čerpat z textů nové informace. Od počátků psaní ukazujeme, že je příjemné si zapisovat své myšlenky, názory a informace pro sebe a poskytnout je také k přečtení ostatním. Texty, se kterými žáci pracují při výuce čtení, psaní, při práci s mluvnickými pravidly a slohovém výcviku jsou smysluplné – to znamená, obsahují slovní zásobu z oblasti, o kterou má žák zájem, přináší nové informace nebo podněcuje k fantazii a sebevyjádření.</p>
	<p>Žáci se učí získávat informace z různých zdrojů – k dispozici je knihovna s dětskou literaturou a čítankami, slovníky, encyklopediemi, jako informační zdroj slouží učebnice českého jazyka a literatury, možnost přístupu na internet. Vedeme žáky k obohacování slovní zásoby novými pojmy, které se učí propojovat na fakta a generalizace, porovnávat obsahy a zpracování obdobných námětů v různých textech.</p> <p>Pro čtení, psaní, mluvnická pravidla, slohový výcvik a literaturu je ve třídě připraven „jazykový materiál“, který respektuje zásady pro připravené prostředí v pedagogickém systému Montessori.</p> <p>Pro výběr okruhů učiva je důležitější připravenost žáka než příslušný ročník školní docházky. Žáci nemusí postupovat daným jednotným pořadím činností a oblastí, ale mohou si vybírat z nabídky podle svého zájmu a pracovat svým individuálním tempem. Pokud si dítě vybere oblast, ke které nemá potřebné dílčí zkušenosti, učitel mu ukáže a doporučí, které učivo si ještě předem potřebuje osvojit.</p> <p>Nedílnou součástí jazykové oblasti je společná práce a komunikace mezi žáky, při které se učí jeden od druhého a společně pracují na zadaných úkolech. Využíváme aktuálních událostí a života třídy a školy, při kterých mohou děti využívat své jazykové dovednosti a</p>

	prezentovat svou práci. Za důležité považujeme, aby se žáci učili mluvit o svých pocitech, zkušenostech, zážitcích a názorech a nebály se je konfrontovat s okolím.		
Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků		žáci	učitel
	<i>Kompetence k učení</i>	<ul style="list-style-type: none"> • stále zdokonalují své čtení s porozuměním přiměřeně náročných textů • aplikují naučená pravidla pravopisu a vzájemně je propojují • seznamují se s mluvnickými a literárními termíny souvisejícími s probíraným učivem • využívají vytvářené podmínky pro získávání dalších informací potřebných k práci • jsou motivováni k aktivnímu zapojování se do vyučovacího procesu • jsou vedeni k systematickému přemýšlení a ukládání informací. 	<ul style="list-style-type: none"> • vede žáky k vyhledávání a třídění informací • vede žáky k užívání správné terminologie • zohledňuje rozdíly ve znalostech a pracovním tempu jednotlivých žáků • sleduje při hodině pokrok všech žáků □ vede žáky k využívání výpočetní techniky
	<i>Kompetence k řešení problémů</i>	<ul style="list-style-type: none"> • navrhnou různá řešení problémů, dokončují úkoly a zdůvodňují své závěry 	<ul style="list-style-type: none"> • zadává úkoly způsobem, který umožňuje volbu různých postupů
		<ul style="list-style-type: none"> • jsou připravováni, aby samostatně našli pravidla, kterými se řídí probírané mluvnické jevy • nalézají chyby v textu a odůvodňují správná řešení 	<ul style="list-style-type: none"> • vede žáky k plánování postupů

	Kompetence komunikativní	<ul style="list-style-type: none"> • dodržují dohodnutá pravidla pro naslouchání a rozhovor • správně formulují obsah sdělení v rámci probíraného učiva • využívají dostatečného množství příležitostí k porozumění literárních textů rozšiřují svoji slovní zásobu • jsou vedeni ke správné, srozumitelné stavbě větných celků, k vyprávění. 	<ul style="list-style-type: none"> • zadává úkoly, při kterých žáci mohou spolupracovat • vede žáky k tomu, aby brali ohled na druhé • vede žáky k výstižné argumentaci
	Kompetence sociální a personální	<ul style="list-style-type: none"> • diskutují v malých skupinách i v rámci celé třídy • prezentují své myšlenky a názory, • vzájemně respektují pokyny a doporučení pedagogů • dokáží požádat o pomoc 	<ul style="list-style-type: none"> • vyžaduje dodržování pravidel slušného chování • dodává žákům sebedůvěru • vede žáky k dodržování pravidel
	Kompetence občanské	<ul style="list-style-type: none"> • jsou seznamováni s naším slovesným dědictvím • a chápou jeho význam • četba literatury naučné i vědecké vede žáky k vytváření si postoje k přírodě, k životnímu prostředí • jsou motivováni k četbě, recitaci, literárním projevům • pro žáky se specifickými potřebami jsou k dispozici vhodně přizpůsobené pracovní materiály 	<ul style="list-style-type: none"> • zadává skupině úkoly způsobem, který vylučuje, aby jeden žák pracoval za ostatní • motivuje žáky k prozkoumávání názorů a pohledů lišících se od jejich vlastních • motivuje žáky k zájmu o kulturní dědictví

	Kompetence pracovní	<ul style="list-style-type: none"> • dodržují hygienická pravidla pro čtení a psaní • připravují si a udržují svůj učební prostor jsou • motivováni k organizaci a plánování učení 	<ul style="list-style-type: none"> • vede žáky k dodržování pravidel • bezpečnosti a ochrany zdraví učitel vede žáky k využívání znalostí v běžné praxi • vede k dodržování bezpečnostních pravidel pro práci s výpočetní technikou
--	----------------------------	---	--

1. OBDOBÍ	
Výchovné a vzdělávací strategie	<ul style="list-style-type: none"> • Kompetence k řešení problémů • Kompetence komunikativní • Kompetence sociální a personální • Kompetence občanské • Kompetence pracovní • Kompetence k učení
Průřezová témata, přesahy, souvislosti	
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA poznávání lidí komunikace hodnoty, postoje, praktická etika	<ul style="list-style-type: none"> • technika a výraz řeči • cvičení dovednosti • zapamatování, • dovednosti pro učení • aktivní naslouchání, • monologické formy, dialog • seznamování...
ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA senzitivita	<ul style="list-style-type: none"> • slovní či písemný popis prožitků smyslového kontaktu s přírodou
VÝCHOVA DEMOKRATICKÉHO OBČANA občanská společnost a škola	<ul style="list-style-type: none"> • pravidla, tradice, slušné chování, historie školy

MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA princip sociálního smíru a solidarity		<ul style="list-style-type: none"> • soudržnost školní třídy • báje, pohádky, pověsti příklady soudržnosti a solidarity
		<ul style="list-style-type: none"> • popis pocitů a emocí ve společnosti
MEDIÁLNÍ VÝCHOVA mediální propedeutika kritické čtení a vnímání mediálního sdělení		<ul style="list-style-type: none"> • budování vztahu k médiím – časopisy, ilustrace, hra, rozhovor, vyprávění • práce na skupinových projektech • různé typy sdělení a jejich funkce – vyjadřování a veřejná prezentace (přednes básně, textů)
VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH SOUVISLOSTECH Evropa a svět nás zajímá		<ul style="list-style-type: none"> • vyhledávání informací v jednoduchém textu • osobní příběhy
MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY		
matematika		<ul style="list-style-type: none"> • slovní úlohy a jednoduchá zadání úkolů, psaní odpovědi celou větou • komiksy, koláže • doplnění názvů, slov do daného textu • osvojování textů písní, vztah báseň-píseň • modelování, vystřihování tvarů písmen • správné sezení, uvolňovací cviky ruky, prstů, celého těla
výtvarná výchova prvouka hudební výchova pracovní činnosti tělesná výchova		
OČEKÁVANÉ VÝSTUPY	UČIVO	DOPORUČENÁ MINIMÁLNÍ ÚROVEŇ VÝSTUPY PODPŮRNÝCH OPATŘENÍ
		PRO PŘI

<p>KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA</p> <ul style="list-style-type: none"> • plynule čte s porozuměním texty přiměřeného rozsahu a náročnosti • porozumí písemným nebo mluveným pokynům přiměřené složitosti • respektuje základní komunikační pravidla v rozhovoru 	<ul style="list-style-type: none"> • čtení – praktické čtení (technika čtení, čtení pozorné, plynulé, znalost orientačních prvků v textu); věcné čtení (čtení jako zdroj informací, čtení vyhledávací, klíčová slova) • naslouchání – praktické naslouchání (zdvořilé, vyjádření kontaktu s partnerem); věcné naslouchání (pozorné, soustředěné, aktivní – zaznamenat slyšené, reagovat otázkami) 	<ul style="list-style-type: none"> • čte s porozuměním jednoduché texty • rozumí pokynům přiměřené složitosti • dbá na správnou výslovnost,
--	---	--

<ul style="list-style-type: none"> • pečlivě vyslovuje, opravuje svou nesprávnou nebo nedbalou výslovnost • v krátkých mluvených projevech správně dýchá a volí vhodné tempo • volí vhodné verbální i nonverbální prostředky řeči v běžných školních i mimoškolních situacích • na základě vlastních zážitků tvoří krátký mluvený projev • zvládá základní hygienické návyky spojené se psaním • píše správné tvary písmen a číslic, správně spojuje písmena i slabiky; kontroluje vlastní písemný projev • píše věcně i formálně správně jednoduchá sdělení • seřadí ilustrace podle dějové posloupnosti a vypráví podle nich jednoduchý příběh 	<ul style="list-style-type: none"> • mluvený projev – základy techniky mluveného projevu (dýchání, tvoření hlasu, výslovnost), vyjadřování závislé na komunikační situaci; komunikační žánry: pozdrav, oslovení, omluva, prosba, vzkaz, zpráva, oznámení, vypravování, dialog na základě obrazového materiálu; základní komunikační pravidla (oslovení, zahájení a ukončení dialogu, střídání rolí mluvčího a posluchače, zdvořilé vystupování), mimojazykové prostředky řeči (mimika, gesta) • písemný projev – základní hygienické návyky (správné sezení, držení psacího náčiní, hygiena zraku, zacházení s grafickým materiálem); technika psaní (úhledný, čitelný a přehledný písemný projev, formální úprava textu); žánry písemného projevu: adresa, blahopřání, pozdrav z prázdnin, omluvenka; zpráva, oznámení, pozvánka, vzkaz, inzerát, dopis, popis; jednoduché tiskopisy (příhláška, dotazník), vypravování 	<ul style="list-style-type: none"> • tempo řeči a pravidelné dýchání • zvládá základní hygienické návyky spojené se psaním, píše písmena a číslice – dodržuje správný poměr výšky písmen ve slově, velikost, sklon a správné tvary písmen spojuje písmena a slabiky, převádí slova z mluvené do psané podoby, dodržuje správné pořadí písmen ve slově a jejich úplnost • opisuje a přepisuje krátké věty
--	--	---

<p>JAZYKOVÁ VÝCHOVA</p> <ul style="list-style-type: none"> • rozlišuje zvukovou a grafickou podobu slova, člení slova na hlásky, odlišuje dlouhé a krátké samohlásky • porovnává významy slov, zvláště slova opačného významu a slova významem souřadná, nadřazená a podřazená, vyhledá v textu slova příbuzná • porovnává a třídí slova podle zobecněného významu – děj, věc, okolnost, vlastnost 	<ul style="list-style-type: none"> • zvuková stránka jazyka – sluchové rozlišení hlásek, výslovnost samohlásek, souhlásek a souhláskových skupin, modulace souvislé řeči (tempo, intonace, přízvuk) • slovní zásoba a tvoření slov – slova a pojmy, význam slov, slova jednoznačná a mnohoznačná, antonyma, synonyma, homonyma; • stavba slova (kořen, část předponová a příponová, koncovka) tvarosloví – slovní druhy, tvary slov 	<ul style="list-style-type: none"> • rozlišuje všechna písmena malé a velké abecedy • rozeznává samohlásky (odlišuje jejich délku) a souhlásky • tvoří slabiky
<ul style="list-style-type: none"> • rozlišuje slovní druhy v základním tvaru • užívá v mluveném projevu správné gramatické tvary podstatných jmen, přídavných jmen a sloves • spojuje věty do jednodušších souvětí vhodnými spojkami a jinými spojovacími výrazy • rozlišuje v textu druhy vět podle postoje mluvčího a k jejich vytvoření volí vhodné jazykové i zvukové prostředky • odůvodňuje a píše správně: i/y po tvrdých a měkkých souhláskách i po obojetných souhláskách ve vyjmenovaných slovech; dě, tě, ně, ú/ů, bě, pě, vě, mě – mimo morfologický šev; velká písmena na začátku věty a v typických případech vlastních jmen osob, zvířat a místních pojmenování 	<ul style="list-style-type: none"> • skladba – věta jednoduchá a souvětí, základní skladební dvojice pravopis – lexikální, základy morfologického (koncovky podstatných jmen a přídavných jmen tvrdých a měkkých) a syntaktického (shoda přísudku s holým podmětem) 	<ul style="list-style-type: none"> • rozlišuje věty, slova, slabiky, hlásky • píše velká písmena na začátku věty a ve vlastních jménech

<p>LITERÁRNÍ VÝCHOVA</p> <ul style="list-style-type: none"> • čte a přednáší z paměti ve vhodném frázování a tempu literární texty přiměřené věku • vyjadřuje své pocity z přečteného textu • rozlišuje vyjadřování v próze a ve verších, odlišuje pohádku od ostatních vyprávění • pracuje tvořivě s literárním textem podle pokynů učitele a podle svých schopností 	<ul style="list-style-type: none"> • poslech literárních textů • zážitkové čtení a naslouchání • tvořivé činnosti s literárním textem – přednes vhodných literárních textů, volná reprodukce přečteného nebo slyšeného textu, dramatizace, vlastní výtvarný doprovod základní literární pojmy – literární druhy a žánry: rozpočítadlo, hádanka, říkanka, báseň, pohádka, bajka, povídka; spisovatel, básník, kniha, čtenář; divadelní představení, herec, režisér; verš, rým, přirovnání 	<ul style="list-style-type: none"> • pamatuje si a reprodukuje jednoduché říkanky a dětské básně • reprodukuje krátký text podle otázek a ilustrací - při poslechu pohádek a krátkých příběhů udržuje pozornost
--	---	---

ROČNÍKOVÉ VÝSTUPY	UČIVO	TÉMA
1. ROČNÍK		
<p>KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA</p> <ul style="list-style-type: none"> • čte s porozuměním texty přiměřeného rozsahu a náročnosti • porozumí písemným nebo mluveným pokynům přiměřené složitosti • na základě vlastních zážitků tvoří krátký mluvený projev • zvládá základní hygienické návyky spojené se psaním • seřadí ilustrace podle dějové posloupnosti a vypráví podle nich jednoduchý příběh 	<ul style="list-style-type: none"> • čtení – praktické čtení (technika čtení, čtení pozorné, znalost orientačních prvků v textu) • naslouchání – praktické naslouchání (zdvořilé, vyjádření kontaktu s partnerem); věcné naslouchání (pozorné, soustředěné, reagovat otázkami) • mluvený projev – základy techniky mluveného projevu (dýchání, tvoření hlasu, výslovnost), vyjadřování závislé na komunikační situaci; komunikační žánry: pozdrav, oslovení, omluva, prosba, vzkaz, zpráva, oznámení, vypravování; základní komunikační pravidla (oslovení, zahájení a ukončení dialogu, střídání rolí mluvčího a posluchače, zdvořilé vystupování), mimojazykové prostředky řeči (mimika, gesta) • písemný projev – základní hygienické návyky (správné sezení, držení psacího náčiní, hygiena zraku, zacházení s grafickým materiálem); technika psaní (úhledný, čitelný a přehledný písemný projev, formální úprava textu); žánry písemného projevu: popis; vypravování 	<p>vyhledávání v textu písmen, slov</p> <p>trénink naslouchání a dotazování</p> <p>jednoduše převypráví čtené</p> <p>přiměřeně odpovídá na otázky k textu</p> <p>přepis, opis</p> <p>cviky na spolupráci hemisfér</p> <p>uvolňování ruky</p> <p>popis obrázku</p>

<p>JAZYKOVÁ VÝCHOVA</p> <ul style="list-style-type: none"> • rozlišuje zvukovou a grafickou podobu slova, člení slova na hlásky • užívá v mluveném projevu správné gramatické tvary podstatných jmen, přídavných jmen a sloves 	<ul style="list-style-type: none"> • zvuková stránka jazyka – sluchové rozlišení hlásek, výslovnost samohlásek, souhlásek a souhláskových skupin, modulace souvislé řeči (tempo, intonace, přízvuk) • slovní zásoba a tvoření slov – slova a pojmy, význam slov 	<p>čtení a zápis dlouhých a krátkých hlásek velká písmena, tečka na konci čtení a skládání slabik, slov, vět slabiky otevřené slabiky zavřené slova s dvojhláskou au, ou hlásky krátké a dlouhé samohlásky</p>
		<p>slova se dvěma souhláskami na začátku slova a uprostřed slova, složitější víceslabičná slova s měkkými a tvrdými slabikami, slova se skupinami bě, pě, vě mě, slova se slabikotvorným r, l</p>

<p>LITERÁRNÍ VÝCHOVA</p> <ul style="list-style-type: none"> • čte a přednáší z paměti ve vhodném frázování a tempu literární texty přiměřené věku • pracuje tvořivě s literárním textem podle pokynů učitele a podle svých schopností 	<ul style="list-style-type: none"> • poslech literárních textů • zážitkové čtení a naslouchání • tvořivé činnosti s literárním textem – přednes vhodných literárních textů, volná reprodukce přečteného nebo slyšeného textu, dramatizace, vlastní výtvarný doprovod • základní literární pojmy – literární druhy a žánry: rozpočítadlo, hádanka, říkanka, báseň, pohádka; spisovatel, básník, kniha, čtenář; divadelní představení, rým, přirovnání 	<p>prvky kritického myšlení</p> <p>dokončení příběhu, věty, myšlenky</p> <p>vlastní interpretace</p> <p>vymyslí jednoduchou hádanku</p>
<p>ETICKÁ VÝCHOVA</p> <ul style="list-style-type: none"> • osvojí si oslovování křestními jmény, 	<p>ZÁKLADNÍ KOMUNIKAČNÍ DOVEDNOSTI</p> <ul style="list-style-type: none"> • komunikace při vytváření výchovného kolektivu – představení se, vytvoření základních komunikačních pravidel kolektivu, zdvořilost, otevřená komunikace • základní prvky verbální komunikace v mezilidských vztazích – pozdrav, otázka, prosba, poděkování, omluva • komunikace citů – identifikace, vyjádření a usměrňování základních citů, pocity spokojenosti, radosti, sympatie, smutku, obav a hněvu 	<p>významy jednotlivých křestních jmen,</p> <p>oslovování učitelů a dospělých osob</p> <p>pozdrav a jeho formy</p> <p>omluva</p> <p>prosba, poděkování</p> <p>hodnota rodiny</p>

	<p><i>POZITIVNÍ HODNOCENÍ SEBE A DRUHÝCH</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • sebepojetí – sebezpoznání, sebehodnocení, sebebřijetí, sebezprezentace, sebeovládání, podpora sebeoceňování • pozitivní hodnocení druhých – v běžných podmínkách projevení pozornosti a laskavosti, vyjádření uznání, účinnost pochvaly, připisování pozitivních vlastností druhým, správná reakce na pochvalu • akceptace druhého – zážitek přijetí pro každého žáka, nácvik přátelského přijetí, umění odpustit, pomocí empatie předpokládat reakci druhých • <i>TVOŘIVOST A ZÁKLADY SPOLUPRÁCE</i> • tvořivost v mezilidských vztazích – vytváření prožitků radosti pro druhé, společné plnění úkolů, zbavování se strachu z neznámého řešení úkolu a z tvořivého experimentování • schopnost spolupráce – radost ze společné činnosti a výsledku, vyjádření zájmu, základní pravidla spolupráce • elementární prosociálnost – darování, ochota dělit se, povzbuzení, služba, vyjádření soucitu, přátelství • <i>ZÁKLADY ASERTIVNÍHO CHOVÁNÍ</i> • iniciativa – ve vztahu k jiným lidem, hledání možnosti, jak vycházet s jinými lidmi v rodině, ve třídě, mezi vrstevníky, iniciativa nepřijatá jinými, zpracování neúspěchu • asertivní chování – rozlišování mezi nabídkami druhých, schopnost odmítnutí nabídky 	<p>uvědomění si vlastní hodnoty</p> <p>oslava narozenin, svátků</p> <p>kamarádství</p> <p>rozlišování pocitů u sebe a u druhých</p> <p>starostlivost o vlastní věci</p> <p>podpora spolupráce</p> <p>tvořivá pomoc spolužáků</p>
--	---	--

2. ROČNÍK			
KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA			
<ul style="list-style-type: none"> čte s porozuměním texty přiměřeného rozsahu a náročnosti 	<ul style="list-style-type: none"> čtení – praktické čtení (technika čtení, čtení porné, plynulé, znalost orientačních prvků v textu); věcné čtení (čtení jako zdroj informací, čtení vyhledávací, klíčová slova) 	<p>myšlenkové zjednodušené</p>	<p>mapy</p>
<ul style="list-style-type: none"> porozumí písemným nebo mluveným pokynům přiměřené složitosti respektuje základní komunikační pravidla v rozhovoru na základě vlastních zážitků tvoří krátký mluvený projev zvládá základní hygienické návyky spojené se psaním píše správné tvary písmen a číslic, správně spojuje písmena i slabiky; kontroluje vlastní písemný projev 	<ul style="list-style-type: none"> naslouchání – praktické naslouchání (zdvořilé, vyjádření kontaktu s partnerem); věcné naslouchání (pozorné, soustředěné, reagovat otázkami) mluvený projev – základy techniky mluveného projevu (dýchání, tvoření hlasu, výslovnost), vyjadřování závislé na komunikační situaci; komunikační žánry: pozdrav, oslovení, omluva, prosba, vzkaz, zpráva, vypravování, dialog na základě obrazového materiálu; základní komunikační pravidla (oslovení, zahájení a ukončení dialogu, střídání rolí mluvčího a posluchače, zdvořilé vystupování) písemný projev – základní hygienické návyky (správné sezení, držení psacího náčiní, hygiena zraku, zacházení s grafickým materiálem); technika psaní (úhledný, čitelný a přehledný písemný projev, formální úprava textu); žánry písemného projevu: adresa, blahopřání; zpráva, pozvánka, vzkaz, dopis, popis; vypravování 		

<p>JAZYKOVÁ VÝCHOVA</p> <ul style="list-style-type: none"> rozlišuje zvukovou a grafickou podobu slova, člení slova na hlásky, odlišuje dlouhé a krátké samohlásky užívá v mluveném projevu správné gramatické tvary podstatných jmen, přídavných jmen a sloves rozlišuje v textu druhy vět podle postoje mluvčího a k jejich vytvoření volí vhodné jazykové i zvukové prostředky odůvodňuje a píše správně: i/y po tvrdých a měkkých souhláskách, dě, tě, ně, velká písmena na začátku věty 	<ul style="list-style-type: none"> zvuková stránka jazyka – sluchové rozlišení hlásek, výslovnost samohlásek, souhlásek a souhláskových skupin, modulace souvislé řeči (tempo, intonace, přízvuk) slovní zásoba a tvoření slov – slova a pojmy, význam slov, slova jednoznačná a mnohoznačná, antonyma, synonyma, homonyma; pravopis – lexikální (tvrdé a měkké slabiky) 	<p>psaní y a i po tvrdých a měkkých souhláskách. dě, tě, ně, bě, pě vě, mě znělé a neznělé souhlásky na konci slov jména osob, zvířat, příjmení a bydliště</p>
<p>LITERÁRNÍ VÝCHOVA</p> <ul style="list-style-type: none"> čte a přednáší z paměti 	<ul style="list-style-type: none"> poslech literárních textů zážitkové čtení a naslouchání 	
<ul style="list-style-type: none"> pracuje tvořivě s literárním textem podle pokynů učitele a podle svých schopností 	<ul style="list-style-type: none"> tvořivé činnosti s literárním textem – přednes vhodných literárních textů, volná reprodukce přečteného nebo slyšeného textu, dramatizace, vlastní výtvarný doprovod základní literární pojmy – literární druhy a žánry: rozpočítadlo, hádanka, říkanka, báseň, pohádka, bajka, povídka; spisovatel, básník, kniha, čtenář; divadelní představení, herec, režisér; verš, rým 	

<p>ETICKÁ VÝCHOVA</p> <p>žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • si osvojí oslovování křestními jmény, používání vhodných forem pozdravu, naslouchání, dodržování jednoduchých komunikačních pravidel ve třídě, poděkování, omluvu, přiměřenou gestikulaci • se podílí na vytváření společenství třídy prostřednictvím dodržování jasných a splnitelných pravidel 	<p>ZÁKLADNÍ KOMUNIKAČNÍ DOVEDNOSTI</p> <ul style="list-style-type: none"> • komunikace při vytváření výchovného kolektivu – představení se, vytvoření základních komunikačních pravidel kolektivu, zdvořilost, otevřená komunikace • základní prvky verbální komunikace v mezilidských vztazích – pozdrav, otázka, prosba, poděkování, omluva • základy neverbální komunikace – seznámení se s možnostmi neverbální komunikace, postoje těla, mimika, zrakový kontakt, gesta, podání ruky • komunikace citů – identifikace základních citů, pocity spokojenosti, radosti, sympatie, smutku, obav a hněvu <p>POZITIVNÍ HODNOCENÍ SEBE A DRUHÝCH</p> <ul style="list-style-type: none"> • sebepojetí – sebepoznání, sebehodnocení, sebpřijetí, sebereprezentace, sebeovládání, podpora sebeoceňování • pozitivní hodnocení druhých – v běžných podmínkách projevení pozornosti a laskavosti, vyjádření uznání, účinnost pochvaly, připisování pozitivních vlastností druhým • akceptace druhého – zážitek přijetí pro každého žáka 	
--	---	--

TVOŘIVOST A ZÁKLADY SPOLUPRÁCE

- tvořivost v mezilidských vztazích – vytváření prožitků radosti pro druhé, společné plnění úkolů, zbavování se strachu z neznámého řešení úkolu a z tvořivého experimentování
- schopnost spolupráce – radost ze společné činnosti a výsledku, vyjádření zájmu, základní pravidla spolupráce
- elementární prosociálnost – darování, ochota dělit se, povzbuzení, služba, vyjádření soucitu, přátelství

ZÁKLADY ASERTIVNÍHO CHOVÁNÍ

- iniciativa – ve vztahu k jiným lidem, hledání možnosti, jak vycházet s jinými lidmi v rodině, ve třídě, mezi vrstevníky, zpracování neúspěchu

3. ROČNÍK

<p>KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA</p> <ul style="list-style-type: none">• plynule čte s porozuměním texty přiměřeného rozsahu a náročnosti• porozumí písemným nebo mluveným pokynům přiměřené složitosti• respektuje základní komunikační pravidla v rozhovoru• pečlivě vyslovuje, opravuje svou nesprávnou nebo nedbalou výslovnost• v krátkých mluvených projevech správně dýchá a volí vhodné tempo• volí vhodné verbální i nonverbální prostředky řeči v běžných školních i mimoškolních situacích	<p>čtení – praktické čtení (technika čtení, čtení pozorné, plynulé, znalost orientačních prvků v textu); věcné čtení (čtení jako zdroj informací, čtení vyhledávací, klíčová slova)</p> <p>naslouchání – praktické naslouchání (zdvořilé, vyjádření kontaktu s partnerem); věcné naslouchání (pozorné, soustředěné, aktivní – zaznamenat slyšené, reagovat otázkami)</p> <p>mluvený projev – základy techniky mluveného projevu (dýchání, tvoření hlasu, výslovnost), vyjadřování závislé na komunikační situaci; komunikační žánry: pozdrav, oslovení, omluva, prosba, vzkaz, zpráva, vypravování, dialog na základě obrazového materiálu; základní komunikační pravidla (oslovení, zahájení a ukončení dialogu, střídání rolí mluvčího a posluchače, zdvořilé vystupování)</p>	<p>myšlenkové mapy</p> <p>datum, linka</p>
---	---	--

<ul style="list-style-type: none"> • na základě vlastních zážitků tvoří krátký mluvený projev • zvládá základní hygienické návyky spojené se psaním • píše správné tvary písmen a číslic, správně spojuje písmena i slabiky; kontroluje vlastní písemný projev • píše věcně i formálně správně jednoduchá sdělení • seřadí ilustrace podle dějové posloupnosti a vypráví podle nich jednoduchý příběh 	<ul style="list-style-type: none"> • písemný projev – základní hygienické návyky (správné sezení, držení psacího náčiní, hygiena zraku, zacházení s grafickým materiálem); technika psaní (úhledný, čitelný a přehledný písemný projev, formální úprava textu); žánry písemného projevu: adresa, blahopřání, pozdrav z prázdnin, omluvenka; zpráva, pozvánka, vzkaz, dopis, popis; vypravování 	
--	--	--

<p>JAZYKOVÁ VÝCHOVA</p> <ul style="list-style-type: none"> rozlišuje zvukovou a grafickou podobu slova, člení slova na hlásky, odlišuje dlouhé a krátké samohlásky porovnává významy slov, zvláště slova opačného významu a slova významem souřadná, nadřazená a podřazená, vyhledá v textu slova příbuzná porovnává a třídí slova podle zobecněného významu – děj, věc, okolnost, vlastnost rozlišuje slovní druhy v základním tvaru užívá v mluveném projevu správné gramatické tvary podstatných jmen, přídavných jmen a sloves spojuje věty do jednodušších souvětí vhodnými spojkami a jinými spojovacími výrazy rozlišuje v textu druhy vět podle postoje mluvčího a k jejich vytvoření 	<ul style="list-style-type: none"> zvuková stránka jazyka – sluchové rozlišení hlásek, výslovnost samohlásek, souhlásek a souhláskových skupin, modulace souvislé řeči (tempo, intonace, přízvuk) slovní zásoba a tvoření slov – slova a pojmy, význam slov, slova jednoznačná a mnohoznačná, antonyma, synonyma, homonyma; stavba slova (kořen) tvarosloví – slovní druhy, tvary slov skladba – věta jednoduchá a souvětí pravopis – lexikální, 	<p>slova příbuzná, vyhledání kořene abeceda</p> <p>slovní druhy – přehled základní slovní druhy – podstatná jména, přídavná jména, číslovky, slovesa</p> <p>tvrdé a měkké souhlásky, párové souhlásky, vyjmenovaná slova, ú/ů, dě,tě,ně, bě, pě, vě vlastní jména vyjmenovaná slova podstatná jména - určí rod, číslo</p> <p>slovesa - určí osobu a číslo psaní předložek s podstatnými jmény spojky a, ale, i, že, aby, nebo, užití v jednoduchých souvětích</p>
---	---	---

<p>volí vhodné jazykové i zvukové prostředky</p> <ul style="list-style-type: none"> • odůvodňuje a píše správně: i/y po tvrdých a měkkých souhláskách i po obojetných souhláskách ve vyjmenovaných slovech; dě, tě, ně, ú/ů, bě, pě, vě, mě – mimo morfologický šev; velká písmena na začátku věty a v typických případech vlastních jmen osob, zvířat a místních pojmenování 		
<p>LITERÁRNÍ VÝCHOVA</p> <ul style="list-style-type: none"> • čte a přednáší z paměti ve vhodném frázování a tempu literární texty přiměřené věku • vyjadřuje své pocity z přečteného textu • rozlišuje vyjadřování v próze a ve verších, odlišuje pohádku od ostatních vyprávění • pracuje tvořivě s literárním textem podle pokynů učitele a podle svých schopností 	<ul style="list-style-type: none"> • poslech literárních textů • zážitkové čtení a naslouchání • tvořivé činnosti s literárním textem – přednes vhodných literárních textů, volná reprodukce přečteného nebo slyšeného textu, dramatizace, vlastní výtvarný doprovod • základní literární pojmy – literární druhy a žánry: rozpočítadlo, hádanka, říkanka, báseň, pohádka, bajka, povídka; spisovatel, básník, kniha, čtenář; divadelní představení, herec, režisér; verš, rým, přirovnání 	

<p><i>ETICKÁ VÝCHOVA</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • žák: si osvojí oslovování křestními jmény, používání vhodných forem pozdravu, naslouchání, dodržování jednoduchých komunikačních pravidel ve třídě, poděkování, omluvu, přiměřenou gestikulaci 	<p><i>ZÁKLADNÍ KOMUNIKAČNÍ DOVEDNOSTI</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • komunikace při vytváření výchovného kolektivu – představení se, vytvoření základních komunikačních pravidel kolektivu, zdvořilost, otevřená komunikace • základní prvky verbální komunikace v mezilidských vztazích – pozdrav, otázka, prosba, poděkování, omluva 	
--	---	--

<p>třídě, poděkování, omluvu, přiměřenou gestikulaci</p> <ul style="list-style-type: none"> • se podílí na vytváření společenství třídy prostřednictvím dodržování jasných a splnitelných pravidel • si osvojí základní vědomosti a dovednosti pro vytvoření sebeúcty a úcty k druhým • zvládá prosociální chování: pomoc v běžných školních situacích, dělení se, vyjádření soucitu, zájem o spolužáky • vyjadřuje city v jednoduchých situacích • využívá prvky tvořivosti při společném plnění úkolů • reflektuje situaci druhých a adekvátně poskytuje pomoc 	<ul style="list-style-type: none"> • základy neverbální komunikace – seznámení se s možnostmi neverbální komunikace, gesta, podání ruky • komunikace citů – identifikace, základních citů, pocity spokojenosti, radosti, sympatie, smutku, obav a hněvu <p><i>POZITIVNÍ HODNOCENÍ SEBE A DRUHÝCH</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • sebepojetí – sebepoznání, sebehodnocení, sebpřijetí, sebereprezentace, sebeovládání, podpora sebeoceňování • pozitivní hodnocení druhých – v běžných podmínkách projevovali pozornosti a laskavosti, vyjádření uznání, • akceptace druhého – zážitek přijetí pro každého žáka, <p><i>TVOŘIVOST A ZÁKLADY SPOLUPRÁCE</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • tvořivost v mezilidských vztazích – vytváření prožitků radosti pro druhé, společné plnění úkolů, zbavování se strachu z neznámého řešení úkolu a z tvořivého experimentování • schopnost spolupráce – radost ze společné činnosti a výsledku, vyjádření zájmu, základní pravidla spolupráce • elementární prosociálnost – darování, ochota dělit se, povzbuzení, služba, vyjádření soucitu, přátelství <p><i>ZÁKLADY ASERTIVNÍHO CHOVÁNÍ</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • iniciativa – ve vztahu k jiným lidem, hledání možnosti, jak vycházet s jinými lidmi v rodině, ve třídě, mezi vrstevníky 	
--	--	--

2. OBDOBÍ 4. – 5. ročník	
Výchovné a vzdělávací strategie	<ul style="list-style-type: none"> • Kompetence k řešení problémů • Kompetence komunikativní • Kompetence sociální a personální • Kompetence občanské • Kompetence pracovní • Kompetence k učení
PRŮŘEZOVÁ TÉMATA, PŘESAHY, SOUVISLOSTI	
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ ROZVOJ komunikace hodnoty, postoje, praktická etika	<p>cvičení pozorování a empatického naslouchání řeč lidského těla výraz řeči, neverbální sdělování rétorika dialog komunikace v různých situacích pravda, lež, předstírání cizí a vlastní hodnotový žebříček morálka, etika</p>
ENVIROMNETÁLNÍ VÝCHOVA senzitivita	texty a články o přírodě, přírodním prostředí, projekty
VÝCHOVA DEMOKRATICKÉHO OBČANA občan, občanská společnost a stát	báje a pověsti – tradice regionu – kroniky – porušování lidských práv a svobod

<p>MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA kulturní diferenciacie multikulturalita princip sociálního smíru a solidarity</p>	<p>tradice a zvyky reigonu – kroniky, pověsti tolerance k jiným názorům, odlišným vlastnostem vyjádření emocí a pocitů jazyk jako prostředek porozumění regionální zvyky, film, literatura komunikace nasloucháním, respekt, nevhodné výrazy</p>
<p>MEDIÁLNÍ VÝCHOVA mediální propedeutika kritické čtení a vnímání mediálního sdělení</p>	<p>charakteristika postav hry, rozhovor, vyprávění logické posloupnosti textů dokončování textů reklama a její rizika noviny, rozhlas, televize, zprávy, internet fikce a skutečnost</p>
<p>VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH SOUVISLOSTECH Evropa a svět nás zajímá</p>	<p>texty – evropská kultura, spisovatelé region – pověsti, báje, kroniky, změny</p>
<p>MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY</p>	
<p>matematika</p>	<p>texty slovních úloh, zadání</p>
<p>vlastivěda</p>	<p>region, pověsti, báje, kroniky</p>
<p>přírodověda</p>	<p>přírodovědné texty</p>
<p>informatika</p>	<p>internet, média, sociální sítě, projekty a prezentace</p>
<p>anglický jazyk</p>	<p>skladba věty, větné členy</p>
<p>hudební výchova</p>	<p>texty písní, zhudebněné básně</p>
<p>tělesná výchova</p>	<p>správné pojmy</p>
<p>výtvarná výchova</p>	<p>ilustrátoři, komiks, plakáty</p>
<p>pracovní činnosti</p>	<p>tvorba prezentací</p>

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY	UČIVO	DOPORUČENÁ MINIMÁLNÍ ÚROVEŇ PRO VÝSTUPY PŘI PODPŮRNÝCH OPATŘENÍCH
<p>KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA</p> <ul style="list-style-type: none"> • čte s porozuměním přiměřeně náročné texty potichu i nahlas • rozlišuje podstatné a okrajové informace v textu vhodném pro daný věk, podstatné informace zaznamenává 	<p>čtení – praktické čtení (technika čtení, čtení pozorné, plynulé, znalost orientačních prvků v textu); věcné čtení (čtení jako zdroj informací, čtení vyhledávací, klíčová slova)</p> <p>naslouchání – praktické naslouchání (zdvořilé, vyjádření kontaktu s partnerem); věcné naslouchání (pozorné, soustředěné, aktivní – zaznamenat slyšené, reagovat otázkami)</p>	<ul style="list-style-type: none"> • vypráví vlastní zážitky, jednoduchý příběh podle přečtené předlohy nebo ilustrací a domluví se v běžných situacích

<ul style="list-style-type: none"> • posuzuje úplnost či neúplnost jednoduchého sdělení • reprodukuje obsah přiměřeně složitého sdělení a zapamatuje si z něj podstatná fakta • vede správně dialog, telefonický rozhovor, zanechá vzkaz na záznamníku • rozpoznává manipulativní komunikaci v reklamě • volí náležitou intonaci, přízvuk, pauzy a tempo podle svého komunikačního záměru • rozlišuje spisovnou a nespisovnou výslovnost a vhodně ji užívá podle komunikační situace • píše správně po stránce obsahové i formální jednoduché komunikační žánry • sestaví osnovu vyprávění a na jejím základě vytváří krátký mluvený nebo písemný projev s dodržáním časové posloupnosti 	<ul style="list-style-type: none"> • mluvený projev – základy techniky mluveného projevu (dýchání, tvoření hlasu, výslovnost), vyjadřování závislé na komunikační situaci; komunikační žánry: pozdrav, oslovení, omluva, prosba, vzkaz, zpráva, oznámení, vypravování, dialog na základě obrazového materiálu; základní komunikační pravidla (oslovení, zahájení a ukončení dialogu, střídání rolí mluvčího a posluchače, zdvořilé vystupování), mimojazykové prostředky řeči (mimika, gesta) • písemný projev – základní hygienické návyky (správné sezení, držení psacího náčiní, hygiena zraku, zacházení s grafickým materiálem); technika psaní (úhledný, čitelný a přehledný písemný projev, formální úprava textu); žánry písemného projevu: adresa, blahopřání, pozdrav z prázdnin, omluvenka; zpráva, oznámení, pozvánka, vzkaz, inzerát, dopis, popis; jednoduché tiskopisy (příhláška, dotazník), vypravování 	<ul style="list-style-type: none"> • má odpovídající slovní zásobu k souvislému vyjadřování v mluveném projevu volí správnou intonaci, • přízvuk, pauzy a tempo • řeči • popisuje jednoduché předměty, činnosti a děje • opisuje a přepisuje jednoduché texty • píše správně a přehledně jednoduchá sdělení • píše čitelně a úpravně, dodržuje mezery mezi slovy • ovládá hůlkové písmo - tvoří otázky a odpovídá na ně
--	--	---

<p>JAZYKOVÁ VÝCHOVA</p> <ul style="list-style-type: none"> • porovnává významy slov, zvláště slova stejného nebo podobného významu a slova vícevýznamová • rozlišuje ve slově kořen, část příponovou, předponovou a koncovku • určuje slovní druhy plnovýznamových slov a využívá je v gramaticky správných tvarech ve svém mluveném projevu • rozlišuje slova spisovná a jejich nespisovné tvary 	<ul style="list-style-type: none"> • zvuková stránka jazyka – sluchové rozlišení hlásek, výslovnost samohlásek, souhlásek a souhláskových skupin, modulace souvislé řeči (tempo, intonace, přízvuk) slovní zásoba a tvoření slov – slova a pojmy, význam slov, slova jednoznačná a mnohoznačná, antonyma, synonyma, homonyma; stavba slova (kořen, část předponová a příponová, koncovka) • tvarosloví – slovní druhy, tvary slov skladba – věta jednoduchá a souvětí, základní skladební dvojice 	<ul style="list-style-type: none"> • pozná podstatná jména a slovesa • dodržuje pořádek slov ve větě, pozná a určí druhy vět podle postoje mluvčího • rozlišuje tvrdé, měkké a obojetné souhlásky a ovládá pravopis měkkých a tvrdých slabik - určuje samohlásky a souhlásky - seřadí slova podle abecedy -
<ul style="list-style-type: none"> • vyhledává základní skladební dvojici a v neúplné základní skladební dvojici označuje základ věty • odlišuje větu jednoduchou a souvětí, vhodně změní větu jednoduchou v souvětí • užívá vhodných spojovacích výrazů, podle potřeby projevu je obměňuje • píše správně i/y ve slovech po obojetných souhláskách • zvládá základní příklady syntaktického pravopisu 	<ul style="list-style-type: none"> • pravopis – lexikální, základy morfologického (koncevky podstatných jmen a přídavných jmen tvrdých a měkkých) a syntaktického (shoda přísudku s holým podmětem) 	<p>správně vyslovuje a píše slova se skupinami hlásek dě-tě-ně-bě-pěvě-mě - správně vyslovuje a píše znělé a neznělé souhlásky</p>

<p>LITERÁRNÍ VÝCHOVA</p> <ul style="list-style-type: none"> • vyjadřuje své dojmy z četby a zaznamenává je • volně reprodukuje text podle svých schopností, tvoří vlastní literární text na dané téma • rozlišuje různé typy uměleckých a neuměleckých textů • při jednoduchém rozboru literárních textů používá elementární literární pojmy 	<ul style="list-style-type: none"> • poslech literárních textů, zážitkové čtení anaslouchání • tvořivé činnosti s literárním textem – přednes vhodných literárních textů, volná reprodukce přečteného nebo slyšeného textu, dramatizace, vlastní výtvarný doprovod <p>základní literární pojmy – literární druhy a žánry: rozpočítadlo, hádanka, říkanka, báseň, pohádka, bajka, povídka; spisovatel, básník, kniha, čtenář; divadelní představení, herec, režisér; verš, rým, přirovnání</p>	<ul style="list-style-type: none"> • dramatizuje jednoduchý příběh vypráví děj zhlédnutého filmového nebo divadelního představení podle daných otázek • čte krátké texty s porozuměním a reprodukuje je podle jednoduché osnovy • určí v přečteném textu hlavní postavy a jejich vlastnosti • rozlišuje prózu a verše - rozlišuje pohádkové prostředí od reálného - ovládá tiché čtení a orientuje se ve čteném textu
---	---	---

4. ROČNÍK		
ROČNÍKOVÉ VÝSTUPY	UČIVO	TÉMA
<p>KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA</p> <p>Přiměřeně svému věku:</p> <ul style="list-style-type: none"> • čte s porozuměním přiměřeně náročné texty potichu i nahlas • rozlišuje podstatné a okrajové informace v textu vhodném pro daný věk, podstatné informace zaznamenává • posuzuje úplnost či neúplnost jednoduchého sdělení • reprodukuje obsah přiměřeně složitého sdělení a zapamatuje si z něj podstatná fakta • vede správně dialog, telefonický rozhovor, zanechá vzkaz na záznamníku • rozlišuje spisovnou a nespisovnou výslovnost a vhodně ji užívá podle komunikační situace • sestaví osnovu vyprávění a na jejím základě vytváří krátký mluvený nebo písemný projev s dodržением časové posloupnosti 	<ul style="list-style-type: none"> • čtení – praktické čtení (technika čtení, čtení pozorné, plynulé, znalost orientačních prvků v textu); věcné čtení (čtení jako zdroj informací, čtení vyhledávací, klíčová slova) • naslouchání – praktické naslouchání (zdvořilé, vyjádření kontaktu s partnerem); věcné naslouchání (pozorné, soustředěné, aktivní – zaznamenat slyšené, reagovat otázkami) • mluvený projev – základy techniky mluveného projevu (dýchání, tvoření hlasu, výslovnost), vyjadřování závislé na komunikační situaci; komunikační žánry: pozdrav, oslovení, omluva, prosba, vzkaz, zpráva, oznámení, vypravování, základní komunikační pravidla (oslovení, zahájení a ukončení dialogu, střídání rolí mluvčího a posluchače, zdvořilé vystupování), mimojazykové prostředky řeči (mimika, gesta) • písemný projev – základní hygienické návyky (správné sezení, držení psacího náčiní, hygiena zraku, zacházení s grafickým materiálem); technika psaní (úhledný, čitelný a přehledný písemný projev, formální úprava textu); žánry 	<p>roční období</p> <p>přírodovědné a vlastivědné texty</p> <p>články novinové</p> <p>reklamy</p>

	<p>pisemného projevu: adresa, blahopřání, pozdrav z prázdnin, dopis, popis; jednoduché tiskopisy (přihláška, dotazník), vypravování</p>	
<p>JAZYKOVÁ VÝCHOVA</p> <ul style="list-style-type: none"> • porovnává významy slov, zvláště slova stejného nebo podobného významu a slova vícevýznamová • rozlišuje ve slově kořen, část příponovou, předponovou a koncovku • určuje slovní druhy plnovýznamových slov a využívá je v gramaticky správných tvarech ve svém mluveném projevu • rozlišuje slova spisovná a jejich nespisovné tvary • vyhledává základní skladební dvojici a v neúplné základní skladební dvojici označuje základ věty • odlišuje větu jednoduchou a souvětí, vhodně změni větu jednoduchou v souvětí • užívá vhodných spojovacích výrazů, podle potřeby projevu je obměňuje • píše správně i/y ve slovech po obojetných souhláskách • zvládá základní příklady syntaktického pravopisu 	<ul style="list-style-type: none"> • slovní zásoba a tvoření slov – slova a pojmy, význam slov, slova jednoznačná a mnohoznačná, antonyma, synonyma, homonyma; stavba slova (kořen, část předponová a příponová, koncovka) • tvarosloví – slovní druhy, tvary slov • skladba – věta jednoduchá a souvětí, základní skladební dvojice • pravopis – lexikální, základy morfologického (koncovky podstatných jmen) a syntaktického (shoda přísudku s holým podmětem) 	<p>slovní druhy přehled, ohebné neohebné rozlišení ve větách podstatná jména přídavná jména zájmena číslovky slovesa příslovce předložky spojky částice citoslovce určování podstatných jmen (rod, číslo, pád a vzor) a sloves (osoba, číslo, čas, tvary, infinitiv, zvrtná slovesa) věta a souvětí, vzorec souvětí podmět a přísudek párové souhlásky vyjmenovaná slova spisovná a nespisovná čeština, přímá a nepřímá řeč věta hlavní a vedlejší</p> <p>další větné členy</p>
<p>LITERÁRNÍ VÝCHOVA</p> <ul style="list-style-type: none"> • vyjadřuje své dojmy z četby a zaznamenává je 	<ul style="list-style-type: none"> • poslech literárních textů • zážitkové čtení a naslouchání 	<p>roční období</p> <p>vlastivědné, přírodovědné texty</p>

<ul style="list-style-type: none"> • volně reprodukuje text podle svých schopností, tvoří vlastní literární text na dané téma • rozlišuje různé typy uměleckých a neuměleckých textů • při jednoduchém rozboru literárních textů používá elementární literární pojmy 	<ul style="list-style-type: none"> • tvořivé činnosti s literárním textem – přednes vhodných literárních textů, volná reprodukce přečteného nebo slyšeného textu, dramatizace, vlastní výtvarný doprovod • základní literární pojmy – literární druhy a žánry: rozpočítadlo, hádanka, říkanka, báseň, pohádka, bajka, povídka; spisovatel, básník, kniha, čtenář; divadelní představení, herec, režisér; verš, rým, přirovnání 	<p>noviny zprávy reklama knihovna</p>
<p>ETICKÁ VÝCHOVA</p> <ul style="list-style-type: none"> • reflektuje důležitost prvků neverbální komunikace, eliminuje hrubé výrazy z verbální komunikace, zvládá položit vhodnou otázku • si uvědomuje své schopnosti a silné stránky, utváří si pozitivní sebehodnocení • se dokáže těšit z radosti a úspěchu jiných, vyjadřuje účast na radosti i bolesti druhých, pozitivně hodnotí druhé v běžných podmínkách • identifikuje základní city, vede rozhovor s druhými o jejich prožitcích, na základě empatického vnímání přemýšlí nad konkrétní pomocí 	<p>ZÁKLADNÍ KOMUNIKAČNÍ DOVEDNOSTI</p> <ul style="list-style-type: none"> • komunikace při vytváření výchovného kolektivu – představení se, vytvoření základních komunikačních pravidel kolektivu, zdvořilost, otevřená komunikace • základní prvky verbální komunikace v mezilidských vztazích – pozdrav, otázka, prosba, poděkování, omluva • komunikace citů – identifikace, vyjádření a usměrňování základních citů, pocity spokojenosti, radosti, sympatie, smutku, obav a hněvu <p>POZITIVNÍ HODNOCENÍ SEBE A DRUHÝCH</p>	<p>komunitní kruh</p> <p>podnětné texty, práce s textem</p> <p>články v novinách, na internetu</p>

<ul style="list-style-type: none"> • jednoduchými skutky realizuje tvořivost v mezilidských vztazích, především v rodině a v kolektivu třídy • iniciativně vstupuje do vztahů s vrstevníky, dokáže rozlišit jejich nabídky k aktivitě a na nevhodné nabídky reaguje asertivně 	<ul style="list-style-type: none"> • sebepojetí – sebepoznání, sebehodnocení, sebepřijetí, sebe prezentace, sebeovládání, podpora sebeoceňování • pozitivní hodnocení druhých – v běžných podmínkách projevování pozornosti a laskavosti, vyjádření uznání, účinnost pochvaly, připisování pozitivních vlastností druhým, správná reakce na pochvalu • akceptace druhého – zážitek přijetí pro každého žáka, nácvik přátelského přijetí, umění odpustit, pomocí empatie předpokládat reakci druhých <p>TVOŘIVOST A ZÁKLADY SPOLUPRÁCE</p> <ul style="list-style-type: none"> • tvořivost v mezilidských vztazích – vytváření prožitků radosti pro druhé, společné plnění úkolů, zbavování se strachu z neznámého řešení úkolu a z tvořivého experimentování • schopnost spolupráce – radost ze společné činnosti a výsledku, vyjádření zájmu, základní pravidla spolupráce • elementární prosociálnost – darování, ochota dělit se, povzbuzení, služba, vyjádření soucitu, přátelství <p>ZÁKLADY ASERTIVNÍHO CHOVÁNÍ</p> <ul style="list-style-type: none"> • iniciativa – ve vztahu k jiným lidem, hledání možnosti, jak vycházet s jinými 	
---	--	--

	<p>lidmi v rodině, ve třídě, mezi vrstevníky, iniciativa nepřijatá jinými, zpracování neúspěchu</p> <ul style="list-style-type: none"> • asertivní chování – rozlišování mezi nabídkami druhých, schopnost odmítnutí nabídky k podvodu, krádeži, pomlouvání, zneužívání návykových látek a sexuálnímu zneužívání 	
--	---	--

5. ROČNÍK		
ROČNÍKOVÉ VÝSTUPY	UČIVO	TÉMA
<p>KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA</p> <ul style="list-style-type: none"> • čte s porozuměním přiměřeně náročné texty potichu i nahlas • rozlišuje podstatné a okrajové informace v textu vhodném pro daný věk, podstatné informace zaznamenává • posuzuje úplnost či neúplnost jednoduchého sdělení • reprodukuje obsah přiměřeně složitého sdělení a zapamatuje si z něj podstatná fakta • vede správně dialog, telefonický rozhovor, zanechá vzkaz na záznamníku • rozpoznává manipulativní komunikaci v reklamě 	<ul style="list-style-type: none"> • čtení – praktické čtení (technika čtení, čtení pozorné, plynulé, znalost orientačních prvků v textu); věcné čtení (čtení jako zdroj informací, čtení vyhledávací, klíčová slova) • naslouchání – praktické naslouchání (zdvořilé, vyjádření kontaktu s partnerem); věcné naslouchání (pozorné, soustředěné, aktivní – zaznamenat slyšené, reagovat otázkami) • mluvený projev – základy techniky mluveného projevu (dýchání, tvoření hlasu, výslovnost), vyjadřování závislé na komunikační situaci; komunikační žánry: pozdrav, oslovení, omluva, prosba, vzkaz, zpráva, oznámení, vypravování, dialog na základě obrazového materiálu; základní 	<p>roční období</p> <p>přírodovědné a vlastivědné texty</p> <p>články novinové</p> <p>reklamy</p>

<ul style="list-style-type: none"> • volí náležitou intonaci, přízvuk, pauzy a tempo podle svého komunikačního záměru • rozlišuje spisovnou a nespisovnou výslovnost a vhodně ji užívá podle komunikační situace • píše správně po stránce obsahové i formální jednoduché komunikační žánry • sestaví osnovu vyprávění a na jejím základě vytváří krátký mluvený nebo písemný projev s dodržением časové posloupnosti 	<p>komunikační pravidla (oslovení, zahájení a ukončení dialogu, střídání rolí mluvčího a posluchače, zdvořilé vystupování), mimojazykové prostředky řeči (mimika, gesta)</p> <ul style="list-style-type: none"> • písemný projev – základní hygienické návyky (správné sezení, držení psacího náčiní, hygiena zraku, zacházení s grafickým materiálem); technika psaní (úhledný, čitelný a přehledný písemný projev, formální úprava textu); žánry písemného projevu: adresa, blahopřání, pozdrav z prázdnin, omluvenka; zpráva, oznámení, pozvánka, vzkaz, inzerát, dopis, popis; jednoduché tiskopisy (přihláška, dotazník), vypravování 	
<p>JAZYKOVÁ VÝCHOVA</p> <ul style="list-style-type: none"> • porovnává významy slov, zvláště slova stejného nebo podobného významu a slova vícevýznamová • rozlišuje ve slově kořen, část příponovou, předponovou a koncovku • určuje slovní druhy plnovýznamových slov a využívá je v gramaticky správných tvarech ve svém mluveném projevu • rozlišuje slova spisovná a jejich nespisovné tvary 	<ul style="list-style-type: none"> • slovní zásoba a tvoření slov – slova a pojmy, význam slov, slova jednoznačná a mnohoznačná, antonyma, synonyma, homonyma; stavba slova (kořen, část předponová a příponová, koncovka) • tvarosloví – slovní druhy, tvary slov • skladba – věta jednoduchá a souvětí, základní skladební dvojice • pravopis – lexikální, základy morfologického (koncovky podstatných jmen a přídavných jmen tvrdých a měkkých) a syntaktického (shoda přísudku s holým podmětem) 	<p>slovní druhy přehled, ohebné neohebné rozlišení ve větách podstatná jména přídavná jména zájmena číslovky slovesa příslovce předložky spojky částice citoslovce určování podstatných jmen (rod, číslo, pád a vzor) a sloves (osoba, číslo, čas, tvary, infinitiv, zvrtná slovesa) věta a souvětí, vzorec souvětí podmět a přísudek párové souhlásky vyjmenovaná slova spisovná a nespisovná čeština, vzory přídavných jmen, skloňování, stupňování přímá a nepřímá řeč věta hlavní a vedlejší</p> <p>další větné členy</p>

<ul style="list-style-type: none"> vyhledává základní skladební dvojici a v neúplné základní skladební dvojici označuje základ věty odlišuje větu jednoduchou a souvětí, vhodně změni větu jednoduchou v souvětí užívá vhodných spojovacích výrazů, podle potřeby projevu je obměňuje píše správně i/y ve slovech po obojetných souhláskách zvládá základní příklady syntaktického pravopisu 		
<p>LITERÁRNÍ VÝCHOVA</p> <ul style="list-style-type: none"> vyjadřuje své dojmy z četby a zaznamenává je volně reprodukuje text podle svých schopností, tvoří vlastní literární text na dané téma rozlišuje různé typy uměleckých a neuměleckých textů při jednoduchém rozboru literárních textů používá elementární literární pojmy 	<ul style="list-style-type: none"> poslech literárních textů zážitkové čtení a naslouchání tvořivé činnosti s literárním textem – přednes vhodných literárních textů, volná reprodukce přečteného nebo slyšeného textu, dramatizace, vlastní výtvarný doprovod základní literární pojmy – literární druhy a žánry: rozpočítadlo, hádanka, říkanka, báseň, pohádka, bajka, povídka; spisovatel, básník, kniha, čtenář; divadelní představení, herec, režisér; verš, rým, přirovnání 	<p>roční období</p> <p>vlastivědné, přírodovědné texty</p> <p>noviny</p> <p>zprávy</p> <p>reklama</p> <p>knihovna</p>
<p>ETICKÁ VÝCHOVA</p> <ul style="list-style-type: none"> reflektuje důležitost prvků neverbální komunikace, eliminuje hrubé výrazy z 	<p>ZÁKLADNÍ KOMUNIKAČNÍ DOVEDNOSTI</p> <ul style="list-style-type: none"> komunikace při vytváření výchovného kolektivu – představení se, vytvoření základních komunikačních pravidel 	<p>komunitní kruh</p> <p>podnětné texty,</p>

<p>verbální komunikace, zvládá položit vhodnou otázku</p> <ul style="list-style-type: none"> • si uvědomuje své schopnosti a silné stránky, utváří si pozitivní sebehodnocení • se dokáže těšit z radosti a úspěchu jiných, vyjadřuje účast na radosti i bolesti druhých, pozitivně hodnotí druhé v běžných podmínkách • identifikuje základní city, vede rozhovor s druhými o jejich prožitcích, na základě empatického vnímání přemýšlí nad konkrétní pomocí • jednoduchými skutky realizuje tvořivost v mezilidských vztazích, především v rodině a v kolektivu třídy • iniciativně vstupuje do vztahů s vrstevníky, dokáže rozlišit jejich nabídky k aktivitě a na nevhodné nabídky reaguje asertivně 	<p>kolektivu, zdvořilost, otevřená komunikace</p> <ul style="list-style-type: none"> • základní prvky verbální komunikace v mezilidských vztazích – pozdrav, otázka, prosba, poděkování, omluva • základy neverbální komunikace – seznámení se s možnostmi neverbální komunikace, postoje těla, mimika, zrakový kontakt, gesta, podání ruky • komunikace citů – identifikace, vyjádření a usměrňování základních citů, pocity spokojenosti, radosti, sympatie, smutku, obav a hněvu <p>POZITIVNÍ HODNOCENÍ SEBE A DRUHÝCH</p> <ul style="list-style-type: none"> • sebepojetí – sebepoznání, sebehodnocení, sebepřijetí, sebezprezentace, sebeovládání, podpora sebeoceňování • pozitivní hodnocení druhých – v běžných podmínkách projevení pozornosti a laskavosti, vyjádření uznání, účinnost pochvaly, přepisování pozitivních vlastností druhým, správná reakce na pochvalu • akceptace druhého – zážitek přijetí pro každého žáka, nácvik přátelského přijetí, umění odpustit, pomocí empatie předpokládat reakci druhých 	<p>práce s textem</p> <p>články v novinách, na internetu</p>
--	--	--

	<p>TVOŘIVOST A ZÁKLADY SPOLUPRÁCE</p> <ul style="list-style-type: none"> • tvořivost v mezilidských vztazích – vytváření prožitků radosti pro druhé, společné plnění úkolů, zbavování se strachu z neznámého řešení úkolu a z tvořivého experimentování • schopnost spolupráce – radost ze společné činnosti a výsledku, vyjádření zájmu, základní pravidla spolupráce • elementární prosociálnost – darování, ochota dělit se, povzbuzení, služba, vyjádření soucitu, přátelství <p>ZÁKLADY ASERTIVNÍHO CHOVÁNÍ</p> <ul style="list-style-type: none"> • iniciativa – ve vztahu k jiným lidem, hledání možnosti, jak vycházet s jinými lidmi v rodině, ve třídě, mezi vrstevníky, iniciativa nepřijatá jinými, zpracování neúspěchu • asertivní chování – rozlišování mezi nabídkami druhých, schopnost odmítnutí nabídky k podvodu, krádeži, pomlouvání, zneužívání návykových látek a sexuálnímu zneužívání 	
--	---	--

5.2 ANGLICKÝ JAZYK

Charakteristika vyučovacího předmětu	Anglický jazyk je důležitý cizí jazyk, jehož znalost přispívá k chápání a objevování skutečnosti a poskytuje jazykový základ pro komunikaci žáků v Evropě i ve světě. Angličtina je jedním z jednacích jazyků mezinárodních organizací a proniká i do každodenního života žáků především skrze média.		
Obsahové, časové a organizační vymezení	<p>Na základní škole pokračuje v prvním a druhém ročníku v rozsahu jedné hodiny týdně. Třetí, čtvrtý a pátý ročník mají 3 hodiny týdně.</p> <p>Výuka je v souladu s moderními metodami doporučenými pro výuku žáků mladšího školního věku. Tyto metody zdůrazňují rozvoj poslechových a komunikačních dovedností a aplikaci nabytých znalostí do kontextu. V období prvního a druhého ročníku se žáci učí převážně prostřednictvím zážitku - básničky, písničky, hry, pexesa a dalšího názorného materiálu (podle pedagogiky M. Montessori). Od třetího ročníku se děti seznamují s psanou formou anglického jazyka a základními rozdíly mezi psaným a mluveným jazykem. Výuka se opírá o již nabyté znalosti a zaměřuje se na známá témata.</p> <p>Škola se snaží poskytnout během období 1. stupně žákům, alespoň krátkodobou možnost komunikace s rodilým mluvčím a zhodnotit tak své dosavadní jazykové dovednosti.</p>		
Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků		žáci	učitel
	<i>Kompetence k učení</i>	<ul style="list-style-type: none"> • zkouší a vyhodnocují za pomoci učitele, které způsoby učení jim vyhovují, při dalších úkolech používají ty, které se jim osvědčily • nebojí se požádat o pomoc, potřebují-li ji • připravují se na vyučování průběžně ☐ přizpůsobí se různým výukovým aktivitám dle zadání učitele • rozliší stěžejní cíle od těch méně důležitých, plánují své učení 	<ul style="list-style-type: none"> • vede žáky, aby se podíleli na utváření kritérií hodnocení činností nebo jejich výsledků; • upřesňuje dílčí vzdělávací cíle v souladu s cíli vzdělávacího programu

		<ul style="list-style-type: none"> • vypracují jednoduchý úkol s využitím nabídnutých informačních zdrojů. 	
	<i>Kompetence k řešení problémů</i>	<ul style="list-style-type: none"> • sami nebo ve spolupráci s učitelem pojmenují, problém posoudí, zda mohou jednoduchý problém vyřešit se znalostmi, které mají • využijí výsledná řešení v konkrétních situacích • srozumitelně vysvětlí své řešení. 	<ul style="list-style-type: none"> • se zajímá o náměty, názory, zkušenosti žáků; • klade otevřené otázky a vybízí žáky k pojmenování cíle činnosti; vede žáky k plánování úkolů • umožňuje, aby žáci v hodině pracovali s odbornou literaturou. • žákům v činnostech pomáhá dle potřeby, • dodává žákům sebedůvěru.
	<i>Kompetence komunikativní</i>	<ul style="list-style-type: none"> • v textu, promluvě najdou klíčové myšlenky, stručně je shrnou □ najdou informace související s tématem, o němž diskutují • porovnají různá tvrzení • při popisu situací nebo vyprávění příběhu postupují chronologicky • rozlišují, zda mluví se svým vrstevníkem nebo dospělým • mluví nahlas, zřetelně, přímo k adresátům • vyslechnou druhého, aniž by ho zbytečně přerušovali • přihlásí se o slovo 	<ul style="list-style-type: none"> • vede žáky k užívání správné terminologie a symboliky; • spolupracuje se žáky na výstižném, souvislém a kultivovaném projevu.

		<ul style="list-style-type: none"> • zformulují taktně nesouhlas, vysvětlí, proč nesouhlasí • hájí svůj názor na věc • společně utvářejí pravidla komunikace ve třídě. 	
		<ul style="list-style-type: none"> • při práci ve skupině si rozdělí role, úkoly • dodržují termín splnění úkolu 	<ul style="list-style-type: none"> • umožňuje každému žákovi zažít úspěch • hodnotí žáky způsobem, který jim umožňuje vnímat vlastní pokrok
	<i>Kompetence sociální a personální</i>	<ul style="list-style-type: none"> • dodržují domluvená pravidla spolupráce • v případě potíží umí najít pomoc vyhoví při žádosti o pomoc ocení práci druhých, při neúspěchu neshazují vinu na druhé umí přijmout kritiku spolužáků nebo učitele, snaží se zlepšit své jednání se umí omluvit, přiznat chybu. 	<ul style="list-style-type: none"> • vede žáky ke kritickému usuzování
	<i>Kompetence občanské</i>	<ul style="list-style-type: none"> • se nevyjadřují pohrdlivě o druhých chovají se tak, aby důsledky jejich chování neomezovaly druhé a nepoškozovaly prostředí pomáhají druhým • ke hře i spolupráci přijímají ostatní respektují základní pravidla. 	<ul style="list-style-type: none"> • podle potřeby žákům v činnostech pomáhá • vede žáky k tomu, aby brali ohled na druhé • vede žáky ke kritickému myšlení při zpracovávání informací nad obsahy sdělení

	Kompetence pracovní	<ul style="list-style-type: none"> • naplánují s pomocí učitele dílčí činnosti nutné ke splnění úkolu a stanoví čas na realizaci • postupují podle osvědčeného postupu nebo návodu • zhodnotí práci vlastní i ostatních poznávají různé obory lidského konání poznávají možnosti uplatnění vlastních schopností. 	<ul style="list-style-type: none"> • vyžaduje dodržování dohodnuté kvality, postupů a termínů • zadává úkoly, při kterých žáci vyhledávají a kombinují informace z různých informačních zdrojů, a které vyžadují využití poznatků z různých předmětů, vytváří příležitosti k interpretaci různých textů, obrazových materiálů.
--	----------------------------	---	--

1. OBDOBÍ	
<p>Výchovné a vzdělávací strategie</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Kompetence k řešení problémů • Kompetence komunikativní • Kompetence sociální a personální • Kompetence občanské • Kompetence pracovní • Kompetence k učení

<ul style="list-style-type: none"> • Průřezová téma 	<p>přesahy, souvislosti</p>

<p>OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA mezilidské vztahy komunikace</p>	<ul style="list-style-type: none"> • empatie, pohled na svět očima toho druhého • respekt, pomoc, podpora • lidská práva, sociální skupiny • řeč těla, zvuků, prostředí • cvičení aktivního naslouchání • technika řeči □ dialog • řešení konfliktů • zpětná vazba
<p>MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA kulturní diference multikulturalita</p>	<ul style="list-style-type: none"> • jiné kultury – cestování, postřehy z médií □ spolupráce s vrstevníky • zkušenosti sociální, etnické a náboženské • jazyk jako prostředek dorozumění • různé způsoby života, rituály • nevhodně používané výrazy
<p>VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH SOUVISLOSTECH Evropa a svět nás zajímá objevujeme Evropu a svět jsme Evropané</p>	<ul style="list-style-type: none"> • porovnávání způsobů života v jiných zemích • vliv současného dění na ČR • seznámení se s globálními problémy – vzdělání v jiných zemích, cestování • stereotypy a předsudky • harmonické mezilidské vztahy • solidarita
<p>MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY</p>	
<ul style="list-style-type: none"> • český jazyk • výtvarná výchova 	<p>stavba věty, slovní druhy zobrazení jiných krajin, zvyků atlas, tradice, zvyky cizí písně</p>

<ul style="list-style-type: none"> • prvouka • hudební výchova • matematika 	číslo, počítání
--	-----------------

1. OBDOBÍ -		
OČEKÁVANÉ VÝSTUPY	UČIVO	DOPORUČENÁ MINIMÁLNÍ ÚROVEŇ PRO VÝSTUPY PŘI PODPŮRNÝCH OPATŘENÍCH
<p>ŘEČOVÉ DOVEDNOSTI žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností, a reaguje na ně verbálně i neverbálně • zopakuje a použije slova a slovní spojení, se kterými se v průběhu výuky setkal • rozumí obsahu jednoduchého krátkého psaného textu, pokud má k dispozici vizuální oporu • rozumí obsahu jednoduchého krátkého mluveného textu, který je pronášen pomalu, zřetelně a s pečlivou výslovností, pokud má k dispozici vizuální oporu • přiřadí mluvenou a psanou podobu téhož slova či slovního spojení • píše slova a krátké věty na základě textové a vizuální předlohy 	<ul style="list-style-type: none"> • zvuková a grafická podoba jazyka – fonetické znaky (pasivně), základní výslovnostní návyky, vztah mezi zvukovou a grafickou podobou slov • slovní zásoba – základní slovní zásoba v komunikačních situacích probíraných tematických okruhů, práce se slovníkem • tematické okruhy – domov, rodina, škola, volný čas, povolání, lidské tělo, jídlo, oblekání, nákupy, bydliště, dopravní prostředky, kalendářní rok (svátky, roční období, měsíce, dny v týdnu, hodiny), zvířata, příroda, počasí • mluvnice – základní gramatické struktury a typy vět, jsou-li součástí pamětně osvojeného 	<ul style="list-style-type: none"> • je seznámen se zvukovou podobou cizího jazyka

	repertoáru (jsou tolerovány elementární chyby, které nenarušují smysl sdělení a porozumění)	
--	---	--

ROČNÍKOVÉ VÝSTUPY	UČIVO	TÉMA
1. ROČNÍK		
ŘEČOVÉ DOVEDNOSTI žák: <ul style="list-style-type: none"> • rozumí velmi jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností, a reaguje na ně verbálně i neverbálně 	<ul style="list-style-type: none"> • zvuková podoba jazyka – fonetické znaky (pasivně), základní výslovnostní návyky • slovní zásoba – základní slovní zásoba v komunikačních situacích probíraných tematických okruhů, • tematické okruhy – rodina, volný čas, lidské tělo, jídlo, nákupy, dopravní prostředky, zvířata, příroda 	čísla barvy
2. ROČNÍK		
<ul style="list-style-type: none"> • ŘEČOVÉ DOVEDNOSTI rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností, a reaguje na ně verbálně i neverbálně 	<ul style="list-style-type: none"> • zvuková podoba jazyka – fonetické znaky (pasivně), základní výslovnostní návyky • slovní zásoba – základní slovní zásoba v komunikačních situacích probíraných tematických okruhů, • tematické okruhy – rodina, volný čas, lidské tělo, jídlo, nákupy, dopravní prostředky, zvířata, příroda 	

3. ROČNÍK		
<p>ŘEČOVÉ DOVEDNOSTI žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností, a reaguje na ně verbálně i neverbálně • zopakuje a použije slova a slovní spojení, se kterými se v průběhu výuky setkal • rozumí obsahu jednoduchého krátkého psaného textu, pokud má k dispozici vizuální oporu • rozumí obsahu jednoduchého krátkého mluveného textu, který je pronášen pomalu, zřetelně a s pečlivou výslovností, pokud má k dispozici vizuální oporu • přiřadí mluvenou a psanou podobu téhož slova či slovního spojení □ píše slova a krátké věty na základě textové a vizuální předlohy 	<ul style="list-style-type: none"> • zvuková a grafická podoba jazyka – fonetické znaky (pasivně), základní výslovnostní návyky, vztah mezi zvukovou a grafickou podobou slov • slovní zásoba – základní slovní zásoba v komunikačních situacích probíraných tematických okruhů • tematické okruhy – domov, rodina, škola, volný čas, povolání, lidské tělo, jídlo, oblékání, bydliště, dopravní prostředky, kalendářní rok (svátky, roční období, měsíce, dny v týdnu, hodiny), zvířata, příroda, počasí mluvnické – základní gramatické struktury a typy vět, jsou-li součástí pamětně osvojeného repertoáru (jsou tolerovány elementární chyby, které nenarušují smysl sdělení a porozumění) 	
2. OBDOBÍ		
Výchovné a vzdělávací strategie		<ul style="list-style-type: none"> • Kompetence k řešení problémů • Kompetence komunikativní • Kompetence sociální a personální

	<ul style="list-style-type: none"> • Kompetence občanské • Kompetence pracovní • Kompetence k učení
□ Průřezová témata, přesahy, souvislosti	
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA rozvoj schopnosti poznávání poznávání lidí komunikace mezilidské vztahy	<ul style="list-style-type: none"> • paměť • řešení problémových situací • pozornost a soustředění • sociální skupiny • poznávání lidí a chyby v pozorování a poznávání • výhody odlišností ve skupině • cvičení aktivního naslouchání • technika řeči □ dialog • řešení konfliktů • zpětná vazba
MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA lidské vztahy multikulturalita	<ul style="list-style-type: none"> • tolerance • zásady slušného jednání • život v jiných rodinách • rozlišování projevu netolerantního chování • různé způsoby života, rituály • nevhodně používané výrazy
VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH SOUVISLOSTECH objevujeme Evropu a svět jsme Evropané	<ul style="list-style-type: none"> • porovnávání způsobů života v jiných zemích • vliv současného dění na ČR • seznámení se s globálními problémy – vzdělání v jiných zemích, cestování • stereotypy a předsudky • harmonické mezilidské vztahy

	<ul style="list-style-type: none"> • solidarita
MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY	
<ul style="list-style-type: none"> • český jazyk • výtvarná výchova • přírodověda • vlastivěda • informatika • hudební výchova • matematika 	<ul style="list-style-type: none"> • stavba věty, slovní druhy zobrazení jiných krajin, zvyků přírodního společenstva, člověk, rasa, atlas, tradice, zvyky, internet, sociální síť, mezinárodně užívaný jazyk, cizí písmo, čísla, počítání

2. OBDOBÍ		
OČEKÁVANÉ VÝSTUPY	UČIVO	DOPORUČENÁ MINIMÁLNÍ ÚROVEŇ PRO VÝSTUPY PŘI PODPŮRNÝCH OPATŘENÍCH

<p>POSLECH S POROZUMĚNÍM žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností • rozumí slovům a jednoduchým větám, pokud jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu • rozumí jednoduchému poslechovému textu, pokud je pronášen pomalu a zřetelně a má k dispozici vizuální oporu 	<ul style="list-style-type: none"> • zvuková a grafická podoba jazyka – fonetické znaky (pasivně), základní výslovnostní návyky, vztah mezi zvukovou a grafickou podobou slov • slovní zásoba – základní slovní zásoba v komunikačních situacích probíraných tematických okruhů, práce se slovníkem 	<ul style="list-style-type: none"> • rozumí jednoduchým pokynům učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou • rozumí slovům a frázím, se kterými se v rámci tematických okruhů opakovaně setkal (zejména má-li k dispozici vizuální oporu) - rozumí výrazům pro pozdrav a poděkování
<p>MLUVENÍ žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • se zapojí do jednoduchých rozhovorů • sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat • odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat a podobné otázky pokládá 	<ul style="list-style-type: none"> • tematické okruhy – domov, rodina, škola, volný čas, povolání, lidské tělo, jídlo, oblékání, nákupy, bydliště, dopravní prostředky, kalendářní rok (svátky, roční období, měsíce, dny v týdnu, hodiny), zvířata, příroda, počasí • mluvnice – základní gramatické struktury a typy vět, jsou-li součástí pamětně osvojeného repertoáru (jsou tolerovány elementární chyby, které nenaruší smysl sdělení a porozumění) 	<ul style="list-style-type: none"> • pozdraví a poděkuje • sdělí své jméno a věk • vyjádří souhlas či nesouhlas, reaguje na jednoduché otázky (zejména pokud má k dispozici vizuální oporu)

<p>ČTENÍ S POROZUMĚNÍM</p> <p>žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> vyhledá potřebnou informaci v jednoduchém textu, který se vztahuje k osvojovaným tématům rozumí jednoduchým krátkým textům z běžného života, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu 		<ul style="list-style-type: none"> rozumí slovům, se kterými se v rámci tematických okruhů opakovaně setkal (zejména má-li k dispozici vizuální oporu)
<p>PSANÍ žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> napiše krátký text s použitím jednoduchých vět a slovních spojení o sobě, rodině, činnostech a událostech z oblasti svých zájmů a každodenního života vyplní osobní údaje do formuláře 		<ul style="list-style-type: none"> je seznámen s grafickou podobou cizího jazyka

ROČNÍKOVÉ VÝSTUPY	UČIVO	TÉMA
4. ROČNÍK		
<p>POSLECH S POROZUMĚNÍM žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností • rozumí slovům a jednoduchým větám, pokud jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu <p>MLUVENÍ žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • se zapojuje do jednoduchých rozhovorů 	<ul style="list-style-type: none"> • zvuková a grafická podoba jazyka – fonetické znaky (pasivně), základní výslovnostní návyky, vztah mezi zvukovou a grafickou podobou slov • slovní zásoba – základní slovní zásoba v komunikačních situacích probíraných tematických okruhů, práce se slovníkem • tematické okruhy – domov, rodina, škola, volný čas, povolání, lidské tělo, jídlo, oblékání, nákupy, bydliště, dopravní prostředky, kalendářní rok (svátky, roční období, měsíce, dny v týdnu, hodiny), zvířata, příroda, počasí 	
<ul style="list-style-type: none"> • sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat • odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat a podobné otázky pokládá <p>ČTENÍ S POROZUMĚNÍM žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • vyhledá potřebnou informaci v jednoduchém textu, který se vztahuje k osvojovaným tématům • rozumí jednoduchým krátkým textům z běžného života, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu <p>PSANÍ žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • vyplní osobní údaje do formuláře 	<ul style="list-style-type: none"> • mluvnice – základní gramatické struktury a typy vět, jsou-li součástí pamětně osvojeného repertoáru (jsou tolerovány elementární chyby, které nenarušují smysl sdělení a porozumění) 	

5. ROČNÍK		
<p>POSLECH S POROZUMĚNÍM žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností • rozumí slovům a jednoduchým větám, pokud jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu • rozumí jednoduchému poslechovému textu, pokud je pronášen pomalu a zřetelně a má k dispozici vizuální oporu 	<ul style="list-style-type: none"> • zvuková a grafická podoba jazyka – fonetické znaky (pasivně), základní výslovnostní návyky, vztah mezi zvukovou a grafickou podobou slov • slovní zásoba – základní slovní zásoba v komunikačních situacích probíraných tematických okruhů, práce se slovníkem • tematické okruhy – domov, rodina, škola, volný čas, povolání, lidské tělo, jídlo, oblékání, nákupy, bydliště, dopravní prostředky, kalendářní rok (svátky, roční období, měsíce, dny v týdnu, hodiny), zvířata, příroda, počasí • mluvnice – základní gramatické struktury a typy vět, jsou-li součástí pamětně osvojeného repertoáru (jsou tolerovány elementární chyby, které nenarušují smysl sdělení a porozumění) 	
<p>MLUVENÍ žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • se zapojí do jednoduchých rozhovorů • sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat • odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat a podobné otázky pokládá 		
<p>ČTENÍ S POROZUMĚNÍM žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • vyhledá potřebnou informaci v jednoduchém textu, který se vztahuje k osvojovaným tématům • rozumí jednoduchým krátkým textům z běžného života, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu 		
<p>PSANÍ žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • napíše krátký text s použitím jednoduchých vět a slovních spojení o sobě, rodině, činnostech a událostech z oblasti svých zájmů a každodenního života 		

- vyplní osobní údaje do formuláře

5.3 MATEMATIKA

<p>Charakteristika vyučovacího předmětu</p>	<p>Matematické vzdělávání v tomto období pomáhá žákům vnímat význam matematiky v životě. Žáci se učí vyjadřovat pomocí čísel. Matematika rozvíjí pozornost, vytrvalost, schopnost rozlišovat, objevovat, vytvářet různé situace. Žáci se učí svoji práci kontrolovat, srovnávat, učí se sebedůvěře, vyjadřují výsledky svého pozorování. S vyjadřovacími schopnostmi se rozvíjí jejich schopnost uvažovat. Seznamují se vhodně se světem financí – rozvoj finanční gramotnosti.</p> <p>Předmět matematika se vyučuje jako samostatný předmět. V prvním ročníku 4 hodiny týdně, ve 2. – 5. ročníku 5 hodin týdně.</p> <p>Žáci se seznamují s didaktickým Montessori materiálem, na kterém si osvojují matematické pojmy a vztahy. Patří sem např.: červené tyče, hnědé schody, růžová věž, perlový materiál – banka, stovkový a tisícovkový řetěz, stovková tabulka, násobková tabulka, tabulka na dělení, sudá a lichá, Sequinovy tabulky, další i vlastní vyrobené pomůcky na rozklad čísel, pomůcky na přiřazování souborů čísel, pomůcky pro číselnou řadu, počítadla do 20, řádová počítadla a další výukový materiál.</p> <p>Škola aplikuje výuku matematiky metodou prof. Hejného v 1. – 5. ročníku. Používají se některé netradiční způsoby výuky rozvíjející logické myšlení žáky pomocí „PROSTŘEDÍ“. Žák sám objevuje principy početních operací a učitel do toho procesu zasahuje jen minimálně.</p> <p>Průběhu procesu výuky matematiky přizpůsobujeme využívané metody jeho individuálním požadavkům a prolínáme již výše zmíněné metody i s ostatními vhodnými.</p> <p>1. Hierarchie cílů</p> <p>- cíle výchovné i cíle poznatkové. Protože kvalitu společnosti více určují hodnoty mravní než hodnoty znalostí, pak porozumění je důležitější než dovednost.</p> <p>2. Klima výuky</p> <p>- strach blokuje myšlení. Ovzduší vzájemné důvěry žáků a učitele podporuje radost z práce a jeho tvořivost. Žákovu chybu učitel pomáhá bez emocí analyzovat a poučit se z ní. Chyba není jev nežádoucí. Analýza chyby je asi nejúčinnější způsob nabývání znalostí.</p>
<p>Obsahové, časové a organizační vymezení</p>	<p>3. Přiměřené možnosti pro každého žáka</p> <p>- děti přicházející do 1. ročníku se většinou výrazně liší svými předchozími matematickými znalostmi a schopnostmi.</p> <p>4. Poznatek získaný vlastní úvahou je kvalitnější než poznanek převzatý</p>

	<p>- učitel, který vede žáky k samostatnému hledání řešení, dává žákům víc než učitel, který je učí, jak ten nebo onen typ úloh řešit. První cesta vyžaduje trpělivost a čas. Výsledky se dostávají pomaleji, ale jsou trvalé a schopné dalšího rozvoje. Druhá cesta je rychlejší, ale nabízí žákovi spíše protězu poznatku než skutečný poznatek.</p> <p>5. Komunikace</p>
--	---

	<p>- role učitele je motivační a organizační. Úloha badatele náleží žákům. V diskusi se bude objevovat mnoho podnětů, názorů a chybných představ, které pomáhají všem zúčastněným vytvořit si vlastní plnohodnotný, do již existující struktury znalostí dobře zapadající poznatek. Ve výuce klasické geometrie a práci s geometrickými pomůckami vedeme žáky již od 2. ročníku. Do výuky matematiky je začleněna i finanční gramotnost</p>		
Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků		žáci	učitel

	Kompetence k učení	<ul style="list-style-type: none"> • si osvojují základní matematické pojmy a vztahy postupnou abstrakcí a zobecňováním reálných jevů • vytvářejí si zásoby matematických nástrojů (pojmu, vztahů, metod řešení úloh) • postupně si osvojují aritmetické operace • učí se vyjadřovat pomocí čísel • často procvičují počítání z paměti • se učí přesně a stručně vyjadřovat užíváním matematického jazyka včetně symboliky, • prováděním rozborů a zápisů při řešení úloh a zdokonaluje grafický projev, • rozvíjí abstraktní, exaktní, kombinatorické a logické myšlení k věcné a srozumitelné argumentaci. 	<ul style="list-style-type: none"> • vede žáky, aby se podíleli na utváření kritérií hodnocení činností nebo jejich výsledků; • srozumitelně vysvětluje, co se učí; • upřesňuje dílčí vzdělávací cíle v souladu s cíli vzdělávacího programu; • učí žáky ověřování výsledků
	Kompetence k řešení problémů	<ul style="list-style-type: none"> • se učí propojit operace na reálné situace • provádějí odhadování výsledků • s chybou pracují jako s příležitostí ukázat cestu ke správnému řešení • se učí svoji práci kontrolovat 	<ul style="list-style-type: none"> • se zajímá o náměty, názory, zkušenosti žáků; • klade otevřené otázky a vybízí žáky k pojmenování cíle činnosti;

		<ul style="list-style-type: none"> • snaží se o rozvoj důvěry ve vlastní schopnosti a možnosti při řešení úloh, k sebekontrolě, k systematičnosti, vytrvalosti a přesnosti, • provádí rozbory problémů a plánu řešení, odhadování výsledků, volbu správného postupu, vyhodnocování správnosti výsledků. 	<ul style="list-style-type: none"> • vede žáky k plánování úkolů a postupů; podporuje a navrhuje ty metody, při kterých docházejí k objevům, řešením a závěrům sami žáci; • umožňuje, aby žáci v hodině pracovali s odbornou literaturou. Žákům v činnostech pomáhá dle potřeby, chybu žáka využije při svém pedagogickém působení jako příležitost, jak ukázat cestu ke správnému řešení; dodává žákům sebedůvěru.
	<i>Kompetence komunikativní</i>	<ul style="list-style-type: none"> • si postupně osvojují první matematické pojmy, základy jazyka matematiky vyjadřují výsledky svého pozorování s vyjadřovacími schopnostmi rozvíjí svoji schopnost uvažovat • se učí poznávat a nalézat situace, které dokážou matematicky popsat. 	<ul style="list-style-type: none"> • při zadávání úkolů umožňuje volbu různých postupů; vede žáky k užívání správné terminologie a symboliky; spolupracuje se žáky na výstižném, souvislém a kultivovaném projevu.
	<i>Kompetence sociální a personální</i>	<ul style="list-style-type: none"> • spolupracují ve skupině • učí se sebekontrolě • učí se pracovat v týmu. 	<ul style="list-style-type: none"> • umožňuje každému žákovi zažít úspěch; podněcuje žáky k argumentaci; hodnotí žáky způsobem, který jim umožňuje vnímat vlastní pokrok • vede žáky ke kritickému usuzování, srozumitelné a věcné argumentaci prostřednictvím řešení matematických problémů, ke kolegiální radě a pomoci.

	Kompetence občanské	<ul style="list-style-type: none"> rozvíjejí svoji osobnost každodenní zpětnou vazbou mezi učitelem, sebou a spolužáky formují své volní a charakterové rysy respektují názory ostatních se učí hodnotit svoji práci a práci ostatních, ohleduplnosti a taktu. 	<ul style="list-style-type: none"> podle potřeby žákům v činnostech pomáhá a umožňuje jim, aby na základě jasných kritérií hodnotili své činnosti nebo výsledky. vede žáky k tomu, aby brali ohled na druhé, a zajímá se, jak vyhovuje žákovi daný typ výuky
			<ul style="list-style-type: none"> vede žáky ke kritickému myšlení při zpracovávání informací nad obsahy sdělení
	Kompetence pracovní	<ul style="list-style-type: none"> provádějí praktické činnosti, které odpovídají úloze zdokonalují si grafický projev ověřují výsledky připravují si a udržují svůj pracovní prostor vytvářejí zásoby matematických nástrojů pro řešení reálných situací v životě, se snaží využívat matematické poznatky a dovednosti v praktických činnostech. 	<ul style="list-style-type: none"> zadáva úkoly, při kterých žáci vyhledávají a kombinují informace z různých informačních zdrojů, a které vyžadují využití poznatků z různých předmětů, vede žáky ke správným způsobům užití vybavení, techniky a pomůcek vytváří příležitosti k interpretaci různých textů, obrazových materiálů, grafů a jiných forem záznamů.

1. OBDOBÍ 1. – 3. ročník	
Výchovné a vzdělávací strategie	<ul style="list-style-type: none"> Kompetence k řešení problémů Kompetence komunikativní Kompetence sociální a personální Kompetence občanské Kompetence pracovní Kompetence k učení

Průřezová témata, přesahy, souvislosti	
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA rozvoj schopnosti poznávání seberegulace a sebeorganizace, kreativita kooperace a kompetice řešení problémů a rozhodovací dovednosti	<ul style="list-style-type: none"> • pozornost, soustředění • trénink paměti – násobilka, pamětné +, - • řešení problémových úloh • plánování • stanovení cílů • vůle a sebeovládání • hledání více způsobů řešení problému - prostředí • spolupráce, projekty • rozhodování, zvládání učebních problémů – problémové úlohy, prostředí
VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH SOUVISLOSTECH objevujeme Evropu a svět jsme Evropané	<ul style="list-style-type: none"> • tabulky, data, chudoba, bohatství, nerovnosti • slovní úlohy – rozpoznávání stereotypů, jinakost kultur • geometrie staré Evropy
MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY	
český jazyk výtvarná výchova prvouka hudební výchova pracovní činnosti tělesná výchova anglický jazyk	<ul style="list-style-type: none"> • porozumění textu zadání • zobrazení, pohledy • data, tabulky, měření • takt, noty, rytmus • origami • pojmy – orientace v prostoru, hry • numerace, početní operace v AJ

5.4 MATEMATIKA

1. OBDOBÍ		
OČEKÁVANÉ VÝSTUPY	UČIVO	DOPORUČENÁ MINIMÁLNÍ ÚROVEŇ PRO VÝSTUPY PŘI PODPŮRNÝCH OPATŘENÍCH
<p>ČÍSLO A POČETNÍ OPERACE</p> <ul style="list-style-type: none"> používá přirozená čísla k modelování reálných situací, počítá předměty v daném souboru, vytváří soubory s daným počtem prvků čte, zapisuje a porovnává přirozená čísla do 1 000, užívá a zapisuje vztah rovnosti a nerovnosti užívá lineární uspořádání; zobrazí číslo na číselné ose provádí z paměti jednoduché početní operace s přirozenými čísly řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje a modeluje osvojené početní operace 	<ul style="list-style-type: none"> přirozená čísla, celá čísla, desetinná čísla, zlomky zápis čísla v desítkové soustavě a jeho znázornění (číselná osa, teploměr, model) násobilka vlastnosti početních operací s čísly <ul style="list-style-type: none"> písemné algoritmy početních operací 	<ul style="list-style-type: none"> porovnává množství a vytváří soubory prvků podle daných kritérií v oboru do 20 □ čte, píše a používá číslice v oboru do 20, numerace do 100 zná matematické operátory + , −, =, <, > a umí je zapsat sčítá a odčítá s užitím názoru v oboru do 20 řeší jednoduché slovní úlohy na sčítání a odčítání v oboru
		<ul style="list-style-type: none"> do 20 umí rozklad čísel v oboru do 20

<p>ZÁVISLOSTI, VZTAHY A PRÁCE S DATY</p> <ul style="list-style-type: none"> • orientuje se v čase, provádí jednoduché převody jednotek času • popisuje jednoduché závislosti z praktického života • doplňuje tabulky, schémata, posloupnosti čísel 	<ul style="list-style-type: none"> • závislosti a jejich vlastnosti • diagramy, grafy, tabulky, jízdní řády 	<ul style="list-style-type: none"> • modeluje jednoduché situace podle pokynů a s využitím pomůcek • doplňuje jednoduché tabulky, schémata a posloupnosti čísel v oboru do 20 - zvládá orientaci v prostoru a používá výrazy vpravo, vlevo, pod, nad, před, za, nahoře, dole, vpředu, vzadu - uplatňuje matematické znalosti při manipulaci s drobnými mincemi
<p>GEOMETRIE V ROVINĚ A V PROSTORU</p> <ul style="list-style-type: none"> • rozezná, pojmenuje, vymodeluje a popíše základní rovinné útvary a jednoduchá tělesa; nachází v realitě jejich reprezentaci • porovnává velikost útvarů, měří a odhaduje délku úsečky • rozezná a modeluje jednoduché souměrné útvary v rovině 	<ul style="list-style-type: none"> • základní útvary v rovině – lomená čára, přímka, polopřímka, úsečka, čtverec, kružnice, obdélník, trojúhelník, kruh, čtyřúhelník, mnohoúhelník • základní útvary v prostoru – kvádr, krychle, jehlan, koule, kužel, válec délka úsečky; jednotky délky a jejich převody obvod a obsah obrazce vzájemná poloha dvou přímek v rovině • osově souměrné útvary 	<ul style="list-style-type: none"> • pozná a pojmenuje základní geometrické tvary a umí je graficky znázornit • rozezná přímku a úsečku, narýsuje je a ví, jak se označují • používá pravítko

ROČNÍKOVÉ VÝSTUPY	UČIVO	TÉMA
1. ROČNÍK		
<p>ČÍSLO A POČETNÍ OPERACE</p> <ul style="list-style-type: none"> • používá přirozená čísla k modelování reálných situací, počítá předměty v daném souboru, vytváří soubory s daným počtem prvků • čte, zapisuje a porovnává přirozená čísla do 20, užívá a zapisuje vztah rovnosti a nerovnosti • užívá lineární uspořádání; zobrazí číslo na číselné ose do 20 • provádí z paměti jednoduché početní operace s přirozenými čísly do 20 • řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje a modeluje osvojené početní operace 	<ul style="list-style-type: none"> • sčítání a odčítání čísel do 20 • přirozená čísla, celá čísla do 20, dělení celku na stejné části, dopočítávání • zápis čísla v desítkové soustavě a jeho znázornění (číselná osa, model) do 20 • vlastnosti početních operací s čísly • písemné algoritmy početních operací • porovnávání čísel, předmětů, množství • slovní úlohy – řešení reálné situace, dramatizace 	<p>matematika podle prof. Hejného</p> <p>Montessori pomůcky krokování, schody, součtové trojúhelníky, hadi, pavučiny, neposedové, autobus, sousedé, rozklad na dvě a více částí, posloupnost, rytmus, hra Sova – argumentace, tvorba vlastní numerické úlohy, trénink paměti, skládání papíru – práce podle návodu, motorika – manipulace, práce s “nulou”, vláček - +,-, rovnice, nakupování v obchodě, mince – finanční gramotnost, o kolik více, o kolik méně</p>
<p>ZÁVISLOSTI, VZTAHY A PRÁCE S DATY</p> <ul style="list-style-type: none"> • doplňuje tabulky, schémata, posloupnosti čísel do 20 	<ul style="list-style-type: none"> • závislosti a jejich vlastnosti • tabulky • třídění a evidence 	<p>záznam plánů staveb, dětský park, výstaviště, Abaku, hra Sova – argumentace, vztahy v rodině</p>

<p>GEOMETRIE V ROVINĚ A V PROSTORU</p>	<ul style="list-style-type: none"> • základní útvary v rovině - čtverec, obdélník, trojúhelník, kruh, čára • krychle, stavby z krychlí 	<p>orientace v rovině a prostoru – pravolevá orientace, zrcadlová orientace, parkety – pokrývání plochy, dřívka</p>
<ul style="list-style-type: none"> • rozezná, pojmenuje, vymodeluje a popíše základní rovinné útvary, tělesa – krychle, • nachází v realitě jejich reprezentaci 	<ul style="list-style-type: none"> • orientace v rovině a prostoru 	<p>výstaviště</p>
<p>FINANČNÍ GRAMOTNOST</p> <ul style="list-style-type: none"> • pozná české mince a bankovky • odhadne cenu základních potravin a celkovou cenu menšího nákupu 	<ul style="list-style-type: none"> • slovní úlohy 	<p>hra na obchod</p>

2. ROČNÍK

<p>ČÍSLO A POČETNÍ OPERACE</p> <ul style="list-style-type: none"> • používá přirozená čísla k modelování reálných situací, počítá předměty v daném souboru, vytváří soubory s daným počtem prvků do 100 • čte, zapisuje a porovnává přirozená čísla do 100, užívá a zapisuje vztah rovnosti a nerovnosti do 100 • užívá lineární uspořádání; zobrazí číslo na číselné ose do 100 • provádí z paměti jednoduché početní operace s přirozenými čísly do 100 • řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje a modeluje osvojené početní operace do 100 	<ul style="list-style-type: none"> • přirozená čísla, celá čísla, zápis čísla v desítkové soustavě a jeho znázornění do 100, (číselná osa, teploměr, model) násobilka - malá • vlastnosti početních operací s čísly do 100 • písemné algoritmy početních operací 100 	<p>matematika profes. Hejného známková hra hvězdy, stovková tabulka Dipo, schody, součtové trojúhelníky, hadi, Pavučiny, Autobus, Cyklostezky, Výstaviště, zvířátka dědy Lesoně, rodokmen, rozklad čísel sčítací, tabulka stovková, tabulka násobilková, tabulka násobilkové, čtverce sousedé</p>
<p>ZÁVISLOSTI, VZTAHY A PRÁCE S DATY</p> <ul style="list-style-type: none"> • orientuje se v čase • popisuje jednoduché závislosti z praktického života 	<ul style="list-style-type: none"> • závislosti a jejich vlastnosti • diagramy, tabulky, jízdní řády 	<p>záznam plánů staveb, dětský park, výstaviště, Abaku</p>
<ul style="list-style-type: none"> • doplňuje tabulky, schémata, posloupnosti čísel 		<p>hra Sova – argumentace vztahy v rodině schody, součtové trojúhelníky, hadi, pavučiny, autobus cyklostezky, výstaviště, zvířátka dědy Lesoně, rodokmen</p>

		hra Sova - argumentace ciferník finanční gramotnost – práce s modely peněz
GEOMETRIE V ROVINĚ A V PROSTORU <ul style="list-style-type: none"> • rozezná, pojmenuje, vymodeluje a popíše základní rovinné útvary a jednoduchá tělesa – jen krychle; nachází v realitě jejich reprezentaci • porovnává velikost útvarů 	<ul style="list-style-type: none"> • základní útvary v rovině – lomená čára, přímka, úsečka, čtverec, obdélník, trojúhelník, kruh, čtyřúhelník • základní útvary v prostoru – krychle • délka úsečky 	parkety – pokrývání plochy, dřívka, výstaviště, stavby z krychlí, síť krychle, krychle, geoboard
FINANČNÍ GRAMOTNOST <ul style="list-style-type: none"> • pozná české mince a bankovky • uvede příklad využití platební karty • odhadne cenu základních potravin a celkovou cenu menšího nákupu 	<ul style="list-style-type: none"> • slovní úlohy • manipulace s mincemi 	hra na obchod, nakupování v obchodě, mince, finanční gramotnost, o kolik více, o kolik méně
3. ROČNÍK		
ČÍSLO A POČETNÍ OPERACE <ul style="list-style-type: none"> • používá přirozená čísla k modelování reálných situací, počítá předměty v daném souboru, vytváří soubory s daným počtem prvků • čte, zapisuje a porovnává přirozená čísla do 1 000, užívá a zapisuje vztah rovnosti a nerovnosti 	<ul style="list-style-type: none"> • přirozená čísla, celá čísla do 1000, zlomky – jen dělení na stejné části • zápis čísla v desítkové soustavě a jeho znázornění (číselná osa, teploměr, model) do 1000 násobilka – celá malá vlastnosti početních operací s čísly, 	schody, součtové trojúhelníky, hadi, pavučiny, autobus, cyklostezky, výstaviště, zvířátka dědy Lesoně, rodokmen rozklad čísel sčítací tabulka stovková tabulka násobilková tabulka násobilkové čtverce

<ul style="list-style-type: none"> • užívá lineární uspořádání; zobrazí číslo na číselné ose • provádí z paměti jednoduché početní operace s přirozenými čísly • řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje a modeluje osvojené početní operace 	<ul style="list-style-type: none"> • písemné algoritmy početních operací • násobení a dělení 	<p>vláčky, soused, hra Sova - argumentace</p>
<p><i>ZÁVISLOSTI, VZTAHY A PRÁCE S DATY</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • orientuje se v čase, provádí jednoduché převody jednotek času • popisuje jednoduché závislosti z praktického života • doplňuje tabulky, schémata, posloupnosti čísel 	<ul style="list-style-type: none"> • závislosti a jejich vlastnosti • diagramy, tabulky, jízdní řády 	<p>schody, součtové trojúhelníky, hadi, pavučiny, autobus, cyklostezky, výstaviště, zvířátka dědy Lesoně, rodokmen hra Sova – argumentace, ciferník</p>

<p>GEOMETRIE V ROVINĚ A V PROSTORU</p> <ul style="list-style-type: none"> • rozezná, pojmenuje, vymodeluje a popíše základní rovinné útvary a jednoduchá tělesa; nachází v realitě jejich reprezentaci • porovnává velikost útvarů, měří a odhaduje délku úsečky • rozezná a modeluje jednoduché souměrné útvary v rovině 	<ul style="list-style-type: none"> • základní útvary v rovině – lomená čára, přímka, polopřímka, úsečka, čtverec, kružnice, obdélník, trojúhelník, kruh, čtyřúhelník, mnohoúhelník • základní útvary v prostoru – kvádr, krychle, jehlan, koule, kužel, válec • délka úsečky v cm a milimetrech; jednotky délky a jejich převody • obvod a obsah obrazce v jednotkách čtverců • vzájemná poloha dvou přímek v rovině – rovnoběžky, různoběžky, kolmice osově souměrné útvary 	<p>parkety – pokrývání, plochy, dřívka, výstaviště, stavby z krychlí, sítě, krychle, geoboard</p>
<p>FINANČNÍ GRAMOTNOST</p> <ul style="list-style-type: none"> • odhadne cenu základních potravin a celkovou cenu nákupu 	<ul style="list-style-type: none"> • slovní úlohy 	<p>hra na obchod</p>
<ul style="list-style-type: none"> • zkontroluje, kolik peněz je vráceno při placení 	<ul style="list-style-type: none"> • manipulace s mincemi a bankovkami 	

2. OBDOBÍ	
Výchovné a vzdělávací strategie	<ul style="list-style-type: none"> • Kompetence k řešení problémů • Kompetence komunikativní • Kompetence sociální a personální • Kompetence občanské • Kompetence pracovní • Kompetence k učení
Průřezová témata, přesahy, souvislosti	
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA rozvoj schopností poznávání	<ul style="list-style-type: none"> • pozornost, soustředění • trénink paměti – násobilka, pamětné +, - • řešení problémových úloh • plánování
VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH SOUVISLOSTECH jsme Evropané	<ul style="list-style-type: none"> • slovní úlohy – rozpoznávání stereotypů, jinakost kultur • geometrie – Řecko, Řím, vědci
MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY	
<p>český jazyk výtvarná výchova přírodověda vlastivěda hudební výchova pracovní činnosti tělesná výchova anglický jazyk</p>	<ul style="list-style-type: none"> • porozumění textu zadání • zobrazení, pohledy, 3D, 2 D, tělesa • data, tabulky, měření • mapy – souřadnice, měřítko, časová osa, římská čísla • takt, noty, rytmus • origami • pojmy – orientace v prostoru, hry • numerace, početní operace v AJ

2. OBDOBÍ		
OČEKÁVANÉ VÝSTUPY	UČIVO	DOPORUČENÁ MINIMÁLNÍ ÚROVEŇ PRO VÝSTUPY PŘI PODPŮRNÝCH OPATŘENÍCH
<p>ČÍSLO A POČETNÍ OPERACE</p> <ul style="list-style-type: none"> využívá při pamětném i písemném počítání komutativnost a asociativnost sčítání a násobení provádí písemné početní operace v oboru přirozených zaokrouhluje přirozená čísla, provádí odhady a kontroluje výsledky početních operací v oboru přirozených čísel řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje osvojené početní operace v celém oboru přirozených čísel modeluje a určí část celku, používá zápis ve formě zlomku porovná, sčítá a odčítá zlomky se stejným jmenovatelem v oboru kladných čísel přečte zápis desetinného čísla a vyznačí na číselné ose desetinné číslo dané hodnoty porozumí významu znaku „-“ pro zápis celého záporného čísla a toto číslo vyznačí na číselné ose 	<ul style="list-style-type: none"> přirozená čísla, celá čísla, desetinná čísla, zlomky zápis čísla v desítkové soustavě a jeho znázornění (číselná osa, teploměr, model) násobilka vlastnosti početních operací s čísly písemné algoritmy početních operací 	<ul style="list-style-type: none"> čte, píše a porovnává čísla v oboru do 100 i na číselné ose, numerace do 1000 sčítá a odčítá z paměti i písemně dvouciferná čísla zvládne s názorem řady násobků čísel 2 až 10 do 100 zaokrouhluje čísla na desítky i na stovky s využitím ve slovních úlohách tvoří a zapisuje příklady na násobení a dělení v oboru do 100 zapiše a řeší jednoduché slovní úlohy rozeznává sudá a lichá čísla - používá kalkulátor

<p>ZÁVISLOSTI, VZTAHY A PRÁCE S DATY</p> <ul style="list-style-type: none"> vyhledává, sbírá a třídí data čte a sestavuje jednoduché tabulky a diagramy 	<ul style="list-style-type: none"> závislosti a jejich vlastnosti diagramy, grafy, tabulky, jízdní řády) 	<ul style="list-style-type: none"> vyhledá a roztrídí jednoduchá data (údaje, pojmy apod.) podle návodu orientuje se a čte v jednoduché tabulce - určí čas s přesností na čtvrt hodiny, převádí jednotky času v běžných situacích - provádí jednoduché převody jednotek délky, hmotnosti a času - uplatňuje matematické znalosti při manipulaci s penězi
<p>GEOMETRIE V ROVINĚ A V PROSTORU</p> <ul style="list-style-type: none"> narýsuje a znázorní základní rovinné útvary (čtverec, obdélník, trojúhelník a kružnici); užívá jednoduché konstrukce sčítá a odčítá graficky úsečky; určí délku lomené čáry, obvod mnohoúhelníku sečtením délek jeho stran sestrojí rovnoběžky a kolmice určí obsah obrazce pomocí čtvercové sítě a užívá základní jednotky obsahu rozpozná a znázorní ve čtvercové síti jednoduché osově souměrné útvary a určí osu souměrnosti útvaru překládáním papíru 	<ul style="list-style-type: none"> základní útvary v rovině – lomená čára, přímka, polopřímka, úsečka, čtverec, kružnice, obdélník, trojúhelník, kruh, čtyřúhelník, mnohoúhelník základní útvary v prostoru – kvádr, krychle, jehlan, koule, kužel, válec délka úsečky; jednotky délky a jejich převody obvod a obsah obrazce vzájemná poloha dvou přímek v rovině osově souměrné útvary 	<ul style="list-style-type: none"> znázorní, narýsuje a označí základní rovinné útvary měří a porovnává délku úsečky vypočítá obvod mnohoúhelníku sečtením délek jeho stran sestrojí rovnoběžky a určí osu souměrnosti překládáním papíru - pozná základní tělesa

<p><i>NESTANDARDNÍ APLIKAČNÍ ÚLOHY A PROBLÉMY</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • řeší jednoduché praktické slovní úlohy a problémy, jejichž řešení je do značné míry nezávislé na obvyklých postupech a algoritmech školské matematiky 	<ul style="list-style-type: none"> • slovní úlohy • číselné a obrázkové řady • magické čtverce • prostorová představivost 	<ul style="list-style-type: none"> • řeší jednoduché praktické slovní úlohy, jejichž řešení nemusí být závislé na matematických postupech
--	---	--

ROČNÍKOVÉ VÝSTUPY	UČIVO	TÉMA
4. ROČNÍK		
<p>ČÍSLO A POČETNÍ OPERACE</p> <ul style="list-style-type: none"> využívá při pamětném i písemném počítání komutativnost a asociativnost sčítání a násobení provádí písemné početní operace v oboru přirozených zaokrouhluje přirozená čísla, provádí odhady a kontroluje výsledky početních operací v oboru přirozených čísel 	<ul style="list-style-type: none"> přirozená čísla, celá čísla, zlomky zápis čísla v desítkové soustavě a jeho znázornění (číselná osa, teploměr, model) násobilka vlastnosti početních operací s čísly písemné algoritmy početních operací 	<p>součtové trojúhelníky, hadi, pavučiny, autobus, cyklostezky, výstaviště, zvířátka dědy Lesoně, rodokmen, rozklad čísel, sčítací tabulka</p>
<ul style="list-style-type: none"> řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje osvojené početní operace v celém oboru přirozených čísel modeluje a určí část celku, používá zápis ve formě zlomku porovná, sčítá a odčítá zlomky se stejným jmenovatelem v oboru kladných čísel přečte zápis desetinného čísla a vyznačí na číselné ose desetinné číslo dané hodnoty porozumí významu znaku „-“ pro zápis celého záporného čísla a toto číslo vyznačí na číselné ose 		<p>stovková tabulka, násobilková tabulka, násobilkové čtverce, sousedé, rovnice, pamětné zvládnání malé násobilky</p>
<p>ZÁVISLOSTI, VZTAHY A PRÁCE S DATY</p> <p>vyhledává, sbírá a třídí data čte a sestavuje jednoduché tabulky a diagramy</p>	<ul style="list-style-type: none"> závislosti a jejich vlastnosti diagramy, grafy, tabulky, jízdní řády 	<p>součtové trojúhelníky, hadi, pavučiny, autobus</p> <p>cyklostezky, výstaviště, zvířátka dědy Lesoně, rodokmen ciferník, biland</p>

<p>GEOMETRIE V ROVINĚ A V PROSTORU</p> <ul style="list-style-type: none"> • narýsuje a znázorní základní rovinné útvary (čtverec, obdélník, trojúhelník a kružnici); užívá jednoduché konstrukce • sčítá a odčítá graficky úsečky; určí délku lomené čáry, obvod mnohoúhelníku sečtením délek jeho stran • sestrojí rovnoběžky a kolmice • určí obsah obrazce pomocí čtvercové sítě a užívá základní jednotky obsahu <p>rozpozná a znázorní ve čtvercové síti jednoduché osově souměrné útvary a určí osu souměrnosti útvaru překládáním papíru</p>	<ul style="list-style-type: none"> • základní útvary v rovině – lomená čára, přímka, polopřímka, úsečka, čtverec, kružnice, obdélník, trojúhelník, kruh, čtyřúhelník, mnohoúhelník • základní útvary v prostoru – kvádr, krychle, jehlan, koule, kužel, válec • délka úsečky; jednotky délky a jejich převody obvod a obsah obrazce vzájemná poloha dvou přímek v rovině • osově souměrné útvary 	<p>parkety – pokrývání plochy, dřívka, výstaviště, stavby z krychlí, síť krychle, krychle, geoboard</p>
<p>NESTANDARDNÍ APLIKAČNÍ ÚLOHY A PROBLÉMY</p> <p>řeší jednoduché praktické slovní úlohy a problémy, jejichž řešení je do značné míry nezávislé na obvyklých postupech a algoritmech školské matematiky</p>	<ul style="list-style-type: none"> • slovní úlohy • číselné a obrázkové řady • magické čtverce prostorová představivost 	

<p><i>FINANČNÍ GRAMOTNOST</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • orientuje se v základních formách vlastnictví; • používá peníze v běžných situacích, • odhadne a zkontroluje cenu nákupu a vrácené peníze, • na příkladu ukáže nemožnost realizace všech chtěných výdajů, vysvětlí, proč spořit, kdy si půjčovat a jak vracet dluhy • zkontroluje, kolik peněz je vráceno při placení • vlastními slovy vyjádří, co znamená, že je banka správce peněz • porovná svá přání a potřeby se svými finančními možnostmi • sestaví jednoduchý osobní rozpočet 	<ul style="list-style-type: none"> • problémové úlohy • data, grafy, tabulky 	<p>manipulace s mincemi a bankovkami, projekty</p>
<p>5. ROČNÍK</p>		
<ul style="list-style-type: none"> • <i>ČÍSLO A POČETNÍ OPERACE</i> • využívá při pamětném i písemném počítání komutativnost a asociativnost sčítání a násobení • provádí písemné početní operace v oboru přirozených • zaokrouhluje přirozená čísla, provádí odhady a kontroluje výsledky početních operací v oboru přirozených čísel • řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje osvojené početní operace v celém oboru přirozených čísel • modeluje a určí část celku, používá zápis ve formě zlomku 	<ul style="list-style-type: none"> • přirozená čísla, celá čísla, desetinná čísla, zlomky • zápis čísla v desítkové soustavě a jeho znázornění (číselná osa, teploměr, model) • násobilka • vlastnosti početních operací s čísly písemné algoritmy početních operací 	<p>součtové trojúhelníky, hadi, pavučiny, autobus, cyklostezky, výstaviště, zvířátka dědy Lesoně, rodokmen, rozklad čísel, sčítací, stovková a násobilková tabulka, násobilkové čtverce</p>

<ul style="list-style-type: none"> • porovná, sčítá a odčítá zlomky se stejným jmenovatelem v oboru kladných čísel • přečte zápis desetinného čísla a vyznačí na číselné ose desetinné číslo dané hodnoty • porozumí významu znaku „-“ pro zápis celého záporného čísla a toto číslo vyznačí na číselné ose 		sousedé, rovnice, pamětné zvládní malé násobilky
<p>ZÁVISLOSTI, VZTAHY A PRÁCE S DATY vyhledává, sbírá a třídí data čte a sestavuje jednoduché tabulky a diagramy</p>	<ul style="list-style-type: none"> • závislosti a jejich vlastnosti (diagramy, grafy, tabulky, jízdní řády) 	součtové trojúhelníky, hadi, pavučiny, autobus cyklostezky, výstaviště, zvířátka dědy Lesoně, rodokmen ciferník biland
<p>GEOMETRIE V ROVINĚ A V PROSTORU</p> <ul style="list-style-type: none"> • narýsuje a znázorní základní rovinné útvary (čtverec, obdélník, trojúhelník a kružnici); užívá jednoduché konstrukce • sčítá a odčítá graficky úsečky; určí délku lomené čáry, obvod mnohoúhelníku sečtením délek jeho stran • sestrojí rovnoběžky a kolmice • určí obsah obrazce pomocí čtvercové sítě a užívá základní jednotky obsahu • rozpozná a znázorní ve čtvercové síti jednoduché osově souměrné útvary a určí osu souměrnosti útvaru překládáním papíru 	<ul style="list-style-type: none"> • základní útvary v rovině – lomená čára, přímka, polopřímka, úsečka, čtverec, kružnice, obdélník, trojúhelník, kruh, čtyřúhelník, mnohoúhelník • základní útvary v prostoru – kvádr, krychle, jehlan, koule, kužel, válec • délka úsečky; jednotky délky a jejich převody • obvod a obsah obrazce • vzájemná poloha dvou přímek v rovině • osově souměrné útvary 	parkety – pokrývání plochy, dřívka výstaviště, stavby z krychlí, síť krychle krychle, geoboard

<p><i>NESTANDARDNÍ APLIKAČNÍ ÚLOHY A PROBLÉMY</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • řeší jednoduché praktické slovní úlohy a problémy, jejichž řešení je do značné míry nezávislé na obvyklých postupech a algoritmech školské matematiky 	<ul style="list-style-type: none"> • slovní úlohy • číselné a obrázkové řady • magické čtverce • prostorová představivost 	
--	---	--

<p><i>FINANČNÍ GRAMOTNOST</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • orientuje se v základních formách vlastnictví; používá peníze v běžných situacích, odhadne a zkontroluje cenu nákupu a vrácené peníze, na příkladu ukáže nemožnost realizace všech chtěných výdajů, vysvětlí, proč spořit, kdy si půjčovat a jak vracet dluhy zkontroluje, kolik peněz je vráceno při placení vlastními slovy vyjádří, co znamená, že je banka správce peněz • porovná svá přání a potřeby se svými finančními možnostmi • sestaví jednoduchý osobní rozpočet • objasní, jak řešit situaci, kdy jsou příjmy větší než výdaje • objasní, jak řešit situaci, kdy jsou příjmy menší než výdaje na příkladech objasní rizika půjčování peněz uvede příklady základních příjmů a výdajů domácnosti na příkladu vysvětlí, jak reklamovat zboží rozlišuje a porovnává různé formy vlastnictví, včetně duševního vlastnictví, a způsoby jejich ochrany, vysvětlí, jakou funkci plní banky a jaké služby občanům nabízejí 	<ul style="list-style-type: none"> • problémové úlohy • data, • grafy, tabulky 	<p>projekty, manipulace s mincemi a bankovkami</p>
---	---	--

5.5 INFORMATIKA

Charakteristika vyučovacího předmětu	<p>Vzdělávací oblast Informační a komunikační technologie umožňuje všem žákům dosáhnout základní úrovně informační gramotnosti - získat elementární dovednosti v ovládnutí výpočetní techniky a moderních informačních technologií, orientovat se ve světě informací, tvořivě pracovat s informacemi a využívat je při dalším vzdělávání i v praktickém životě.</p> <p>Získané dovednosti jsou v informační společnosti nezbytným předpokladem uplatnění na trhu práce i podmínkou k efektivnímu rozvíjení profesní i zájmové činnosti.</p> <p>Zvládnutí výpočetní techniky, zejména rychlého vyhledávání a zpracování potřebných informací pomocí internetu a jiných digitálních médií, umožňuje realizovat metodu „učení kdekoliv a kdykoliv“, vede k žádoucímu odlehčení paměti při současné možnosti využít mnohonásobně většího počtu dat a informací než dosud, urychluje aktualizaci poznatků a vhodně doplňuje standardní učební texty a pomůcky.</p> <p>Dovednosti získané ve vzdělávací oblasti Informační a komunikační technologie umožňují žákům aplikovat výpočetní techniku s bohatou škálou vzdělávacího software a informačních zdrojů ve všech vzdělávacích oblastech celého základního vzdělávání.</p> <p>Tato aplikační rovina přesahuje rámec vzdělávacího obsahu vzdělávací oblasti Informační a komunikační technologie, a stává se součástí všech vzdělávacích oblastí základního vzdělávání.</p> <p>Vzdělávací oblast Informatika se zaměřuje především na rozvoj inforatického myšlení a na porozumění základním principům digitálních technologií. Je založena na aktivních činnostech, při kterých žáci využívají inforatické postupy a pojmy. Poskytuje prostředky a metody ke zkoumání řešitelnosti problémů i hledání a nalézání jejich optimálních řešení, ke zpracování dat a jejich interpretaci a na základě řešení praktických úkolů i poznatky a zkušenost, kdy je lepší práci přenechat stroji, respektive počítači. Pochopení, jak digitální technologie fungují, přispívá jednak k porozumění zákonitostem digitálního světa, jednak k jejich efektivnímu, bezpečnému a etickému užívání.</p> <p>Na prvním stupni základního vzdělávání si žáci prostřednictvím her, experimentů, diskusí a dalších aktivit vytvářejí první představy o způsobech, jakými se dají data a informace zaznamenávat, a objevují inforatické aspekty světa kolem nich. Postupně si žáci rozvíjejí schopnost popsat problém, analyzovat ho a hledat jeho řešení. Ve vhodném programovacím prostředí si ověřují algoritmicke postupy.</p> <p>Informatika také společně s ostatními obory pokládá základy uživatelských dovedností.</p>
---	---

	<p>Poznáváním, jak se s digitálními technologiemi pracuje, si žáci vytvářejí základ pro pochopení infromatických konceptů. Součástí je i bezpečné zacházení s technologiemi a osvojování dovedností a návyků, které vedou k prevenci rizikového chování.</p>
--	--

V průběhu základního vzdělávání žáci začínají vyvíjet funkční technická řešení problémů.

Osvojují si časté testování prototypů a jejich postupné vylepšování jako přirozenou součást designu a vývoje v informačních technologiích. Zvažují a ověřují dopady navrhovaných řešení na jedince, společnost, životní prostředí.

<p>Obsahové, časové a organizační vymezení</p>	<p>Je realizována ve 4. a 5. ročníku po jedné hodině týdně jako povinný předmět.</p> <p>Vzdělávání v dané vzdělávací oblasti směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí tím, že vede žáka k:</p> <ul style="list-style-type: none"> ● poznání úlohy informací a informačních činností a k využívání moderních informačních a komunikačních technologií ● porozumění toku informací, počínaje jejich vznikem, uložením na médium, přenosem, zpracováním, vyhledáváním a praktickým využitím ● schopnosti formulovat svůj požadavek a využívat při interakci s počítačem algoritmičké myšlení ● porovnávání informací a poznatků z většího množství alternativních informačních zdrojů, a tím k dosahování větší věrohodnosti vyhledaných informací ● využívání výpočetní techniky, aplikačního i výukového software ke zvýšení efektivity své učební činnosti a racionálnější organizaci práce ● tvořivému využívání softwarových a hardwarových prostředků při prezentaci výsledků své práce ● pochopení funkce výpočetní techniky jako prostředku simulace a modelování přírodních i sociálních jevů a procesů ● respektování práv k duševnímu vlastnictví při využívání SW ● zaujetí odpovědného, etického přístupu k nevhodným obsahům vyskytujících se na internetu či jiných médiích ● šetrné práci s výpočetní technikou ● systémovému přístupu při analýze situací a jevů světa kolem něj • nacházení různých řešení a výběru toho nejvhodnějšího pro danou situaci ● ke zkušenosti, že týmová práce umocněná technologiemi může vést k lepším výsledkům než samostatná práce ● porozumění různým přístupům ke kódování informací i různým způsobům jejich organizace ● rozhodování na základě relevantních dat a jejich korektní interpretace, jeho obhajování pomocí věcných argumentů ● komunikaci pomocí formálních jazyků, kterým porozumí i stroje ● standardizování pracovních postupů v situacích, kdy to usnadní práci ● posuzování technických řešení z pohledu druhých lidí a jejich vyhodnocování v osobních, etických, bezpečnostních, právních, sociálních, ekonomických, environmentálních a kulturních souvislostech ● nezdolnosti při řešení těžkých problémů, zvládnání nejednoznačnosti a nejistoty a vypořádání se s problémy s otevřeným koncem ● otevřenosti novým cestám, nástrojům, snaze postupně se zlepšovat
---	--

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků		žáci	učitel
	<i>Kompetence k učení</i>	<ul style="list-style-type: none"> • si osvojují základní IT pojmy a vztahy • se učí přesně vyjadřovat užíváním počítačového jazyka včetně symboliky, • prováděním rozborů a zápisů při řešení úloh a zdokonaluje grafický projev, • rozvíjí abstraktní, exaktní, kombinatorické a logické myšlení k věcné a srozumitelné argumentaci. 	<ul style="list-style-type: none"> • vede žáky k samostatnému objevování možností využití informačních a komunikačních technologií v praktickém životě • upřesňuje dílčí vzdělávací cíle v souladu s cíli vzdělávacího programu; • učí žáky spolupráci s ostatními žáky, využívání nápovědy u jednotlivých programů apod.
	<i>Kompetence k řešení problémů</i>	<ul style="list-style-type: none"> • se učí chápat, že v životě se při práci s informačními a komunikačními technologiemi budou často setkávat s problémy, které nemají jen jedno správné řešení, ale že způsobů řešení je více • se učí propojit operace na reálné situace • s chybou pracují jako s příležitostí ukázat cestu ke správnému řešení • se učí svoji práci kontrolovat • snaží se o rozvoj důvěry ve vlastní schopnosti a možnosti při řešení úloh, k sebekontrolě, k systematickosti, vytrvalosti a přesnosti, 	<ul style="list-style-type: none"> • se zajímá o náměty, názory, zkušenosti žáků; • klade otevřené otázky a vybízí žáky k pojmenování cíle činnosti; • vede žáky k plánování úkolů a postupů; podporuje a navrhuje ty metody, při kterých docházejí k objevům, řešením a závěrům sami žáci; • žákům v činnostech pomáhá dle potřeby, • chybu žáka využije při svém pedagogickém působení jako příležitost, jak ukázat cestu ke správnému řešení; dodává žákům sebedůvěru

		<ul style="list-style-type: none"> • provádí rozборы problémů a plánu řešení, odhadování výsledků, volbu správného postupu, vyhodnocování • správností výsledků. 	
	Kompetence komunikativní	<ul style="list-style-type: none"> • si postupně osvojují první matematické pojmy, základy jazyka matematiky • vyjadřují výsledky svého pozorování s vyjadřovacími schopnostmi rozvíjí svoji schopnost uvažovat při komunikaci se učí dodržovat vžitá konvence a pravidla (forma vhodná pro danou technologii, náležitosti apod.). 	<ul style="list-style-type: none"> • při zadávání úkolů umožňuje volbu různých postupů; vede žáky k užívání správné terminologie a symboliky; • spolupracuje se žáky na výstižném, souvislém a kultivovaném projevu.
	Kompetence sociální a personální	<ul style="list-style-type: none"> • při práci jsou žáci vedeni ke kolegiální radě či pomoci, případně při projektech se učí pracovat v týmu, rozdělit a naplánovat si práci, hlídat časový harmonogram apod. • spolupracují ve skupině, • učí se sebekontroli, • učí se pracovat v týmu 	<ul style="list-style-type: none"> • umožňuje každému žákovi zažít úspěch; • hodnotí žáky způsobem, který jim umožňuje vnímat vlastní pokrok • vede žáky ke kritickému usuzování, srozumitelné a věcné argumentaci prostřednictvím řešení matematických problémů, ke kolegiální radě a pomoci.

	Kompetence občanské	<ul style="list-style-type: none"> • žáci se seznamují s vazbami na legislativu a obecné morální zákony (SW pirátství, autorský zákon, • ochrana osobních údajů, bezpečnost, hesla...) • při zpracovávání informací jsou žáci vedeni ke kritickému myšlení nad obsahy sdělení, ke kterým se mohou dostat prostřednictvím internetu i jinými cestami. 	<ul style="list-style-type: none"> • podle potřeby žákům v činnostech pomáhá a umožňuje jim, aby na základě jasných kritérií hodnotili své činnosti nebo výsledky. vede žáky k tomu, aby brali ohled na druhé, a zajímá se, jak vyhovuje žákovi daný typ výuky • vede žáky ke kritickému myšlení při zpracovávání informací nad obsahy sdělení
		<ul style="list-style-type: none"> • rozvíjejí svoji osobnost každodenní zpětnou vazbou mezi učitelem, sebou a spolužáky • respektují názory ostatních • se učí hodnotit svoji práci a práci ostatních, ohleduplnosti a taktu. • 	
	Kompetence pracovní	<ul style="list-style-type: none"> • žáci dodržují bezpečnostní a hygienická pravidla pro práci s výpočetní technikou. • provádějí praktické činnosti, které odpovídají úloze • připravují si a udržují svůj pracovní prostor 	<ul style="list-style-type: none"> • zadává úkoly, při kterých žáci vyhledávají a kombinují informace z různých informačních zdrojů, a které vyžadují využití poznatků z různých předmětů, vede žáky ke správným způsobům užití vybavení, techniky a pomůcek • vytváří příležitosti k interpretaci různých textů, obrazových materiálů, grafů a jiných forem záznamů.

	<p>Kompetence digitální</p>	<ul style="list-style-type: none"> • ovládá běžně používaná digitální zařízení, aplikace a služby; využívá je při učení i při zapojení do života školy a do společnosti; samostatně rozhoduje, které technologie pro jakou činnost či řešený problém použít získává, vyhledává, kriticky posuzuje, spravuje a sdílí data, informace a digitální obsah, k tomu volí postupy, způsoby a prostředky, které odpovídají konkrétní situaci a účelu vytváří a upravuje digitální obsah, kombinuje různé formáty, vyjadřuje se za pomoci digitálních prostředků využívá digitální technologie, aby si usnadnil práci, zautomatizoval rutinní činnosti, zefektivnil či zjednodušil své pracovní postupy a zkvalitnil výsledky své práce • chápe význam digitálních technologií pro lidskou společnost, seznamuje se s novými technologiemi, kriticky hodnotí jejich přínosy a reflektuje rizika jejich využívání • předchází situacím ohrožujícím bezpečnost zařízení i dat, situacím s negativním dopadem na jeho tělesné a duševní zdraví i zdraví 	
--	------------------------------------	--	--

		ostatních; při spolupráci, komunikaci a sdílení informací v digitálním prostředí jedná eticky	
--	--	---	--

2. OBDOBÍ 4. – 5. ROČNÍK	
Výchovné a vzdělávací strategie	<ul style="list-style-type: none"> • Kompetence k řešení problémů • Kompetence komunikativní • Kompetence sociální a personální • Kompetence občanské • Kompetence pracovní • Kompetence k učení
Průřezová témata, přesahy, souvislosti	
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA sebezpoznání a sebepojetí seberegulace a sebeorganizace	<ul style="list-style-type: none"> • identifikace vlastního poznávání – učení a chování • vyjádření sebe sama • vyhledání pomoci při osobní krizi

<p> psychohygienu kreativitu komunikaci řešení problémů a rozhodovací dovednosti </p>	<ul style="list-style-type: none"> • objevování strategií vlastního myšlení • organizace času • plánování • sledování cílů • relaxační techniky • zvládání zátěže • nahlíží na řešení problémů z různých úhlů • reaguje na nápady druhých • podílí se na řešení problémů ve třídě
<p> ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA problémy a konflikty </p>	<ul style="list-style-type: none"> • fungování životního prostředí v globálním pohledu • surovinové zdroje, limitující faktory • technika a životní prostředí • význam internetu pro řešení ekologických otázek • příčiny a následky, analýza informací
<p> VÝCHOVA DEMOKRATICKÉHO OBČANA občanská společnost a škola formy participace občanů v politickém životě </p>	<ul style="list-style-type: none"> • rozpozná pravidla školního řádu ☐ aktivně se podílí na životě školy • posoudí chování sebe samého • při práci ve skupině se seznamuje se společensky odpovídajícími způsoby vyjednávání protikladných zájmů • zhodnotí co největší prospěšnost zájmů bez egoistických zájmů
<p> MEDIÁLNÍ VÝCHOVA mediální propedeutika kritické čtení a vnímání mediálního sdělení </p>	<ul style="list-style-type: none"> • výhody a riziky internetu a sociálních médií • reklamy • funkce médií • rozdíl mezi skutečným a virtuálním světem • ochrana osobních údajů
<p> VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH SOUVISLOSTECH objevujeme Evropu a svět </p>	<ul style="list-style-type: none"> • pochopení propojenosti současného světa, globalizace • na základě svých zkušeností a poznatků odvodí příklady nerovnosti ve světě

MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY	
český jazyk	<ul style="list-style-type: none"> • porozumění textu zadání
výtvarná výchova přírodověda vlastivěda hudební výchova pracovní činnosti tělesná výchova anglický jazyk	<ul style="list-style-type: none"> • zobrazení grafika, 3D, 2 D, tělesa ekologie historie, mapy poslech, internetová média, autorská práva animovaný film • cviky na správné držení těla, hygiena při práci na PC • pojmy IT

5.5.1 INFORMATIKA 4. A 5. ROČNÍK

1. A 2. OBDOBÍ		
OČEKÁVANÉ VÝSTUPY	UČIVO	DOPORUČENÁ MINIMÁLNÍ ÚROVEŇ PRO VÝSTUPY PŘI PODPŮRNÝCH OPATŘENÍCH

<p>DATA, INFORMACE A MODELOVÁNÍ Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • uvede příklady dat, která ho obklopují a která mu mohou pomoci lépe se rozhodnout; vyslovuje odpovědi na základě dat • popíše konkrétní situaci, určí, co k ní již ví, a znázorní ji • vyčte informace z daného modelu 	<ul style="list-style-type: none"> • data, informace: sběr (pozorování, jednoduchý dotazník, průzkum) a záznam dat s využitím textu, čísla, barvy, tvaru, obrazu a zvuku; hodnocení získaných dat, vyvozování závěrů • kódování a přenos dat: využití značek, piktogramů, symbolů a kódů pro záznam, sdílení, přenos a ochranu informace • modelování: model jako zjednodušené znázornění skutečnosti; využití obrazových modelů (myšlenkové a pojmové mapy, schémata, tabulky, diagramy) ke zkoumání, porovnávání a vysvětlování jevů kolem žáka 	<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> • uvede příklady dat, která ho obklopují a která mu mohou pomoci lépe se rozhodnout; vyslovuje odpovědi na otázky, které se týkají jeho osoby na základě dat • popíše konkrétní situaci, která vychází z jeho opakované zkušenosti, určí, co k ní již ví
<p>ALGORITMIZACE A PROGRAMOVÁNÍ Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • sestavuje a testuje symbolické zápisy postupů • popíše jednoduchý problém, navrhne a popíše jednotlivé kroky jeho řešení • v blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví program; rozpozná opakující se vzory, používá opakování a připravené podprogramy 	<ul style="list-style-type: none"> • řešení problému krokováním: postup, jeho jednotlivé kroky, vstupy, výstupy a různé formy zápisu pomocí obrázků, značek, symbolů či textu; příklady situací využívajících opakovaně použitelné postupy; přečtení, 	<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • sestavuje symbolické zápisy postupů • popíše jednoduchý problém související s okruhem jeho zájmů a potřeb, navrhne a popíše podle předlohy jednotlivé kroky jeho řešení • rozpozná opakující se vzory, používá opakování známých postupů

<ul style="list-style-type: none"> • ověří správnost jím navrženého postupu či programu, najde a opraví v něm případnou chybu 	<p>porozumění a úprava kroků v postupu, algoritmu; sestavení funkčního postupu řešícího konkrétní jednoduchou situaci</p> <ul style="list-style-type: none"> • programování: experimentování a objevování v blokově orientovaném programovacím prostředí; události, sekvence, opakování, podprogramy; sestavení programu • kontrola řešení: porovnání postupu s jiným a diskuse o nich; ověřování funkčnosti programu a jeho částí opakovaným spuštěním; nalezení chyby a oprava kódu; nahrazení opakujícího se vzoru cyklem 	
<p><i>DIGITÁLNÍ TECHNOLOGIE</i> <i>Žák:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • najde a spustí aplikaci, pracuje s daty různého typu • propojí digitální zařízení, uvede možná rizika, která s takovým propojením souvisejí • dodržuje bezpečnostní a jiná pravidla pro práci s digitálními technologiemi 	<ul style="list-style-type: none"> • hardware a software: digitální zařízení a jejich účel; prvky v uživatelském rozhraní; spuštění, přepínání a ovládání aplikací; uložení dat, otevírání souborů • počítačové sítě: propojení technologií, (bez)drátové 	<p><i>Žák:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • najde a spustí známou aplikaci, pracuje s daty různého typu • popíše bezpečnostní a jiná pravidla stanovená pro práci s digitálními technologiemi

	<p>připojení; internet, práce ve sdíleném prostředí, sdílení dat</p> <ul style="list-style-type: none"> • bezpečnost: pravidla bezpečné práce s digitálním zařízením; uživatelské účty, hesla 	
<p>INFORMAČNÍ SYSTÉMY Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • v systémech, které ho obklopují, rozezná jednotlivé prvky a vztahy mezi nimi • pro vymezený problém zaznamenává do existující tabulky nebo seznamu číselná i nečíselná data 	<ul style="list-style-type: none"> • systémy: skupiny objektů a vztahy mezi nimi, vzájemné působení; příklady systémů z přírody, školy a blízkého okolí žáka; části systému a vztahy mezi nimi • práce se strukturovanými daty: shodné a odlišné vlastnosti objektů; řazení prvků do řad, číslovaný a nečíslovaný seznam, víceúrovňový seznam; tabulka a její struktura; záznam, doplnění a úprava záznamu 	<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • v systémech, které ho obklopují, rozezná jednotlivé prvky • pro vymezený problém, který opakovaně řešil, zaznamenává do existující tabulky nebo seznamu číselná i nečíselná data

ROČNÍKOVÉ VÝSTUPY	UČIVO	DOPLNĚNÍ UČIVA
4. ROČNÍK		
<p>DATA, INFORMACE A MODELOVÁNÍ</p> <p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • uvede příklady dat, která ho obklopují a která mu mohou pomoci lépe se rozhodnout • popíše konkrétní situaci, určí, co k ní již ví, a znázorní ji 	<ul style="list-style-type: none"> • data, informace: sběr (pozorování, jednoduchý dotazník, průzkum) a záznam dat s využitím textu, čísla, barvy, tvaru, obrazu a zvuku; hodnocení získaných dat, vyvozování závěrů • kódování a přenos dat: využití značek, piktogramů, symbolů a kódů pro záznam, sdílení, přenos a ochranu informace • modelování: model jako zjednodušené znázornění skutečnosti; využití obrazových modelů (myšlenkové 	<p>Např: tabulky Word, Exel, grafy</p>
<p>ALGORITMIZACE A PROGRAMOVÁNÍ</p> <p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • sestavuje a testuje symbolické zápisy postupů • popíše jednoduchý problém, navrhne a popíše jednotlivé kroky jeho řešení • ověří správnost jím navrženého postupu či programu, najde a opraví v něm případnou chybu 	<ul style="list-style-type: none"> • řešení problému krokováním: postup, jeho jednotlivé kroky, vstupy, výstupy a různé formy zápisu pomocí obrázků, značek, symbolů či textu; příklady situací využívajících opakovaně použitelné postupy; přečtení, porozumění a úprava kroků v postupu, algoritmu; sestavení funkčního postupu řešícího konkrétní jednoduchou situaci • programování: experimentování a objevování v blokově orientovaném programovacím prostředí; události, sekvence, opakování, podprogramy; • kontrola řešení: porovnání postupu s jiným a diskuse o nich; ověřování funkčnosti programu a jeho částí opakovaným spuštěním; nalezení chyby a oprava kódu 	<p>Např: Codu, Scratch, vývojové diagramy</p>
<p>DIGITÁLNÍ TECHNOLOGIE</p> <p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • najde a spustí aplikaci, pracuje s daty různého typu 	<ul style="list-style-type: none"> • hardware a software: digitální zařízení a jejich účel; prvky v uživatelském rozhraní; spouštění, přepínání a ovládání aplikací; uložení dat, otevírání souborů • počítačové sítě: propojení technologií, (bez)drátové připojení; internet, práce ve sdíleném prostředí, sdílení dat 	<p>Např: spam, hardware, software, flash disc, externí disc, tiskárny, multifunkční zařízení, wifi, přenos informací, internet, weby, PC, notebook,</p>

<ul style="list-style-type: none"> • propojí digitální zařízení, uvede možná rizika, která s takovým propojením souvisejí • dodržuje bezpečnostní a jiná pravidla pro práci s digitálními technologiemi 	<ul style="list-style-type: none"> • bezpečnost: pravidla bezpečné práce s digitálním zařízením; uživatelské účty, hesla 	tablet, i-pad, nové technologie, nebezpečí na internetu, ochrana osobních údajů, ochrana dokumentů
INFORMAČNÍ SYSTÉMY Žák:	<ul style="list-style-type: none"> • systemy: skupiny objektů a vztahy mezi nimi, vzájemné působení; příklady systémů z přírody, školy a blízkého okolí žáka; části systému a vztahy mezi nimi • práce se strukturovanými daty: shodné a odlišné vlastnosti objektů; řazení prvků do řad, číslovaný a nečíslovaný seznam 	Např: tabulky Word, Excel, grafy, mapy
5. ROČNÍK		
DATA, INFORMACE A MODELOVÁNÍ Žák: <ul style="list-style-type: none"> • uvede příklady dat, která ho obklopují a která mu mohou pomoci lépe se rozhodnout; vyslovuje odpovědi na základě dat • popíše konkrétní situaci, určí, co k ní již ví, a znázorní ji vyčte informace z daného modelu 	<ul style="list-style-type: none"> • data, informace: sběr (pozorování, jednoduchý dotazník, průzkum) a záznam dat s využitím textu, čísla, barvy, tvaru, obrazu a zvuku; hodnocení získaných dat, vyvozování závěrů • kódování a přenos dat: využití značek, piktogramů, symbolů a kódů pro záznam, sdílení, přenos a ochranu informace • modelování: model jako zjednodušené znázornění skutečnosti; využití obrazových modelů (myšlenkové a pojmové mapy, schémata, tabulky, diagramy) ke zkoumání, porovnávání a vysvětlování jevů kolem žáka 	

<p>ALGORITMIZACE A</p> <p>PROGRAMOVÁNÍ</p> <p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • sestavuje a testuje symbolické zápisy postupů • popíše jednoduchý problém, navrhne a popíše jednotlivé kroky jeho řešení • v blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví program; rozpozná opakující se vzory, používá opakování a připravené podprogramy • ověří správnost jím navrženého postupu či programu, najde a opraví v něm případnou chybu 	<ul style="list-style-type: none"> • řešení problému krokováním: postup, jeho jednotlivé kroky, vstupy, výstupy a různé formy zápisu pomocí obrázků, značek, symbolů či textu; příklady situací využívajících opakovaně použitelné postupy; přečtení, porozumění a úprava kroků v postupu, algoritmu; sestavení funkčního postupu řešícího konkrétní jednoduchou situaci • programování: experimentování a objevování v blokově orientovaném programovacím prostředí; události, sekvence, opakování, podprogramy; sestavení programu • kontrola řešení: porovnání postupu s jiným a diskuse o nich; ověřování funkčnosti programu a jeho částí opakovaným spuštěním; nalezení chyby a oprava kódu; nahrazení opakujícího se vzoru cyklem 	<p>Např: Codu, Scratch, vývojové diagramy</p>
<p>DIGITÁLNÍ TECHNOLOGIE</p> <p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • najde a spustí aplikaci, pracuje s daty různého typu • propojí digitální zařízení, uvede možná rizika, která s takovým propojením souvisejí • dodržuje bezpečnostní a jiná pravidla pro práci s digitálními technologiemi 	<ul style="list-style-type: none"> • hardware a software: digitální zařízení a jejich účel; prvky v uživatelském rozhraní; spouštění, přepínání a ovládání aplikací; uložení dat, otevírání souborů 	<p>zejména: Word, Excel, PPP, free program – open office aj., GIMP, PHOTOSCAPE, CODEC</p>

5.6 ČLOVĚK A JEHO SVĚT – PRVOUKA, VLASTIVĚDA, PŘÍRODOVĚDA

Charakteristika vyučovacího předmětu	<p>Vzdělávací oblast Člověk a jeho svět je koncipována pouze pro 1. stupeň základního vzdělávání. Tato komplexní oblast vymezuje vzdělávací obsah týkající se člověka, rodiny, společnosti, vlasti, přírody, kultury, techniky, zdraví, bezpečí a dalších témat. Uplatňuje pohled do historie i současnosti a směřuje k dovednostem pro praktický život. Svým široce pojatým syntetickým (integrovaným) obsahem spoluutváří povinné základní vzdělávání na 1. stupni.</p> <p>Vzdělávací oblast tak připravuje základy pro specializovanější výuku ve vzdělávacích oblastech Člověk a společnost, Člověk a příroda a ve vzdělávacím oboru Výchova ke zdraví.</p> <p>Vyučovací předmět prvouka je integrovaný do vzdělávacího oboru Člověk a jeho svět. Rozvíjí poznatky, dovednosti a prvotní zkušenosti žáků získané ve výchově v rodině a v předškolním vzdělávání. Svým obsahem připravuje žáky k dalším samostatným předmětům - přírodovědě a vlastivědě.</p>
---	--

<p>Obsahové, časové a organizační vymezení</p>	<p>Výuka probíhá zpravidla ve třídách, v areálu školy, v obci, případně i mimo obec v různých lokalitách vybraných pro výuku tohoto předmětu. Formou společné nebo skupinové práce, vycházek a exkurzí, projektů, při kterých je využívána historie i současnost naší obce a obcí přilehlých. Žáci se učí používat literaturu, encyklopedie, výukové programy na PC a pracovat s dostupným praktickým materiálem.</p> <p>Do předmětů jsou začleněny i některé oblasti z finanční gramotnosti a prvky z etické výchovy.</p> <p>V 1. a 2. ročníku 2 hodiny týdně. Ve 3. ročníku 3 hodiny týdně a ve 4. a 5. ročníku celkem 4 hodiny týdně.</p> <p>PRVOUKA</p> <p>Utváří a rozvíjí u žáků pozitivní vztah k domovu, lidem, přírodě, sobě samému. Žák se učí poznávat sebe i své nejbližší okolí, učí se vnímat lidi a vztahy mezi nimi, všimnout si věcí kolem sebe i krás lidských výtvorů a přírodních jevů. Žáci docházejí k poznání, že zdraví je důležitá hodnota v životě člověka. Osvojují si bezpečné chování a vzájemnou pomoc v různých životních situacích. Učí se jednat na základě společně vytvořených a přijatých nebo obecně uplatňovaných pravidel soužití. Žák si rozšiřuje slovní zásobu v osvojovaných tématech, pojmenovává pozorovanou skutečnost, učí se vyjadřovat své myšlenky, poznatky a dojmy, reagovat na názory a podněty jiných. Utváří si pracovní návyky v jednoduché samostatné i týmové činnosti. Vzdělávání směřuje k objevování a poznávání všeho, co žáka zajímá, co se mu líbí.</p>
---	--

	<p>VLASTIVĚDA + PŘÍRODOVĚDA</p> <p>Rozvíjí poznatky, dovednosti a prvotní zkušenosti žáků získané ve výchově v rodině a v předškolním vzdělávání. Žáci se učí pozorovat a pojmenovávat věci jevy a děje, jejich vzájemné vztahy a souvislosti, utváří se tak jejich prvotní ucelený obraz světa. Poznávají sebe i své nejbližší okolí a postupně se seznamují s místně i časově vzdálenějšími osobami i jevy a se složitějšími ději. Učí se vnímat lidi, vztahy mezi nimi, všimnout si podstatných věcných stránek i krásy lidských výtvorů a přírodních jevů, soustředěně je pozorovat, přemýšlet o nich a chránit je. Na základě poznání sebe, svých potřeb a porozumění světu kolem sebe se žáci učí vnímat základní vztahy ve společnosti, porozumět soudobému způsobu života, jeho přednostem i problémům (včetně situací ohrožení), učí se vnímat současnost jako výsledek minulosti a východisko do budoucnosti. Při osvojování poznatků a dovedností ve vzdělávací oblasti Člověk a jeho svět se žáci učí vyjadřovat své myšlenky, poznatky a dojmy, reagovat na myšlenky, názory a podněty jiných.</p>
--	--

Podmínkou úspěšného vzdělávání v dané oblasti je vlastní prožitek žáků vycházející z konkrétních nebo modelových situací při osvojování potřebných dovedností, způsobů jednání a rozhodování. K tomu významně přispívá i osobní příklad učitelů. Propojení této vzdělávací oblasti s reálným životem a s praktickou zkušeností žáků se stává velkou pomocí i ve zvládnání nových životních situací i nové role školáka, pomáhá jim při nalézání jejich postavení mezi vrstevníky a při upevňování pracovních i režimových návyků.

Vzdělávací obsah vzdělávacího oboru Člověk a jeho svět je členěn do pěti tematických okruhů. Propojováním tematických okruhů je možné vytvářet v ŠVP různé varianty vyučovacích předmětů a jejich vzdělávacího obsahu. V tematickém okruhu **Místo, kde žijeme**, se žáci učí na základě poznávání nejbližšího okolí, vztahů a souvislostí v něm chápat organizaci života v rodině, ve škole, v obci, ve společnosti. Učí se do tohoto každodenního života vstupovat s vlastní aktivitou a představami, hledat nové i zajímavé věci a bezpečně se v tomto světě pohybovat. Důraz je kladen na praktické poznávání místních a regionálních skutečností a na utváření přímých zkušeností žáků (např. v dopravní výchově). Různé činnosti a úkoly by měly přirozeným způsobem probudit v žácích kladný vztah k místu jejich bydliště, postupně rozvíjet jejich národní cítění a vztah k naší zemi.

V tematickém okruhu **Lidé kolem nás** si žáci postupně osvojují a upevňují základy vhodného chování a jednání mezi lidmi, uvědomují si význam a podstatu pomoci a solidarity mezi lidmi, vzájemné úcty, snášenlivosti a rovného postavení mužů a žen. Poznávají, jak se lidé sdružují, baví, jakou vytvářejí kulturu. Seznamují se se základními právy a povinnostmi, se světem financí, ale i s problémy, které provázejí soužití lidí, celou společnost nebo i svět (globální problémy). Celý tematický okruh tak směřuje k prvotním poznatkům a dovednostem budoucího občana demokratického státu.

V tematickém okruhu **Lidé a čas** se žáci učí orientovat v dějích a v čase. Poznávají, jak a proč se čas měří, jak události postupují v čase a utvářejí historii věcí a dějů. Učí se poznávat, jak se život a věci vyvíjejí a jakým změnám podléhají v čase. Vychází od nejnámějších událostí v rodině, obci a regionu a postupuje se k nejdůležitějším okamžikům v historii naší země. Podstatou tematického okruhu je vyvolat u žáků zájem o minulost, o kulturní bohatství regionu i celé země. Proto je důležité, aby žáci mohli samostatně vyhledávat, získávat a zkoumat informace z dostupných zdrojů, především

	<p>pak od členů své rodiny i od lidí v nejbližším okolí, aby mohli společně navštěvovat památky, sbírky regionálních i specializovaných muzeí, veřejnou knihovnu atd.</p> <p>V tematickém okruhu Rozmanitost přírody žáci poznávají Zemi jako planetu sluneční soustavy, kde vznikl a rozvíjí se život. Poznávají velkou rozmanitost i proměnlivost živé i neživé přírody naší vlasti. Jsou vedeni k tomu, aby si uvědomili, že Země a život na ní tvoří jeden nedílný celek, ve kterém jsou všechny hlavní děje ve vzájemném souladu a rovnováze, kterou může člověk snadno narušit a velmi obtížně obnovovat. Na základě praktického poznávání okolní krajiny a dalších informací se žáci učí hledat důkazy o proměnách přírody, učí se využívat a hodnotit svá pozorování a záznamy, sledovat vliv lidské činnosti na přírodu, hledat možnosti, jak ve svém věku přispět k ochraně přírody, zlepšení životního prostředí a k trvale udržitelnému rozvoji.</p> <p>V tematickém okruhu Člověk a jeho zdraví žáci poznávají především sebe na základě poznávání člověka jako živé bytosti, která má své biologické a fyziologické funkce a potřeby. Poznávají zdraví jako stav bio-psycho-sociální rovnováhy života. Žáci se seznamují s tím, jak se člověk vyvíjí a mění od narození do dospělosti, co je pro člověka vhodné a nevhodné z hlediska denního režimu, hygieny, výživy, mezilidských vztahů atd. Získávají základní poučení o zdraví a nemocech, o zdravotní prevenci a poskytování první pomoci. Osvojují si bezpečné chování a vzájemnou pomoc v různých životních situacích, včetně mimořádných událostí, které ohrožují zdraví jedinců i celých skupin obyvatel. Žáci si postupně uvědomují, jakou odpovědnost má každý člověk za své zdraví a bezpečnost i za zdraví jiných lidí. Žáci docházejí k poznání, že zdraví je důležitá hodnota v životě člověka.</p> <p>Potřebné vědomosti a dovednosti ve vzdělávacím oboru Člověk a jeho svět získávají žáci především tím, že pozorují názorné pomůcky, přírodu a činnosti lidí, hrají určené role, řeší modelové situace atd.</p>		
Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků		žáci	učitel

	Kompetence k učení	<ul style="list-style-type: none"> • poznávají podstatu zdraví i příčiny jeho ohrožení, vzniku nemocí a úrazů a jejich předcházení • poznávají a upevňují preventivní chování, účelné rozhodování a jednání v různých situacích ohrožení vlastního zdraví a bezpečnosti i zdraví a bezpečnosti druhých, včetně chování při mimořádných událostech 	<ul style="list-style-type: none"> • pomáhá řešit a třídit informace podle zvolených nebo zadaných kritérií • motivuje žáky pro celoživotní učení • vede žáky k aktivnímu vyhledávání a třídění informací • nabízí žákům různé způsoby, metody a strategie učení, které jim umožní samostatně organizovat a řídit vlastní učení • vede žáky k samostatnému pozorování
		<ul style="list-style-type: none"> • orientují se ve světě informací orientují se v problematice peněz a cen a k odpovědnému spravování osobního rozpočtu • užívají vhodné učební pomůcky, odbornou literaturu a encyklopedie • pozorují, zaznamenávají a hodnotí výsledky svého pozorování • se učí vyznačit v jednoduchém plánu obce místo bydliště, školy, cestu na určené místo • se učí začlenit obec do příslušného kraje. 	<ul style="list-style-type: none"> • umožní žákům poznávat smysl a cíl učení a umět posuzovat vlastní pokrok • na základě prožitku úspěchu vede žáky k potřebě dalšího zkoumání • žákům srozumitelně vysvětluje, co se mají naučit

	Kompetence k řešení problémů	<ul style="list-style-type: none"> • si upevňují účelné rozhodování a jednání v různých situacích ohrožení nejen vlastního zdraví a bezpečnosti ale i druhých • poznávají a ovlivňují svou jedinečnost • se učí pracovat s odbornou literaturou, encyklopediemi, atlasy apod. • vyhledávají informace k řešení problémů • samostatně řeší problémy a volí vhodné způsoby řešení • správně se rozhodují v různých situacích • se učí rozlišit přírodní s umělé prvky v okolní krajině. 	<ul style="list-style-type: none"> • vede žáky k tomu, aby vnímali problémové situace ve škole i mimo ni, • učí je rozpoznávat a chápat problémy a nesrovnalosti • ukazuje žákům různé zdroje informací, které mohou vést k řešení problému • vede žáky k samostatným objevům, řešením a závěrům umožňuje, aby žáci v hodině pracovali s odbornou literaturou, encyklopediemi apod. • umožňuje zažít každému žákovi úspěch.
	Kompetence komunikativní	<ul style="list-style-type: none"> • si rozšiřují slovní zásobu v daných tématech 	<ul style="list-style-type: none"> • rozvíjí u žáků dovednost správně, výstižně formulovat své myšlenky a názory na lidi kolem sebe, přírodní jevy a hmatatelnou historii ve svém okolí

		<ul style="list-style-type: none"> • přirozeně vyjadřují pozitivní city ve vztahu k sobě i okolí • používají správnou terminologii • rozšiřují slovní zásobu v osvojovaných tématech • pojmenovávají pozorovanou skutečnost, formulují své názory a myšlenky • učí se vyjádřit různými způsoby estetické hodnoty a rozmanitost krajiny • využívá časové údaje při řešení různých situací, rozlišuje děj v minulosti, přítomnosti a budoucnosti 	<ul style="list-style-type: none"> • seznámí žáky s různými typy textů a obrazových materiálů o probíraných tématech (kroniky, encyklopedie, internet, učebnice, návody) • vede žáky k samostatnému zdořilému vyjadřování, k efektivní a bezkonfliktní komunikaci, k bezpečné komunikaci prostřednictvím elektronických médií • podporuje žáky k vyjádření svých myšlenek a názorů, kladením otázek k věci, zdůvodňování závěrů a k vzájemné pomoci • vede žáky k ověřování výsledků • podněcuje žáky k argumentaci.
	<p><i>Kompetence sociální a personální</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> • efektivně spolupracují na řešení problémů • respektují názory druhých • zapojují se do diskuze • účinně spolupracují ve skupině • se podílejí na utváření příjemné atmosféry v týmu • se učí spolupracovat, respektovat názory a zkušenosti druhých • rozlišují vztahy mezi lidmi, národy • odvodí význam a potřebu různých povolání a pracovních činností. 	<ul style="list-style-type: none"> • vede žáky ke schopnosti pracovat ve dvojici i v menší pracovní skupině • předkládá žákům možnosti stanovení pravidel pro činnost skupiny a vést je k jejich dodržování • individuálním přístupem buduje sebedůvěru žáka a jeho samostatný rozvoj vytváří příležitosti k interpretaci či prezentaci různých textů, obrazových materiálů a jiných forem záznamů • vytváří heterogenní pracovní skupiny.

	Kompetence občanské	jsou ohleduplní k přírodě i kultur. výtvorům budují si ohleduplný vztah k přírodě dodržují pravidla slušného chování respektují přesvědčení a názory druhých lidí	<ul style="list-style-type: none"> • na základě příkladů z historie vede žáky k respektování přesvědčení druhých lidí • ukazuje žákům význam jednotlivých složek životního prostředí
		<ul style="list-style-type: none"> • se učí tolerantnímu chování, bezkonfliktní komunikaci • se učí chování v situacích ohrožení vlastního zdraví a zdraví a bezpečnosti druhých pojmenují některé rodáky, kulturní či historické památky, významné události v oblastech ČR (případně ve státech Evropy) • projeví toleranci přirozeným odlišnostem lidské společnosti. 	<ul style="list-style-type: none"> • vede žáky k tolerantnímu chování a jednání na základě respektu a společně vytvořených pravidel • motivuje žáky hledat aktivní uplatnění ochrany přírody • umožňuje žákům, aby se podíleli na utváření kritérií hodnocení činností, nebo jejich výsledků • vede žáky k hodnocení vlastních výsledků.

	Kompetence pracovní	<ul style="list-style-type: none"> • si utvářejí prac. návyků v samostatné i týmové činnosti • se učí používat různé materiály, nástroje a vybavení • poznávají stav technického rozvoje • pozorují, manipulují a experimentují • užívají vhodné pomůcky, vybavení, techniku • dodržují bezpečnost a hygienu práce • uplatňují elementární poznatky o lidské společnosti, soužití a o práci lidí, na příkladech porovnávají minulost a současnost 	<ul style="list-style-type: none"> • vede žáky k utváření prac. návyků v samostatné i týmové činnosti • učí žáky používat různé materiály, nástroje a vybavení • umožňuje žákům pozorovat, manipulovat a experimentovat • vede žáky ke správným způsobům užití pomůcek, vybavení techniky se zajímá o náměty, názory, zkušenosti žáků vede žáky k plánování úkolů a postupů zadává úkoly, při kterých žáci mohou spolupracovat.
--	----------------------------	--	---

1. OBDOBÍ PRVOUKA

Výchovné a vzdělávací strategie	<ul style="list-style-type: none"> • Kompetence k řešení problémů • Kompetence komunikativní • Kompetence sociální a personální • Kompetence občanské • Kompetence pracovní
	<ul style="list-style-type: none"> • Kompetence k učení
☐ Průřezová témata, přesahy, souvislosti	

<p>OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA</p> <p>rozvoj schopností poznávání sebepoznání a sebepojetí psychohygienu poznávání lidí</p> <p>mezilidské vztahy hodnoty, postoje, praktická etika</p>	<ul style="list-style-type: none"> • používá výhodné strategie zapamatování, poznávání a učení • používá myšlenkové postupy k řešení problémů • využívá různé zdroje informací • vyhledá pomoc při osobních krizích • organizuje svůj čas • relaxační techniky • poznává a reflektuje svůj způsob vnímání druhých lidí • všímá si rozdílů a schodů mezi sebou a druhými • používá chování podporující dobré vztahy • uvažuje o vztazích ve třídě, napomáhá jejich zlepšení nebo udržení kvalit • pomáhá druhým, podporuje je • rozpozná mravní rozměr základních situací v běžném životě (krádež, lhaní, pomluvy, záměrné ubližování)
<p>ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA</p> <p>senzitivita zákonitosti</p> <p>problémy a konflikty akční strategie výzkumné dovednosti a znalosti</p>	<ul style="list-style-type: none"> • vyjádří své pocity při fyzickém kontaktu s přírodou ☐ • popíše pozorované jevy v přírodě v čase (den, noc, roční období) • pod dohledem dospělé osoby pečuje o rostliny nebo o zvířata – dlouhodobě • uvede jednoduché příklady závislosti organismu na prostředí • rozliší základní biotypy (zahradní, pole...) • zdůvodní nezvratnost některých chyb (nezalévaná květina uschne...) • učí se porozumět odlišným názorům na řešení problému

	<ul style="list-style-type: none"> • spolupracuje se spolužáky na řešení problému, který vyvstal při běžném provozu školy (např.: třídění odpadu)
	<ul style="list-style-type: none"> □ osvojuje si základní badatelské dovednosti (pozorování, experiment, zásady záznamů)
VÝCHOVA DEMOKRATICKÉHO OBČANA občanská společnost a škola občan, občanská společnost a stát principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování	<ul style="list-style-type: none"> • zná a rozpozná pravidla školního řádu • posoudí, zda je chování v souladu či v nesouladu s dohodnutými pravidly • rozpozná příklady porušování lidských práv • odliší a objasní situace, kdy se může rozhodovat svobodně, a naopak, kdy se musí podřít celku
MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA lidské vztahy princip sociálního smíru a solidarity	<ul style="list-style-type: none"> • seznamuje se s potřebou spolupráce s vrstevníky • vyjádří své pocity v situaci, kdy je okolím vnímán jinak, než jak se vnímá sám • sdělí vlastními slovy zkušenost, kdy se cítil být součástí určitého společenství, kdy mohl druhému pomoci

<p>VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH SOUVISLOSTECH Evropa a svět nás zajímá (3. ročník) objevujeme Evropu a svět (3. ročník) jsme Evropané (3. ročník)</p>	<ul style="list-style-type: none"> • porovná, jak to vypadalo v jednotlivých historických epochách a dnes na místě, kde žije • příklady nesrovnalostí ve světě (chudoba, vzdělání...) • objevuje a respektuje jinakost • učí se rozpoznávat stereotypy a předsudky a usiluje o jejich odbourávání
<p>MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY</p>	
<ul style="list-style-type: none"> • český jazyk • výtvarná výchova • hudební výchova • pracovní činnosti • anglický jazyk 	<ul style="list-style-type: none"> • vlastní jména • plánky • česká st. hymna • plánky 3 D • vlastní jména čeština x AJ

5.6.1 ČLOVĚK A JEHO SVĚT - PRVOUKA

<p>1. OBDOBÍ – 1. – 3. ROČNÍK</p>		
<p>OČEKÁVANÉ VÝSTUPY</p>	<p>UČIVO</p>	<p>DOPORUČENÁ MINIMÁLNÍ ÚROVEŇ PRO VÝSTUPY PŘI PODPŮRNÝCH OPATŘENÍCH</p>

<p>MÍSTO, KDE ŽIJEME</p> <ul style="list-style-type: none"> • vyznačí v jednoduchém plánu místo svého bydliště a školy, cestu na určené místo a rozliší možná nebezpečí v nejbližším okolí • začlení svou obec (město) do příslušného kraje a oblužného centra ČR, pozoruje a popíše změny v nejbližším okolí, obci (městě) • rozliší přírodní a umělé prvky v okolní krajině a vyjádří různými způsoby její estetické hodnoty a rozmanitost 	<ul style="list-style-type: none"> • domov – prostředí domova, orientace v místě bydliště • škola – prostředí školy, činnosti ve škole, okolí školy, bezpečná cesta do školy; riziková místa a situace • obec (město), místní krajina – její části, poloha v krajině, minulost a současnost obce (města), význačné budovy, dopravní síť • okolní krajina (místní oblast, region) – zemský povrch a jeho tvary, vodstvo na pevnině, rozšíření půd, rostlinstva a živočichů, vliv krajiny na život lidí, působení lidí na krajinu a životní prostředí, orientační body a linie, světové strany • regiony ČR – Praha a vybrané oblasti ČR, surovinové zdroje, výroba, služby a obchod • naše vlast – domov, krajina, národ, základy státního zřízení a politického systému ČR, státní správa a samospráva, státní symboly, armáda ČR • Evropa a svět – kontinenty, evropské státy, EU, cestování • mapy obecně zeměpisné a tematické – obsah, grafika, vysvětlivky 	<ul style="list-style-type: none"> • orientuje se v okolí svého bydliště a v okolí školy • popíše a zvládne cestu do školy • uvede nejvýznamnější místa v okolí svého bydliště a školy
--	---	---

<i>LIDÉ KOLEM NÁS</i>	<ul style="list-style-type: none">rodina – postavení jedince v rodině, role členů rodiny, příbuzenské a mezigenerační	<ul style="list-style-type: none">rozlišuje role rodinných příslušníků a
-----------------------	---	--

<ul style="list-style-type: none"> • rozlišuje blízké příbuzenské vztahy v rodině, role rodinných příslušníků a vztahy mezi nimi, projevuje toleranci k přirozeným odlišnostem spolužáků i jiných lidí, jejich přednostem i nedostatkům • odvodí význam a potřebu různých povolání a pracovních činností 	<ul style="list-style-type: none"> • vztahy, život a funkce rodiny, fyzická a duševní práce, zaměstnání • soužití lidí – mezilidské vztahy, komunikace, principy demokracie; obchod, firmy, zájmové spolky, politické strany, církve, pomoc nemocným, sociálně slabým, společný „evropský dům“ • chování lidí – vlastnosti lidí, pravidla slušného chování – ohleduplnost, etické zásady, zvládání vlastní emocionality; rizikové situace; rizikové chování, předcházení konfliktům • právo a spravedlnost – základní lidská práva a práva dítěte, práva a povinnosti žáků školy, protiprávní jednání a korupce, právní ochrana občanů a majetku včetně nároku na reklamaci, soukromého vlastnictví, duševních hodnot • vlastnictví – soukromé, veřejné, osobní, společné; hmotný a nehmotný majetek; rozpočet, příjmy a výdaje domácnosti; hotovostní a bezhotovostní forma peněz, způsoby placení; banka jako správce peněz, úspory, půjčky kultura – podoby a projevy kultury, kulturní instituce, masová kultura a subkultura základní globální problémy – významné sociální problémy, problémy konzumní společnosti, nesnášenlivost mezi lidmi, globální problémy přírodního prostředí 	<ul style="list-style-type: none"> • vztahy mezi nimi, • rozlišuje blízké příbuzenské vztahy • dodržuje základní pravidla společenského chování • při setkání s neznámými lidmi se chová adekvátně • projevuje toleranci k odlišnostem spolužáků, jejich přednostem i nedostatkům • pojmenuje nejběžnější povolání a pracovní činnosti
--	--	--

<p>LIDÉ A ČAS</p> <ul style="list-style-type: none"> využívá časové údaje při řešení různých situací v denním životě, rozlišuje děj v minulosti, přítomnosti a budoucnosti 	<ul style="list-style-type: none"> orientace v čase a časový řád – určování času, čas jako fyzikální veličina, dějiny jako časový sled událostí, kalendáře, letopočet, generace, denní režim, roční období 	<ul style="list-style-type: none"> pozná, kolik je hodin; orientuje se v čase zná rozvržení svých denních činností
<ul style="list-style-type: none"> pojmenuje některé rodáky, kulturní či historické památky, významné události regionu, interpretuje některé pověsti nebo báje spjaté s místem, v němž žije uplatňuje elementární poznatky o sobě, o rodině a činnostech člověka, o lidské společnosti, soužití, zvycích a o práci lidí; na příkladech porovnává minulost a současnost 	<ul style="list-style-type: none"> současnost a minulost v našem životě – proměny způsobu života, bydlení, předměty denní potřeby, průběh lidského života, státní svátky a významné dny regionální památky – péče o památky, lidé a obory zkoumající minulost báje, mýty, pověsti – minulost kraje a předků, domov, vlast, rodný kraj 	<ul style="list-style-type: none"> rozlišuje děj v minulosti, přítomnosti a budoucnosti poznává různé lidské činnosti

<p>ROZMANITOST PŘÍRODY</p> <ul style="list-style-type: none"> • pozoruje, popíše a porovná viditelné proměny v přírodě v jednotlivých ročních obdobích • roztřídí některé přírodniny podle nápadných určujících znaků, uvede příklady výskytu organismů ve známé lokalitě • provádí jednoduché pokusy u skupiny známých látek, určuje jejich společné a rozdílné vlastnosti a změří základní veličiny pomocí jednoduchých nástrojů a přístrojů 	<ul style="list-style-type: none"> • látky a jejich vlastnosti – třídění látek, změny látek a skupenství, vlastnosti, porovnávání látek a měření veličin s praktickým užíváním základních jednotek voda a vzduch – výskyt, vlastnosti a formy vody, oběh vody v přírodě, vlastnosti, složení, proudění vzduchu, význam pro život nerosty a horniny, půda – některé hospodářsky významné horniny a nerosty, zvětrávání, vznik půdy a její význam • vesmír a Země – sluneční soustava, den a noc, roční období • rostliny, houby, živočichové – znaky života, životní potřeby a projevy, průběh a způsob života, výživa, stavba těla u některých nejznámějších druhů, význam v přírodě a pro člověka • životní podmínky – rozmanitost podmínek života na Zemi; význam ovzduší, vodstva, půd, rostlinstva a živočišstva na Zemi; podnebí a počasí • rovnováha v přírodě – význam, vzájemné vztahy mezi organismy, základní společenstva 	<ul style="list-style-type: none"> • pozoruje a na základě toho popíše některé viditelné proměny v přírodě v jednotlivých ročních obdobích • pozná nejběžnější druhy domácích a volně žijících zvířat • pojmenuje základní druhy ovoce a zeleniny a pozná rozdíly mezi dřevinami a bylinami • provede jednoduchý pokus podle návodu
	<ul style="list-style-type: none"> • ohleduplné chování k přírodě a ochrana přírody – odpovědnost lidí, ochrana a tvorba životního prostředí, ochrana rostlin a živočichů, likvidace odpadů, živelní pohromy a ekologické katastrofy 	

	<p>rizika v přírodě – rizika spojená s ročními obdobími a sezonními činnostmi; mimořádné události způsobené přírodními vlivy a ochrana před nimi</p>	
<p>ČLOVĚK A JEHO ZDRAVÍ</p> <ul style="list-style-type: none"> • uplatňuje základní hygienické, režimové a jiné zdravotně preventivní návyky s využitím elementárních znalostí o lidském těle; projevuje vhodným chováním a činnostmi vztah ke zdraví • rozezná nebezpečí různého charakteru, využívá bezpečná místa pro hru a trávení volného času; uplatňuje základní pravidla bezpečného chování účastníka silničního provozu, jedná tak, aby neohrožoval zdraví své a zdraví jiných • chová se obezřetně při setkání s neznámými jedinci, odmítne komunikaci, která je mu nepřijemná; v případě potřeby požádá o pomoc pro sebe i pro jiné; ovládá způsoby komunikace s operátory tísňových linek • reaguje adekvátně na pokyny dospělých při mimořádných událostech 	<ul style="list-style-type: none"> • lidské tělo – stavba těla, základní funkce a projevy, životní potřeby člověka, pohlavní rozdíly mezi mužem a ženou, biologické a psychické změny v dospívání, základy lidské reprodukce, vývoj jedince • péče o zdraví – zdravý životní styl, denní režim, správná výživa, výběr a způsoby uchovávání potravin, vhodná skladba stravy, pitný režim; přenosné a nepřenosné nemoci, ochrana před infekcemi přenosnými krví (hepatitida, HIV/AIDS), drobné úrazy a poranění, prevence nemocí a úrazů, první pomoc při drobných poraněních, osobní, intimní a duševní hygiena • partnerství, manželství, rodičovství, základy sexuální výchovy – rodina, vztahy v rodině, partnerské vztahy, osobní vztahy, etická stránka vztahů, etická stránka sexuality návykové látky, závislosti a zdraví – návykové látky, hrací automaty a počítače, závislost, odmítání návykových látek, nebezpečí komunikace prostřednictvím elektronických médií <p>osobní bezpečí, krizové situace – vhodná a nevhodná místa pro hru, bezpečné chování v rizikovém prostředí, označování nebezpečných látek; bezpečné chování v silničním provozu, dopravní značky; předcházení rizikovým situacím</p>	<ul style="list-style-type: none"> • uplatňuje hygienické návyky a zvládá sebeobsluhu; • popíše své zdravotní potíže a pocity; • zvládá ošetření drobných poranění • pojmenuje hlavní části lidského těla • rozezná nebezpečí; • dodržuje zásady bezpečného chování; • neohrožuje své zdraví a zdraví jiných • uplatňuje základní pravidla bezpečného chování účastníka silničního provozu • chová se obezřetně při setkání s neznámými jedinci; • v případě potřeby požádá o pomoc

	<p>v dopravě a v dopravních prostředcích (bezpečnostní prvky), šikana, týrání, sexuální a jiné zneužívání, brutalita a jiné formy násilí v médiích</p> <p>přivolání pomoci v případě ohrožení fyzického a duševního zdraví – služby odborné pomoci, čísla tísňového volání, správný způsob volání na tísňovou linku</p> <ul style="list-style-type: none"> mimořádné události a rizika ohrožení s nimi spojená – postup v případě ohrožení (varovný signál, evakuace, zkouška sirén); požáry (příčiny a prevence vzniku požárů, ochrana a evakuace při požáru); integrovaný záchranný systém 	<p>pro sebe i pro jiné; ovládá způsoby komunikace s operátory tísňových linek</p> <ul style="list-style-type: none"> reaguje na pokyny dospělých při mimořádných událostí
		•

ROČNÍKOVÉ VÝSTUPY	UČIVO	TÉMATA
1. ROČNÍK		
<p>MÍSTO, KDE ŽIJEME</p> <ul style="list-style-type: none"> rozliší možná nebezpečí v nejbližším okolí 	<ul style="list-style-type: none"> domov – prostředí domova, orientace v místě bydliště škola – prostředí školy, činnosti ve škole, okolí školy, bezpečná cesta do školy; riziková místa a situace význačné budovy v obci 	

<p>LIDÉ KOLEM NÁS</p> <ul style="list-style-type: none"> rozlišuje blízké příbuzenské vztahy v rodině, projevuje toleranci k přirozeným odlišnostem spolužáků i jiných lidí, jejich přednostem i nedostatkům 	<ul style="list-style-type: none"> rodina – postavení jedince v rodině, role členů rodiny, příbuzenské a mezigenerační vztahy, život a funkce rodiny, fyzická a duševní práce, zaměstnání soužití lidí – mezilidské vztahy, komunikace, principy demokracie; obchod, firmy, zájmové spolky, pomoc nemocným, sociálně slabým, společný „evropský dům“ 	<p>pravidla třídy + některá témata z finanční gramotnosti – poznáváme mince a bankovky</p>
	<ul style="list-style-type: none"> chování lidí – vlastnosti lidí, pravidla slušného chování – ohleduplnost, etické zásady, zvládnání vlastní emocionality; rizikové situace; rizikové chování, předcházení konfliktům právo a spravedlnost – základní lidská práva a práva dítěte, práva a povinnosti žáků školy vlastnictví – soukromé, veřejné, osobní, společné; základní globální problémy – nesnášenlivost mezi lidmi, globální problémy přírodního prostředí 	
<p>LIDÉ A ČAS</p> <ul style="list-style-type: none"> uplatňuje elementární poznatky o sobě, o rodině 	<ul style="list-style-type: none"> orientace v čase a časový řád – kalendář, denní režim, roční období současnost a minulost v našem životě – proměny způsobu života, bydlení, předměty denní potřeby, průběh lidského života, státní svátky a významné dny báje, mýty, pověsti – minulost kraje a předků, domov, vlast, rodný kraj 	<p>rozvrh hodin, plánování</p>

<p>ROZMANITOST PŘÍRODY</p> <ul style="list-style-type: none"> • provádí jednoduché pokusy 	<ul style="list-style-type: none"> • látky a jejich vlastnosti – vlastnosti, porovnávání látek, měření veličin s praktickým užíváním základních jednotek • vesmír a Země – sluneční soustava, den a noc, roční období • znaky života, životní potřeby a projevy, průběh a způsob života, výživa, životní podmínky – rozmanitost podmínek života na Zemi; počasí rovnováha v přírodě – základní společenstva • ohleduplné chování k přírodě a ochrana přírody – odpovědnost lidí, ochrana a tvorba životního prostředí, ochrana rostlin a živočichů rizika v přírodě – rizika spojená s ročními obdobími a sezonními činnostmi; mimořádné události způsobené přírodními vlivy a ochrana před nimi 	<p>dny v týdnu, měsíce</p> <p>les</p>
<p>ČLOVĚK A JEHO ZDRAVÍ</p> <ul style="list-style-type: none"> □ uplatňuje základní hygienické, režimové a jiné zdravotně preventivní návyky s využitím elementárních znalostí o lidském 	<ul style="list-style-type: none"> • péče o zdraví – zdravý životní styl, denní režim, správná výživa, výběr a způsoby uchovávání potravin, vhodná skladba stravy, pitný režim, první pomoc při drobných poraněních, osobní, duševní hygiena rodina, vztahy v rodině, partnerské vztahy, osobní vztahy • odmítání návykových látek, nebezpečí komunikace prostřednictvím elektronických médií 	<p>projektově</p>
<p>těle; projevuje vhodným chováním a činnostmi vztah ke zdraví</p>	<ul style="list-style-type: none"> • osobní bezpečí, krizové situace – vhodná a nevhodná místa pro hru bezpečné chování v silničním provozu, dopravní značky; předcházení rizikovým situacím v dopravě a v dopravních prostředcích (bezpečnostní prvky), šikana, týrání, 	

	<ul style="list-style-type: none"> mimořádné události a rizika ohrožení s nimi spojená – postup v případě ohrožení 	projektově
2. ROČNÍK		
<p><i>MÍSTO, KDE ŽIJEME</i></p> <ul style="list-style-type: none"> vyznačí v jednoduchém plánu místo svého bydliště a školy, cestu na určené místo a rozliší možná nebezpečí v nejbližším okolí pozoruje a popíše změny v nejbližším okolí, obci (městě) 	<ul style="list-style-type: none"> domov – prostředí domova, orientace v místě bydliště škola – prostředí školy, činnosti ve škole, okolí školy, bezpečná cesta do školy; riziková místa a situace obec (město), místní krajina – její části, význačné budovy, dopravní síť okolní krajina (místní oblast, region) – světové strany regiony ČR – Praha a vybrané oblasti ČR naše vlast – domov, krajina, národ, základy státního zřízení a politického systému ČR, státní správa a samospráva, státní symboly – seznámení se 	

<p>LIDÉ KOLEM NÁS</p> <ul style="list-style-type: none"> • rozlišuje blízké příbuzenské vztahy v rodině, role rodinných příslušníků a vztahy mezi nimi • odvodí význam a potřebu různých povolání a pracovních činností – obecně známé 	<ul style="list-style-type: none"> • rodina – postavení jedince v rodině, role členů rodiny, příbuzenské a mezigenerační vztahy, život a funkce rodiny, fyzická a duševní práce, zaměstnání • soužití lidí – mezilidské vztahy, komunikace, principy demokracie; pomoc nemocným, sociálně slabým, společný „evropský dům“ chování lidí – vlastnosti lidí, pravidla slušného chování – ohleduplnost, etické zásady, zvládání vlastní emocionality; rizikové situace; rizikové chování, předcházení konfliktům • právo a spravedlnost – práva a povinnosti žáků školy, • vlastnictví – soukromé, veřejné, osobní, společné; hotovostní a bezhotovostní forma peněz, způsoby placení; • kultura – podoby a projevy kultury, kulturní instituce • základní globální problémy – problémy konzumní společnosti, nesnášenlivost mezi lidmi, globální problémy přírodního prostředí 	<p>nákup, odhadnutí ceny nákupu, kontrola vrácení peněz, chudoba a bohatství, morální a ekonomický rozměr</p>
<p>LIDÉ A ČAS</p> <ul style="list-style-type: none"> • využívá časové údaje při řešení různých situací v denním životě • uplatňuje elementární poznatky o sobě, o rodině a činnostech člověka, o lidské společnosti, soužití, zvycích a o práci lidí; 	<ul style="list-style-type: none"> • orientace v čase a časový řád – určování času, kalendáře, letopočet, denní režim, roční období • současnost a minulost v našem životě – proměny způsobu života, bydlení, předměty denní potřeby, průběh lidského života, státní svátky a významné dny • báje, mýty, pověsti – minulost kraje a předků, domov, vlast, rodný kraj 	<p>kalendář</p>

<p>ROZMANITOST PŘÍRODY</p> <ul style="list-style-type: none"> • pozoruje, popíše a porovná viditelné proměny v přírodě v jednotlivých ročních obdobích • roztřídí některé přírodniny podle nápadných určujících znaků, uvede příklady výskytu organismů ve známé lokalitě • provádí jednoduché pokusy u skupiny známých látek 	<ul style="list-style-type: none"> • látky a jejich vlastnosti – měření veličin s praktickým užíváním základních jednotek voda - formy vody, oběh vody v přírodě, význam pro život vesmír a Země – sluneční soustava, den a noc, roční období • rostliny, houby, živočichové – znaky života, životní potřeby a projevy, průběh a způsob života, význam v přírodě a pro člověka • životní podmínky – význam ovzduší, vodstva, půd, rostlinstva a živočišstva na Zemi; počasí • rovnováha v přírodě – význam, vzájemné vztahy mezi organismy, základní společenstva • ohleduplné chování k přírodě a ochrana přírody – odpovědnost lidí, ochrana a tvorba životního prostředí, ochrana rostlin a živočichů, likvidace odpadů, živelní pohromy a ekologické katastrofy • rizika v přírodě – rizika spojená s ročními obdobími a sezonními činnostmi; mimořádné události způsobené přírodními vlivy a ochrana před nimi 	<p>teploměr</p>
<p>ČLOVĚK A JEHO ZDRAVÍ</p> <ul style="list-style-type: none"> • uplatňuje základní hygienické, režimové a jiné zdravotně preventivní 	<ul style="list-style-type: none"> • životní potřeby člověka, pohlavní rozdíly mezi mužem a ženou, péče o zdraví – zdravý životní styl, denní režim, správná výživa, výběr a způsoby uchovávání potravin, vhodná skladba stravy, pitný režim, osobní, duševní hygiena 	

<p>návyky s využitím elementárních znalostí o lidském těle; projevuje vhodným chováním a činnostmi vztah ke zdraví</p> <ul style="list-style-type: none"> • reaguje adekvátně na pokyny dospělých při mimořádných událostech 	<ul style="list-style-type: none"> • partnerství, manželství, rodičovství, základy sexuální výchovy – rodina, vztahy v rodině, partnerské vztahy, osobní vztahy, etická stránka vztahů, etická stránka sexuality • osobní bezpečí, krizové situace – vhodná a nevhodná místa pro hru, bezpečné chování v rizikovém prostředí, bezpečné chování v silničním provozu, dopravní značky; předcházení rizikovým situacím v dopravě a v dopravních prostředcích (bezpečnostní prvky), šikana, týrání, • přivolání pomoci v případě ohrožení fyzického a duševního zdraví – služby odborné pomoci, čísla tísňového volání, správný způsob volání na tísňovou linku • mimořádné události a rizika ohrožení s nimi spojená – postup v případě ohrožení (varovný signál, evakuace, zkouška sirén); požáry (příčiny a prevence vzniku požárů, ochrana a evakuace při požáru); integrovaný záchranný systém 	
---	---	--

3. ROČNÍK

MÍSTO, KDE ŽIJEME

- vyznačí v jednoduchém plánu místo svého bydliště a školy, cestu na určené místo a rozliší možná nebezpečí v nejbližším okolí
- začlení svou obec (město) do příslušného kraje a obslužného centra ČR, pozoruje a popíše změny v nejbližším okolí, obci (městě)
- rozliší přírodní a umělé prvky v okolní krajině a vyjádří různými způsoby její estetické hodnoty a rozmanitost

- domov – prostředí domova, orientace v místě bydliště
- škola – prostředí školy, činnosti ve škole, okolí školy, bezpečná cesta do školy; riziková místa a situace
- obec (město), místní krajina – její části, poloha v krajině, minulost a současnost obce (města), význačné budovy, dopravní síť
- okolní krajina (místní oblast, region) – zemský povrch a jeho tvary, vodstvo na pevnině, rozšíření půd, rostlinstva a živočichů, vliv krajiny na život lidí, působení lidí na krajinu a životní prostředí, orientační body a linie, světové strany
- regiony ČR – Praha a vybrané oblasti ČR, surovinové zdroje, výroba, služby a obchod
- naše vlast – domov, krajina, národ, základy státního zřízení a politického systému ČR, státní správa a samospráva, státní symboly
- Evropa a svět - EU, cestování
mapy obecně zeměpisné

přiměřeně věku

orientace na mapě

<p>LIDÉ KOLEM NÁS</p> <ul style="list-style-type: none"> rozlišuje blízké příbuzenské vztahy v rodině, role rodinných příslušníků a vztahy mezi nimi, projevuje toleranci k přirozeným odlišnostem spolužáků i jiných lidí, jejich přednostem i nedostatkům odvodí význam a potřebu různých povolání a pracovních činností 	<ul style="list-style-type: none"> rodina – postavení jedince v rodině, role členů rodiny, příbuzenské a mezigenerační vztahy, život a funkce rodiny, fyzická a duševní práce, zaměstnání soužití lidí – mezilidské vztahy, komunikace, principy demokracie, pomoc nemocným, sociálně slabým, společný „evropský dům“ chování lidí – vlastnosti lidí, pravidla slušného chování – ohleduplnost, etické zásady, zvládání vlastní emocionality; rizikové situace; rizikové chování, předcházení konfliktům právo a spravedlnost – základní lidská práva a práva dítěte, práva a povinnosti žáků školy, vlastnictví, duševních hodnot vlastnictví – soukromé, veřejné, osobní, společné kultura – podoby a projevy kultury, kulturní instituce základní globální problémy – problémy konzumní společnosti, nesnášenlivost mezi lidmi, globální problémy přírodního prostředí 	<p>nákup, odhadnutí ceny nákupu, kontrola vrácení peněz, chudoba a bohatství - morální a ekonomický rozměr</p>
---	--	--

<p>LIDÉ A ČAS</p> <ul style="list-style-type: none"> • využívá časové údaje při řešení různých situací v denním životě, rozlišuje děj v minulosti, přítomnosti a budoucnosti • pojmenuje některé rodáky, kulturní či historické památky, významné události regionu, interpretuje některé pověsti nebo báje spjaté s místem, v němž žije • uplatňuje elementární poznatky o sobě, o rodině a činnostech člověka, o lidské společnosti, soužití, zvycích a o práci lidí; na příkladech porovnává minulost a současnost 	<ul style="list-style-type: none"> • orientace v čase a časový řád – určování času, čas jako fyzikální veličina, dějiny jako časový sled událostí, kalendáře, letopočet, generace, denní režim, roční období • současnost a minulost v našem životě – proměny způsobu života, bydlení, předměty denní potřeby, průběh lidského života, státní svátky a významné dny • regionální památky – péče o památky • báje, mýty, pověsti – minulost kraje a předků, domov, vlast, rodný kraj, osově 	<p>priměřeně věku</p>
--	--	-----------------------

<p>ROZMANITOST PŘÍRODY</p> <ul style="list-style-type: none"> • pozoruje, popíše a porovná viditelné proměny v přírodě v jednotlivých ročních • roztřídí některé přírodniny podle nápadných určujících znaků, uvede příklady výskytu organismů ve známé lokalitě • provádí jednoduché pokusy u skupiny známých látek, určuje jejich společné a rozdílné vlastnosti a změří základní veličiny pomocí jednoduchých nástrojů a přístrojů 	<ul style="list-style-type: none"> • látky a jejich vlastnosti – třídění látek, změny látek a skupenství, vlastnosti, porovnávání látek a měření veličin s praktickým užíváním základních jednotek • voda a vzduch – výskyt, vlastnosti a formy vody, oběh vody v přírodě, vlastnosti, význam pro život půda • vesmír a Země – sluneční soustava, den a noc, roční období rostliny, houby, živočichové – znaky života, životní potřeby a projevy, průběh a způsob života, výživa, stavba těla u některých nejznámějších druhů, význam v přírodě a pro člověka • životní podmínky – rozmanitost podmínek života na Zemi; význam ovzduší, vodstva, půd, rostlinstva a živočišstva na Zemi; podnebí a počasí rovnováha v přírodě – význam, vzájemné vztahy mezi organismy, základní společenstva • ohleduplné chování k přírodě a ochrana přírody – odpovědnost lidí, ochrana a tvorba životního prostředí, ochrana rostlin a živočichů, likvidace odpadů, živelní pohromy a ekologické katastrofy • rizika v přírodě – rizika spojená s ročními obdobími a sezonními činnostmi; mimořádné události způsobené přírodními vlivy a ochrana před nimi 	<p>teploměr, metr, váhy</p>
---	---	---------------------------------

<p>ČLOVĚK A JEHO ZDRAVÍ</p> <ul style="list-style-type: none"> • uplatňuje základní hygienické, režimové a jiné zdravotně preventivní návyky s využitím elementárních znalostí o lidském těle; projevuje vhodným chováním a činnostmi vztah ke zdraví • rozezná nebezpečí různého charakteru, využívá bezpečná místa pro hru a trávení volného času; uplatňuje základní pravidla bezpečného chování účastníka silničního provozu, jedná tak, aby neohrožoval zdraví své a zdraví druhých 	<ul style="list-style-type: none"> • lidské tělo – stavba těla, základní funkce a projevy, životní potřeby člověka, pohlavní rozdíly mezi mužem a ženou, základy lidské reprodukce, vývoj jedince • péče o zdraví – zdravý životní styl, denní režim, správná výživa, výběr a způsoby uchovávání potravin, vhodná skladba stravy, pitný režim; drobné úrazy a poranění, prevence nemocí a úrazů, první pomoc při drobných poraněních, osobní, duševní hygiena partnerství, manželství, rodičovství, základy sexuální výchovy – rodina, vztahy v rodině, partnerské vztahy, osobní vztahy, etická stránka vztahů, etická stránka sexuality • osobní bezpečí, krizové situace – vhodná a nevhodná místa pro hru, bezpečné chování v rizikovém prostředí; bezpečné chování v silničním provozu, dopravní značky; předcházení rizikovým situacím v dopravě a v dopravních prostředcích (bezpečnostní prvky), šikana, týrání, 	<p>přiměřeně věku</p>
<ul style="list-style-type: none"> • chová se obezřetně při setkání s neznámými jedinci, odmítne komunikaci, která je mu nepříjemná; v případě potřeby požádá o pomoc pro sebe i pro jiné; • ovládá způsoby komunikace s operátory tísňových linek • reaguje adekvátně na pokyny dospělých při mimořádných událostech 	<ul style="list-style-type: none"> • přivolání pomoci v případě ohrožení fyzického a duševního zdraví – služby odborné pomoci, čísla tísňového volání, správný způsob volání na tísňovou linku • mimořádné události a rizika ohrožení s nimi spojená – postup v případě ohrožení (varovný signál, evakuace, zkouška sirén); požáry (příčiny a prevence vzniku požárů, ochrana a evakuace při požáru); integrovaný záchranný systém 	

2. OBDOBÍ VLASTIVĚDA A PŘÍRODOVĚDA	
Výchovné a vzdělávací strategie	<ul style="list-style-type: none"> • Kompetence k řešení problémů • Kompetence komunikativní • Kompetence sociální a personální • Kompetence občanské • Kompetence pracovní • Kompetence k učení
Průřezová témata, přesahy, souvislosti	
<p style="text-align: center;">OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA rozvoj schopností sebepoznávání (VLS)</p> <p>poznávání lidí (VLS, PŘ)</p> <p>mezilidské vztahy (VLS)</p> <p>kooperace a kompetence (PŘ, VLS)</p> <p>řešení problémů a rozhodovací dovednosti (PŘ) hodnoty, postoje, praktická etika (VLS, PŘ)</p>	<ul style="list-style-type: none"> • používá pro sebe výhodné strategie zapamatování (myšlenkové mapy, mnemotechnické pomůcky...) • poznává vlastní empatické schopnosti • poznává a reflektuje svůj způsob vnímání druhých lidí □ • vysvětlí podstatu různých chyb při pozorování a poznávání lidí • vysvětlí výhody odlišností • vysvětlí a využívá chování podporující dobré vztahy • respektuje lidi jako svébytné bytosti
	<ul style="list-style-type: none"> • uvažuje o vztazích ve třídě a napomáhá jejich zlepšení nebo udržení jejich kvalit • poznává, rozvíjí a využívá své dovednosti seberegulace a dovednosti kritického myšlení, komunikace v týmu, řešení konfliktů • respektuje etická pravidla spolupráce i soutěžení • vysvětlí obvyklé příčiny vzniku osobních nebo vztahových problémů

	<ul style="list-style-type: none"> • rozpozná mravní rozměr běžných situací • charakterizuje prvky morálního jednání a mravní vlastnosti • jedná v souladu s etickými pravidly
<p>ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA</p> <ul style="list-style-type: none"> • senzitivita (PŘ) • zákonitosti (PŘ) • problémy a konflikty (PŘ) • akční strategie (PŘ, VLS) • výzkumné znalosti a dovednosti (PŘ) 	<ul style="list-style-type: none"> • fungování životního prostředí v globálním pohledu vypráví, příběh vybraného organismu a porovná je s životem člověka • pod dohledem dospělé osoby se pravidelně a dlouhodobě stará o rostlinu nebo živočicha vyhledá a zvolenou formou interpretuje příběhy a legendy o přírodě a krajině ze svého okolí (regionální pověsti, hospodaření apod.) • určí u vybraných organismů jejich roli v potravním řetězci • uvede jednoduché příklady závislosti organismu na prostředí • rozliší různé druhy sociálních vztahů mezi několika jedinci u vybraného druhů (péče rodičů, souboje o samice apod.) • rozliší základní biotyp a typ využití krajiny (zahrada, pole, louka, lidské sídlo atd.) • popíše vybrané výrobní procesy (pečení chleba, výroba textilu, nábytku, skla, plastů atd.) • surovinové zdroje, limitující faktory • zdůvodní nevratnost některých chyb a rozhodnutí (nezalévaná květina uschne apod.)

	<ul style="list-style-type: none"> • spolupracuje na řešení problému, který vyvstane při běžném provozu školy (např. třídění odpadků) • osvojuje si základní badatelské dovednosti (pozorování, experiment, správný záznam) • pozoruje a zkoumá přírodu pomocí jednoduchých pomůcek (lupa, mikroskop, dalekohled, teploměr...) • vyhledává informace ke zkoumaným otázkám v odborné literatuře i v dalších zdrojích (atlas, encyklopedie, klíče, internet...) • ukáže svým vrstevníkům postup jednoduchých opatření i oblasti ekomanagementu (kam patří plast...) • uvede dopady vlastního jednání na životní prostředí (třídění odpadu, šetření s vodou a energií apod.)
<p>VÝCHOVA DEMOKRATICKÉHO OBČANA občanská společnost a škola (VLS) občan, občanská společnost a stát (VLS) formy participace občanů v politickém životě (VLS) princip demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování (VLS)</p>	<ul style="list-style-type: none"> • rozpozná pravidla školního řádu aktivně se podílí na životě školy • navrhne způsoby, jimiž se žactvo může aktivně zapojit do života školy • posoudí, zda chování ve třídě (skupině) je v souladu či v nesouladu s dohodnutými pravidly • posoudí chování sebe samého • vyhledá aktuální informace o životě ve své obci a jednoduchým způsobem posoudí jejich význam pro život občanů • rozpozná příklady porušování lidských práva svobod a vyhledá adekvátní způsob pomoci • popíše symboly obce, ve které žije a vysvětlí jejich význam

	<ul style="list-style-type: none"> • při práci ve skupině se seznamuje se společensky odpovídajícími způsoby vyjednávání protikladných zájmů • zhodnotí co největší prospěšnost zájmů bez egoistických zájmů • seznámí se s konkrétními způsoby vyjádření podnětů, kritiky, nesouhlasu, protestu jako demokratického prostředku prosazování zájmů určité skupiny
<p>MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA lidské vztahy (PŘ) multikulturalita (VLS)</p>	<ul style="list-style-type: none"> • osvojuje si zásady slušného chování mezi lidmi a uvědomuje si jejich význam • popíše a vystihne způsob života v rodinách svých kamarádů (oslavy rodinné vazby apod.) • rozlišuje projevy netolerantního chování k jakémukoliv druhu odlišnosti ve společnosti, uvede konkrétní příklady • popíše rozličné způsoby života, myšlení a vnímání světa, význam symbolů pro jedince i skupinu (pusa před spaním, mávání na rozloučenou apod.) • používá rozličné komunikační dovednosti nejen pro vyjadřování svých myšlenek a pocitů, ale i pro získání informací, nepoužívá zesměšňující a ponižující výrazy • v komunikaci naslouchá, respektuje názory ostatních i jejich pocity, váží si jejich zkušeností a osobních prožitků
<p>MEDIÁLNÍ VÝCHOVA kritické čtení a vnímání mediálního sdělení (VLS)</p>	<ul style="list-style-type: none"> • výhody a rizika internetu a sociálních médií • reklamy • funkce médií (oznamování mimořádných událostí, varovné signály atd.) • rozdíl mezi skutečným a virtuálním světem • ochrana osobních údajů

<p>VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH SOUVISLOSTECH objevujeme Evropu a svět jsme Evropané (VLS)</p>	<ul style="list-style-type: none"> • pochopení propojenosti současného světa, globalizace □ na základě svých zkušeností a poznatků odvodí příklady nerovnosti ve světě • rozpozná stereotypy a předsudky ve svém okolí a usiluje o jejich odbourání • vyjadřuje solidaritu s lidmi žijící v obtížných podmínkách a je ochoten přispět ke zlepšení situace (vysvětlit, kdy je dobré jak pomoci, někdy materiálně, někdy vzděláváním)
<p>MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY</p>	
<ul style="list-style-type: none"> • český jazyk • výtvarná výchova • přírodověda • hudební výchova • pracovní činnosti • tělesná výchova • anglický jazyk • informatika 	<ul style="list-style-type: none"> • velká a malá písmena – vlastní jména mapy, plány podnebí, podnebné pásy, Země státní hymna, hudební skladatelé • vrstevnice 3D, kladka, páka, nakloněná rovina Sokol specifická česká pojmenování v AJ mapy v PC, aplikace, vyhledávání informací

2. OBDOBÍ		
OČEKÁVANÉ VÝSTUPY	UČIVO	DOPORUČENÁ MINIMÁLNÍ ÚROVEŇ PRO VÝSTUPY PŘI PODPŮRNÝCH OPATŘENÍCH
<p>MÍSTO, KDE ŽIJEME</p> <ul style="list-style-type: none"> určí a vysvětlí polohu svého bydliště nebo pobytu vzhledem ke krajině a státu určí světové strany v přírodě i podle mapy, orientuje se podle nich a řídí se podle zásad bezpečného pohybu a pobytu v přírodě rozlišuje mezi náčrty, plány a základními typy map; vyhledává jednoduché údaje o přírodních podmínkách a sídlištích lidí na mapách naší republiky, Evropy a polokoulí vyhledá typické regionální zvláštnosti přírody, osídlení, hospodářství a kultury, jednoduchým způsobem posoudí jejich význam z hlediska přírodního, historického, politického, správního a vlastnického zprostředkuje ostatním zkušenosti, zážitky a zajímavosti z vlastních cest a porovná způsob života a přírodu v naší vlasti i v jiných zemích 	<ul style="list-style-type: none"> domov – prostředí domova, orientace v místě bydliště škola – prostředí školy, činnosti ve škole, okolí školy, bezpečná cesta do školy; riziková místa a situace obec (město), místní krajina – její části, poloha v krajině, minulost a současnost obce (města), význačné budovy, dopravní síť okolní krajina (místní oblast, region) – zemský povrch a jeho tvary, vodstvo na pevnině, rozšíření půd, rostlinstva a živočichů, vliv krajiny na život lidí, působení lidí na krajinu a životní prostředí, orientační body a linie, světové strany regiony ČR – Praha a vybrané oblasti ČR, surovinové zdroje, výroba, služby a obchod 	<ul style="list-style-type: none"> popíše polohu svého bydliště na mapě, začlení svou obec (město) do příslušného kraje orientuje se na mapě České republiky, určí světové strany řídí se zásadami bezpečného pohybu a pobytu v má základní znalosti o České republice a její zeměpisné poloze v Evropě uveče pamětihodnosti, zvláštnosti a zajímavosti regionu, ve kterém bydlí sdělí poznatky a zážitky z vlastních cest pozná státní symboly České republiky
<ul style="list-style-type: none"> rozlišuje hlavní orgány státní moci a některé jejich zástupce, symboly našeho státu a jejich význam 	<ul style="list-style-type: none"> naše vlast – domov, krajina, národ, základy státního zřízení a politického systému ČR, státní správa a samospráva, státní symboly, armáda ČR 	

	<ul style="list-style-type: none"> • Evropa a svět – kontinenty, evropské státy, EU, cestování • mapy obecně zeměpisné a tematické – obsah, grafika, vysvětlivky 	
<p>LIDÉ KOLEM NÁS</p> <ul style="list-style-type: none"> • vyjádří na základě vlastních zkušeností základní vztahy mezi lidmi, vyvodí a dodržuje pravidla pro soužití ve škole, mezi chlapci a dívkami, v rodině, v obci (městě) • rozlišuje základní rozdíly mezi lidmi, obhájí a odůvodní své názory, připustí svůj omyl a dohodne se na společném postupu • rozpozná ve svém okolí jednání a chování, která se už nemohou tolerovat a která porušují základní lidská práva nebo demokratické principy • orientuje se v základních formách vlastnictví; používá peníze v běžných situacích, odhadne a zkontroluje cenu nákupu a vrácené peníze, na příkladu ukáže nemožnost realizace všech chtěných výdajů, vysvětlí, proč spořit, kdy si půjčovat a jak vracet dluhy • poukáže v nejbližším společenském a přírodním prostředí na změny a některé problémy a navrhne možnosti zlepšení životního prostředí obce (města) 	<ul style="list-style-type: none"> • rodina – postavení jedince v rodině, role členů rodiny, příbuzenské a mezigenerační vztahy, život a funkce rodiny, fyzická a duševní práce, zaměstnání • soužití lidí – mezilidské vztahy, komunikace, principy demokracie; obchod, firmy, zájmové spolky, politické strany, církve, pomoc nemocným, sociálně slabým, společný „evropský dům“ • chování lidí – vlastnosti lidí, pravidla slušného chování – ohleduplnost, etické zásady, zvládání vlastní emocionality; rizikové situace; rizikové chování, předcházení konfliktům • právo a spravedlnost – základní lidská práva a práva dítěte, práva a povinnosti žáků školy, protiprávní jednání a korupce, právní ochrana občanů a majetku včetně nároku na reklamaci, soukromého vlastnictví, duševních hodnot • vlastnictví – soukromé, veřejné, osobní, společné; hmotný a nehmotný majetek; rozpočet, příjmy a výdaje domácnosti; hotovostní a bezhotovostní forma peněz, způsoby placení; banka jako správce peněz, úspory, půjčky 	<ul style="list-style-type: none"> • dodržuje pravidla pro soužití ve škole, v rodině, v obci • (městě) rozpozná nevhodné jednání a chování vrstevníků a dospělých • uvede základní práva dítěte, práva a povinnosti žáka školy používá peníze v běžných situacích, odhadne a zkontroluje cenu jednoduchého nákupu a vrácené peníze porovná svá přání a potřeby se svými finančními možnostmi, uvede příklady rizik půjčování peněz sestaví jednoduchý osobní/rodinný rozpočet, uvede příklady základních příjmů a výdajů

	<ul style="list-style-type: none"> • kultura – podoby a projevy kultury, kulturní instituce, masová kultura a subkultura • základní globální problémy – významné sociální problémy, problémy konzumní společnosti, nesnášenlivost mezi lidmi, globální problémy přírodního prostředí 	
<p>LIDÉ A ČAS</p> <ul style="list-style-type: none"> • pracuje s časovými údaji a využívá zjištěných údajů k pochopení vztahů mezi ději a mezi jevy • využívá archivů, knihoven, sbírek muzeí a galerií jako informačních zdrojů pro pochopení minulosti; zdůvodní základní význam chráněných částí přírody, nemovitých i movitých kulturních památek • rozeznává současné a minulé a orientuje se v hlavních reáliích minulosti a současnosti naší vlasti s využitím regionálních specifik • srovnává a hodnotí na vybraných ukázkách způsob života a práce předků na našem území v minulosti a současnosti s využitím regionálních specifik • objasní historické důvody pro zařazení státních svátků a významných dnů 	<ul style="list-style-type: none"> • orientace v čase a časový řád – určování času, čas jako fyzikální veličina, dějiny jako časový sled událostí, kalendáře, letopočet, generace, denní režim, roční období současnost a minulost v našem životě – proměny způsobu života, bydlení, předměty denní potřeby, průběh lidského života, státní svátky a významné dny regionální památky – péče o památky, lidé a obory zkoumající minulost báje, mýty, pověsti – minulost kraje a předků, domov, vlast, rodný kraj 	<ul style="list-style-type: none"> • rozeznává rozdíl mezi životem dnes a životem v dávných dobách • uvede významné události, které se vztahují k regionu a kraji • vyjmenuje nejvýznamnější kulturní, historické a přírodní památky v okolí svého bydliště

<p>ROZMANITOST PŘÍRODY</p> <ul style="list-style-type: none"> objevuje a zjišťuje propojenost prvků živé a neživé přírody, princip rovnováhy přírody a nachází souvislosti mezi konečným vzhledem přírody a činností člověka 	<ul style="list-style-type: none"> látky a jejich vlastnosti – třídění látek, změny látek a skupenství, vlastnosti, porovnávání látek a měření veličin s praktickým užíváním základních jednotek voda a vzduch – výskyt, vlastnosti a formy vody, oběh vody v přírodě, vlastnosti, složení, proudění vzduchu, význam pro život 	<ul style="list-style-type: none"> na jednotlivých příkladech poznává propojenost živé a neživé přírody popíše střídání ročních období
--	---	--

<ul style="list-style-type: none"> • vysvětlí na základě elementárních poznatků o Zemi jako součásti vesmíru souvislost s rozdělením času a střídáním ročních období • zkoumá základní společenstva ve vybraných lokalitách regionů, zdůvodní podstatné vzájemné vztahy mezi organismy a nachází shody a rozdíly v přizpůsobení organismů prostředí • porovnává na základě pozorování základní projevy života na konkrétních organismech, prakticky třídí organismy do známých skupin, využívá k tomu i jednoduché klíče a atlasy • zhodnotí některé konkrétní činnosti člověka v přírodě a rozlišuje aktivity, které mohou prostředí i zdraví člověka podporovat nebo poškozovat • stručně charakterizuje specifické přírodní jevy a z nich vyplývající rizika vzniku mimořádných událostí; v modelové situaci prokáže schopnost se účinně chránit založí jednoduchý pokus, naplánuje a zdůvodní postup, vyhodnotí a vysvětlí výsledky pokusu 	<ul style="list-style-type: none"> • nerosty a horniny, půda – některé hospodářsky významné horniny a nerosty, zvětrávání, vznik půdy a její význam vesmír a Země – sluneční soustava, den a noc, roční období • rostliny, houby, živočichové – znaky života, životní potřeby a projevy, průběh a způsob života, výživa, stavba těla u některých nejznámějších druhů, význam v přírodě a pro člověka • životní podmínky – rozmanitost podmínek života na Zemi; význam ovzduší, vodstva, půd, rostlinstva a živočišstva na Zemi; podnebí a počasí • rovnováha v přírodě – význam, vzájemné vztahy mezi organismy, základní společenstva • ohleduplné chování k přírodě a ochrana přírody – odpovědnost lidí, ochrana a tvorba životního prostředí, ochrana rostlin a živočichů, likvidace odpadů, živelní pohromy a ekologické katastrofy • rizika v přírodě – rizika spojená s ročními obdobími a sezonními činnostmi; mimořádné události způsobené přírodními vlivy a ochrana před nimi 	<ul style="list-style-type: none"> • zkoumá základní společenstva vyskytující se v nejbližším okolí a pozoruje přizpůsobení organismů prostředí • zvládá péči o pokojové rostliny a zná způsob péče o drobná domácí zvířata • chová se podle zásad ochrany přírody a životního prostředí • popisuje vliv činnosti lidí na přírodu a jmenuje některé činnosti, které přírodnímu prostředí pomáhají a které ho poškozují • reaguje vhodným způsobem na pokyny dospělých při mimořádných událostech • provádí jednoduché pokusy se známými látkami
---	--	---

ČLOVĚK A JEHO ZDRAVÍ		
<ul style="list-style-type: none"> • využívá poznatků o lidském těle k vysvětlení základních funkcí jednotlivých orgánových soustav a k podpoře vlastního zdravého způsobu života • rozlišuje jednotlivé etapy lidského života a orientuje se ve vývoji dítěte před a po jeho narození • účelně plánuje svůj čas pro učení, práci, zábavu a odpočinek podle vlastních potřeb s ohledem na oprávněné nároky jiných osob • uplatňuje účelné způsoby chování v situacích ohrožujících zdraví a v modelových situacích simulujících mimořádné události; vnímá dopravní situaci, správně ji vyhodnotí a vyvodí odpovídající závěry pro své chování jako chodec a cyklista • předvede v modelových situacích osvojené jednoduché způsoby odmítání návykových látek • uplatňuje základní dovednosti a návyky související s podporou zdraví a jeho preventivní ochranou • rozpozná život ohrožující zranění; ošetří drobná poranění a zajistí lékařskou pomoc • uplatňuje ohleduplné chování k druhému pohlaví a orientuje se v bezpečných způsobech sexuálního chování mezi chlapci a děvčaty v daném věku 	<ul style="list-style-type: none"> • lidské tělo – stavba těla, základní funkce a projevy, životní potřeby člověka, pohlavní rozdíly mezi mužem a ženou, biologické a psychické změny v dospívání, základy lidské reprodukce, vývoj jedince • péče o zdraví – zdravý životní styl, denní režim, správná výživa, výběr a způsoby uchovávání potravin, vhodná skladba stravy, pitný režim; přenosné a nepřenositelné nemoci, ochrana před infekcemi přenosnými krví (hepatitida, HIV/AIDS), drobné úrazy a poranění, prevence nemocí a úrazů, první pomoc při drobných poraněních, osobní, intimní a duševní hygiena partnerství, manželství, rodičovství, základy sexuální výchovy – rodina, vztahy v rodině, partnerské vztahy, osobní vztahy, etická stránka vztahů, etická stránka sexuality • návykové látky, závislosti a zdraví – návykové látky, hrací automaty a počítače, závislost, odmítání návykových látek, nebezpečí komunikace prostřednictvím elektronických médií • osobní bezpečí, krizové situace – vhodná a nevhodná místa pro hru, bezpečné chování v rizikovém prostředí, označování nebezpečných látek; bezpečné chování v silničním provozu, dopravní značky; předcházení rizikovým situacím v dopravě 	<ul style="list-style-type: none"> • uplatňuje základní znalosti, dovednosti a návyky související s preventivní ochranou zdraví a zdravého životního stylu • rozlišuje jednotlivé etapy lidského života • uplatňuje účelné způsoby chování v situacích ohrožujících zdraví a v modelových situacích simulujících mimořádné události • uplatňuje základní pravidla silničního provozu pro cyklisty; správně vyhodnotí jednoduchou dopravní situaci na hřišti • odmítá návykové látky ošetří drobná poranění a v • případě nutnosti zajistí lékařskou pomoc • uplatňuje ohleduplné chování k druhému pohlaví a orientuje se v bezpečných způsobech sexuálního chování mezi chlapci a děvčaty v daném věku

	<p>a v dopravních prostředcích (bezpečnostní prvky), šikana, týrání, sexuální a jiné zneužívání, brutalita a jiné formy násilí v médiích</p> <ul style="list-style-type: none">• přivolání pomoci v případě ohrožení fyzického a duševního zdraví – služby odborné pomoci, čísla tísňového volání, správný způsob volání na tísňovou linku• mimořádné události a rizika ohrožení s nimi spojená – postup v případě ohrožení (varovný signál, evakuace, zkouška sirén); požáry (příčiny a prevence vzniku požárů, ochrana a evakuace při požáru); integrovaný záchranný systém	
--	--	--

5.6.2 PŘÍRODOVĚDA

ROČNÍKOVÉ VÝSTUPY	UČIVO	POZNÁMKA, TÉMA
4. ROČNÍK		
<p>MÍSTO, KDE ŽIJEME</p> <ul style="list-style-type: none"> • určí světové strany v přírodě i podle mapy, orientuje se podle nich a řídí se podle zásad bezpečného pohybu a pobytu v přírodě • vyhledává jednoduché údaje o přírodních podmínkách a sídlištích lidí na mapách naší republiky, Evropy a polokouli • vyhledá typické regionální zvláštnosti přírody, osídlení, hospodářství a kultury, jednoduchým způsobem posoudí jejich význam z hlediska přírodního, • zprostředkuje ostatním zkušenosti, zážitky a zajímavosti z vlastních cest a porovná způsob života a přírodu v naší vlasti i v jiných zemích 	<ul style="list-style-type: none"> • bezpečná cesta do školy; riziková místa a situace • okolní krajina (místní oblast, region) – zemský povrch a jeho tvary, vodstvo na pevnině, rozšíření půd, rostlinstva a živočichů, vliv krajiny na život lidí, působení lidí na krajinu a životní prostředí • regiony ČR - surovinové zdroje, výroba 	<p>bezpečí, projekty, pohyb mimo areál školy</p>

<p>LIDÉ KOLEM NÁS</p> <ul style="list-style-type: none"> • vyjádří na základě vlastních zkušeností základní vztahy mezi lidmi, vyvodí a dodržuje pravidla pro soužití ve škole, mezi chlapci a dívkami, v rodině, v obci (městě) • poukáže v nejbližším společenském a přírodním prostředí na změny a některé problémy a navrhne možnosti zlepšení životního prostředí obce (města) 	<ul style="list-style-type: none"> • rodina – postavení jedince v rodině, role členů rodiny, příbuzenské a mezigenerační vztahy, život a funkce rodiny, fyzická a duševní práce, zaměstnání chování lidí – vlastnosti lidí, pravidla slušného chování – ohleduplnost, etické zásady, zvládání vlastní emocionality; rizikové situace; rizikové chování, předcházení konfliktům • základní globální problémy – významné sociální problémy, problémy konzumní společnosti, nesnášenlivost mezi lidmi, globální problémy přírodního prostředí 	<p>rodinný a osobní rozpočet</p>
<p>LIDÉ A ČAS</p> <ul style="list-style-type: none"> • pracuje s časovými údaji a využívá zjištěných údajů k pochopení vztahů mezi ději a mezi jevy • využívá archivů, knihoven, sbírek muzeí a galerií jako informačních zdrojů pro pochopení minulosti; zdůvodní základní význam chráněných částí přírody, nemovitých i movitých kulturních památek • rozeznává současné a minulé a orientuje se v hlavních reáliích minulosti a současnosti naší vlasti s využitím regionálních specifik • srovnává a hodnotí na vybraných ukázkách způsob života a práce předků na našem území v minulosti a současnosti s využitím regionálních specifik <p>objasní historické důvody pro zařazení státních svátků a významných dnů</p>	<ul style="list-style-type: none"> • orientace v čase a časový řád – určování času, čas jako fyzikální veličina, generace, roční období 	<p>kalendář, časová osa, převody jednotek</p>

<p>ROZMANITOST PŘÍRODY</p> <ul style="list-style-type: none"> • objevuje a zjišťuje propojenost prvků živé a neživé přírody, princip rovnováhy přírody a nachází souvislosti mezi konečným vzhledem přírody a činností člověka 	<ul style="list-style-type: none"> • látky a jejich vlastnosti – třídění látek, změny látek a skupenství, vlastnosti, porovnávání látek a měření veličin s praktickým užíváním základních jednotek voda a vzduch – výskyt, vlastnosti a formy vody, oběh vody v přírodě, vlastnosti, složení, proudění vzduchu, význam pro život 	<p>pokusy a pozorování</p>
<ul style="list-style-type: none"> • zkoumá základní společenstva ve vybraných lokalitách regionů, zdůvodní podstatné vzájemné vztahy mezi organismy a nachází shody a rozdíly v přizpůsobení organismů prostředí • zhodnotí některé konkrétní činnosti člověka v přírodě a rozlišuje aktivity, které mohou prostředí i zdraví člověka podporovat nebo poškozovat • založí jednoduchý pokus, naplánuje a zdůvodní postup, vyhodnotí a vysvětlí výsledky pokusu 	<ul style="list-style-type: none"> • nerosty a horniny, půda – některé hospodářsky významné horniny a nerosty, zvětrávání, vznik půdy a její význam • vesmír a Země – sluneční soustava, den a noc, roční období • rostliny, houby, živočichové – znaky života, životní potřeby a projevy, průběh a způsob života, výživa, stavba těla u některých nejznámějších druhů, význam v přírodě a pro člověka • životní podmínky – rozmanitost podmínek života na Zemi; význam ovzduší, vodstva, půd, rostlinstva a živočišstva na Zemi; podnebí a počasí • rovnováha v přírodě – význam, vzájemné vztahy mezi organismy, základní společenstva • ohleduplné chování k přírodě a ochrana přírody – odpovědnost lidí, ochrana a tvorba životního prostředí, ochrana rostlin a živočichů, likvidace odpadů, živelní • pohromy a ekologické katastrofy • rizika v přírodě – rizika spojená s ročními obdobími a sezonními činnostmi; mimořádné události způsobené přírodními vlivy a ochrana před nimi 	

<p>ČLOVĚK A JEHO ZDRAVÍ</p> <ul style="list-style-type: none"> • rozlišuje jednotlivé etapy lidského života a orientuje se ve vývoji dítěte před a po jeho narození • účelně plánuje svůj čas pro učení, práci, zábavu a odpočinek podle vlastních potřeb s ohledem na oprávněné nároky jiných osob • uplatňuje účelné způsoby chování v situacích ohrožujících zdraví a v modelových situacích simulujících mimořádné události; vnímá dopravní situaci, správně ji vyhodnotí a vyvodí odpovídající závěry pro své chování jako chodec a cyklista 	<ul style="list-style-type: none"> • lidské tělo – stavba těla, základní funkce a projevy, životní potřeby člověka, pohlavní rozdíly mezi mužem a ženou, biologické a psychické změny v dospívání, základy lidské reprodukce, vývoj jedince • péče o zdraví – zdravý životní styl, denní režim, správná výživa, výběr a způsoby uchovávání potravin, vhodná skladba stravy, pitný režim; přenosné a nepřenosné nemoci, ochrana před infekcemi přenosnými krví (hepatitida, HIV/AIDS), drobné úrazy a poranění, prevence nemocí a úrazů, první pomoc při drobných poraněních, osobní, intimní a duševní hygiena 	<p>nácvik evakuace</p>
---	--	------------------------

<ul style="list-style-type: none"> • uplatňuje základní dovednosti a návyky související s podporou zdraví a jeho preventivní ochranou • rozpozná život ohrožující zranění; ošetří drobná poranění a zajistí lékařskou pomoc • uplatňuje ohleduplné chování k druhému pohlaví a orientuje se v bezpečných způsobech sexuálního chování mezi chlapci a děvčaty v daném věku 	<ul style="list-style-type: none"> • partnerství, manželství, rodičovství, základy sexuální výchovy – rodina, vztahy v rodině, partnerské vztahy, osobní vztahy, etická stránka vztahů, etická stránka sexuality • návykové látky, závislosti a zdraví – návykové látky, hrací automaty a počítače, závislost, odmítání návykových látek, nebezpečí komunikace prostřednictvím elektronických médií • osobní bezpečí, krizové situace – vhodná a nevhodná místa pro hru, bezpečné chování v rizikovém prostředí, označování nebezpečných látek; bezpečné chování v silničním provozu, dopravní značky; předcházení rizikovým situacím v dopravě a v dopravních prostředcích (bezpečnostní prvky), šikana, týrání, sexuální a jiné zneužívání, brutalita a jiné formy násilí v médiích • přivolání pomoci v případě ohrožení fyzického a duševního zdraví – služby odborné pomoci, čísla tísňového volání, správný způsob volání na tísňovou linku • mimořádné události a rizika ohrožení s nimi spojená – postup v případě ohrožení (varovný signál, evakuace, zkouška sirén); požáry (příčiny a prevence vzniku požárů, ochrana a evakuace při požáru); integrovaný záchranný systém 	
--	--	--

5. ROČNÍK

<p>MÍSTO, KDE ŽIJEME</p> <ul style="list-style-type: none"> určí a vysvětlí polohu svého bydliště nebo pobytu vzhledem ke krajině a státu určí světové strany v přírodě i podle mapy, orientuje se podle nich a řídí se podle zásad bezpečného pohybu a pobytu v přírodě rozlišuje mezi náčrtly, plány a základními typy map; vyhledává jednoduché údaje o přírodních 	<ul style="list-style-type: none"> domov – prostředí domova, orientace v místě bydliště škola – prostředí školy, činnosti ve škole, okolí školy, bezpečná cesta do školy; riziková místa a situace obec (město), místní krajina – její části, poloha v krajině, minulost a současnost obce (města), význačné budovy, dopravní síť 	<p>bezpečí, pohyb mimo areál školy, mapy, exkurze</p>
---	--	---

<p>podmínkách a sídlištích lidí na mapách naší republiky, Evropy a polokouli</p> <ul style="list-style-type: none"> vyhledá typické regionální zvláštnosti přírody, osídlení, hospodářství a kultury, jednoduchým způsobem posoudí jejich význam z hlediska přírodního, historického, politického, správního a vlastnického zprostředkuje ostatním zkušenosti, zážitky a zajímavosti z vlastních cest a porovná způsob života a přírodu v naší vlasti i v jiných zemích rozlišuje hlavní orgány státní moci a některé jejich zástupce, symboly našeho státu a jejich význam 	<ul style="list-style-type: none"> okolní krajina (místní oblast, region) – zemský povrch a jeho tvary, vodstvo na pevnině, rozšíření půd, rostlinstva a živočichů, vliv krajiny na život lidí, působení lidí na krajinu a životní prostředí, orientační body a linie, světové strany regiony ČR – Praha a vybrané oblasti ČR, surovinové zdroje, výroba, služby a obchod naše vlast – domov, krajina, národ, základy státního zřízení a politického systému ČR, státní správa a samospráva, státní symboly, armáda ČR Evropa a svět – kontinenty, evropské státy, EU, cestování mapy obecně zeměpisné a tematické – obsah, grafika, vysvětlivky 	
--	--	--

<p>LIDÉ KOLEM NÁS</p> <ul style="list-style-type: none"> • vyjádří na základě vlastních zkušeností základní vztahy mezi lidmi, vyvodí a dodržuje pravidla pro soužití ve škole, mezi chlapci a dívkami, v rodině, v obci (městě) • rozlišuje základní rozdíly mezi lidmi, obhájí a odůvodní své názory, připustí svůj omyl a dohodne se na společném postupu • rozpozná ve svém okolí jednání a chování, která se už nemohou tolerovat a která porušují základní lidská práva nebo demokratické principy • orientuje se v základních formách vlastnictví; používá peníze v běžných situacích, odhadne a zkontroluje cenu nákupu a vrácené peníze, na příkladu ukáže nemožnost realizace všech chtěných výdajů, vysvětlí, proč spořit, kdy si půjčovat a jak vrátet dluhy • poukáže v nejbližším společenském a přírodním prostředí na změny a některé problémy a navrhne možnosti zlepšení životního prostředí obce (města) 	<ul style="list-style-type: none"> • rodina – postavení jedince v rodině, role členů rodiny, příbuzenské a mezigenerační vztahy, život a funkce rodiny, fyzická a duševní práce, zaměstnání • soužití lidí – mezilidské vztahy, komunikace, principy demokracie; obchod, firmy, zájmové spolky, politické strany, církve, pomoc nemocným, sociálně slabým, společný „evropský dům“ • chování lidí – vlastnosti lidí, pravidla slušného chování – ohleduplnost, etické zásady, zvládání vlastní emocionality; rizikové situace; rizikové chování, předcházení konfliktům • právo a spravedlnost – základní lidská práva a práva dítěte, práva a povinnosti žáků školy, protiprávní jednání a korupce, právní ochrana občanů a majetku včetně nároku na reklamaci, soukromého vlastnictví, duševních hodnot • vlastnictví – soukromé, veřejné, osobní, společné; hmotný a nehmotný majetek; rozpočet, příjmy a výdaje domácnosti; hotovostní a bezhotovostní forma peněz, 	<p>rodinný a osobní rozpočet, chudoba a bohatství – morální a ekonomický aspekt</p>
	<p>způsoby placení; banka jako správce peněz, úspory, půjčky</p> <ul style="list-style-type: none"> • kultura – podoby a projevy kultury, kulturní instituce, masová kultura a subkultura základní globální problémy – významné sociální problémy, problémy konzumní společnosti, nesnášenlivost mezi lidmi, globální problémy přírodního prostředí 	

<p>LIDÉ A ČAS</p> <ul style="list-style-type: none"> • pracuje s časovými údaji a využívá zjištěných údajů k pochopení vztahů mezi ději a mezi jevy • využívá archivů, knihoven, sbírek muzeí a galerií jako informačních zdrojů pro pochopení minulosti; zdůvodní základní význam chráněných částí přírody, nemovitých i movitých kulturních památek • rozeznává současné a minulé a orientuje se v hlavních reáliích minulosti a současnosti naší vlasti s využitím regionálních specifik • srovnává a hodnotí na vybraných ukázkách způsob života a práce předků na našem území v minulosti a současnosti s využitím regionálních specifik • objasní historické důvody pro zařazení státních svátků a významných dnů 	<ul style="list-style-type: none"> • orientace v čase a časový řád – určování času, čas jako fyzikální veličina, dějiny jako časový sled událostí, kalendáře, letopočet, generace, denní režim, roční období • současnost a minulost v našem životě – proměny způsobu života, bydlení, předměty denní potřeby, průběh lidského života, státní svátky a významné dny • regionální památky – péče o památky, lidé a obory zkoumající minulost • báje, mýty, pověsti – minulost kraje a předků, domov, vlast, rodný kraj 	
<p>ROZMANITOST PŘÍRODY</p> <ul style="list-style-type: none"> • objevuje a zjišťuje propojenost prvků živé a neživé přírody, princip rovnováhy přírody a nachází souvislosti mezi konečným vzhledem přírody a činností člověka • vysvětlí na základě elementárních poznatků o Zemi jako součásti vesmíru souvislost s rozdělením času a střídáním ročních období 	<ul style="list-style-type: none"> • látky a jejich vlastnosti – třídění látek, změny látek a skupenství, vlastnosti, porovnávání látek a měření veličin s praktickým užíváním základních jednotek • voda a vzduch – výskyt, vlastnosti a formy vody, oběh vody v přírodě, vlastnosti, složení, proudění vzduchu, význam pro život • nerosty a horniny, půda – některé hospodářsky významné horniny a nerosty, zvětrávání, vznik půdy a její význam 	

<ul style="list-style-type: none"> • zkoumá základní společenstva ve vybraných lokalitách regionů, zdůvodní podstatné vzájemné vztahy mezi organismy a nachází shody a rozdíly v přízpůsobení organismů prostředí • porovnává na základě pozorování základní projevy života na konkrétních organismech, prakticky třídí organismy do známých skupin, využívá k tomu i jednoduché klíče a atlasy • zhodnotí některé konkrétní činnosti člověka v přírodě a rozlišuje aktivity, které mohou prostředí i zdraví člověka podporovat nebo poškozovat • stručně charakterizuje specifické přírodní jevy a z nich vyplývající rizika vzniku mimořádných událostí; v modelové situaci prokáže schopnost se účinně chránit • založí jednoduchý pokus, naplánuje a zdůvodní postup, vyhodnotí a vysvětlí výsledky pokusu 	<ul style="list-style-type: none"> • vesmír a Země – sluneční soustava, den a noc, roční období • rostliny, houby, živočichové – znaky života, životní potřeby a projevy, průběh a způsob života, výživa, stavba těla u některých nejznámějších druhů, význam v přírodě a pro člověka životní podmínky – rozmanitost podmínek života na Zemi; význam ovzduší, vodstva, půd, rostlinstva a živočišstva na Zemi; podnebí a počasí • rovnováha v přírodě – význam, vzájemné vztahy mezi organismy, základní společenstva ohleduplné chování k přírodě a ochrana přírody – odpovědnost lidí, ochrana a tvorba životního prostředí, ochrana rostlin a živočichů, likvidace odpadů, živelní pohromy a ekologické katastrofy • rizika v přírodě – rizika spojená s ročními obdobími a sezonními činnostmi; mimořádné události způsobené přírodními vlivy a ochrana před nimi 	
---	---	--

<p>ČLOVĚK A JEHO ZDRAVÍ</p> <ul style="list-style-type: none"> • využívá poznatků o lidském těle k vysvětlení základních funkcí jednotlivých orgánových soustav a k podpoře vlastního zdravého způsobu života • rozlišuje jednotlivé etapy lidského života a orientuje se ve vývoji dítěte před a po jeho narození • účelně plánuje svůj čas pro učení, práci, zábavu a odpočinek podle vlastních potřeb s ohledem na oprávněné nároky jiných osob • uplatňuje účelné způsoby chování v situacích ohrožujících zdraví a v modelových situacích simulujících mimořádné události; vnímá dopravní situaci, správně ji vyhodnotí a vyvodí odpovídající závěry pro své chování jako chodec a cyklista 	<ul style="list-style-type: none"> • lidské tělo – stavba těla, základní funkce a projevy, životní potřeby člověka, pohlavní rozdíly mezi mužem a ženou, biologické a psychické změny v dospívání, základy lidské reprodukce, vývoj jedince • péče o zdraví – zdravý životní styl, denní režim, správná výživa, výběr a způsoby uchovávání potravin, vhodná skladba stravy, pitný režim; přenosné a neprenosné nemoci, ochrana před infekcemi přenosnými krví (hepatitida, HIV/AIDS), drobné úrazy a poranění, prevence nemocí a úrazů, první pomoc při drobných poraněních, osobní, intimní a duševní hygiena • partnerství, manželství, rodičovství, základy sexuální výchovy – rodina, vztahy v rodině, partnerské vztahy, osobní vztahy, etická stránka vztahů, etická stránka sexuality 	<p>nácvik evakuace, první pomoc, projekty exkurze</p>
<ul style="list-style-type: none"> • předvede v modelových situacích osvojené jednoduché způsoby odmítání návykových látek uplatňuje základní dovednosti a návyky související s podporou zdraví a jeho preventivní ochranou rozpozná život ohrožující zranění; ošetří drobná poranění a zajistí lékařskou pomoc • uplatňuje ohleduplné chování k druhému pohlaví a orientuje se v bezpečných způsobech sexuálního chování mezi chlapci a děvčaty v daném věku 	<ul style="list-style-type: none"> • návykové látky, závislosti a zdraví – návykové látky, hrací automaty a počítače, závislost, odmítání návykových látek, nebezpečí komunikace prostřednictvím elektronických médií • osobní bezpečí, krizové situace – vhodná a nevhodná místa pro hru, bezpečné chování v rizikovém prostředí, označování nebezpečných látek; bezpečné chování v silničním provozu, dopravní značky; předcházení rizikovým situacím v dopravě a v dopravních prostředcích (bezpečnostní prvky), šikana, týrání, sexuální a jiné zneužívání, brutalita a jiné formy násilí v médiích • přivolání pomoci v případě ohrožení fyzického a duševního zdraví – služby odborné pomoci, čísla tísňového volání, správný způsob volání na tísňovou linku 	

	<ul style="list-style-type: none"> mimořádné události a rizika ohrožení s nimi spojená – postup v případě ohrožení (varovný signál, evakuace, zkouška sirén); požáry (příčiny a prevence vzniku požárů, ochrana a evakuace při požáru); integrovaný záchranný systém
--	---

5.6.3 VLASTIVĚDA

ROČNÍKOVÉ VÝSTUPY	UČIVO	POZNÁMKY TÉMATA
4. ROČNÍK		
MÍSTO, KDE ŽIJEME <ul style="list-style-type: none"> určí a vysvětlí polohu svého bydliště nebo pobytu vzhledem ke krajině a státu určí světové strany v přírodě i podle mapy, orientuje se podle nich a řídí se podle zásad bezpečného pohybu a pobytu v přírodě 	<ul style="list-style-type: none"> domov – prostředí domova, orientace v místě bydliště škola – prostředí školy, činnosti ve škole, okolí školy, bezpečná cesta do školy; riziková místa a situace obec (město), místní krajina – její části, poloha v krajině, minulost a současnost obce (města), význačné budovy, dopravní síť 	bezpečnost, pohyb mimo areál školy, mapy

<ul style="list-style-type: none"> • rozlišuje mezi náčrt, plány a základními typy map; vyhledává jednoduché údaje o přírodních podmínkách a sídlištích lidí na mapách naší republiky • vyhledá typické regionální zvláštnosti přírody, osídlení, hospodářství a kultury, jednoduchým způsobem posoudí jejich význam • zprostředkuje ostatním zkušenosti, zážitky a zajímavosti z vlastních cest a porovná způsob života a přírodu v naší vlasti i v jiných zemích • rozlišuje hlavní orgány státní moci a některé jejich zástupce, symboly našeho státu a jejich význam 	<ul style="list-style-type: none"> • okolní krajina (místní oblast, region) – zemský povrch a jeho tvary, vodstvo na pevnině, rozšíření půd, rostlinstva a živočichů, vliv krajiny na život lidí, působení lidí na krajinu a životní prostředí, orientační body a linie, světové strany • ČR surovinové zdroje, výroba, služby a obchod naše vlast – domov, krajina, národ, základy státního zřízení a politického systému ČR, státní správa a samospráva, státní symboly, armáda ČR • Evropa a svět – kontinenty, evropské státy, EU, cestování • mapy obecně zeměpisné a tematické – obsah, grafika, vysvětlivky 	
<p>LIDÉ KOLEM NÁS</p> <ul style="list-style-type: none"> • vyjádří na základě vlastních zkušeností základní vztahy mezi lidmi, vyvodí a dodržuje pravidla pro soužití ve škole, mezi chlapci a dívkami, v rodině, v obci (městě) přiměřeně svému věku • rozpozná ve svém okolí jednání a chování, která se už nemohou tolerovat a která porušují základní lidská práva nebo demokratické principy 	<ul style="list-style-type: none"> • soužití lidí – mezilidské vztahy, komunikace, principy demokracie; obchod, firmy, zájmové spolky, politické strany, církve, pomoc nemocným, sociálně slabým, společný „evropský dům“ chování lidí – vlastnosti lidí, pravidla slušného chování – ohleduplnost, etické zásady, zvládání vlastní emocionality; rizikové situace; rizikové chování, předcházení konfliktům • kultura – podoby a projevy kultury, kulturní instituce, masová kultura a subkultura 	<p>etická výchova chudoba a bohatství – morální a ekonomický aspekt</p>

<p>LIDÉ A ČAS</p> <ul style="list-style-type: none"> • rozeznává současné a minulé a orientuje se v hlavních reáliích minulosti a současnosti naší vlasti s využitím regionálních specifik • srovnává a hodnotí na vybraných ukázkách způsob života a práce předků na našem území v minulosti a současnosti s využitím regionálních specifik • objasní historické důvody pro zařazení státních svátků a významných dnů 	<ul style="list-style-type: none"> • orientace v čase a časový řád – určování času, čas jako fyzikální veličina, dějiny jako časový sled událostí, kalendáře, letopočet, generace, denní režim, roční období současnost a minulost v našem životě – proměny způsobu života, bydlení, předměty denní potřeby, státní svátky a významné dny • regionální památky – péče o památky, lidé a obory zkoumající minulost • báje, mýty, pověsti – minulost kraje a předků, domov, vlast, rodný kraj 	<p>kalendář region knihovna</p>
--	--	-------------------------------------

5. ROČNÍK

MÍSTO, KDE ŽIJEME

- určí a vysvětlí polohu svého bydliště nebo pobytu vzhledem ke krajině a státu
- určí světové strany v přírodě i podle mapy, orientuje se podle nich a řídí se podle zásad bezpečného pohybu a pobytu v přírodě
- rozlišuje mezi náčrty, plány a základními typy map; vyhledává jednoduché údaje o přírodních podmínkách a sídlištích lidí na mapách naší republiky, Evropy a polokouli
- vyhledá typické regionální zvláštnosti přírody, osídlení, hospodářství a kultury, jednoduchým způsobem posoudí jejich význam z hlediska přírodního, historického, politického, správního a vlastnického
- zprostředkuje ostatním zkušenosti, zážitky a zajímavosti z vlastních cest a porovná způsob života a přírodu v naší vlasti i v jiných zemích
- rozlišuje hlavní orgány státní moci a některé jejich zástupce, symboly našeho státu a jejich význam

- domov – prostředí domova, orientace v místě bydliště
- škola – prostředí školy, činnosti ve škole, okolí školy, bezpečná cesta do školy; riziková místa a situace
- obec (město), místní krajina – její části, poloha v krajině, minulost a současnost obce (města), význačné budovy, dopravní síť
- okolní krajina (místní oblast, region) – zemský povrch a jeho tvary, vodstvo na pevnině, rozšíření půd, rostlinstva a živočichů, vliv krajiny na život lidí, působení lidí na krajinu a životní prostředí, orientační body a linie, světové strany
- regiony ČR – Praha a vybrané oblasti ČR, surovinové zdroje, výroba, služby a obchod
- naše vlast – domov, krajina, národ, základy státního zřízení a politického systému ČR, státní správa a samospráva, státní symboly, armáda ČR
- Evropa a svět – kontinenty, evropské státy, EU, cestování
- mapy obecně zeměpisné a tematické – obsah, grafika, vysvětlivky

bezpečnost pohyb
mimo
areál školy
exkurze mapy

<p>LIDÉ KOLEM NÁS</p> <ul style="list-style-type: none"> vyjádří na základě vlastních zkušeností základní vztahy mezi lidmi, vyvodí a dodržuje pravidla pro soužití ve škole, mezi chlapci a dívkami, v rodině, v obci (městě) rozlišuje základní rozdíly mezi lidmi, obhájí a odůvodní své názory, připustí svůj omyl a dohodne se na společném postupu 	<ul style="list-style-type: none"> rodina – postavení jedince v rodině, role členů rodiny, příbuzenské a mezigenerační vztahy, život a funkce rodiny, fyzická a duševní práce, zaměstnání soužití lidí – mezilidské vztahy, komunikace, principy demokracie; obchod, firmy, zájmové spolky, politické strany, církev, pomoc nemocným, sociálně slabým, společný „evropský dům“ 	<p>etická výchova chudoba a bohatství – morální a ekonomický aspekt</p>
<ul style="list-style-type: none"> rozpozná ve svém okolí jednání a chování, která se už nemohou tolerovat a která porušují základní lidská práva nebo demokratické principy orientuje se v základních formách vlastnictví; používá peníze v běžných situacích, odhadne a zkontroluje cenu nákupu a vrácené peníze, na příkladu ukáže nemožnost realizace všech chtěných výdajů, vysvětlí, proč spořit, kdy si půjčovat a jak vrátet dluhy poukáže v nejbližším společenském a přírodním prostředí na změny a některé problémy a navrhne možnosti zlepšení životního prostředí obce (města) 	<ul style="list-style-type: none"> chování lidí – vlastnosti lidí, pravidla slušného chování – ohleduplnost, etické zásady, zvládnání vlastní emocionality; rizikové situace; rizikové chování, předcházení konfliktům právo a spravedlnost – základní lidská práva a práva dítěte, práva a povinnosti žáků školy, protiprávní jednání a korupce, právní ochrana občanů a majetku včetně nároku na reklamaci, soukromého vlastnictví, duševních hodnot vlastnictví – soukromé, veřejné, osobní, společné; hmotný a nehmotný majetek; rozpočet, příjmy a výdaje domácnosti; hotovostní a bezhotovostní forma peněz, způsoby placení; banka jako správce peněz, úspory, půjčky kultura – podoby a projevy kultury, kulturní instituce, masová kultura a subkultura základní globální problémy – významné sociální problémy, problémy konzumní společnosti, nesnášenlivost mezi lidmi, globální problémy přírodního prostředí 	

<p>LIDÉ A ČAS</p> <ul style="list-style-type: none"> • pracuje s časovými údaji a využívá zjištěných údajů k pochopení vztahů mezi ději a mezi jevy • využívá archivů, knihoven, sbírek muzeí a galerií jako informačních zdrojů pro pochopení minulosti; zdůvodní základní význam chráněných částí přírody, nemovitých i movitých kulturních památek • rozeznává současné a minulé a orientuje se v hlavních reáliích minulosti a současnosti naší vlasti s využitím regionálních specifik 	<ul style="list-style-type: none"> • orientace v čase a časový řád – určování času, čas jako fyzikální veličina, dějiny jako časový sled událostí, kalendáře, letopočet, generace, denní režim, roční období současnost a minulost v našem životě – proměny způsobu života, bydlení, předměty denní potřeby, průběh lidského života, státní svátky a významné dny regionální památky – péče o památky, lidé a obory zkoumající minulost • báje, mýty, pověsti – minulost kraje a předků, domov, vlast, rodný kraj 	<p>kalendář knihovna</p>
<ul style="list-style-type: none"> • srovnává a hodnotí na vybraných ukázkách způsob života a práce předků na našem území v minulosti a současnosti s využitím regionálních specifik • objasní historické důvody pro zařazení státních svátků a významných dnů 		

<p>ETICKÁ VÝCHOVA</p> <ul style="list-style-type: none"> • reflektuje důležitost prvků neverbální komunikace, eliminuje hrubé výrazy z verbální komunikace, zvládá položit vhodnou otázku • uvědomuje si své schopnosti a silné stránky, utváří si pozitivní sebehodnocení • se dokáže těšit z radosti a úspěchu jiných, vyjadřuje účast na radosti i bolesti druhých, pozitivně hodnotí druhé v běžných podmínkách • identifikuje základní city, vede rozhovor s druhými o jejich prožitcích, na základě emfatického vnímání přemýšlí nad konkrétní pomocí • jednoduchými skutky realizuje tvořivost v mezilidských vztazích, především v rodině a v kolektivu třídy • iniciativně vstupuje do vztahů s vrstevníky, dokáže rozlišit jejich nabídky k aktivitě a na nevhodné nabídky reaguje asertivně 	<p>ZÁKLADNÍ KOMUNIKAČNÍ DOVEDNOSTI</p> <ul style="list-style-type: none"> • komunikace při vytváření výchovného kolektivu – představení se, vytvoření základních komunikačních pravidel kolektivu, zdvořilost, otevřená komunikace • základní prvky verbální komunikace v mezilidských vztazích – pozdrav, otázka, prosba, poděkování, omluva • základy neverbální komunikace – seznámení se s možnostmi neverbální komunikace, postoje těla, mimika, zrakový kontakt, gesta, podání ruky • komunikace citů – identifikace, vyjádření a usměrňování základních citů, pocity spokojenosti, radosti, sympatie, smutku, obav a hněvu <p>POZITIVNÍ HODNOCENÍ SEBE A DRUHÝCH</p> <ul style="list-style-type: none"> • sebepojetí – sebezpoznání, sebehodnocení, sebpřijetí, sebe prezentace, sebeovládání, podpora sebeoceňování • pozitivní hodnocení druhých – v běžných podmínkách projevování pozornosti a laskavosti, vyjádření uznání, účinnost pochvaly, připisování pozitivních vlastností druhým, správná reakce na pochvalu • akceptace druhého – zážitek přijetí pro každého žáka, nácvik přátelského přijetí, umění odpustit, pomocí empatie předpokládat reakci druhých <p>TVOŘIVOST A ZÁKLADY SPOLUPRÁCE</p> <ul style="list-style-type: none"> • tvořivost v mezilidských vztazích – vytváření prožitků radosti pro druhé, společné plnění úkolů, zbavování se strachu z neznámého řešení úkolu a z tvořivého experimentování 	
---	---	--

	<ul style="list-style-type: none">• schopnost spolupráce – radost ze společné činnosti a výsledku, vyjádření zájmu, základní pravidla spolupráce• elementární prosociálnost – darování, ochota dělit se, povzbuzení, služba, vyjádření soucitu, přátelství <p>ZÁKLADY ASERTIVNÍHO CHOVÁNÍ</p> <ul style="list-style-type: none">• iniciativa – ve vztahu k jiným lidem, hledání možnosti, jak vycházet s jinými lidmi v rodině, ve třídě, mezi vrstevníky, iniciativa nepřijata jinými, zpracování neúspěchu asertivní chování – rozlišování mezi nabídkami druhých, schopnost odmítnutí nabídky k podvodu, krádeži, pomlouvání, zneužívání návykových látek a sexuálnímu zneužívání	
--	--	--

5.7 TĚLESNÁ VÝCHOVA

<p>Charakteristika vyučovacího předmětu</p>	<p>Zdraví člověka je chápáno jako vyvážený stav tělesné, duševní a sociální pohody. Je utvářeno a ovlivňováno mnoha aspekty, jako je styl života, chování podporující zdraví, kvalita mezilidských vztahů, kvalita životního prostředí, bezpečí člověka atd. Protože je zdraví důležitým předpokladem pro aktivní a spokojený život a pro optimální pracovní výkonnost, stává se poznávání a praktické ovlivňování podpory a ochrany zdraví jednou z priorit základního vzdělávání.</p> <p>Vzdělávací oblast Člověk a zdraví přináší základní podněty pro pozitivní ovlivňování zdraví (poznatky, činnosti, způsoby chování), s nimiž se žáci seznamují, učí se je využívat a aplikovat ve svém životě. Vzdělávání v této vzdělávací oblasti směřuje především k tomu, aby žáci poznávali sami sebe jako živé bytosti, aby pochopili hodnotu zdraví, jeho ochrany i hloubku problémů spojených s nemocí či jiným poškozením zdraví.</p> <p>Žáci se seznamují s různými riziky, která ohrožují zdraví v běžných i mimořádných situacích, osvojují si dovednosti a způsoby chování (rozhodování), které vedou k zachování či posílení zdraví, a získávají potřebnou míru odpovědnosti za zdraví vlastní i zdraví jiných. Jde tedy z velké části o poznávání zásadních životních hodnot, o postupné utváření postojů k nim a o aktivní jednání v souladu s nimi. Naplnění těchto záměrů je v základním vzdělávání nutné postavit na účinné motivaci a na činnostech a situacích posilujících zájem žáků o problematiku zdraví.</p> <p>Při realizaci této vzdělávací oblasti je třeba klást důraz především na praktické dovednosti a jejich aplikace v modelových situacích i v každodenním životě školy. Proto je velmi důležité, aby celý život školy byl ve shodě s tím, co se žáci o zdraví učí a co z pohledu zdraví potřebují. Zpočátku musí být vzdělávání silně ovlivněno kladným osobním příkladem učitele, jeho všestrannou pomocí a celkovou příznivou atmosférou ve škole. Později přistupuje důraz i na větší samostatnost a odpovědnost žáků v jednání, rozhodování a činnostech souvisejících se zdravím. Takto chápané vzdělávání je základem pro vytváření aktivních přístupů žáků k rozvoji i ochraně zdraví.</p> <p>Tělesná výchova jako součást komplexnějšího vzdělávání žáků v problematice zdraví směřuje na jedné straně k poznání vlastních pohybových možností a zájmů, na druhé straně k poznávání účinků konkrétních pohybových činností na tělesnou zdatnost, duševní a sociální pohodu. Pohybové vzdělávání postupuje od spontánní pohybové činnosti žáků k činnosti řízené a výběrové, jejímž smyslem je schopnost samostatně ohodnotit úroveň své zdatnosti a řadit do denního režimu pohybové činnosti pro uspokojování vlastních pohybových potřeb i zájmů, pro optimální rozvoj zdatnosti a výkonnosti, pro regeneraci sil a kompenzaci různého zatížení, pro podporu zdraví a ochranu života. Předpokladem pro osvojování pohybových dovedností je v základním vzdělávání žáků prožitky z pohybu a z komunikace při pohybu, dobře zvládnutá dovednost pak zpětně kvalitu jeho prožitku umocňuje.</p> <p>V tělesné výchově je velmi důležité motivační hodnocení žáků, které vychází ze somatotypu žáka a je postaveno na posuzování osobních výkonů každého jednotlivce a jejich zlepšování – bez paušálního porovnávání žáků podle</p>
--	---

výkonových norem (tabulky, grafy aj.), které neberou v úvahu růstové a genetické předpoklady a aktuální zdravotní stav žáků.

Charakteristické pro pohybové vzdělávání je rozpoznávání a rozvíjení pohybového nadání, které předpokládá diferenciaci činností i hodnocení výkonů žáků. Neméně důležité je odhalování zdravotních oslabení žáků a jejich korekce v běžných i specifických formách pohybového učení – v povinné tělesné výchově, případně ve zdravotní tělesné výchově. Proto se nedílnou součástí tělesné výchovy stávají korektivní a speciální vyrovnávací cvičení, která jsou podle potřeby preventivně využívána v hodinách tělesné výchovy pro všechny žáky nebo jsou zadávána žákům se zdravotním oslabením místo činností, které jsou kontraindikací jejich oslabení.

Cílové zaměření vzdělávací oblasti:

Vzdělávání v této vzdělávací oblasti směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí žáků tím, že vede žáky k:

- poznávání zdraví jako důležité hodnoty v kontextu dalších životních hodnot
- pochopení zdraví jako vyváženého stavu tělesné, duševní i sociální pohody a k vnímání radostných prožitků z činností podpořených pohybem, příjemným prostředím a atmosférou příznivých vztahů
- poznávání člověka jako jedince závislého v jednotlivých etapách života na způsobu vlastního jednání a rozhodování, na úrovni mezilidských vztahů i na kvalitě prostředí
- získávání základní orientace v názorech na to, co je zdravé a co může zdraví prospět, i na to, co zdraví ohrožuje a poškozuje
- využívání osvojených preventivních postupů pro ovlivňování zdraví v denním režimu, k upevňování způsobů rozhodování a jednání v souladu s aktivní podporou zdraví v každé životní situaci i k poznávání a využívání míst souvisejících s preventivní ochranou zdraví
- propojování činností a jednání souvisejících se zdravím a zdravými mezilidskými vztahy se základními etickými a morálními postoji, s volným úsilím atd.
- chápání zdatnosti, dobrého fyzického vzhledu i duševní pohody jako významného předpokladu výběru profesní dráhy, partnerů, společenských činností atd.
- ochraně zdraví a životů při každodenních rizikových situacích i mimořádných událostech a k využívání osvojených postupů spojených s řešením jednotlivých mimořádných událostí

	<ul style="list-style-type: none"> aktivnímu zapojování do činností podporujících zdraví a do propagace zdravotně prospěšných činností ve škole i v obci 	
Obsahové, časové a organizační vymezení	<p>TV je realizována v 1. – 5. ročníku 2 hodiny týdně, škola nemá vlastní tělocvičnu, žáci proto dojíždí do tělocvičny mimo obec Slapy, obvykle do Tábora nebo Malšic, MHD nebo linkovými spoji.</p> <p>Venkovní výuka TV probíhá zejména v obci.</p> <p>Povinná výuka plavání probíhá zpravidla v bazénu v Táboře, případně po domluvě a se souhlasem zákonných zástupců realizuje škola i jiné formy výuky plavání (např. týdenní plavecké či sportovní pobyty).</p> <p>Škola vede žáky k otužování a zlepšování svého fyzického a psychického zdraví – zejména: pohyb venku, otužování ve vodě, v chladném vzduchu, relaxační techniky využívající práci s dechem a vizualizací apod.</p> <p>TV se realizuje ve vzdělávací oblasti Člověk a zdraví, vzdělávací obsah je rozdělen na: Činnosti ovlivňující zdraví, Činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností, Činnosti podporující pohybové učení.</p> <p>ZDRAVOTNÍ TĚLESNÁ VÝCHOVA: prvky ZdrTV jsou využívány v povinné TV</p> <p>Formy: zpravidla vyučovací hodiny, ve skupině, ve dvojicích apod.</p>	
Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků	žáci	učitel

	Kompetence k učení	<ul style="list-style-type: none"> • vybírá a využívá pro efektivní učení vhodné způsoby, metody a strategie • vyhledává a třídí informace a efektivně je využívá v procesu učení operuje s obecně užívanými termíny, znaky a symboly 	<ul style="list-style-type: none"> • vede žáky k poznávání zdraví jako nejdůležitější životní hodnoty • učí žáky chápat své zdraví jako vyvážený stav tělesné, duševní a sociální pohody • vede žáky vnímat radostné prožitky z činností podpořených pohybem • předkládá žákům základní informace o tom, co je zdravé a co může zdraví prospět, co zdraví ohrožuje a poškozuje
--	---------------------------	---	--

		<ul style="list-style-type: none"> • poznává smysl a cíl učení, posoudí vlastní pokrok 	
	Kompetence k řešení problémů	<ul style="list-style-type: none"> • vnímá nejružnější problémové situace ve škole i mimo ni • vyhledá informace vhodné k řešení problému, nenechá se odradit případným nezdarem samostatně řeší problémy • sleduje vlastní pokrok při zdolávání problémů 	<ul style="list-style-type: none"> • vede žáky k využívání osvojených preventivních postupů pro ovlivňování zdraví v denním režimu • nabízí žákům způsoby rozhodování a jednání v souladu s aktivní podporou zdraví v každé životní situaci
	Kompetence komunikativní	<ul style="list-style-type: none"> • naslouchá promluvám druhých lidí, porozumí jim, vhodně na ně reaguje účinně se zapojuje do diskuse, obhajuje svůj názor • rozumí různým typům záznamů, obrazových materiálů, běžně užívaných gest, zvuků. 	<ul style="list-style-type: none"> • vede žáky k propojování zdraví a zdravých mezilidských vztahů se základními etickými a morálními postoji, s volným úsilím vede žáky k poznávání člověka závislého na úrovni mezilidských vztahů

	Kompetence sociální a personální	<ul style="list-style-type: none"> • účinně spolupracuje ve skupině • podílí se na vytváření příjemné atmosféry v týmu • na základě ohleduplnosti a úcty při jednání s druhými lidmi přispívá k upevnování dobrých mezilidských vztahů • v případě potřeby poskytne pomoc, nebo o ni požádá • přispívá k diskusi v malé skupině i k debatě celé třídy • vytváří si pozitivní představu o sobě samém, která podporuje jeho sebedůvěru a samostatný rozvoj 	<ul style="list-style-type: none"> • vede žáky k účinné spolupráci ve skupině vede žáky k utváření příjemné atmosféry v týmu • učí žáky chápat zdatnost jako významný bod dobrého duševního a fyzického zdraví
		<ul style="list-style-type: none"> • ovládá a řídí svoje jednání a chování tak, aby dosáhl pocitu sebeuspokojení a sebeúcty 	
	Kompetence občanské	<ul style="list-style-type: none"> • je schopen vcítit se do situací druhých lidí, odmítá útlak a hrubé zacházení, uvědomuje si povinnost postavit se proti fyzickému a psychickému násilí rozhoduje se zodpovědně podle dané situace, poskytne dle svých možností účinnou pomoc • aktivně se zapojuje do sportovních aktivit respektuje požadavky na kvalitní životní prostředí. 	<ul style="list-style-type: none"> • připravuje žáky na poskytnutí pomoci dle svých možností, na zodpovědné chování v krizových situacích i v situacích ohrožujících život a zdraví člověka

	Kompetence pracovní	<ul style="list-style-type: none"> • používá bezpečně náčiní a vybavení, dodržuje vymezená pravidla • využívá znalosti a zkušenosti získané v jednotlivých vzdělávacích • oblastech v zájmu vlastního rozvoje i své přípravy na budoucnost. 	<ul style="list-style-type: none"> • vede žáky k aktivnímu zapojování do činností podporujících zdraví a do propagace zdravotně prospěšných činností ve škole i v obci • vede žáky k dodržování stanovených pravidel
--	----------------------------	--	--

1. OBDOBÍ	
Výchovné a vzdělávací strategie	<ul style="list-style-type: none"> • Kompetence k řešení problémů • Kompetence komunikativní • Kompetence sociální a personální • Kompetence občanské • Kompetence pracovní • Kompetence k učení
Průřezová témata, přesahy, souvislosti	
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA seberegulace a sebeorganizace kooperace a kompetice	<ul style="list-style-type: none"> • plánování času • kroky vedoucí k naplnění cílů • překonávání problémů vůlí a sebeovládáním
řešení problémů a rozhodovací dovednosti	<ul style="list-style-type: none"> • budování pozitivního postoje ke spolupráci • rozvoj komunikace v týmu • respekt k pravidlům spolupráce a soutěžení • učí se chápat příčiny vzniku osobních problémů nebo vztahových problémů
MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA lidské vztahy	<ul style="list-style-type: none"> • uvědomování si významu tolerance, empatie a citlivosti vůči jakýmkoliv projevům nesnášenlivosti • rozliší projevy netolerantního chování

MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY	
český jazyk prvouka hudební výchova	<ul style="list-style-type: none"> vlastní jména známých sportovců historie sportu u nás - Sokol cvičení, rytmus, tanec

1. OBDOBÍ -		
OČEKÁVANÉ VÝSTUPY	UČIVO	DOPORUČENÁ MINIMÁLNÍ ÚROVEŇ PRO VÝSTUPY PODPŮRNÝCH OPATŘENÍCH
<ul style="list-style-type: none"> spojuje pravidelnou každodenní pohybovou činnost se zdravím a využívá nabízené příležitosti zvládá v souladu s individuálními předpoklady jednoduché pohybové činnosti jednotlivce nebo činnosti prováděné ve skupině; usiluje o jejich zlepšení spolupracuje při jednoduchých týmových pohybových činnostech a soutěžích 	<p>ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ZDRAVÍ</p> <ul style="list-style-type: none"> význam pohybu pro zdraví – pohybový režim žáků, délka a intenzita pohybu příprava organismu – příprava před pohybovou činností, uklidnění po zátěži, napínací a protahovací cvičení zdravotně zaměřené činnosti – správné držení těla, správné zvedání zátěže; průpravná, kompenzační, relaxační a jiná zdravotně zaměřená cvičení a jejich praktické využití 	<ul style="list-style-type: none"> zvládá podle pokynů přípravu na pohybovou činnost dodržuje základní zásady bezpečnosti při pohybových činnostech a má

<ul style="list-style-type: none"> • uplatňuje hlavní zásady hygieny a bezpečnosti při pohybových činnostech ve známých prostorech školy • reaguje na základní pokyny a povely k osvojované činnosti a její organizaci 	<p>rozvoj různých forem rychlosti, vytrvalosti, síly, pohyblivosti, koordinace pohybu</p> <p>hygiena při TV – hygiena pohybových činností a cvičebního prostředí, vhodné oblečení a obutí pro pohybové aktivity</p> <p>bezpečnost při pohybových činnostech – organizace a bezpečnost cvičebního prostoru, bezpečnost v šatnách a umývárkách, bezpečná příprava a ukládání náradí, náčiní a pomůcek, první pomoc v podmínkách TV</p> <p>ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ÚROVEŇ POHYBOVÝCH DOVEDNOSTÍ</p> <p>pohybové hry – s různým zaměřením; netradiční pohybové hry a aktivity; využití hraček a netradičního náčiní při cvičení; pohybová tvořivost</p> <p>základy gymnastiky – průpravná cvičení, akrobacie, cvičení s náčiním a na náradí odpovídající velikosti a hmotnosti</p> <p>rytmické a kondiční formy cvičení pro děti – kondiční cvičení s hudbou nebo rytmickým doprovodem, základy estetického pohybu, vyjádření melodie a rytmu pohybem, jednoduché tance</p> <p>průpravné úpoly – přetahy a přetlaky</p> <p>základy atletiky – rychlý běh, motivovaný vytrvalý běh, skok do dálky nebo do výšky, hod míčkem</p> <p>základy sportovních her – manipulace s míčem, pálkou či jiným herním náčiním odpovídající velikosti a hmotnosti, herní činnosti jednotlivce, spolupráce ve hře, průpravné hry, utkání podle zjednodušených pravidel minisportů</p> <p>turistika a pobyt v přírodě – přesun do terénu a chování v dopravních prostředcích při přesunu, chůze v terénu, táboření, ochrana přírody</p>	<ul style="list-style-type: none"> • osvojeny základní hygienické návyky při pohybových aktivitách reaguje na základní pokyny a povely k osvojované činnosti - projevuje kladný postoj k motorickému učení a pohybovým aktivitám - zvládá základní způsoby lokomoce a prostorovou orientaci podle individuálních předpokladů
--	---	---

	<ul style="list-style-type: none"> • plavání (základní plavecká výuka) – hygiena plavání, adaptace na vodní prostředí, základní plavecké dovednosti, jeden plavecký způsob (plavecká technika), prvky sebezáchrany a bezpečnosti • lyžování, bruslení (podle podmínek školy) – hry na sněhu a na ledě, základní techniky pohybu na lyžích a bruslích • další pohybové činnosti (podle podmínek školy a zájmu žáků) <p>ČINNOSTI PODPORUJÍCÍ POHYBOVÉ UČENÍ</p> <ul style="list-style-type: none"> • komunikace v TV – základní tělocvičné názvosloví osvojovaných činností, smluvené povely, signály • organizace při TV – základní organizace prostoru a činností ve známém (běžném) prostředí • zásady jednání a chování – fair play, olympijské ideály a symboly • pravidla zjednodušených osvojovaných pohybových činností – her, závodů, soutěží • měření a posuzování pohybových dovedností – měření výkonů, základní pohybové testy • zdroje informací o pohybových činnostech 	
--	--	--

<p>ZDRAVOTNÍ TĚLESNÁ VÝCHOVA</p> <ul style="list-style-type: none"> • žák uplatňuje správné způsoby držení těla v různých polohách a pracovních činnostech; zaujímá správné základní cvičební polohy • zvládá jednoduchá speciální cvičení související s vlastním oslabením 	<p>ČINNOSTI A INFORMACE PODPORUJÍCÍ KOREKCE ZDRAVOTNÍCH OSLABENÍ</p> <ul style="list-style-type: none"> • zdravotní oslabení – konkrétní zdravotní oslabení žáka, prevence, pohybový režim, vhodné oblečení a obutí pro ZdrTV, zásady správného držení těla, dechová cvičení, vnímání pocitů při cvičení, nevhodná cvičení a činnosti (kontraindikace zdravotních oslabení) <p>SPECIÁLNÍ CVIČENÍ</p> <ul style="list-style-type: none"> • základy speciálních cvičení – základní cvičební polohy, základní technika cvičení, soubor speciálních cvičení pro samostatné cvičení <p>VŠEOBECNĚ ROZVÍJEJÍCÍ POHYBOVÉ ČINNOSTI</p> <ul style="list-style-type: none"> • pohybové činnosti v návaznosti na obsah TV – s přihlédnutím ke konkrétnímu druhu a stupni oslabení 	<ul style="list-style-type: none"> • uplatňuje správné způsoby držení těla v různých polohách a pracovních činnostech; zaujímá správné základní cvičební polohy • zvládá jednoduchá speciální cvičení související s vlastním oslabením
--	---	--

ROČNÍKOVÉ VÝSTUPY	UČIVO	POZN. + TÉMATA
1. ROČNÍK		

<ul style="list-style-type: none"> • spojuje pravidelnou každodenní pohybovou činnost se zdravím a využívá nabízené příležitosti • uplatňuje hlavní zásady hygieny a bezpečnosti při pohybových činnostech ve známých prostorech školy • reaguje na základní pokyny a povely k osvojované činnosti a její organizaci 	<p><i>ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ZDRAVÍ</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • význam pohybu pro zdraví – pohybový režim žáků, délka a intenzita pohybu • příprava organismu – příprava před pohybovou činností, uklidnění po zátěži, napínací a protahovací cvičení • zdravotně zaměřené činnosti – správné držení těla, správné zvedání zátěže; průpravná, kompenzační, relaxační a jiná zdravotně zaměřená cvičení a jejich praktické využití • rozvoj různých forem rychlosti, vytrvalosti, síly, pohyblivosti, koordinace pohybu • hygiena při TV – hygiena pohybových činností a cvičebního prostředí, vhodné oblečení a obutí pro pohybové aktivity • bezpečnost při pohybových činnostech – organizace a bezpečnost cvičebního prostoru, bezpečnost v šatnách a umývárkách, bezpečná příprava a ukládání náradí, náčiní a pomůcek, první pomoc v podmínkách TV <p><i>ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ÚROVEŇ POHYBOVÝCH DOVEDNOSTÍ</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • pohybové hry – s různým zaměřením; netradiční pohybové hry a aktivity; využití hraček a netradičního náčiní při cvičení; pohybová tvořivost • základy gymnastiky – průpravná cvičení, akrobacie, cvičení s náčiním a na náradí odpovídající velikosti a hmotnosti • rytmické a kondiční formy cvičení pro děti – kondiční cvičení s hudbou nebo rytmickým doprovodem, základy 	
---	--	--

	<p>estetického pohybu, vyjádření melodie a rytmu pohybem, jednoduché tance</p> <ul style="list-style-type: none"> • průpravné úpoly – přetahy a přetlaky • základy atletiky – rychlý běh, motivovaný vytrvalý běh, skok do dálky nebo do výšky, hod míčkem • základy sportovních her – manipulace s míčem, pálkou či jiným herním náčiním odpovídající velikosti a hmotnosti, herní činnosti jednotlivce, spolupráce ve hře, průpravné hry, utkání podle zjednodušených pravidel minisportů • turistika a pobyt v přírodě – přesun do terénu a chování v dopravních prostředcích při přesunu, chůze v terénu, táboření, ochrana přírody • plavání (základní plavecká výuka) – hygiena plavání, adaptace na vodní prostředí, základní plavecké dovednosti, jeden plavecký způsob (plavecká technika), prvky sebezáchrany a bezpečnosti • lyžování, bruslení (podle podmínek školy) – hry na sněhu a na ledě, základní techniky pohybu na lyžích a bruslích • další pohybové činnosti (podle podmínek školy a zájmu žáků) <p>ČINNOSTI PODPORUJÍCÍ POHYBOVÉ UČENÍ</p> <ul style="list-style-type: none"> • komunikace v TV – základní tělocvičné názvosloví osvojovaných činností, smluvené povely, signály • organizace při TV – základní organizace prostoru a činností ve známém (běžném) prostředí • zásady jednání a chování – fair play, olympijské ideály a symboly • pravidla zjednodušených osvojovaných pohybových činností – her, závodů, soutěží 	
--	---	--

	<ul style="list-style-type: none">• měření a posuzování pohybových dovedností – měření výkonů, základní pohybové testy• zdroje informací o pohybových činnostech	
--	---	--

<ul style="list-style-type: none"> • spojuje pravidelnou každodenní pohybovou činnost se zdravím a využívá nabízené příležitosti • uplatňuje hlavní zásady hygieny a bezpečnosti při pohybových činnostech ve známých prostorech školy • reaguje na základní pokyny a povely k osvojované činnosti a její organizaci 	<p>ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ZDRAVÍ</p> <ul style="list-style-type: none"> • význam pohybu pro zdraví – pohybový režim žáků, délka a intenzita pohybu • příprava organismu – příprava před pohybovou činností, uklidnění po zátěži, napínací a protahovací cvičení • zdravotně zaměřené činnosti – správné držení těla, správné zvedání zátěže; průpravná, kompenzační, relaxační a jiná zdravotně zaměřená cvičení a jejich praktické využití • rozvoj různých forem rychlosti, vytrvalosti, síly, pohyblivosti, koordinace pohybu • hygiena při TV – hygiena pohybových činností a cvičebního prostředí, vhodné oblečení a obutí pro pohybové aktivity • bezpečnost při pohybových činnostech – organizace a bezpečnost cvičebního prostoru, bezpečnost v šatnách a umývárkách, bezpečná příprava a ukládání náradí, náčiní a pomůcek, první pomoc v podmínkách TV <p>ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ÚROVEŇ POHYBOVÝCH DOVEDNOSTÍ</p> <ul style="list-style-type: none"> • pohybové hry – s různým zaměřením; netradiční pohybové hry a aktivity; využití hraček a netradičního náčiní při cvičení; pohybová tvořivost • základy gymnastiky – průpravná cvičení, akrobacie, cvičení s náčiním a na náradí odpovídající velikosti a hmotnosti • rytmické a kondiční formy cvičení pro děti – kondiční cvičení s hudbou nebo rytmickým doprovodem, základy estetického pohybu, vyjádření melodie a rytmu pohybem, jednoduché tance • průpravné úpoly – přetahy a přetlaky 	
---	--	--

	<ul style="list-style-type: none"> • základy atletiky – rychlý běh, motivovaný vytrvalý běh, skok do dálky nebo do výšky, hod míčkem • základy sportovních her – manipulace s míčem, pálkou či jiným herním náčiním odpovídající velikosti a hmotnosti, herní činnosti jednotlivce, spolupráce ve hře, průpravné hry, utkání podle zjednodušených pravidel minisportů • turistika a pobyt v přírodě – přesun do terénu a chování v dopravních prostředcích při přesunu, chůze v terénu, táboření, ochrana přírody • plavání (základní plavecká výuka) – hygiena plavání, adaptace na vodní prostředí, základní plavecké dovednosti, jeden plavecký způsob (plavecká technika), prvky sebezáchrany a bezpečnosti • lyžování, bruslení (podle podmínek školy) – hry na sněhu a na ledě, základní techniky pohybu na lyžích a bruslích • další pohybové činnosti (podle podmínek školy a zájmu žáků) <p>ČINNOSTI PODPORUJÍCÍ POHYBOVÉ UČENÍ</p> <ul style="list-style-type: none"> • komunikace v TV – základní tělocvičné názvosloví osvojovaných činností, smluvené povely, signály • organizace při TV – základní organizace prostoru a činností ve známém (běžném) prostředí • zásady jednání a chování – fair play, olympijské ideály a symboly • pravidla zjednodušených osvojovaných pohybových činností – her, závodů, soutěží 	
--	--	--

	<ul style="list-style-type: none">• měření a posuzování pohybových dovedností – měření výkonů, základní pohybové testy zdroje informací o pohybových činnostech	
--	---	--

3. ROČNÍK

<ul style="list-style-type: none"> • spojuje pravidelnou každodenní pohybovou činnost se zdravím a využívá nabízené příležitosti • zvládá v souladu s individuálními předpoklady jednoduché pohybové činnosti jednotlivce nebo činnosti prováděné ve skupině; usiluje o jejich zlepšení • spolupracuje při jednoduchých týmových pohybových činnostech a soutěžích uplatňuje hlavní zásady hygieny a bezpečnosti při pohybových činnostech ve známých prostorech školy • reaguje na základní pokyny a povely k osvojované činnosti a její organizaci 	<p>ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ZDRAVÍ</p> <ul style="list-style-type: none"> • význam pohybu pro zdraví – pohybový režim žáků, délka a intenzita pohybu • příprava organismu – příprava před pohybovou činností, uklidnění po zátěži, napínací a protahovací cvičení • zdravotně zaměřené činnosti – správné držení těla, správné zvedání zátěže; průpravná, kompenzační, relaxační a jiná zdravotně zaměřená cvičení a jejich praktické využití • rozvoj různých forem rychlosti, vytrvalosti, síly, pohyblivosti, koordinace pohybu • hygiena při TV – hygiena pohybových činností a cvičebního prostředí, vhodné oblečení a obutí pro pohybové aktivity • bezpečnost při pohybových činnostech – organizace a bezpečnost cvičebního prostoru, bezpečnost v šatnách a umývárkách, bezpečná příprava a ukládání náradí, náčiní a pomůcek, první pomoc v podmínkách TV <p>ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ÚROVEŇ POHYBOVÝCH DOVEDNOSTÍ</p> <ul style="list-style-type: none"> • pohybové hry – s různým zaměřením; netradiční pohybové hry a aktivity; využití hraček a netradičního náčiní při cvičení; pohybová tvořivost • základy gymnastiky – průpravná cvičení, akrobacie, cvičení s náčiním a na náradí odpovídající velikosti a hmotnosti • rytmické a kondiční formy cvičení pro děti – kondiční cvičení s hudbou nebo rytmickým doprovodem, základy estetického pohybu, vyjádření melodie a rytmu pohybem, jednoduché tance • průpravné úpoly – přetahy a přetlaky 	
--	--	--

	<ul style="list-style-type: none"> • základy atletiky – rychlý běh, motivovaný vytrvalý běh, skok do dálky nebo do výšky, hod míčkem • základy sportovních her – manipulace s míčem, pálkou či jiným herním náčiním odpovídající velikosti a hmotnosti, herní činnosti jednotlivce, spolupráce ve hře, průpravné hry, utkání podle zjednodušených pravidel minisportů • turistika a pobyt v přírodě – přesun do terénu a chování v dopravních prostředcích při přesunu, chůze v terénu, táboření, ochrana přírody • plavání (základní plavecká výuka) – hygiena plavání, adaptace na vodní prostředí, základní plavecké dovednosti, jeden plavecký způsob (plavecká technika), prvky sebezáchrany a bezpečnosti • lyžování, bruslení (podle podmínek školy) – hry na sněhu a na ledě, základní techniky pohybu na lyžích a bruslích • další pohybové činnosti (podle podmínek školy a zájmu žáků) <p>ČINNOSTI PODPORUJÍCÍ POHYBOVÉ UČENÍ</p> <ul style="list-style-type: none"> • komunikace v TV – základní tělocvičné názvosloví osvojovaných činností, smluvené povely, signály • organizace při TV – základní organizace prostoru a činností ve známém (běžném) prostředí • zásady jednání a chování – fair play, olympijské ideály a symboly • pravidla zjednodušených osvojovaných pohybových činností – her, závodů, soutěží • měření a posuzování pohybových dovedností – měření výkonů, základní pohybové testy zdroje informací o pohybových činnostech 	
--	---	--

2. OBDOBÍ	
Výchovné a vzdělávací strategie	<ul style="list-style-type: none"> • Kompetence k řešení problémů • Kompetence komunikativní • Kompetence sociální a personální
	<ul style="list-style-type: none"> • Kompetence občanské • Kompetence pracovní • Kompetence k učení
Průřezová témata, přesahy, souvislosti	
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA seberegulace a sebeorganizace psychohygiena kooperace a kompetice řešení problémů a rozhodovací schopnosti	<ul style="list-style-type: none"> • plánování času • kroky vedoucí k naplnění cílů • zvládání stresu a relaxační techniky • překonávání problémů vůlí a sebeovládáním • budování pozitivního postoje ke spolupráci • rozvoj komunikace v týmu • respekt k pravidlům spolupráce a soutěžení • učí se chápat příčiny vzniku osobních problémů nebo vztahových problémů
MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA lidské vztahy	<ul style="list-style-type: none"> • uvědomování si významu tolerance, empatie a citlivosti vůči jakýmkoliv projevům nesnášenlivosti • rozliší projevy netolerantního chování
MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY	
český jazyk vlastivěda hudební výchova pracovní činnosti	<ul style="list-style-type: none"> • vlastní jména - sportovci • historie sportu u nás, Sokol, turistika • tanec, rytmus, pohyb a hudba • práce na zahradě, správná manipulace s věcmi, držení nářadí

2. OBDOBÍ		
OČEKÁVANÉ VÝSTUPY	UČIVO	DOPORUČENÁ MINIMÁLNÍ ÚROVEŇ PRO VÝSTUPY PŘI PODPŮRNÝCH OPATŘENÍCH
<ul style="list-style-type: none"> • podílí se na realizaci pravidelného pohybového režimu; uplatňuje kondičně zaměřené činnosti; projevuje přiměřenou samostatnost a vůli po zlepšení úrovně své zdatnosti zařazuje do pohybového režimu korektivní cvičení, především v souvislosti s jednostrannou zátěží nebo vlastním svalovým oslabením • zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti; vytváří varianty osvojených pohybových her uplatňuje pravidla hygieny a bezpečného chování v běžném sportovním prostředí; adekvátně reaguje v situaci úrazu spolužáka jednoduše zhodnotí kvalitu pohybové činnosti spolužáka a reaguje na pokyny k vlastnímu provedení pohybové činnosti jedná v duchu fair play: dodržuje pravidla her a soutěží, pozná a označí zjevné přestupky proti pravidlům a her a soutěží, pozná a označí zjevné 	<p>ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ZDRAVÍ</p> <ul style="list-style-type: none"> • význam pohybu pro zdraví – pohybový režim žáků, délka a intenzita pohybu 	<ul style="list-style-type: none"> • chápe význam tělesné zdatnosti pro zdraví a

<p>přestupky proti pravidlům a adekvátně na ně reaguje; respektuje při pohybových činnostech opačné pohlaví</p> <ul style="list-style-type: none"> • užívá při pohybové činnosti základní osvojované tělocvičné názvosloví; cvičí podle jednoduchého nákresu, popisu cvičení 	<ul style="list-style-type: none"> • příprava organismu – příprava před pohybovou činností, uklidnění po zátěži, napínací a protahovací cvičení • zdravotně zaměřené činnosti – správné držení těla, správné zvedání zátěže; průpravná, kompenzační, relaxační a jiná zdravotně zaměřená cvičení a jejich praktické využití • rozvoj různých forem rychlosti, vytrvalosti, síly, pohyblivosti, koordinace pohybu • hygiena při TV – hygiena pohybových činností a cvičebního prostředí, vhodné oblečení a obutí pro pohybové activity □ bezpečnost při pohybových činnostech – organizace a bezpečnost cvičebního prostoru, bezpečnost v šatnách a umývárkách, bezpečná příprava a ukládání nářadí, náčiní a pomůcek, první pomoc v podmínkách TV <p>ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ÚROVEŇ POHYBOVÝCH DOVEDNOSTÍ</p> <ul style="list-style-type: none"> • pohybové hry – s různým zaměřením; netradiční pohybové hry a aktivity; využití hraček a netradičního náčiní při cvičení; pohybová tvořivost • základy gymnastiky – průpravná cvičení, akrobacie, cvičení s náčiním a na nářadí odpovídající velikosti a hmotnosti • rytmické a kondiční formy cvičení pro děti – kondiční cvičení s hudbou nebo rytmickým doprovodem, základy estetického pohybu, vyjádření melodie a rytmu pohybem, jednoduché tance • průpravné úpoly – přetahy a přetlaky 	<ul style="list-style-type: none"> • začleňuje pohyb do denního režimu • zařazuje do pohybového režimu korektivní cvičení v souvislosti s vlastním svalovým oslabením • zdokonaluje základní pohybové dovednosti podle svých pohybových možností a schopností • uplatňuje hygienické a bezpečnostní zásady pro provádění zdravotně vhodné a bezpečné pohybové činnosti • reaguje na pokyny k provádění vlastní pohybové činnosti • dodržuje pravidla her a jedná v duchu fair play - zlepšuje svou tělesnou kondici, pohybový
---	---	---

	<ul style="list-style-type: none">• základy atletiky – rychlý běh, motivovaný vytrvalý běh, skok do dálky nebo do výšky, hod míčkem• základy sportovních her – manipulace s míčem, pálkou či jiným herním náčiním odpovídající velikosti a hmotnosti,	<p>projev a správné držení těla - zvládá podle pokynu základní přípravu organismu před pohybovou činností i uklidnění organismu po ukončení činnosti a umí využívat cviky na odstranění únavy</p>
--	--	---

<ul style="list-style-type: none"> • zorganizuje nenáročné pohybové činnosti a súťaže na úrovni triedy • zmieri základní pohybové výkony a porovná je s predchádzajúcimi výsledkami • orientuje sa v informačných zdrojoch o pohybových aktivitách a športových akciách v škole i v mieste bydliska; samostatne získava potrebné informácie, adaptuje sa na vodné prostredie, dodržiava hygienu plávania, zvládá v súlade s individuálnymi predpokladmi základnú plaveckú dovednosť • zvládá v súlade s individuálnymi predpokladmi vybranú plaveckú techniku, prvky sebezáchrany a bezpečnosti 	<p>herné činnosti jednotlivca, spolupráca v hre, prípravné hry, utkanie podľa zjednodušených pravidiel minisportu</p> <ul style="list-style-type: none"> • turistika a pobyt v prírode – presun do terénu a chovanie v dopravných prostriedkoch pri presune, chôdza v teréne, táboření, ochrana prírody • plavanie (základná plavecká výuka) – hygiena plávania, adaptácia na vodné prostredie, základná plavecká dovednosť, jeden plavecký spôsob (plavecká technika), prvky sebezáchrany a bezpečnosti • lyžovanie, bruslenie (podľa podmienok školy) – hry na snehu a na lede, základné techniky pohybu na lyžiach a brusliach • ďalšie pohybové činnosti (podľa podmienok školy a zájmu žiakov) <p>ČINNOSTI PODPORUJÍCÍ POHYBOVÉ UČENÍ</p> <ul style="list-style-type: none"> • komunikácia v TV – základné telocvičné názvoslovie osvojovaných činností, smluvené povely, signály • organizácia pri TV – základná organizácia priestoru a činností v známom (bežnom) prostredí • zásady jednania a chovania – fair play, olympijské ideály a symboly • pravidlá zjednodušených osvojovaných pohybových činností – her, závodů, súťaží • meranie a posudzovanie pohybových dovedností – meranie výkonů, základné pohybové testy zdroje informácií o pohybových činnostiach 	
---	--	--

<ul style="list-style-type: none"> zařazuje pravidelně do svého pohybového režimu speciální vyrovnávací cvičení související 	<p>ČINNOSTI A INFORMACE PODPORUJÍCÍ KOREKCE ZDRAVOTNÍCH OSLABENÍ</p>	<p>žák zařazuje pravidelně do svého pohybového režimu</p> <ul style="list-style-type: none"> svého pohybového režimu
<ul style="list-style-type: none"> s vlastním oslabením v optimálním počtu opakování zvládá základní techniku speciálních cvičení; koriguje techniku cvičení podle obrazu v zrcadle, podle pokynů učitele upozorní samostatně na činnosti (prostředí), které jsou v rozporu s jeho oslabením 	<ul style="list-style-type: none"> zdravotní oslabení – konkrétní zdravotní oslabení žáka, prevence, pohybový režim, vhodné oblečení a obutí pro ZdrTV, zásady správného držení těla, dechová cvičení, vnímání pocitů při cvičení, nevhodná cvičení a činnosti (kontraindikace zdravotních oslabení) <p>SPECIÁLNÍ CVIČENÍ</p> <ul style="list-style-type: none"> základy speciálních cvičení – základní cvičební polohy, základní technika cvičení, soubor speciálních cvičení pro samostatné cvičení <p>VŠEOBECNĚ ROZVÍJEJÍCÍ POHYBOVÉ ČINNOSTI</p> <ul style="list-style-type: none"> pohybové činnosti v návaznosti na obsah TV – s přihlédnutím ke konkrétnímu druhu a stupni oslabení 	<ul style="list-style-type: none"> speciální vyrovnávací cvičení související s vlastním oslabením v optimálním počtu opakování zvládá základní techniku speciálních cvičení; koriguje techniku cvičení podle obrazu v zrcadle, podle pokynů učitele upozorní samostatně na činnosti (prostředí), které jsou v rozporu s jeho oslabením

ROČNÍKOVÉ VÝSTUPY	UČIVO	POZN. + TÉMATA
4. ROČNÍK		
<ul style="list-style-type: none"> • zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti; vytváří varianty osvojených pohybových her • uplatňuje pravidla hygieny a bezpečného chování v běžném sportovním prostředí; adekvátně reaguje v situaci úrazu spolužáka • jedná v duchu fair play: dodržuje pravidla her a soutěží, pozná a označí zjevné přestupky proti pravidlům a adekvátně na ně reaguje; respektuje při pohybových činnostech opačné pohlaví 	<p>ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ZDRAVÍ</p> <ul style="list-style-type: none"> • význam pohybu pro zdraví – pohybový režim žáků, délka a intenzita pohybu • příprava organismu – příprava před pohybovou činností, uklidnění po zátěži, napínací a protahovací cvičení • zdravotně zaměřené činnosti – správné držení těla, správné zvedání zátěže; průpravná, kompenzační, relaxační a jiná zdravotně zaměřená cvičení a jejich praktické využití 	

<ul style="list-style-type: none"> • adaptuje se na vodní prostředí, dodržuje hygienu plavání, zvládá v souladu s individuálními předpoklady základní plavecké dovednosti • zvládá v souladu s individuálními předpoklady vybranou plaveckou techniku, prvky sebezáchrany a bezpečnosti 	<ul style="list-style-type: none"> • rozvoj různých forem rychlosti, vytrvalosti, síly, pohyblivosti, koordinace pohybu • hygiena při TV – hygiena pohybových činností a cvičebního prostředí, vhodné oblečení a obutí pro pohybové aktivity • bezpečnost při pohybových činnostech – organizace a bezpečnost cvičebního prostoru, bezpečnost v šatnách a umývárkách, bezpečná příprava a ukládání náradí, náčiní a pomůcek, první pomoc v podmínkách TV <p><i>ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ÚROVEŇ POHYBOVÝCH DOVEDNOSTÍ</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • pohybové hry – s různým zaměřením; netradiční pohybové hry a aktivity; využití hraček a netradičního náčiní při cvičení; pohybová tvořivost • základy gymnastiky – průpravná cvičení, akrobacie, cvičení s náčiním a na náradí odpovídající velikosti a hmotnosti • rytmické a kondiční formy cvičení pro děti – kondiční cvičení s hudbou nebo rytmickým doprovodem, základy estetického pohybu, vyjádření melodie a rytmu pohybem, jednoduché tance • průpravné úpoly – přetahy a přetlaky • základy atletiky – rychlý běh, motivovaný vytrvalý běh, skok do dálky nebo do výšky, hod míčkem • základy sportovních her – manipulace s míčem, pálkou či jiným herním náčiním odpovídající velikosti a hmotnosti, herní činnosti jednotlivce, spolupráce ve hře, průpravné hry, utkání podle zjednodušených pravidel minisportů 	
---	---	--

5. ROČNÍK

<ul style="list-style-type: none"> • podílí se na realizaci pravidelného pohybového režimu; uplatňuje kondičně zaměřené činnosti; projevuje přiměřenou samostatnost a vůli po zlepšení úrovně své zdatnosti zařazuje do pohybového režimu korektivní cvičení, především v souvislosti s jednostrannou zátěží nebo vlastním svalovým oslabením zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti; vytváří varianty osvojených pohybových her uplatňuje pravidla hygieny a bezpečného chování v běžném sportovním prostředí; adekvátně reaguje v situaci úrazu spolužáka jednoduše zhodnotí kvalitu pohybové činnosti spolužáka a reaguje na pokyny k vlastnímu provedení pohybové činnosti jedná v duchu fair play: dodržuje pravidla her a soutěží, pozná a označí zjevné přestupky proti pravidlům a adekvátně na ně reaguje; respektuje při pohybových činnostech opačné pohlaví • užívá při pohybové činnosti základní osvojované tělocvičné názvosloví; cvičí podle jednoduchého nákresu, popisu cvičení • zorganizuje nenáročné pohybové činnosti a soutěže na úrovni třídy • změří základní pohybové výkony a porovná je s předchozími výsledky • orientuje se v informačních zdrojích o pohybových aktivitách a sportovních akcích ve škole i v místě bydliště; samostatně získá potřebné informace 	<p>ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ZDRAVÍ</p> <ul style="list-style-type: none"> • význam pohybu pro zdraví – pohybový režim žáků, délka a intenzita pohybu • příprava organismu – příprava před pohybovou činností, uklidnění po zátěži, napínací a protahovací cvičení • zdravotně zaměřené činnosti – správné držení těla, správné zvedání zátěže; průpravná, kompenzační, relaxační a jiná zdravotně zaměřená cvičení a jejich praktické využití • rozvoj různých forem rychlosti, vytrvalosti, síly, pohyblivosti, koordinace pohybu • hygiena při TV – hygiena pohybových činností a cvičebního prostředí, vhodné oblečení a obutí pro pohybové activity • bezpečnost při pohybových činnostech – organizace a bezpečnost cvičebního prostoru, bezpečnost v šatnách a umývárkách, bezpečná příprava a ukládání náradí, náčiní a pomůcek, první pomoc v podmínkách TV <p>ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ÚROVEŇ POHYBOVÝCH DOVEDNOSTÍ</p> <ul style="list-style-type: none"> • pohybové hry – s různým zaměřením; netradiční pohybové hry a aktivity; využití hraček a netradičního náčiní při cvičení; pohybová tvořivost 	
--	--	--

- adaptuje se na vodní prostředí, dodržuje hygienu plavání, zvládá v souladu s individuálními předpoklady základní plavecké dovednosti
- zvládá v souladu s individuálními předpoklady vybranou plaveckou techniku, prvky sebezáchrany a bezpečnosti

- základy gymnastiky – průpravná cvičení, akrobacie, cvičení s náčiním a na náradí odpovídající velikosti a hmotnosti rytmické a kondiční formy cvičení pro děti – kondiční cvičení s hudbou nebo rytmickým doprovodem, základy estetického pohybu, vyjádření melodie a rytmu pohybem, jednoduché tance průpravné úpoly – přetahy a přetlaky
- základy atletiky – rychlý běh, motivovaný vytrvalý běh, skok do dálky nebo do výšky, hod míčkem
- základy sportovních her – manipulace s míčem, pálkou či jiným herním náčiním odpovídající velikosti a hmotnosti, herní činnosti jednotlivce, spolupráce ve hře, průpravné hry, utkání podle zjednodušených pravidel minisportů
- turistika a pobyt v přírodě – přesun do terénu a chování v dopravních prostředcích při přesunu, chůze v terénu, táboření, ochrana přírody
- plavání (základní plavecká výuka) – hygiena plavání, adaptace na vodní prostředí, základní plavecké dovednosti, jeden plavecký způsob (plavecká technika), prvky sebezáchrany a bezpečnosti
- lyžování, bruslení (podle podmínek školy) – hry na sněhu a na ledě, základní techniky pohybu na lyžích a bruslích

	<ul style="list-style-type: none"> • další pohybové činnosti (podle podmínek školy a zájmu žáků) 	
	<p><i>ČINNOSTI PODPORUJÍCÍ POHYBOVÉ UČENÍ</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • komunikace v TV – základní tělocvičné názvosloví osvojovaných činností, smluvené povely, signály • organizace při TV – základní organizace prostoru a činností ve známém (běžném) prostředí • zásady jednání a chování – fair play, olympijské ideály a symboly • pravidla zjednodušených osvojovaných pohybových činností – her, závodů, soutěží • měření a posuzování pohybových dovedností – měření výkonů, základní pohybové testy zdroje informací o pohybových činnostech 	

5.8 HUDEBNÍ VÝCHOVA

Charakteristika vyučovacího předmětu	<p>Hudební výchova vede žáka prostřednictvím vokálních, instrumentálních, hudebně pohybových a poslechových činností k porozumění hudebnímu umění, k aktivnímu vnímání hudby a zpěvu a jejich využívání jako svébytného prostředku komunikace. V etapě základního vzdělávání se tyto hudební činnosti stávají v rovině produkce, recepce a reflexe obsahovými doménami hudební výchovy. Hudební činnosti jako činnosti vzájemně se propojující, ovlivňující a doplňující rozvíjejí ve svém komplexu celkovou osobnost žáka, především však vedou k rozvoji jeho hudebnosti – jeho hudebních schopností, jež se následně projevují individuálními hudebními dovednostmi – sluchovými, rytmickými, pěveckými, intonačními, instrumentálními, hudebně pohybovými, hudebně tvořivými a poslechovými.</p> <p>Prostřednictvím těchto činností žák může uplatnit svůj individuální hlasový potenciál při sólovém, skupinovém i sborovém zpěvu, své individuální instrumentální dovednosti při souborové hře a doprovodu zpěvního projevu, své pohybové dovednosti při tanci a pohybovém doprovodu hudby a v neposlední řadě je mu dána příležitost „interpretovat“ hudbu podle svého individuálního zájmu a zaměření.</p>
---	--

<p>Obsahové, časové a organizační vymezení</p>	<p>Hudební výchova se vyučuje v 1.– 5. ročníku 1 hodinu týdně.</p> <p>Součástí hudební výuky je i hra na zobcovou flétnu jako pomůcky zejména pro rozvoj správného dýchání, jemné motoriky a paměti.</p> <p>Obsahem Vokálních činností je práce s hlasem, při níž dochází ke kultivaci pěveckého i mluvního projevu v souvislosti s uplatňováním a posilováním správných pěveckých návyků.</p> <p>Obsahem Instrumentálních činností je hra na hudební nástroje a jejich využití při hudební reprodukci i produkci.</p> <p>Obsahem Hudebně pohybových činností je ztvárňování hudby a reagování na ni pomocí pohybu, tance a gest.</p> <p>Obsahem Poslechových činností je aktivní vnímání (percepce) znějící hudby, při níž žák poznává hudbu ve všech jejích žánrových, stylových i funkčních podobách, učí se hudbu analyzovat a interpretovat.</p> <p>Vzdělávání v dané vzdělávací oblasti směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí tím, že vede žáka k:</p> <ul style="list-style-type: none"> • pochopení umění jako specifického způsobu poznání a k užívání jazyka umění jako svébytného prostředku komunikace
---	--

	<ul style="list-style-type: none"> ● chápání umění a kultury v jejich vzájemné provázanosti jako neoddělitelné součásti lidské existence; k učení se prostřednictvím vlastní tvorby opírající se <p>o subjektivně jedinečné vnímání, cítění, prožívání a představy; k rozvíjení tvůrčího potenciálu, kultivování projevů a potřeb a k utváření hierarchie hodnot</p> <ul style="list-style-type: none"> ● spoluvytváření vstřícné a podnětné atmosféry pro tvorbu, pochopení a poznání uměleckých hodnot v širších sociálních a kulturních souvislostech, k tolerantnímu přístupu k různorodým kulturním hodnotám současnosti a minulosti i kulturním projevům a potřebám různorodých skupin, národů a národností ● uvědomování si sebe samého jako svobodného jedince; k tvořivému přístupu ke světu, k možnosti aktivního překonávání životních stereotypů a k obohacování emocionálního života ● zaujímání osobní účasti v procesu tvorby a k chápání procesu tvorby jako způsobu nalézání a vyjadřování osobních prožitků i postojů k jevům a vztahům v mnohotvárném světě. <p>Formy: vyučovací hodina, práce ve skupině, samostatná práce, práce ve dvojicích, projektová výuka.</p> <p>Organizační vymezení vyučovacího předmětu: výuka probíhá zpravidla ve třídách.</p>		
Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků		žáci	učitel

	Kompetence k učení	<ul style="list-style-type: none"> • podle individuálních hudebních schopností a dovedností vyhledávají a třídí informace • používají obecně užívané hudební termíny • získané znalosti propojují do souvislostí 	<ul style="list-style-type: none"> • žáky k vyhledávání, shromažďování, třídění, porovnávání informací • k používání odborné terminologie • k nalézání souvislostí mezi získanými poznatky a využití v praxi • k využívání vlastních zkušeností a poznatků z jiných předmětů
--	---------------------------	---	--

			<ul style="list-style-type: none"> • ukazuje žákům, že získaný přehled jim umožní intenzivněji vnímat prožitky • při práci s hlasem se snažit o kultivaci pěveckého i mluvního projevu v souvislosti s uplatňováním a posilováním správných pěveckých návyků
	Kompetence k řešení problémů	<ul style="list-style-type: none"> • na základě individuální hudební vyspělosti postihují z hudebního proudu znějící skladby významné sémantické prvky, srovnávají je, slovně charakterizují, hledají spojitosti mezi vlastní hudební zkušeností a zkušeností autora • předávané hudebním dílem samostatně a kriticky přemýšlejí při zadání úkolu žáci rozpoznají problém a hledají nejvhodnější • způsob řešení 	<ul style="list-style-type: none"> • vést žáky k tomu, aby při svém hodnocení umění postupovali uvážlivě • učí žáky, aby svůj názor byli schopni obhájit předkládat žákům dostatečné množství estetických prožitků a poskytnout • dostatek prostoru k tomu, aby si uvědomili, že různí lidé vnímají stejnou věc různě umožňuje žákovi aktivně vnímat znějící hudbu, při níž poznává hudbu ve všech jejích žánrových, stylových i funkčních podobách. • vede žáky ke správným způsobům řešení problémů s chybou žáka pracuje jako s příležitostmi, jak ukázat cestu ke správnému cíli

	Kompetence komunikativní	<ul style="list-style-type: none"> při práci ve skupině dokáže žák vyjádřit svůj názor, vhodnou formou ho obhájit a tolerovat názor druhých 	<ul style="list-style-type: none"> vede žáky k tomu, aby vnímali i neverbální vyjadřování a aby sami tuto komunikaci využívali (ztvárňovat hudbu pohybem a reagovat na ni pomocí pohybu, tance a gest) učí žáky analyzovat a interpretovat hudbu poskytuje žákům dostatečný prostor k jejich vlastnímu projevu zadáva úkoly, při kterých žáci mohou spolupracovat zajímá se o náměty a názory žáků
	Kompetence sociální a personální	<ul style="list-style-type: none"> efektivně spolupracují, respektují názory jiných se učí objektivním přístupem zhodnotit svoji práci i práci ostatních 	<ul style="list-style-type: none"> vysvětluje a buduje zásady chování na kulturních akcích
		<ul style="list-style-type: none"> se učí chápat odlišné kvality svých spolužáků se učí respektovat pravidla při práci v týmu, dodržovat je a svou pracovní činností kladně ovlivňovat kvalitu práce 	<ul style="list-style-type: none"> předvádí žákům na příkladech z hudební výchovy nezbytnost přebírání zkušeností druhých lidí pro vlastní zdokonalování na základě respektování názorů každého žáka buduje v žácích sebedůvěru
	Kompetence občanské	<ul style="list-style-type: none"> respektují názor druhých chrání a oceňují naše kulturní tradice aktivně se zapojují do kulturního dění 	<ul style="list-style-type: none"> vysvětluje žákům potřebu respektovat, chránit a oceňovat naše tradice a kulturní a historické dědictví

			<ul style="list-style-type: none"> • buduje v žácích pozitivní postoj k uměleckým dílům, smysl pro kulturu a tvořivost • vede žáky k tomu, aby se aktivně zapojovali do kulturního dění •
	Kompetence pracovní	<ul style="list-style-type: none"> • při samostatné práci jsou žáci vedeni ke koncentraci na pracovní výkon, jeho dokončení a dodržují vymezená pravidla • žáci si vytváří pozitivní vztah k hudebním činnostem 	<ul style="list-style-type: none"> • objasňuje žákům základní pravidla pro grafický záznam hudby • umožňuje žákům hrát na jednoduché hudební nástroje a využít tyto nástroje k hudební produkci a reprodukci.

1. OBDOBÍ	
Výchovné a vzdělávací strategie	<ul style="list-style-type: none"> • Kompetence k řešení problémů • Kompetence komunikativní • Kompetence sociální a personální • Kompetence občanské • Kompetence pracovní • Kompetence k učení
Průřezová témata, přesahy, souvislosti	
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA sebeorganizace a seberegulace	<ul style="list-style-type: none"> • používá strategie regulace vlastního myšlení, prožívání, jednání ve prospěch svůj i druhých lidí (vystoupení pro rodiče, besídky apod.)

<p>MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA lidské vztahy</p>	<ul style="list-style-type: none"> význam mezigeneračních vztahů, slušné chování, oslavy, svátky, rodinné tradice, sousedské vztahy (zejména besídky, vystoupení pro širší veřejnost)
<p>MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY</p>	
<p>matematika - geometrie český jazyk prvouka výtvarná výchova</p>	<ul style="list-style-type: none"> notová osnova – rovnoběžky, rytmus, takt zhudebnělé básně česká státní hymna kombinace hudby a barvy

<p>1. OBDOBÍ -</p>		
<p>OČEKÁVANÉ VÝSTUPY</p>	<p>UČIVO</p>	<p>DOPORUČENÁ MINIMÁLNÍ ÚROVEŇ PRO VÝSTUPY PŘI PODPŮRNÝCH OPATŘENÍCH</p>
<ul style="list-style-type: none"> zpívá na základě svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase rytmizuje a melodizuje jednoduché texty, improvizuje v rámci nejjednodušších hudebních forem využívá jednoduché hudební nástroje k doprovodné hře reaguje pohybem na znějící hudbu, pohybem vyjadřuje metrum, tempo, dynamiku, směr melodie 	<p>VOKÁLNÍ ČINNOSTI</p> <ul style="list-style-type: none"> pěvecký a mluvní projev – pěvecké dovednosti (dýchání, výslovnost, nasazení a tvorba tónu, dynamicky odlišený zpěv), hlasová hygiena, rozšiřování hlasového rozsahu hudební rytmus – realizace písní ve 2/4, 3/4 a 4/4 taktu 	<ul style="list-style-type: none"> zpívá jednoduché písně v rozsahu kvinty správně a hospodárně dýchá a zřetelně vyslovuje při rytmizaci říkadel i při zpěvu

	<p>HUDEBNĚ POHYBOVÉ ČINNOSTI</p> <ul style="list-style-type: none"> • taktování, pohybový doprovod znějící hudby – dvoudobý, třídobý a čtyřdobý takt, taneční hry se zpěvem, jednoduché lidové tance • pohybové vyjádření hudby a reakce na změny v proudu znějící hudby – pantomima a pohybová improvizace s využitím tanečních kroků • orientace v prostoru – utváření pohybové paměti, reprodukce pohybů prováděných při tanci či pohybových hrách <p>POSLECHOVÉ ČINNOSTI</p> <ul style="list-style-type: none"> • kvality tónů – délka, síla, barva, výška □ vztahy mezi tóny – souzvuk, akord • hudební výrazové prostředky a hudební prvky s výrazným sémantickým nábojem – rytmus, melodie, harmonie, barva, kontrast a gradace, pohyb melodie (melodie vzestupná a sestupná), zvukomalba, metrické, rytmické, dynamické, harmonické změny v hudebním proudu 	
--	--	--

	<ul style="list-style-type: none">• hudba vokální, instrumentální, vokálně instrumentální, lidský hlas a hudební nástroj• hudební styly a žánry – hudba taneční, pochodová, ukolébavka apod.• hudební formy – malá písňová forma, velká písňová forma, rondo, variace• interpretace hudby – slovní vyjádření (jaká je to hudba a proč je taková)	
--	---	--

ROČNÍKOVÉ VÝSTUPY	UČIVO	POZN. + TÉMATA
1. ROČNÍK		

<ul style="list-style-type: none"> rytmizuje a melodizuje jednoduché texty, improvizuje v rámci nejjednodušších hudebních forem využívá jednoduché hudební nástroje k doprovodné hře 	<p>VOKÁLNÍ ČINNOSTI</p> <ul style="list-style-type: none"> pěvecký a mluvní projev – pěvecké dovednosti (dýchání, výslovnost, nasazení a tvorba tónu, dynamicky odlišený zpěv), hlasová hygiena, rozšiřování hlasového rozsahu hudební rytmus – realizace písní ve 2/4, 3/4 a 4/4 taktu záznam vokální hudby – zachycení melodie písně pomocí jednoduchého grafického vyjádření (např. linky), nota jako grafický znak pro tón, zápis rytmu jednoduché písně, notový zápis jako opora při realizaci písně <p>INSTRUMENTÁLNÍ ČINNOSTI</p> <ul style="list-style-type: none"> hra na hudební nástroje – reprodukce motivů, témat, jednoduchých skladbiček pomocí jednoduchých hudebních nástrojů z Orffova instrumentáře, zobcových fléten, keyboardů apod. rytmizace, melodizace a stylizace <p>HUDEBNĚ POHYBOVÉ ČINNOSTI</p> <ul style="list-style-type: none"> taktování, pohybový doprovod znějící hudby – dvoudobý, třídobý a čtyřdobý takt, taneční hry se zpěvem, jednoduché lidové tance pohybové vyjádření hudby a reakce na změny v proudu znějící hudby – pantomima a pohybová improvizace s využitím tanečních kroků orientace v prostoru – utváření pohybové paměti, reprodukce pohybů prováděných při tanci či pohybových hrách 	<p>vlastní flétna</p>
--	--	-----------------------

POSLECHOVÉ ČINNOSTI

- kvality tónů – délka, síla, barva, výška
- vztahy mezi tóny – souzvuk, akord
- hudba vokální, instrumentální, vokálně instrumentální, lidský hlas a hudební nástroj
- interpretace hudby – slovní vyjádření (jaká je to hudba a proč je taková)

2. ROČNÍK		
<ul style="list-style-type: none"> • rytmizuje a melodizuje jednoduché texty, improvizuje v rámci nejjednodušších hudebních forem • využívá jednoduché hudební nástroje k doprovodné hře • reaguje pohybem na znějící hudbu, pohybem vyjadřuje metrum, tempo, dynamiku, směr melodie 	<p>VOKÁLNÍ ČINNOSTI</p> <ul style="list-style-type: none"> • pěvecký a mluvní projev – pěvecké dovednosti (dýchání, výslovnost, nasazení a tvorba tónu, dynamicky odlišený zpěv), hlasová hygiena, rozšiřování hlasového rozsahu • hudební rytmus – realizace písní ve 2/4, 3/4 a 4/4 taktu • záznam vokální hudby – zachycení melodie písně pomocí jednoduchého grafického vyjádření (např. linky), nota jako grafický znak pro tón, zápis rytmu jednoduché písně, notový zápis jako opora při realizaci písně <p>INSTRUMENTÁLNÍ ČINNOSTI</p> <ul style="list-style-type: none"> • hra na hudební nástroje – reprodukce motivů, témat, jednoduchých skladbiček pomocí jednoduchých hudebních nástrojů z Orffova instrumentáře, zobcových fléten, keyboardů apod. • rytmizace, melodizace a stylizace <p>HUDEBNĚ POHYBOVÉ ČINNOSTI</p> <ul style="list-style-type: none"> • taktování, pohybový doprovod znějící hudby – dvoudobý, třídobý a čtyřdobý takt, taneční hry se zpěvem, jednoduché lidové tance 	<p>vlastní flétna</p>

	<ul style="list-style-type: none">• pohybové vyjádření hudby a reakce na změny v proudu znějící hudby – pantomima a pohybová improvizace s využitím tanečních kroků• orientace v prostoru – utváření pohybové paměti, reprodukce pohybů prováděných při tanci či pohybových hrách <p>POSLECHOVÉ ČINNOSTI</p> <ul style="list-style-type: none">• kvality tónů – délka, síla, barva, výška• vztahy mezi tóny – souzvuk, akord• hudba vokální, instrumentální, vokálně instrumentální, lidský hlas a hudební nástroj• interpretace hudby – slovní vyjádření (jaká je to hudba a proč je taková)	
--	--	--

3. ROČNÍK

<ul style="list-style-type: none">• zpívá na základě svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase• rytmizuje a melodizuje jednoduché texty, improvizuje v rámci nejjednodušších hudebních forem• využívá jednoduché hudební nástroje k doprovodné hře• reaguje pohybem na znějící hudbu, pohybem vyjadřuje metrum, tempo, dynamiku, směr melodie• rozlišuje jednotlivé kvality tónů, rozpozná výrazné tempové a dynamické změny v proudu znějící hudby• rozpozná v proudu znějící hudby některé hudební nástroje, odliší hudbu vokální, instrumentální a vokálně instrumentální	VOKÁLNÍ ČINNOSTI <ul style="list-style-type: none">• pěvecký a mluvní projev – pěvecké dovednosti (dýchání, výslovnost, nasazení a tvorba tónu, dynamicky odlišený zpěv), hlasová hygiena, rozšiřování hlasového rozsahu• hudební rytmus – realizace písní ve 2/4, 3/4 a 4/4 taktu• dvojhlas a vícehlas – prodleva, kánon, lidový dvojhlas apod.• intonace, vokální improvizace – diatonické postupy v durových a mollových tóninách (V., III. a I. stupeň, volné nástupy VIII. a spodního V. stupně apod.), hudební hry (ozvěna, otázka odpověď apod.)• záznam vokální hudby – zachycení melodie písně pomocí jednoduchého grafického vyjádření (např. linky),	
---	--	--

	<p>nota jako grafický znak pro tón, zápis rytmu jednoduché písně, notový zápis jako opora při realizaci písně</p> <p>INSTRUMENTÁLNÍ ČINNOSTI</p> <ul style="list-style-type: none"> • hra na hudební nástroje – reprodukce motivů, témat, jednoduchých skladbiček pomocí jednoduchých hudebních nástrojů z Orffova instrumentáře, zobcových fléten, keyboardů apod. • rytmizace, melodizace a stylizace, hudební improvizace – tvorba předeher, meziher a doher s využitím tónového materiálu písně, hudební doprovod (akcentace těžké doby v rytmickém doprovodu, ostinato, prodleva), hudební hry (ozvěna, otázka – odpověď), jednodílná písňová forma (a – b) • záznam instrumentální melodie – čtení a zápis rytmického schématu jednoduchého motivku či tématu instrumentální skladby, využití notačních programů <p>HUDEBNĚ POHYBOVÉ ČINNOSTI</p> <ul style="list-style-type: none"> • taktování, pohybový doprovod znějící hudby – dvoudobý, třídobý a čtyřdobý takt, taneční hry se zpěvem, jednoduché lidové tance • pohybové vyjádření hudby a reakce na změny v proudu znějící hudby – pantomima a pohybová improvizace s využitím tanečních kroků • orientace v prostoru – utváření pohybové paměti, reprodukce pohybů prováděných při tanci či pohybových hrách <p>POSLECHOVÉ ČINNOSTI</p> <ul style="list-style-type: none"> • kvality tónů – délka, síla, barva, výška 	<p>vlastní flétna</p>
--	---	-----------------------

	<ul style="list-style-type: none">• vztahy mezi tóny – souzvuk, akord• hudební výrazové prostředky a hudební prvky s výrazným sémantickým nábojem – rytmus, melodie, harmonie, barva, kontrast a gradace, pohyb melodie (melodie vzestupná a sestupná), zvukomalba, metrické, rytmické, dynamické, harmonické změny v hudebním proudu• hudba vokální, instrumentální, vokálně instrumentální, lidský hlas a hudební nástroj• hudební styly a žánry – hudba taneční, pochodová, ukolébavka apod.• hudební formy – malá písňová forma, velká písňová forma, rondo, variace• interpretace hudby – slovní vyjádření (jaká je to hudba a proč je taková)	
--	--	--

2. OBDOBÍ 4. – 5. ROČNÍK	
Výchovné a vzdělávací strategie	<ul style="list-style-type: none"> • Kompetence k řešení problémů • Kompetence komunikativní • Kompetence sociální a personální • Kompetence občanské □ Kompetence pracovní • Kompetence k učení
Průřezová témata, přesahy, souvislosti	
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA psychohygiena	<ul style="list-style-type: none"> • relaxační techniky spojené s hudbou • pozitivní vyladění mysli (při hře, tanci apod.)
MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA lidské vztahy	<ul style="list-style-type: none"> • slušné chování, uvědomění si jeho významu pro rozvoj osobnosti vzhledem ke kolektivu • uvědomuje si význam pozitivních mezilidských vztahů • rozlišuje projevy netolerantního chování k jakémukoliv druhu odlišnosti ve společnosti
MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY	
<p>český jazyk vlastivěda výtvarná výchova pracovní činnosti</p>	<ul style="list-style-type: none"> • zhudebnělé básně • umění v průběhu historie, česká státní hymna, čeští skladatelé • kombinace hudby a barvy, relaxační techniky • poslech hudby při práci

2. OBDOBÍ		
OČEKÁVANÉ VÝSTUPY	UČIVO	DOPORUČENÁ MINIMÁLNÍ ÚROVEŇ PRO VÝSTUPY PŘI PODPŮRNÝCH OPATŘENÍCH
<ul style="list-style-type: none"> zpívá na základě svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase či dvojhlas v durových i mollových tóninách a při zpěvu využívá získané pěvecké dovednosti realizuje podle svých individuálních schopností a dovedností (zpěvem, hrou, tancem, doprovodnou hrou) jednoduchou melodii či píseň zapsanou pomocí not využívá na základě svých hudebních schopností a dovedností jednoduché, popřípadě složitější hudební nástroje k doprovodné hře i k reprodukci jednoduchých motivů skladeb a písní rozpozná hudební formu jednoduché písně či skladby 	<p>VOKÁLNÍ ČINNOSTI</p> <ul style="list-style-type: none"> pěvecký a mluvní projev – pěvecké dovednosti (dýchání, výslovnost, nasazení a tvorba tónu, dynamicky odlišený zpěv), hlasová hygiena, rozšiřování hlasového rozsahu hudební rytmus – realizace písní ve 2/4, 3/4 a 4/4 taktu dvojhlas a vícehlas – prodleva, kánon, lidový dvojhlas apod. intonace, vokální improvizace – diatonické postupy v durových a mollových tóninách (V., III. a I. stupeň, volné nástupy VIII. a spodního V. stupně apod.), hudební hry (ozvěna, otázka – odpověď apod.) záznam vokální hudby – zachycení melodie písně pomocí jednoduchého grafického vyjádření (např. linky), nota jako grafický znak pro tón, zápis rytmu jednoduché písně, notový zápis jako opora při realizaci písně <p>INSTRUMENTÁLNÍ ČINNOSTI</p> <ul style="list-style-type: none"> hra na hudební nástroje – reprodukce motivů, témat, jednoduchých skladbiček pomocí jednoduchých hudebních nástrojů z Orffova instrumentáře, zobcových fléten, keyboardů apod. 	<ul style="list-style-type: none"> zpívá písně v přiměřeném rozsahu k individuálním schopnostem propojí vlastní pohyb s hudbou doprovodí spolužáky na rytmické hudební nástroje odliší tóny podle výšky, síly a barvy pozorně vnímá znějící hudbu různých skladeb správně hospodáří s dechem při interpretaci písní frázování

- vytváří v rámci svých individuálních dispozic jednoduché přede hry, mezihry a dohry a provádí elementární hudební improvizace
- rozpozná v proudu znějící hudby některé z užitých hudebních výrazových prostředků, upozorní na metroritmické, tempové, dynamické i zřetelné harmonické změny
- ztvárňuje hudbu pohybem s využitím tanečních kroků, na základě individuálních schopností a dovedností vytváří pohybové improvizace

- rytmizace, melodizace a stylizace, hudební improvizace – tvorba předeher, mezihry a doher s využitím tónového materiálu písně, hudební doprovod (akcentace těžké doby v rytmickém doprovodu, ostinato, prodleva), hudební hry (ozvěna, otázka – odpověď), jednodílná písňová forma (a – b)
- záznam instrumentální melodie – čtení a zápis rytmického schématu jednoduchého motivu či tématu instrumentální skladby, využití notačních programů

HUDEBNĚ POHYBOVÉ ČINNOSTI

- taktování, pohybový doprovod znějící hudby – dvoudobý, třídobý a čtyřdobý takt, taneční hry se zpěvem, jednoduché lidové tance
- pohybové vyjádření hudby a reakce na změny v proudu znějící hudby – pantomima a pohybová improvizace s využitím tanečních kroků
- orientace v prostoru – utváření pohybové paměti, reprodukce pohybů prováděných při tanci či pohybových hrách

POSLECHOVÉ ČINNOSTI

- kvality tónů – délka, síla, barva, výška
- vztahy mezi tóny – souzvuk, akord
- hudební výrazové prostředky a hudební prvky s výrazným sémantickým nábojem – rytmus, melodie, harmonie, barva, kontrast a gradace, pohyb melodie (melodie vzestupná a sestupná), zvukomalba, metrické, rytmické, dynamické, harmonické změny v hudebním proudu
- hudba vokální, instrumentální, vokálně instrumentální, lidský hlas a hudební nástroj
- hudební styly a žánry – hudba taneční, pochodová, ukolébavka apod.

	<ul style="list-style-type: none">• hudební formy – malá písňová forma, velká písňová forma, rondo, variace• interpretace hudby – slovní vyjádření (jaká je to hudba a proč je taková)	
--	---	--

ROČNÍKOVÉ VÝSTUPY	UČIVO	POZN. + TÉMATA
4. ROČNÍK		
<ul style="list-style-type: none"> • zpívá na základě svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase či dvojhlas v durových i mollových tóninách a při zpěvu využívá získané pěvecké dovednosti • realizuje podle svých individuálních schopností a dovedností (zpěvem, hrou, tancem, doprovodnou hrou) jednoduchou melodii či píseň zapsanou pomocí not • využívá na základě svých hudebních schopností a dovedností jednoduché, popřípadě složitější hudební nástroje k doprovodné hře i k reprodukci jednoduchých motivů skladeb a písní • rozpozná hudební formu jednoduché písně či skladby • rozpozná v proudu znějící hudby některé z užitých hudebních výrazových prostředků, upozorní na metroritmické, tempové, dynamické i zřetelné harmonické změny 	<p>VOKÁLNÍ ČINNOSTI</p> <ul style="list-style-type: none"> • pěvecký a mluvní projev – pěvecké dovednosti (dýchání, výslovnost, nasazení a tvorba tónu, dynamicky odlišený zpěv), hlasová hygiena, rozšiřování hlasového rozsahu • hudební rytmus – realizace písní ve 2/4, 3/4 a 4/4 taktu • dvojhlas a vícehlas – prodleva, kánon, lidový dvojhlas apod. • intonace, vokální improvizace – diatonické postupy v durových a mollových tóninách (V., III. a I. stupeň, volné nástupy VIII. a spodního V. stupně apod.), hudební hry (ozvěna, otázka odpověď apod.) • záznam vokální hudby – zachycení melodie písně pomocí jednoduchého grafického vyjádření (např. linky), nota jako grafický znak pro tón, zápis rytmu jednoduché písně, notový zápis jako opora při realizaci písně <p>INSTRUMENTÁLNÍ ČINNOSTI</p> <ul style="list-style-type: none"> • hra na hudební nástroje – reprodukce motivů, témat, jednoduchých skladbiček pomocí jednoduchých hudebních nástrojů z Orffova instrumentáře, zobcových fléten, keyboardů apod. • rytmizace, melodizace a stylizace, hudební improvizace – tvorba předeher, mezihér a doher s využitím tónového materiálu písně, hudební doprovod (akcentace těžké doby v rytmickém doprovodu, ostinato, prodleva), hudební hry 	vlastní flétna

	<p>(ozvěna, otázka – odpověď), jednodílná písňová forma (a – b)</p> <ul style="list-style-type: none"> • záznam instrumentální melodie – čtení a zápis rytmického schématu jednoduchého motivku či tématu instrumentální skladby, využití notačních programů <p>HUDEBNĚ POHYBOVÉ ČINNOSTI</p> <ul style="list-style-type: none"> • taktování, pohybový doprovod znějící hudby – dvoudobý, třídobý a čtyřdobý takt, taneční hry se zpěvem, jednoduché lidové tance • pohybové vyjádření hudby a reakce na změny v proudu znějící hudby – pantomima a pohybová improvizace s využitím tanečních kroků • orientace v prostoru – utváření pohybové paměti, reprodukce pohybů prováděných při tanci či pohybových hrách <p>POSLECHOVÉ ČINNOSTI</p> <ul style="list-style-type: none"> • kvality tónů – délka, síla, barva, výška • vztahy mezi tóny – souzvuk, akord • hudební výrazové prostředky a hudební prvky s výrazným sémantickým nábojem – rytmus, melodie, harmonie, barva, kontrast a gradace, pohyb melodie (melodie vzestupná a sestupná), zvukomalba, metrické, rytmické, dynamické, harmonické změny v hudebním proudu • hudba vokální, instrumentální, vokálně instrumentální, lidský hlas a hudební nástroj • hudební styly a žánry – hudba taneční, pochodová, ukolébavka apod. • hudební formy – malá písňová forma, velká písňová forma, rondo, variace 	
--	--	--

	<ul style="list-style-type: none">• interpretace hudby – slovní vyjádření (jaká je to hudba a proč je taková)	
--	---	--

5. ROČNÍK

	<p>HUDEBNĚ POHYBOVÉ ČINNOSTI</p> <ul style="list-style-type: none"> • taktování, pohybový doprovod znějící hudby – dvoudobý, třídobý a čtyřdobý takt, taneční hry se zpěvem, jednoduché lidové tance • pohybové vyjádření hudby a reakce na změny v proudu znějící hudby – pantomima a pohybová improvizace s využitím tanečních kroků • orientace v prostoru – utváření pohybové paměti, reprodukce pohybů prováděných při tanci či pohybových hrách <p>POSLECHOVÉ ČINNOSTI</p> <ul style="list-style-type: none"> • kvality tónů – délka, síla, barva, výška • vztahy mezi tóny – souzvuk, akord • hudební výrazové prostředky a hudební prvky s výrazným sémantickým nábojem – rytmus, melodie, harmonie, barva, kontrast a gradace, pohyb melodie (melodie vzestupná a sestupná), zvukomalba, metrické, rytmické, dynamické, harmonické změny v hudebním proudu • hudba vokální, instrumentální, vokálně instrumentální, lidský hlas a hudební nástroj • hudební styly a žánry – hudba taneční, pochodová, ukolébavka apod. • hudební formy – malá písňová forma, velká písňová forma, rondo, variace • interpretace hudby – slovní vyjádření (jaká je to hudba a proč je taková) 	
--	---	--

5.9 VÝTVARNÁ VÝCHOVA

<p>Charakteristika vyučovacího předmětu</p>	<p>Výtvarná výchova pracuje s vizuálně obraznými znakovými systémy, které jsou nezastupitelným nástrojem poznávání a prožívání lidské existence. Tvořivý přístup k práci s nimi při tvorbě, vnímání a interpretaci vychází zejména z porovnávání dosavadní a aktuální zkušenosti žáka a umožňuje mu uplatňovat osobně jedinečné pocity a prožitky.</p> <p>Výtvarná výchova přistupuje k vizuálně obraznému vyjádření (a to jak samostatně vytvořenému, tak přejatému) nikoliv jako k pouhému přenosu reality, ale jako k prostředku, který se podílí na způsobu jejího přijímání a zapojování do procesu komunikace.</p> <p>V etapě základního vzdělávání je výtvarná výchova postavena na tvůrčích činnostech – tvorbě, vnímání a interpretaci. Tyto činnosti umožňují rozvíjet a uplatnit vlastní vnímání, citění, myšlení, prožívání, představivost, fantazii, intuici a invenci. K jejich realizaci nabízí výtvarná výchova vizuálně obrazné prostředky (dále jen prostředky) nejen tradiční a ověřené, ale i nově vznikající v současném výtvarném umění a v obrazových médiích. Tvůrčími činnostmi (rozvíjením smyslové citlivosti, uplatňováním subjektivity a ověřováním komunikačních účinků) založenými na experimentování je žák veden k odvaze a chuti uplatnit osobně jedinečné pocity a prožitky a zapojit se na své odpovídající úrovni do procesu tvorby a komunikace.</p> <p>Obsahem Rozvíjení smyslové citlivosti jsou činnosti, které umožňují žákovi rozvíjet schopnost rozeznávat podíl jednotlivých smyslů na vnímání reality a uvědomovat si vliv této zkušenosti na výběr a uplatnění vhodných prostředků pro její vyjádření.</p> <p>Obsahem Uplatňování subjektivity jsou činnosti, které vedou žáka k uvědomování si a uplatňování vlastních zkušeností při tvorbě, vnímání a interpretaci vizuálně obrazných vyjádření.</p> <p>Obsahem Ověřování komunikačních účinků jsou činnosti, které umožňují žákovi utváření obsahu vizuálně obrazných vyjádření v procesu komunikace a hledání nových i neobvyklých možností pro uplatnění výsledků vlastní tvorby, děl výtvarného umění i děl dalších obrazových médií.</p>
<p>Obsahové, časové a organizační vymezení</p>	<p>V 1. a 2. ročníku – 2 hodiny týdně, ve 3. až 5. ročníku – 1 hodina týdně.</p> <p>Vzdělávání v dané vzdělávací oblasti směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí tím, že vede žáka k: ☐ pochopení umění jako specifického způsobu poznání a k užívání jazyka umění jako svébytného prostředku komunikace;</p>

	<ul style="list-style-type: none"> • chápání umění a kultury v jejich vzájemné provázanosti jako neoddělitelné součásti lidské existence; k učení se prostřednictvím vlastní tvorby opírající se o subjektivně jedinečné vnímání, cítění, prožívání a představy; k rozvíjení tvůrčího potenciálu, kultivování projevů a potřeb a k utváření hierarchie hodnot; • spoluvytváření vstřícné a podnětné atmosféry pro tvorbu, pochopení a poznání uměleckých hodnot v širších sociálních a kulturních souvislostech, k tolerantnímu přístupu k různorodým kulturním hodnotám současnosti a minulosti i kulturním projevům a potřebám různorodých skupin, národů a národností; • uvědomování si sebe samého jako svobodného jedince; k tvořivému přístupu ke světu, k možnosti aktivního překonávání životních stereotypů a k obohacování emocionálního života; • zaujímání osobní účasti v procesu tvorby a k chápání procesu tvorby jako způsobu nalézání a vyjadřování osobních prožitků i postojů k jevům a vztahům v mnohotvárném světě. <p>Do předmětu jsou zakomponovány i prvky etické výchovy.</p> <p>Obsahové, časové a organizační vymezení</p> <p>Formy: vyučovací hodina, práce ve skupině, samostatná práce, práce ve dvojicích, projektová výuka.</p> <p>Organizační vymezení vyučovacího předmětu: výuka probíhá zpravidla ve třídách, na školní zahradě, popřípadě i mimo budovu – např. v knihovně (Tábor) nebo práce v plenéru – zejména obec a okolí.</p>	
Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků	žáci	učitel

	Kompetence k učení	<ul style="list-style-type: none"> • se naučí rozumět obecně používaným termínům ve výtvarné oblasti a dovede s nimi zacházet. • se snaží samostatným pozorováním a vnímáním reality řešit výtvarné problémy • využívají poznatky v dalších výtvarných činnostech • zaujímají a vyjadřují svůj postoj k vizuálně obraznému vyjádření 	<ul style="list-style-type: none"> • vede žáky k aktivnímu vizuálně obraznému vyjádření
	Kompetence k řešení problémů	<ul style="list-style-type: none"> • samostatně kombinují vizuálně obrazné elementy k dosažení obrazných vyjádření přemýšlí o různorodosti interpretací téhož vizuálně obrazného vyjádření a zaujímají k nim svůj postoj • využívají získaná poznání při vlastní tvorbě 	<ul style="list-style-type: none"> • vede žáky k tomu, aby při svém hodnocení postupovali uvážlivě • předkládá jim dostatečné množství estetických prožitků a poskytne dostatek prostoru k tomu, aby si uvědomili, že různí lidé vnímají stejnou věc různě • vede žáky k tvořivému přístupu při řešení výtvarných úkolů
	Kompetence komunikativní	<ul style="list-style-type: none"> • se zapojují do diskuse respektují názory jiných • žáci pojmenovávají vizuálně obrazné elementy, porovnávají je, umí ocenit vizuálně obrazná vyjádření 	<ul style="list-style-type: none"> • poskytne žákům prostor k vlastnímu výtvarnému projevu • vyslechne názor na společně prožitý prožitek a reaguje na něj • vede žáky k obohacování slovní zásoby o odborné termíny z výtvarné oblasti

	Kompetence sociální a personální	<ul style="list-style-type: none"> • diskutují v malých skupinách i v rámci celé třídy prezentují své myšlenky a názory, vzájemně je respektují • žáci umí tvořivě pracovat ve skupině žáci respektují různorodost téhož vizuálně obrazného vyjádření, možnost alternativního přístupu 	<ul style="list-style-type: none"> • na základě respektování názorů každého buduje v dětech sebedůvěru vede žáky ke kolegiální pomoci
	Kompetence občanské	<ul style="list-style-type: none"> • žáci chápou a respektují estetické požadavky na životní prostředí 	<ul style="list-style-type: none"> • vysvětlí žákům potřebu respektovat, chránit a oceňovat naše tradice a kulturní a historické dědictví • vybuduje v dětech pozitivní postoj k uměleckým dílům, smysl pro kulturu a tvořivost
	Kompetence pracovní	<ul style="list-style-type: none"> • správně používá výtvarné potřeby a pečuje o ně • udržuje pořádek na svém místě 	<ul style="list-style-type: none"> • vede k dodržování bezpečnostních pravidel • vede žáky k plánování úkolů a postupů • vede žáky k využívání návyků a znalostí v další praxi

5.9.1 VÝTVARNÁ VÝCHOVA

1. OBDOBÍ	
Výchovné a vzdělávací strategie	<ul style="list-style-type: none"> • Kompetence k řešení problémů • Kompetence komunikativní • Kompetence sociální a personální • Kompetence občanské • Kompetence pracovní • Kompetence k učení
Průřezová témata, přesahy, souvislosti	
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA sebezpoznání a sebepojetí (3. ročník) psychohygiena kreativita kooperace a kompetice (1. a 2. ročník)	<ul style="list-style-type: none"> • vyjádření vlastního vnímání sebe sama • identifikace způsobů vlastního poznávání • dovednost zvládnutí stresových situací – relaxační techniky • využívá svých kreativních schopností k obohacení mezilidských vztahů • získání pozitivního postoje ke spolupráci □ rozvoj komunikace v týmu • respekt k etickým pravidlům v soutěžích
ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA senzitivita (1. a 2. ročník)	<ul style="list-style-type: none"> • rozvoj citlivosti a vztahu k přírodě • prožitek smyslového vnímání ve vztahu k přírodě • zachytí změny v přírodě
MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY	

<p>matematika - geometrie český jazyk prvouka hudební výchova pracovní činnosti</p>	<ul style="list-style-type: none"> • 2 D a 3D zobrazení, prostor, rovina • ilustrace, ilustrátoři • umění v průběhu historie • kombinace hudby a barvy • kombinované techniky – koláž, plastiky
--	--

1. OBDOBÍ – 1. – 3. ROČNÍK		
OČEKÁVANÉ VÝSTUPY	UČIVO	DOPORUČENÁ MINIMÁLNÍ ÚROVEŇ PRO VÝSTUPY PŘI PODPŮRNÝCH OPATŘENÍCH

<ul style="list-style-type: none"> • rozpoznává a pojmenovává prvky vizuálně obrazného vyjádření (linie, tvary, objemy, barvy, objekty); porovnává je a třídí na základě odlišností vycházejících z jeho zkušeností, vjemů, zážitků a představ • v tvorbě projevuje své vlastní životní zkušenosti; uplatňuje při tom v plošném i prostorovém uspořádání linie, tvary, objemy, barvy, objekty a další prvky a jejich kombinace • vyjadřuje rozdíly při vnímání události různými smysly a pro jejich vizuálně obrazné vyjádření volí vhodné prostředky • interpretuje podle svých schopností různá vizuálně obrazná vyjádření; odlišné interpretace porovnává se svou dosavadní zkušeností • na základě vlastní zkušenosti nalézá a do komunikace zapojuje obsah vizuálně obrazných vyjádření, která samostatně vytvořil, vybral či upravil 	<p>ROZVÍJENÍ SMYSLOVÉ CITLIVOSTI</p> <ul style="list-style-type: none"> • prvky vizuálně obrazného vyjádření – linie, tvary, objemy, světlostní a barevné kvality, textury – jejich jednoduché vztahy (podobnost, kontrast, rytmus), jejich kombinace a proměny v ploše, objemu a prostoru • uspořádání objektů do celků – uspořádání na základě jejich výraznosti, velikosti a vzájemného postavení ve statickém a dynamickém vyjádření • reflexe a vztahy zrakového vnímání ke vnímání ostatními smysly – vizuálně obrazná vyjádření podnětů hmatových, sluchových, pohybových, čichových, chuťových a vyjádření vizuálních podnětů prostředky vnímatelnými ostatními smysly • smyslové účinky vizuálně obrazných vyjádření – umělecká výtvarná tvorba, fotografie, film, tiskovina, televize, elektronická média, reklama <p>UPLATŇOVÁNÍ SUBJEKTIVITY</p> <ul style="list-style-type: none"> • prostředky pro vyjádření emocí, pocitů, nálad, fantazie, představ a osobních zkušeností – manipulace s objekty, pohyb těla a jeho umístění v prostoru, akční tvar malby a kresby • typy vizuálně obrazných vyjádření – jejich rozlišení, výběr a uplatnění – hračky, objekty, ilustrace textů, volná malba, sochařství, plastika, animovaný film, komiks, fotografie, elektronický obraz, reklama 	<ul style="list-style-type: none"> • zvládá základní dovednosti pro vlastní tvorbu • rozpoznává, pojmenovává a porovnává linie, barvy, tvary, objekty ve výsledcích tvorby vlastní, tvorby ostatních i na příkladech z běžného života (s dopomocí učitele) • uplatňuje vlastní zkušenosti, prožitky a fantazii při tvůrčích činnostech, je schopen výsledky své činnosti sdělit svým spolužákům
---	---	--

	<ul style="list-style-type: none"> • přístupy k vizuálně obrazným vyjádřením – hledisko jejich vnímání (vizuální, haptické, statické, dynamické), hledisko jejich motivace (fantazijní, založené na smyslovém vnímání) <p>OVĚŘOVÁNÍ KOMUNIKAČNÍCH ÚČINKŮ</p> <ul style="list-style-type: none"> • osobní postoj v komunikaci – jeho utváření a zdůvodňování; odlišné interpretace vizuálně obrazných vyjádření (samostatně vytvořených a přejatých) v rámci skupin, v nichž se žák pohybuje; jejich porovnávání s vlastní interpretací • komunikační obsah vizuálně obrazných vyjádření – v komunikaci se spolužáky, rodinnými příslušníky a v rámci skupin, v nichž se žák pohybuje (ve škole i mimo školu); vysvětlování výsledků tvorby podle svých schopností a zaměření • proměny komunikačního obsahu – záměry tvorby a proměny obsahu vlastních vizuálně obrazných vyjádření i děl výtvarného umění 	
--	---	--

ROČNÍKOVÉ VÝSTUPY	UČIVO	
1. ROČNÍK		
<ul style="list-style-type: none"> • rozpoznává a pojmenovává prvky vizuálně obrazného vyjádření (linie, tvary...) • v tvorbě projevuje své dosavadní životní zkušenosti 	<p>ROZVÍJENÍ SMYSLOVÉ CITLIVOSTI</p> <ul style="list-style-type: none"> • prvky vizuálně obrazného vyjádření – linie, tvary • uspořádání objektů do celků – ve statickém a dynamickém vyjádření • reflexe a vztahy zrakového vnímání ke vnímání ostatními smysly – vizuálně obrazná vyjádření podnětů hmatových, sluchových, pohybových, čichových, chuťových a vyjádření vizuálních podnětů prostředky vnímatelnými ostatními smysly <p>UPLATŇOVÁNÍ SUBJEKTIVITY</p>	
	<ul style="list-style-type: none"> • prostředky pro vyjádření emocí, pocitů, nálad, fantazie, představ a osobních zkušeností – manipulace s objekty, pohyb těla a jeho umístění v prostoru, akční tvar malby a kresby • typy vizuálně obrazných vyjádření – jejich rozlišení, výběr a uplatnění – hračky, objekty, ilustrace textů, volná malba, sochařství, plastika • přístupy k vizuálně obrazným vyjádřením – hledisko jejich vnímání (vizuální, haptické, statické, dynamické), hledisko jejich motivace (fantazijní, založené na smyslovém vnímání) 	

2. ROČNÍK

- rozpoznává a pojmenovává prvky vizuálně obrazného vyjádření (linie, tvary, barvy)
- v tvorbě projevuje své dosavadní životní zkušenosti

ROZVÍJENÍ SMYSLOVÉ CITLIVOSTI

- prvky vizuálně obrazného vyjádření – linie, tvary, objemy, světlostní a barevné kvality, textury – jejich jednoduché vztahy (podobnost, kontrast, rytmus), jejich kombinace a proměny v ploše, objemu a prostoru
- uspořádání objektů do celků – uspořádání na základě jejich výraznosti, velikosti a vzájemného postavení ve statickém a dynamickém vyjádření
- reflexe a vztahy zrakového vnímání ke vnímání ostatními smysly – vizuálně obrazná vyjádření podnětů hmatových, sluchových, pohybových, čichových, chuťových a vyjádření vizuálních podnětů prostředky vnímatelnými ostatními smysly

UPLATŇOVÁNÍ SUBJEKTIVITY

- prostředky pro vyjádření emocí, pocitů, nálad, fantazie, představ a osobních zkušeností – manipulace s objekty, pohyb těla a jeho umístění v prostoru
- typy vizuálně obrazných vyjádření – jejich rozlišení, výběr a uplatnění – hračky, objekty, ilustrace textů, volná malba, sochařství, plastika, komiks, reklama

OVĚŘOVÁNÍ KOMUNIKAČNÍCH ÚČINKŮ

- osobní postoj v komunikaci – jeho utváření a zdůvodňování; odlišné interpretace vizuálně obrazných vyjádření (samostatně vytvořených a přejatých) v rámci skupin, v nichž se žák pohybuje; jejich porovnávání s vlastní interpretací
- komunikační obsah vizuálně obrazných vyjádření – v komunikaci se spolužáky, rodinnými příslušníky a v rámci skupin, v nichž se žák pohybuje (ve škole i mimo školu);

3. ROČNÍK

- rozpoznává a pojmenovává prvky vizuálně obrazného vyjádření (linie, tvary, objemy, barvy, objekty); porovnává je a třídí na základě odlišností vycházejících z jeho zkušeností, vjemů, zážitků a představ
- v tvorbě projevuje své vlastní životní zkušenosti; uplatňuje při tom v plošném i prostorovém uspořádání linie, tvary, objemy, barvy, objekty a další prvky a jejich kombinace
- vyjadřuje rozdíly při vnímání události různými smysly a pro jejich vizuálně obrazné vyjádření volí vhodné prostředky
- interpretuje podle svých schopností různá vizuálně obrazná vyjádření; odlišné interpretace porovnává se svou dosavadní zkušeností
- na základě vlastní zkušenosti nalézá a do komunikace zapojuje obsah vizuálně

ROZVÍJENÍ SMYSLOVÉ CITLIVOSTI

- prvky vizuálně obrazného vyjádření – linie, tvary, objemy, světlostní a barevné kvality, textury – jejich jednoduché vztahy (podobnost, kontrast, rytmus), jejich kombinace a proměny v ploše, objemu a prostoru
- uspořádání objektů do celků – uspořádání na základě jejich výraznosti, velikosti a vzájemného postavení ve statickém a dynamickém vyjádření
- reflexe a vztahy zrakového vnímání ke vnímání ostatními smysly – vizuálně obrazná vyjádření podnětů hmatových, sluchových, pohybových, čichových, chuťových a vyjádření vizuálních podnětů prostředky vnímatelnými ostatními smysly
- smyslové účinky vizuálně obrazných vyjádření – umělecká výtvarná tvorba, reklama

UPLATŇOVÁNÍ SUBJEKTIVITY

- prostředky pro vyjádření emocí, pocitů, nálad, fantazie, představ a osobních zkušeností – manipulace s objekty, pohyb těla a jeho umístění v prostoru, akční tvar malby a kresby

<p>obrazných vyjádření, která samostatně vytvořil, vybral či upravil</p>	<ul style="list-style-type: none"> • typy vizuálně obrazných vyjádření – jejich rozlišení, výběr a uplatnění – hračky, objekty, ilustrace textů, volná malba, skulptura, plastika, animovaný film, komiks, reklama • přístupy k vizuálně obrazným vyjádřením – hledisko jejich vnímání (vizuální, haptické, statické, dynamické), hledisko jejich motivace (fantazijní, založené na smyslovém vnímání) <p>OVĚŘOVÁNÍ KOMUNIKAČNÍCH ÚČINKŮ</p> <ul style="list-style-type: none"> • osobní postoj v komunikaci – jeho utváření a zdůvodňování; odlišné interpretace vizuálně obrazných vyjádření (samostatně vytvořených a přejatých) v rámci skupin, v nichž se žák pohybuje; jejich porovnávání s vlastní interpretací • komunikační obsah vizuálně obrazných vyjádření – v komunikaci se spolužáky, rodinnými příslušníky a v rámci skupin, v nichž se žák pohybuje (ve škole i mimo školu); vysvětlování výsledků tvorby podle svých schopností a zaměření • proměny komunikačního obsahu – záměry tvorby a proměny obsahu vlastních vizuálně obrazných vyjádření i děl výtvarného umění 	
--	--	--

2. OBDOBÍ	
Výchovné a vzdělávací strategie	<ul style="list-style-type: none"> • Kompetence k řešení problémů • Kompetence komunikativní • Kompetence sociální a personální • Kompetence občanské • Kompetence pracovní • Kompetence k učení
Průřezová témata, přesahy, souvislosti	
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA	<ul style="list-style-type: none"> • využívá prakticky různé zdroje informací
sebepoznání a sebepojetí psychohygienu kreativita	<ul style="list-style-type: none"> • vyjádří, jak sám sebe vnímá • ovlivňuje pozitivně své sebepojetí • seznamuje se s dovednostmi zvládnání stresu, frustrace, psychické zátěže • rozpoznává a podporuje sociálně kreativní nápady druhých • nahlíží na skutečnost z různých úhlů • utváří své image
MEDIÁLNÍ VÝCHOVA mediální propedeutika	<ul style="list-style-type: none"> • ilustrace • zobrazení příběhu • grafika reklam • barva a psychika z hlediska ovlivnění médií
VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH SOUVISLOSTECH Evropa a svět nás zajímá	<ul style="list-style-type: none"> • kultura v evropských souvislostech • vliv na současné dění na svou osobu
MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY	

<p>matematika - geometrie český jazyk hudební výchova pracovní činnosti vlastivěda přírodověda</p>	<ul style="list-style-type: none"> • prostor, rovina, 3D a 2 D zobrazení, perspektiva, měřítko • komiksy, koláže, ilustrace □ hudba a barvy • plastiky a prostorové útvary • umění v průběhu dějin • zobrazení dějů v přírodě, anatomie 	
2. OBDOBÍ		
OČEKÁVANÉ VÝSTUPY	UČIVO	DOPORUČENÁ MINIMÁLNÍ ÚROVEŇ PRO VÝSTUPY PŘI PODPŮRNÝCH OPATŘENÍCH
<ul style="list-style-type: none"> • při vlastních tvůrčích činnostech pojmenovává prvky vizuálně obrazného vyjádření; porovnává je na základě vztahů (světlostní poměry, barevné kontrasty, proporční vztahy a jiné) • užívá a kombinuje prvky vizuálně obrazného vyjádření ve vztahu k celku: v plošném vyjádření linie a barevné plochy; v objemovém vyjádření modelování a skulpturní postup; v prostorovém vyjádření uspořádání prvků ve vztahu k vlastnímu tělu i jako nezávislý model • při tvorbě vizuálně obrazných vyjádření se vědomě zaměřuje na projevení vlastních životních zkušeností i na tvorbu vyjádření, která mají komunikační účinky pro jeho nejbližší sociální vztahy 	<p>ROZVÍJENÍ SMYSLOVÉ CITLIVOSTI</p> <ul style="list-style-type: none"> • prvky vizuálně obrazného vyjádření – linie, tvary, objemy, světlostní a barevné kvality, textury – jejich jednoduché vztahy (podobnost, kontrast, rytmus), jejich kombinace a proměny v ploše, objemu a prostoru <ul style="list-style-type: none"> • uspořádání objektů do celků – uspořádání na základě jejich výraznosti, velikosti a vzájemného postavení ve statickém a dynamickém vyjádření • reflexe a vztahy zrakového vnímání ke vnímání ostatními smysly – vizuálně obrazná vyjádření podnětů hmatových, sluchových, pohybových, čichových, chuťových a vyjádření vizuálních podnětů prostředky vnímatelnými ostatními smysly • smyslové účinky vizuálně obrazných vyjádření – umělecká výtvarná tvorba, fotografie, film, tiskoviny, televize, elektronická média, reklama 	<ul style="list-style-type: none"> • uplatňuje základní dovednosti pro vlastní tvorbu, realizuje svůj tvůrčí záměr • rozlišuje, porovnává, třídí a pojmenovává linie, barvy, tvary, objekty, rozpoznává jejich základní vlastnosti a vztahy (kontrasty – velikost, barevný kontrast), uplatňuje je podle svých schopností při vlastní tvorbě, při vnímání tvorby ostatních i umělecké produkce i na příkladech z běžného života (s dopomocí učitele) • při tvorbě vychází ze svých zrakových, hmatových i sluchových vjemů, vlastních prožitků, zkušeností a fantazie <ul style="list-style-type: none"> • vyjádří (slovně, mimoslovně, graficky) pocit z vnímání tvůrčí

		činnosti vlastní, ostatních i uměleckého díla
--	--	---

<ul style="list-style-type: none"> • nalézá vhodné prostředky pro vizuálně obrazná vyjádření vzniklá na základě vztahu zrakového vnímání k vnímání dalšími smysly; uplatňuje je v plošné, objemové i prostorové tvorbě osobitost svého vnímání uplatňuje v přístupu k realitě, k tvorbě a interpretaci vizuálně obrazného vyjádření; pro vyjádření nových i neobvyklých pocitů a prožitků svobodně volí a kombinuje prostředky (včetně prostředků a postupů současného výtvarného umění) porovnává různé interpretace vizuálně obrazného vyjádření a přistupuje k nim jako ke zdroji inspirace • nalézá a do komunikace v sociálních vztazích zapojuje obsah vizuálně obrazných vyjádření, která samostatně vytvořil, vybral či upravil 	<p>UPLATŇOVÁNÍ SUBJEKTIVITY</p> <ul style="list-style-type: none"> • prostředky pro vyjádření emocí, pocitů, nálad, fantazie, představ a osobních zkušeností – manipulace s objekty, pohyb těla a jeho umístění v prostoru, akční tvar malby a kresby • typy vizuálně obrazných vyjádření – jejich rozlišení, výběr a uplatnění – hračky, objekty, ilustrace textů, volná malba, sochařství, plastika, animovaný film, komiks, fotografie, elektronický obraz, reklama • přístupy k vizuálně obrazným vyjádřením – hledisko jejich vnímání (vizuální, haptické, statické, dynamické), hledisko jejich motivace (fantazijní, založené na smyslovém vnímání) <p>OVĚŘOVÁNÍ KOMUNIKAČNÍCH ÚČINKŮ</p> <ul style="list-style-type: none"> • osobní postoj v komunikaci – jeho utváření a zdůvodňování; odlišné interpretace vizuálně obrazných vyjádření (samostatně vytvořených a přejatých) v rámci skupin, v nichž se žák pohybuje; jejich porovnávání s vlastní interpretací <p>komunikační obsah vizuálně obrazných vyjádření – v komunikaci se spolužáky, rodinnými příslušníky a v rámci skupin, v nichž se žák pohybuje (ve škole i mimo školu); vysvětlování výsledků tvorby podle svých schopností a zaměření</p> <ul style="list-style-type: none"> • • proměny komunikačního obsahu – záměry tvorby a proměny obsahu vlastních vizuálně obrazných vyjádření i děl výtvarného umění 	
---	---	--

ROČNÍKOVÉ VÝSTUPY	UČIVO	
4. ROČNÍK		
<ul style="list-style-type: none"> • při vlastních tvůrčích činnostech pojmenovává prvky vizuálně obrazného vyjádření; porovnává je na základě vztahů (světlostní poměry, barevné kontrasty, proporční vztahy a jiné) • při tvorbě vizuálně obrazných vyjádření se vědomě zaměřuje na projevení vlastních životních zkušeností i na tvorbu vyjádření, která mají komunikační účinky pro jeho nejbližší sociální vztahy • osobitost svého vnímání uplatňuje v přístupu k realitě, k tvorbě a interpretaci vizuálně obrazného vyjádření; pro vyjádření nových i neobvyklých pocitů a prožitků svobodně volí a kombinuje prostředky (včetně prostředků a postupů současného výtvarného umění) 	<p>ROZVÍJENÍ SMYSLOVÉ CITLIVOSTI</p> <ul style="list-style-type: none"> • prvky vizuálně obrazného vyjádření – linie, tvary, objemy, světlostní a barevné kvality, textury – jejich jednoduché vztahy (podobnost, kontrast, rytmus), jejich kombinace a proměny v ploše, objemu a prostoru • uspořádání objektů do celků – uspořádání na základě jejich výraznosti, velikosti a vzájemného postavení ve statickém a dynamickém vyjádření • reflexe a vztahy zrakového vnímání ke vnímání ostatními smysly – vizuálně obrazná vyjádření podnětů hmatových, sluchových, pohybových, čichových, chuťových a vyjádření vizuálních podnětů prostředky vnímatelnými ostatními smysly • smyslové účinky vizuálně obrazných vyjádření – umělecká výtvarná tvorba, fotografie, film, tiskoviny, televize, elektronická média, reklama <p>UPLATŇOVÁNÍ SUBJEKTIVITY</p> <ul style="list-style-type: none"> • prostředky pro vyjádření emocí, pocitů, nálad, fantazie, představ a osobních zkušeností – manipulace s objekty, pohyb těla a jeho umístění v prostoru, akční tvar malby a kresby • typy vizuálně obrazných vyjádření – jejich rozlišení, výběr a uplatnění – hračky, objekty, 	

	<p>ilustrace textů, volná malba, sochařství, plastika, animovaný film, komiks, fotografie, elektronický obraz, reklama</p> <ul style="list-style-type: none"> • přístupy k vizuálně obrazným vyjádřením – hledisko jejich vnímání (vizuální, haptické, statické, dynamické), hledisko jejich motivace (fantazijní, založené na smyslovém vnímání) <p>OVĚŘOVÁNÍ KOMUNIKAČNÍCH ÚČINKŮ</p> <ul style="list-style-type: none"> • osobní postoj v komunikaci – jeho utváření a zdůvodňování; odlišné interpretace vizuálně obrazných vyjádření (samostatně vytvořených a přejatých) v rámci skupin, v nichž se žák pohybuje; jejich porovnávání s vlastní interpretací • komunikační obsah vizuálně obrazných vyjádření – v komunikaci se spolužáky, rodinnými příslušníky a v rámci skupin, v nichž se žák pohybuje (ve škole i mimo školu); vysvětlování výsledků tvorby podle svých schopností a zaměření • proměny komunikačního obsahu – záměry tvorby a proměny obsahu vlastních vizuálně obrazných vyjádření i děl výtvarného umění 	
--	--	--

5. ROČNÍK

- při vlastních tvůrčích činnostech pojmenovává prvky vizuálně obrazného vyjádření; porovnává je na základě vztahů (světlostní poměry, barevné kontrasty, proporční vztahy a jiné)

užívá a kombinuje prvky vizuálně obrazného vyjádření ve vztahu k celku: v plošném vyjádření linie a barevné plochy; v objemovém vyjádření modelování a skulpturální postup; v prostorovém vyjádření uspořádání prvků ve vztahu k vlastnímu tělu i jako nezávislý model

při tvorbě vizuálně obrazných vyjádření se vědomě zaměřuje na projevení vlastních životních zkušeností i na tvorbu vyjádření, která mají komunikační účinky pro jeho nejbližší sociální vztahy

- nalézá vhodné prostředky pro vizuálně obrazná vyjádření vzniklá na základě vztahu zrakového vnímání k vnímání dalšími smysly; uplatňuje je v plošné, objemové i prostorové tvorbě osobitost svého vnímání

ROZVÍJENÍ SMYSLOVÉ CITLIVOSTI

- prvky vizuálně obrazného vyjádření – linie, tvary, objemy, světlostní a barevné kvality, textury – jejich jednoduché vztahy (podobnost, kontrast, rytmus), jejich kombinace a proměny v ploše, objemu a prostoru

uspořádání objektů do celků – uspořádání na základě jejich výraznosti, velikosti a vzájemného postavení ve statickém a dynamickém vyjádření • reflexe a vztahy zrakového vnímání ke vnímání ostatními smysly – vizuálně obrazná vyjádření podnětů hmatových, sluchových, pohybových, čichových, chuťových a vyjádření vizuálních podnětů prostředky vnímatelnými ostatními smysly

- smyslové účinky vizuálně obrazných vyjádření – umělecká výtvarná tvorba, fotografie, film, tiskoviny, televize, elektronická média, reklama

UPLATŇOVÁNÍ SUBJEKTIVITY

- prostředky pro vyjádření emocí, pocitů, nálad, fantazie, představ a osobních zkušeností – manipulace s objekty, pohyb těla a jeho umístění v prostoru, akční tvar malby a kresby

<ul style="list-style-type: none"> • uplatňuje v přístupu k realitě, k tvorbě a interpretaci vizuálně obrazného vyjádření; pro vyjádření nových i neobvyklých pocitů a prožitků svobodně volí a kombinuje prostředky (včetně prostředků a postupů současného výtvarného umění) porovnává různé interpretace vizuálně obrazného vyjádření a přistupuje k nim jako ke zdroji inspirace • nalézá a do komunikace v sociálních vztazích zapojuje obsah vizuálně obrazných vyjádření, která samostatně vytvořil, vybral či upravil 	<ul style="list-style-type: none"> • typy vizuálně obrazných vyjádření – jejich rozlišení, výběr a uplatnění – hračky, objekty, ilustrace textů, volná malba, sochařství, plastika, animovaný film, komiks, fotografie, elektronický obraz, reklama • přístupy k vizuálně obrazným vyjádřením – hledisko jejich vnímání (vizuální, haptické, statické, dynamické), hledisko jejich motivace (fantazijní, založené na smyslovém vnímání) <p>OVĚŘOVÁNÍ KOMUNIKAČNÍCH ÚČINKŮ</p> <ul style="list-style-type: none"> • osobní postoj v komunikaci – jeho utváření a zdůvodňování; odlišné interpretace vizuálně obrazných vyjádření (samostatně vytvořených a přejatých) v rámci skupin, v nichž se žák pohybuje; jejich porovnávání s vlastní interpretací • komunikační obsah vizuálně obrazných vyjádření – v komunikaci se spolužáky, rodinnými příslušníky a v rámci skupin, v nichž se žák pohybuje (ve škole i mimo školu); vysvětlování výsledků tvorby podle svých schopností a zaměření • proměny komunikačního obsahu – záměry tvorby a proměny obsahu vlastních vizuálně obrazných vyjádření i děl výtvarného umění 	
---	---	--

5.10 PRACOVNÍ ČINNOSTI

Charakteristika vyučovacího předmětu	<p>Vyučovací předmět pracovní výchova se vyučuje jako samostatný předmět od 1. do 5. ročníku po 1 hodině týdně.</p> <p>Koncepce vzdělávací oblasti Člověk a svět práce vychází z konkrétních životních situací, v nichž žáci přicházejí do přímého kontaktu s lidskou činností a technikou v jejich rozmanitých podobách a širších souvislostech.</p> <p>Pracovní činnosti patří do vzdělávacího oboru Člověk a svět práce, který je na 1. stupni rozdělen do čtyř tematických okruhů:</p> <ol style="list-style-type: none">1. Práce s drobným materiálem<ul style="list-style-type: none">• vytváření předmětů z tradičních i netradičních materiálů, poznávání vlastností různých materiálů• funkce a využití pracovních pomůcek a materiálů• jednoduché pracovní postupy a organizace práce• lidové zvyky, tradice a řemesla2. Konstrukční činnosti<ul style="list-style-type: none">• práce se stavebnicemi (plošné, prostorové, konstrukční)• sestavování modelů• práce s návodem, předlohou, jednoduchým náčrtem3. Pěstitelské práce<ul style="list-style-type: none">• základní podmínky pro pěstování rostlin• péče o nenáročné rostliny• pěstování rostlin ze semen
---	--

- pozorování přírody, zaznamenávání a hodnocení výsledků pozorování

4. Příprava pokrmů:

pravidla správného stolování

příprava tabule pro jednoduché stolování

Ve všech tematických okruzích jsou žáci soustavně vedeni k dodržování zásad bezpečnosti a hygieny při práci.

Obsahové, časové a organizační vymezení	<p>Výuka pracovní výchovy probíhá ve třídách a na školní zahradě, případně ve vyhrazeném prostoru v budově a areálu školy. Vzdělávací obsah je realizován na 1. i 2. stupni vzdělávání a je určen všem žákům (tedy chlapcům i dívkám bez rozdílu). Žáci se učí pracovat s různými materiály a osvojují si základní pracovní dovednosti a návyky. Učí se plánovat, organizovat a hodnotit pracovní činnost samostatně i v týmu. Ve všech tematických okruzích jsou žáci soustavně vedeni k dodržování zásad bezpečnosti a hygieny při práci.</p> <p>Cílové zaměření vzdělávací oblasti</p> <ul style="list-style-type: none"> • Vzdělávání v této vzdělávací oblasti směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí žáků tím, že vede žáky k: <ul style="list-style-type: none"> • pozitivnímu vztahu k práci a k odpovědnosti za kvalitu svých i společných výsledků práce • osvojení základních pracovních dovedností a návyků z různých pracovních oblastí, k organizaci a plánování práce a k používání vhodných nástrojů, náradí a pomůcek při práci i v běžném životě • vytrvalosti a soustavnosti při plnění zadaných úkolů, k uplatňování tvořivosti a vlastních nápadů při pracovní činnosti a k vynakládání úsilí na dosažení kvalitního výsledku • poznání, že technika jako významná součást lidské kultury je vždy úzce spojena s pracovní činností člověka • autentickému a objektivnímu poznávání okolního světa, k potřebné sebedůvěře, k novému postoji a hodnotám ve vztahu k práci člověka, technice a životnímu prostředí • chápání práce a pracovní činnosti jako příležitosti k seberealizaci, sebeaktualizaci a k rozvíjení podnikatelského myšlení • orientaci v různých oborech lidské činnosti, formách fyzické a duševní práce a osvojení potřebných poznatků a dovedností významných pro možnost uplatnění, pro volbu vlastního profesního zaměření a pro další životní a profesní orientaci 		
Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků		žáci	učitel

	Kompetence k učení	<ul style="list-style-type: none"> • učí se spolupráci v týmu • poznávají své možnosti a prezentují výsledky • jsou vedeni k samostatnosti a tvořivosti realizují své vlastní nápady. 	<ul style="list-style-type: none"> • umožňuje žákům používat různé materiály, • vhodné nástroje a nářadí • pozoruje pokrok u všech žáků
	Kompetence k řešení problémů	<ul style="list-style-type: none"> • využívají vědomosti a dovednosti k netradičním způsobům řešení • zapojují se podle svých schopností, dovedností do soutěží a výstav. 	<ul style="list-style-type: none"> • zadává úkoly způsobem, který umožňuje volbu různých postupů • se snaží rozvíjet u žáků tvořivost, vede je k uplatňování vlastních nápadů
	Kompetence komunikativní	<ul style="list-style-type: none"> • formulují a vyjadřují své myšlenky, názory • využívají informační a komunikační prostředky • vytváří přátelské vztahy ve třídě (mezi třídami). 	<ul style="list-style-type: none"> • vede žáky k obohacování slovní zásoby o odborné termíny z výtvarné oblasti
	Kompetence sociální a personální	<ul style="list-style-type: none"> • účinně pracují ve skupině, podílí se na vytváření pravidel v týmu • oceňují zkušenosti druhých, respektují různá hlediska • vytváří si pozitivní představy o sobě, ovládají své jednání a chování. 	<ul style="list-style-type: none"> • vede žáky ke spolupráci a vzájemné pomoci
	Kompetence občanské	<ul style="list-style-type: none"> • utváří si pocit odpovědnosti, schopnost pomáhat druhým • rozvíjí citové vnímání krás přírody, pečují o ni • jsou vedeni k třídění odpadů 	<ul style="list-style-type: none"> • vytváří u žáků pozitivní vztah k práci a vede je k odpovědnosti za kvalitu svých i společných výsledků práce • umožňuje žákům, aby na základě jasných kritérií hodnotili své činnosti nebo výsledky

			• umožňuje každému žákovi zažít úspěch
		• chrání naše tradice, kulturní a historické dědictví	
	Kompetence pracovní	<ul style="list-style-type: none"> • adaptují se na změněné nebo nové pracovní podmínky • průběžně vyhodnocují výsledky činností • osvojují si plánování a organizování pracovních činností • dodržují bezpečnost při práci s různými nástroji a materiály dodržují hygienu práce 	<ul style="list-style-type: none"> • vede žáky k dodržování obecných pravidel bezpečnosti a hygieny včetně používání ochranných pracovních prostředků • vede žáky ke správným způsobům užití materiálu a pracovních nástrojů • zohledňuje rozdíly v pracovní tempu jednotlivých žáků a podle potřeby žáků v činnostech pomáhá

1. OBDOBÍ	
Výchovné a vzdělávací strategie	<ul style="list-style-type: none"> • Kompetence k řešení problémů • Kompetence komunikativní • Kompetence sociální a personální • Kompetence občanské • Kompetence pracovní • Kompetence k učení
Průřezová témata, přesahy, souvislosti	

<p>OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA sebepoznání a sebepojetí (1. a 2. ročník) seberegulace a sebeorganizace (1. a 2. ročník) kreativita řešení problémů a rozhodovací dovednosti</p>	<ul style="list-style-type: none"> • identifikace způsobů vlastního poznávání • ovlivnění pozitivního sebepojetí • plánování • organizace času • nahlížení na skutečnost z různých úhlů pohledu □ podílení se na řešení problémů ve třídě
<p>MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA multikulturalita</p>	<ul style="list-style-type: none"> • historie prostředí, ve kterém žijeme, původní pracovní pozice, řemeslná výroba, zaniklá řemesla
	<ul style="list-style-type: none"> • na příkladech z okolí jsou popsány rozličné projevy různosti, jež jsou příčinou nevhodného dělení – majetní/nemajetní, šikovní/nešikovní a zaujme k tomu postoj
<p>MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY</p>	
<p>matematika český jazyk výtvarná výchova anglický jazyk prvouka tělesná výchova</p>	<ul style="list-style-type: none"> • modely geometrických těles • modelace písmen, koláže • barvy • plastické mapy, 3D plán obce • správné sezení, uvolňovací cviky ruky, prstů, celého těla

1. OBDOBÍ – 1. - 3. ROČNÍK		
OČEKÁVANÉ VÝSTUPY	UČIVO	DOPORUČENÁ MINIMÁLNÍ ÚROVEŇ PRO VÝSTUPY PŘI PODPŮRNÝCH OPATŘENÍCH
<p>PRÁCE S DROBNÝM MATERIÁLEM</p> <ul style="list-style-type: none"> vytváří jednoduchými postupy různé předměty z tradičních i netradičních materiálů pracuje podle slovního návodu a předlohy 	<ul style="list-style-type: none"> vytváří přiměřenými pracovními postupy různé výrobky z daného materiálu využívá při tvořivých činnostech s různým materiálem vlastní fantazii volí vhodné pracovní pomůcky, nástroje a náčiní vzhledem k použitému materiálu udržuje pořádek na pracovním místě a dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc při drobném poranění 	<ul style="list-style-type: none"> zvládá základní manuální dovednosti při práci s jednoduchými materiály a pomůckami; vytváří jednoduchými postupy různé předměty z tradičních i netradičních materiálů pracuje podle slovního návodu a předlohy
<p>KONSTRUKČNÍ ČINNOSTI</p> <ul style="list-style-type: none"> zvládá elementární dovednosti a činnosti při práci se stavebnicemi 	<ul style="list-style-type: none"> stavebnice (plošné, prostorové, konstrukční), sestavování modelů práce s návodem, předlohou, jednoduchým náčrtem 	<ul style="list-style-type: none"> zvládá elementární dovednosti a činnosti při práci se stavebnicemi
<p>PĚSTITELSKÉ PRÁCE</p> <ul style="list-style-type: none"> provádí pozorování přírody, zaznamená a zhodnotí výsledky pozorování pečuje o nenáročné rostliny 	<ul style="list-style-type: none"> základní podmínky pro pěstování rostlin, půda a její zpracování, výživa rostlin, osivo pěstování rostlin ze semen v místnosti, na zahradě (okrasné rostliny, léčivky, koření, zelenina aj.) pěstování pokojových rostlin rostliny jedovaté, rostliny jako drogy, alergie 	<ul style="list-style-type: none"> provádí pozorování přírody v jednotlivých ročních obdobích a popisuje jeho výsledky pečuje o nenáročné rostliny

<p>PŘÍPRAVA POKRMŮ</p> <ul style="list-style-type: none"> • připraví tabuli pro jednoduché stolování • chová se vhodně při stolování 	<ul style="list-style-type: none"> • základní vybavení kuchyně výběr, • nákup a skladování potravin • jednoduchá úprava stolu, pravidla správného stolování • technika v kuchyni – historie a význam 	<ul style="list-style-type: none"> • upraví stůl pro jednoduché stolování • chová se vhodně při stolování
---	--	---

ROČNÍKOVÉ VÝSTUPY	UČIVO	POZN.
1. ROČNÍK		
<p>PRÁCE S DROBNÝM MATERIÁLEM</p> <ul style="list-style-type: none"> • vytváří jednoduchými postupy různé předměty z tradičních i netradičních materiálů 	<ul style="list-style-type: none"> • vytváří přiměřenými pracovními postupy různé výrobky z daného materiálu • využívá při tvořivých činnostech s různým materiálem vlastní fantazii • volí vhodné pracovní pomůcky, nástroje a náčiní vzhledem k použitému materiálu • udržuje pořádek na pracovním místě a dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc při drobném poranění 	<p>respektovat zvyky, tradice, významné dny, svátky – vytvářet projektové dny, práce na školní zahradě, v obci</p>
<p>KONSTRUKČNÍ ČINNOSTI</p> <ul style="list-style-type: none"> • vytváří jednoduchými postupy různé předměty z tradičních i netradičních materiálů 	<ul style="list-style-type: none"> • stavebnice (plošné, prostorové, konstrukční), sestavování modelů • práce s návodem, předlohou, jednoduchým náčrtem 	

<p>PĚSTITELSKÉ PRÁCE</p> <ul style="list-style-type: none"> • provádí pozorování přírody, • pečuje o nenáročné rostliny 	<ul style="list-style-type: none"> • základní podmínky pro pěstování rostlin, půda a její zpracování, výživa rostlin, osivo pěstování rostlin ze semen v místnosti, na zahradě (okrasné rostliny, léčivky, koření, zelenina aj.) 	
--	---	--

<p>PŘÍPRAVA POKRMŮ</p> <ul style="list-style-type: none"> • chová se vhodně při stolování • připraví tabuli pro jednoduché stolování přiměřeně věku 	<ul style="list-style-type: none"> • základní vybavení kuchyně • výběr, nákup a skladování potravin • jednoduchá úprava stolu, pravidla správného stolování technika v kuchyni – historie a význam 	
2. ROČNÍK		
<p>PRÁCE S DROBNÝM MATERIÁLEM</p> <ul style="list-style-type: none"> • vytváří jednoduchými postupy různé předměty z tradičních i netradičních materiálů • pracuje podle slovního návodu a předlohy 	<ul style="list-style-type: none"> • vytváří přiměřenými pracovními postupy různé výrobky z daného materiálu • využívá při tvořivých činnostech s různým materiálem vlastní fantazii • volí vhodné pracovní pomůcky, nástroje a náčiní vzhledem k použitému materiálu • udržuje pořádek na pracovním místě a dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc při drobném poranění 	<p>respektovat zvyky, tradice, významné dny, svátky – vytvářet projektové dny, práce na školní zahradě, v obci</p>
<p>KONSTRUKČNÍ ČINNOSTI</p> <ul style="list-style-type: none"> • zvládá elementární dovednosti a činnosti při práci se stavebnicemi 	<ul style="list-style-type: none"> • stavebnice (plošné, prostorové, konstrukční), sestavování modelů • práce s návodem, předlohou, jednoduchým náčrtem 	
<p>PĚSTITELSKÉ PRÁCE</p> <ul style="list-style-type: none"> • pečuje o nenáročnou rostlinu 	<ul style="list-style-type: none"> • základní podmínky pro pěstování rostlin, půda a její zpracování, výživa rostlin, osivo • pěstování rostlin ze semen v místnosti, na zahradě (okrasné rostliny, léčivky, koření, zelenina aj.) • pěstování pokojových rostlin 	
<p>PŘÍPRAVA POKRMŮ</p> <ul style="list-style-type: none"> • chová se vhodně při stolování 	<ul style="list-style-type: none"> • základní vybavení kuchyně 	

	<ul style="list-style-type: none"> výběr, nákup a skladování potravin 	
	<ul style="list-style-type: none"> jednoduchá úprava stolu, pravidla správného stolování technika v kuchyni – historie a význam 	
3. ROČNÍK		
<p>PRÁCE S DROBNÝM MATERIÁLEM</p> <ul style="list-style-type: none"> vytváří jednoduchými postupy různé předměty z tradičních i netradičních materiálů pracuje podle slovního návodu a předlohy 	<ul style="list-style-type: none"> vytváří přiměřenými pracovními postupy různé výrobky z daného materiálu využívá při tvořivých činnostech s různým materiálem vlastní fantazii volí vhodné pracovní pomůcky, nástroje a náčiní vzhledem k použitému materiálu udržuje pořádek na pracovním místě a dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc při drobném poranění 	respektovat zvyky, tradice, významné dny, svátky – vytvářet projektové dny, práce na školní zahradě, v obci
<p>KONSTRUKČNÍ ČINNOSTI</p> <ul style="list-style-type: none"> zvládá elementární dovednosti a činnosti při práci se stavebnicemi 	<ul style="list-style-type: none"> stavebnice (plošné, prostorové, konstrukční), sestavování modelů práce s návodem, předlohou, jednoduchým náčrtem 	
<p>PĚSTITELSKÉ PRÁCE</p> <ul style="list-style-type: none"> provádí pozorování přírody, zaznamená a zhodnotí výsledky pozorování pečuje o nenáročné rostliny 	<ul style="list-style-type: none"> základní podmínky pro pěstování rostlin, půda a její zpracování, výživa rostlin, osivo pěstování rostlin ze semen v místnosti, na zahradě (okrasné rostliny, léčivky, koření, zelenina aj.) pěstování pokojových rostlin nebezpečí - jedovaté rostliny 	

<p>PŘÍPRAVA POKRMŮ</p> <ul style="list-style-type: none"> • připraví tabuli pro jednoduché stolování • chová se vhodně při stolování 	<ul style="list-style-type: none"> • základní vybavení kuchyně • výběr, nákup a skladování potravin • jednoduchá úprava stolu, pravidla správného stolování 	
---	--	--

2. OBDOBÍ		
<p>Výchovné a vzdělávací strategie</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Kompetence k řešení problémů • Kompetence komunikativní • Kompetence sociální a personální 	
	<ul style="list-style-type: none"> • Kompetence občanské • Kompetence pracovní • Kompetence k učení 	
<p>Průřezová témata, přesahy, souvislosti</p>		
<p>OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA seberegulace a sebeorganizace, kreativita řešení problémů a rozhodovací dovednosti</p>	<ul style="list-style-type: none"> • plánování • organizace času • nahlížení na skutečnost z různých úhlů pohledu • podílení se na řešení problémů ve třídě 	
<p>ENVORONMENTÁLNÍ VÝCHOVA výzkumné dovednosti a znalosti</p>	<ul style="list-style-type: none"> • pozorování, experiment – pěstování rostlin • základní badatelské dovednosti 	
<p>MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY</p>		

matematika český jazyk výtvarná výchova, anglický jazyk vlastivěda přírodověda tělesná výchova	<ul style="list-style-type: none"> • modely geometrických těles • modelace písmen, koláže • barvy a tvary • plastické mapy, 3D plán obce, 3 D vrstevnice • zejména pokusy s rostlinami, konstrukce jednoduchých strojů – kladka, páka, nakloněná rovina apod. • správné sezení, uvolňovací cviky ruky, prstů, celého těla
--	---

2. OBDOBÍ 4. – 5. ROČNÍK		
OČEKÁVANÉ VÝSTUPY	UČIVO	DOPORUČENÁ MINIMÁLNÍ ÚROVEŇ PRO VÝSTUPY PŘI PODPŮRNÝCH OPATŘENÍCH
PRÁCE S DROBNÝM MATERIÁLEM <ul style="list-style-type: none"> • vytváří přiměřenými pracovními operacemi a postupy na základě své představivosti různé výrobky z daného materiálu 	<ul style="list-style-type: none"> • vytváří přiměřenými pracovními postupy různé výrobky z daného materiálu • využívá při tvořivých činnostech s různým materiálem vlastní fantazii 	<ul style="list-style-type: none"> • vytváří přiměřenými pracovními postupy různé výrobky z daného materiálu

<ul style="list-style-type: none"> • využívá při tvořivých činnostech s různým materiálem prvky lidových tradic • volí vhodné pracovní pomůcky, nástroje a náčiní vzhledem k použitému materiálu • udržuje pořádek na pracovním místě a dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc při úrazu 	<ul style="list-style-type: none"> • volí vhodné pracovní pomůcky, nástroje a náčiní vzhledem k použitému materiálu • udržuje pořádek na pracovním místě a dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc při drobném poranění 	<ul style="list-style-type: none"> • využívá při tvořivých činnostech s různým materiálem vlastní fantazii • volí vhodné pracovní pomůcky, nástroje a náčiní • vzhledem k použitému materiálu
--	---	--

		<ul style="list-style-type: none"> • udržuje pořádek na pracovním místě a dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc při drobném poranění
<p>KONSTRUKČNÍ ČINNOSTI</p> <ul style="list-style-type: none"> • provádí při práci se stavebnicemi jednoduchou montáž a demontáž • pracuje podle slovního návodu, předlohy, jednoduchého náčrtu • dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úrazu 	<ul style="list-style-type: none"> • stavebnice (plošné, prostorové, konstrukční), sestavování modelů • práce s návodem, předlohou, jednoduchým náčrtem 	<ul style="list-style-type: none"> • provádí při práci se stavebnicemi jednoduchou montáž a demontáž • pracuje podle slovního návodu, předlohy, jednoduchého náčrtu • udržuje pořádek na svém pracovním místě, dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při drobném úrazu - užívá jednoduché pracovní nástroje a pomůcky
<p>PĚSTITELSKÉ PRÁCE</p> <ul style="list-style-type: none"> • provádí jednoduché pěstitelské činnosti, samostatně vede pěstitelské pokusy a pozorování • ošetřuje a pěstuje podle daných zásad pokojové i jiné rostliny • volí podle druhu pěstitelských činností správné pomůcky, nástroje a náčiní 	<ul style="list-style-type: none"> • základní podmínky pro pěstování rostlin, půda a její zpracování, výživa rostlin, osivo • pěstování rostlin ze semen v místnosti, na zahradě (okrasné rostliny, léčivky, koření, zelenina aj.) • pěstování pokojových rostlin • rostliny jedovaté, rostliny jako drogy, alergie 	<ul style="list-style-type: none"> • dodržuje základní podmínky a užívá postupy pro pěstování vybraných rostlin • ošetřuje a pěstuje podle daných zásad pokojové i jiné rostliny a provádí pěstitelská pozorování
<ul style="list-style-type: none"> • dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc při úrazu 		<ul style="list-style-type: none"> • volí podle druhu pěstitelských činností správné pomůcky, nástroje a náčiní

		<ul style="list-style-type: none"> • dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc při úrazu na zahradě
<p>PŘÍPRAVA POKRMŮ</p> <ul style="list-style-type: none"> • orientuje se v základním vybavení kuchyně připraví samostatně jednoduchý pokrm dodržuje pravidla správného stolování a společenského chování • udržuje pořádek a čistotu pracovních ploch, dodržuje základy hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc i při úrazu v kuchyni 	<ul style="list-style-type: none"> • základní vybavení kuchyně výběr, nákup a skladování potravin jednoduchá úprava stolu, pravidla správného stolování • technika v kuchyni – historie a význam 	<ul style="list-style-type: none"> • uvede základní vybavení kuchyně • připraví samostatně jednoduchý pokrm • dodržuje pravidla správného stolování a společenského chování při stolování • udržuje pořádek a čistotu pracovních ploch, dodržuje základy hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc i při úrazu v kuchyni - uplatňuje zásady správné výživy

ROČNÍKOVÉ VÝSTUPY	UČIVO	POZN.
4. ROČNÍK		
<p>PRÁCE S DROBNÝM MATERIÁLEM</p> <ul style="list-style-type: none"> • vytváří přiměřenými pracovními operacemi a postupy na základě své představivosti různé výrobky z daného materiálu 	<ul style="list-style-type: none"> • vytváří přiměřenými pracovními postupy různé výrobky z daného materiálu • využívá při tvořivých činnostech s různým materiálem vlastní fantazii 	<p>respektovat zvyky, tradice, významné dny, svátky – vytvářet projektové dny, práce na školní zahradě, v obci</p>

	<ul style="list-style-type: none"> • volí vhodné pracovní pomůcky, nástroje a náčiní vzhledem k použitému materiálu 	
udržuje pořádek na pracovním místě a dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc při úrazu	<ul style="list-style-type: none"> • udržuje pořádek na pracovním místě a dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc při drobném poranění 	
KONSTRUKČNÍ ČINNOSTI <ul style="list-style-type: none"> • provádí při práci se stavebnicemi jednoduchou montáž a demontáž • hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úrazu 	<ul style="list-style-type: none"> • stavebnice (plošné, prostorové, konstrukční), sestavování modelů • práce s návodem, předlohou, jednoduchým náčrtem 	
PĚSTITELSKÉ PRÁCE <ul style="list-style-type: none"> • provádí jednoduché pěstitelské činnosti, samostatně vede pěstitelské pokusy a pozorování • dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc při úrazu 	<ul style="list-style-type: none"> • základní podmínky pro pěstování rostlin, půda a její zpracování, výživa rostlin, osivo • pěstování rostlin ze semen v místnosti, na zahradě (okrasné rostliny, léčivky, koření, zelenina aj.) • pěstování pokojových rostlin • rostliny jedovaté, rostliny jako drogy, alergie 	
PŘÍPRAVA POKRMŮ <ul style="list-style-type: none"> • orientuje se v základním vybavení kuchyně udržuje pořádek a čistotu pracovních ploch, dodržuje základy hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc i při úrazu v kuchyni 	<ul style="list-style-type: none"> • základní vybavení kuchyně • výběr, nákup a skladování potravin • jednoduchá úprava stolu, pravidla správného stolování • technika v kuchyni – historie a význam 	

5. ROČNÍK

<p>PRÁCE S DROBNÝM MATERIÁLEM</p> <ul style="list-style-type: none"> • vytváří přiměřenými pracovními operacemi a postupy na základě své představivosti různé výrobky z daného materiálu • využívá při tvořivých činnostech s různým materiálem prvky lidových tradic • volí vhodné pracovní pomůcky, nástroje a náčiní vzhledem k použitému materiálu 	<ul style="list-style-type: none"> • vytváří přiměřenými pracovními postupy různé výrobky z daného materiálu • využívá při tvořivých činnostech s různým materiálem vlastní fantazii • volí vhodné pracovní pomůcky, nástroje a náčiní vzhledem k použitému materiálu • udržuje pořádek na pracovním místě a dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc při drobném poranění 	<p>respektovat zvyky, tradice, významné dny, svátky – vytvářet projektové dny, práce na školní zahradě, v obci</p>
<ul style="list-style-type: none"> • udržuje pořádek na pracovním místě a dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc při úrazu 		
<p>KONSTRUKČNÍ ČINNOSTI</p> <ul style="list-style-type: none"> • provádí při práci se stavebnicemi jednoduchou montáž a demontáž • pracuje podle slovního návodu, předlohy, jednoduchého náčrtu • dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úrazu 	<ul style="list-style-type: none"> • stavebnice (plošné, prostorové, konstrukční), sestavování modelů • práce s návodem, předlohou, jednoduchým náčrtem 	

<p>PĚSTITELSKÉ PRÁCE</p> <ul style="list-style-type: none"> • provádí jednoduché pěstitelské činnosti, samostatně vede pěstitelské pokusy a pozorování • ošetřuje a pěstuje podle daných zásad pokojové i jiné rostliny • volí podle druhu pěstitelských činností správné pomůcky, nástroje a náčiní • dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc při úrazu 	<ul style="list-style-type: none"> • základní podmínky pro pěstování rostlin, půda a její zpracování, výživa rostlin, osivo • pěstování rostlin ze semen v místnosti, na zahradě (okrasné rostliny, léčivky, koření, zelenina aj.) • pěstování pokojových rostlin • rostliny jedovaté, rostliny jako drogy, alergie
<p>PŘÍPRAVA POKRMŮ</p> <ul style="list-style-type: none"> • orientuje se v základním vybavení kuchyně připraví samostatně jednoduchý pokrm dodržuje pravidla správného stolování a společenského chování • udržuje pořádek a čistotu pracovních ploch, dodržuje základy hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc i při úrazu v kuchyni 	<ul style="list-style-type: none"> • základní vybavení kuchyně výběr, nákup a skladování potravin jednoduchá úprava stolu, pravidla správného stolování • technika v kuchyni – historie a význam

6 Hodnocení výsledků vzdělávání žáků

Nedílnou součástí výchovně vzdělávací práce školy je hodnocení žáků. Jde o složitý proces, který klade vysoké požadavky na všechny pedagogické pracovníky.

Na naší škole dáváme žákům zpětnou vazbu v průběhu školního roku zejména slovně a to formativně. Vysvědčení je vždy slovní. Vedeme žáky k sebehodnocení.

Hodnocení průběhu a výsledků vzdělávání a chování žáků probíhá na základě stanovených kritérií. Je:

- 1) jednoznačné,
- 2) srozumitelné,
- 3) věcné.

Hodnocení vychází z posouzení míry dosažení očekávaných výstupů formulovaných ve Školním vzdělávacím plánu (ŠVP). Hodnocení je pedagogicky zdůvodněné, odborně správné a doložitelné.

6.1 Zásady hodnocení a způsob získávání podkladů pro hodnocení

1. Při průběžném i celkovém hodnocení pedagogický pracovník (dále jen učitel) uplatňuje přiměřenou náročnost a pedagogický takt vůči žákovi.
2. Při celkovém hodnocení přihlíží učitel k věku žáka i k tomu, že žák mohl v průběhu hodnotícího období zakolísat v učebních výkonech pro určitou indispozici.
3. Žáka hodnotí učitel, který vyučuje příslušnému předmětu. Výjimku tvoří komisionální zkoušky.
4. Při hodnocení v jednotlivých předmětech na konci hodnotícího období se hodnotí kvalita práce, učební výsledky a zvládnutí kompetencí.
5. Hodnocení chování žáka ve škole i při akcích školy je nedílnou součástí celkového hodnocení žáka.
6. Případy zaostávání žáků v učení a nedostatky v jejich chování se projednávají v pedagogické radě.
7. Na konci hodnotícího období po jednání pedagogické rady, zapíše učitelé příslušných předmětů hodnocení do aplikace Bakaláři a připraví návrhy na umožnění opravných zkoušek, na klasifikaci v náhradním termínu.
8. Podklady pro hodnocení výchovně vzdělávacích výsledků a chování žáka získává učitel zejména těmito metodami, formami a prostředky:
 - a. soustavným diagnostickým pozorováním žáka,
 - b. různými druhy testování (zpravidla písemné, ústní, grafické, praktické, pohybové), didaktickými testy,

- c. konzultacemi s ostatními učiteli a podle potřeby s pracovníky PPP,
 - d. rozhovory se žákem a zákonnými zástupci žáka.
9. Po ústním vyzkoušení podá učitel zpětnou vazbu žákovi. Výsledky hodnocení písemných zkoušek, prací a praktických činností oznámí žákovi nejpozději do 7 dnů.
 10. Kontrolní a písemné práce a další druhy zkoušek se doporučují zadávat častěji a v kratším rozsahu.
 11. Učitel je povinen vést evidenci průběhu hodnocení.

6.2 Zásady a pravidla pro sebehodnocení žáků (autoevaluace)

Naučit žáka procesům hodnocení a sebehodnocení je povinností školy. Jedná se o proces postupný, související s rozvojem jeho myšlenkových operací (umět rozlišovat co je hodnotné, významné, podstatné). Vyučující vytváří prostor, aby se žák mohl učit procesu sebehodnocení zejména tím, že:

1. žák není pasivním objektem hodnocení, vyučující jej zapojuje do hodnocení, při hodnocení ho nesrovnává s druhými žáky;
2. „výkon“ není jediným zdrojem motivace, klademe důraz na vnitřní motivaci;
3. chybu je potřeba chápat jako přirozenou věc v procesu učení, práce s chybou je důležitý prostředek učení;
4. učitelům sebehodnocení žáka umožňuje plánovat výuku tak, aby odpovídala individuálním potřebám žáků, komunikovat s rodiči a žáky, analyzovat a zkvalitňovat výuku, nastavit realistické cíle;
5. učitel v procesu zavádění žákovských hodnotících aktivit do vyučování formuluje jasně, konkrétně a pro žáky dosažitelně cíle učení a kritéria hodnocení;
6. rodičům umožňuje sebehodnocení žáka vzhled do žákova učení, možnost komunikovat s ním o učení, spolupracovat s dítětem na dosažení cíle učení;
7. předpokladem spolupráce učitele a žáka při učební činnosti a společných hodnotících aktivitách je navození bezpečného sociálního klimatu (pozitivní přístup učitele k žákům, jejich zapojování do dění kolem nich, podpora kooperativního vyučování a vzájemné komunikace);
8. žáci jsou postupně od nejnižších ročníků vedeni k dovednosti sebehodnocení, cílem je získání schopnosti objektivně hodnotit své vlastní výkony. Sebehodnocení umožňuje žákovi poznat své silné a slabé stránky, hodnotit svůj postup učení a jeho výsledky, aktivně se účastnit procesu hodnocení, rozvíjet pozitivní sebehodnocení a sebepojetí, být odpovědným za své výsledky v učení, rozvíjet dovednosti, které jsou užitečné pro život. Sebehodnocení žáka je důležitou součástí hodnocení, která nenahrazuje hodnocení učitelem;

9. pro sebehodnocení žáků je možné použít sebehodnotící materiály, které se mohou stát součástí žákova portfolia;
10. žáci jsou vedeni k sebehodnocení v oblasti různých kritérií vzdělávací činnosti, nejen v oblasti vědomostí a znalostí;
11. žáci jsou vedeni především k pozitivnímu sebehodnocení (hodnocení toho, co se zdařilo, nikoliv toho, co se nezdařilo...);

6.3 Kritéria hodnocení a sebehodnocení

- zvládnutí výstupů jednotlivých vyučovacích předmětů v rámci individuálních možností dítěte
- zvládnutí výstupů jednotlivých kompetencí v rámci individuálních možností dítěte

6.3.1 KLÍČOVÉ KOMPETENCE PRO 1. OBDOBÍ 1. – 3. ROČNÍK

	SYMBOL
Zvládám úplně.	
Skoro úplně.	
Částečně.	
Ještě nezvládám.	

KLÍČOVÉ KOMPETENCE PRO 1. OBDOBÍ 1. – 3. ROČNÍK

	ŽÁK	UČITEL
Moje aktivita.		
Rozumím, umím vysvětlit.		
Jak se připravuji na výuku, vedu sešity.		

Jak umím vyhledat informace.		
Jak se samostatně rozhoduji.		
Jak dokážu prosazovat své myšlenky.		
Jak dokážu přijímat myšlenky druhých.		
Jak naslouchám a rozumím.		
Jak se přesně vyjadřuji.		
Jak pracuji ve skupině.		
Jak dokážu spolupracovat s kýmkoliv.		
Jak dodržuji pravidla.		
Jakou mám úctu k ostatním (respektuji ostatní).		
Udržuji pořádek.		
Jak si dokážu plánovat práci.		

6.3.2 KLÍČOVÉ KOMPETENCE PRO 2. OBDOBÍ 4. a 5. ročník

KLÍČOVÉ KOMPETENCE PRO 1. OBDOBÍ 4. – 5. ROČNÍK

SLOVNÍ POPIS ZVLÁDNUTÍ KOMPETENCE	SYMBOL
Zvládám úplně, jistě, zcela.	☺
Občas potřebuji připomenout, ne úplně jistě.	☹
Částečně, potřebuji často připomínat.	☹
Ještě nezvládám.	⊘

KOMPETENCE	ŽÁK	UČITEL
K UČENÍ		
Poznám, jaký způsob učení mi vyhovuje.		
Zhodnotím svou práci podle kritérií. Dokáži pracovat s chybou, poučit se.		
Dokáži propojit získané informace z více zdrojů a použít je pro zadaný úkol.		
Soustředím se na práci.		
Plánuji a dokáži si stanovit cíl.		
K ŘEŠENÍ PROBLÉMŮ		
Rozpoznám problém, odhadnu příčiny, umím na něj nahlédnout z více stran – jak by ho viděl někdo jiný.		
Předvídám problém, hledám různá řešení samostatně nebo s pomocí.		
Dokáži navrhnout pokus, experiment, vyhodnotit ho, dojít sám nebo s pomocí k závěru.		
Srozumitelně vysvětluji svá řešení, neukvapuji se, dokáži změnit závěr na základě nových informací.		
KOMUNIKATIVNÍ		
Vyhledám a porovnam informace z různých zdrojů.		
Vyjadřuji se přesně, ve správné časové posloupnosti – ústně i písemně.		
Vedu zdravě diskuzi, dokáži obhájit svůj názor a zároveň uznávám i názor druhého.		
Odmítnu slušně komunikaci, která mi není příjemná.		
SOCIÁLNÍ A PERSONÁLNÍ		

Naslouchám, dokáži se domluvit a spolupracovat ve skupině.		
Dokáži uznat svou chybu a omluvit se.		
Neposmívám se a nekritizuji druhé za jejich názory, reaguji na informaci nikoliv na osobu.		
OBCĀNSKÉ		
Neskáču do řeči, vyslechnu názor druhého až do konce.		
Emocím druhých se neposmívám, nedělám opovržlivé poznámky, nevyjadřuji se o druhých pohrdlivě.		
Dodržuji stanovená pravidla, chovám se tak, aby mé chování neohrožovalo ostatní.		
Hledám vhodná a zdravá řešení konfliktů.		
Umím přivolat pomoc.		
Vyhýbám se známým nebezpečím, předcházím možnému nebezpečí, řídím se radami a doporučeními i samostatně.		
PRACOVNÍ		
Dokáži plánovat svou práci.		
Pracuji podle osvědčených postupů a jednoduchých návodů.		
Dokáži požádat o pomoc.		
Dodržuji pravidla bezpečnosti při práci.		
Uvědomuji si, jaké činnosti mě těší a které mi jdou lépe než jiné.		
Rozpoznávám možnosti uplatnění svých schopností v různých profesích.		
Poznám hodnotu své práce i práce druhých.		

6.4 Vliv hodnocení na další rozvoj osobnosti žáka, na jeho přístup k celoživotnímu vzdělávání a na jeho další uplatnění ve společnosti

Hodnocení – cíl, vliv

- vede u žáka k rozvoji schopností efektivního učení, plánování a organizace vlastního vzdělávání a motivuje je pro celoživotní vzdělávání; - podporuje je v získávání kritického posouzení získaných výsledků a jejich využití v budoucnosti;
- klade důraz na umění řešit problémové situace;
- vede žáky ke schopnosti formulovat a vyjadřovat vlastní myšlenky a názory, ke všestrannosti a účinné komunikaci; vytváří návyky spolupráce, tolerance a ohleduplnosti k jiným lidem, jejich kulturám a duchovním hodnotám; vychovává k uvědomění si svých práv a povinností.

6.5 Hodnocení výsledků vzdělávání žáků

- Každé pololetí se vydává žákovi vysvědčení.
- **Hodnocení výsledků vzdělávání žáka na vysvědčení je vyjádřeno u nás ve škole slovně.** O způsobu hodnocení rozhodla ředitelka školy se souhlasem rodičů a školské rady od školního roku 2015/16.

Není-li možné žáka hodnotit z některého předmětu, uvede se na vysvědčení u příslušného předmětu místo stupně prospěchu slovo „neklasifikován“ „NK“.

6.6 Slovní hodnocení

Při použití slovního hodnocení se výsledky vzdělávání žáka v jednotlivých povinných a nepovinných předmětech stanovených školním vzdělávacím programem hodnotí tak, aby byla zřejmá úroveň vzdělání žáka, které dosáhl zejména ve vztahu k očekávaným výstupům jednotlivých předmětů školního vzdělávacího programu, ke svým vzdělávacím osobnostním předpokladům a věku. Slovní hodnocení zahrnuje zpravidla posouzení výsledků vzdělávání žáka v jejich vývoji, ohodnocení přístupu žáka ke vzdělávání i v souvislostech, které ovlivňují jeho výkon, a naznačení dalšího rozvoje žáka; obsahuje také zdůvodnění a doporučení, jak předcházet případným neúspěchům žáka a jak je překonávat. Slovní hodnocení lze použít i pro hodnocení chování žáka.

6.7 Pravidla pro převod slovního hodnocení do klasifikace

Ovládnutí učiva předepsaného osnovami pro 1. i 2. období I. stupně	
klasifikační stupeň	slovní vyjádření
1	<ul style="list-style-type: none"> • učivo všech předmětů je zvládnuto v celém rozsahu (pro 1. ročník) • zvládá učivo v celém rozsahu, uceleně, uceleně ovládá požadované poznatky, fakta, pojmy, definice a zákonitosti • chápe souvislosti, • vyjadřuje se úměrně věku výstižně, přesně a správně, • uplatňuje osvojené poznatky a dovednosti při řešení teoretických a praktických úkolů, • ústní a písemný projev je správný, přesný a výstižný, • grafický projev je přesný a estetický, • vyhledává různá řešení, praktické činnosti vykonává samostatně, tvořivě a pohotově, bezpečně ovládá postupy a způsoby práce, dodržuje pokyny k bezpečnosti a ochraně zdraví, hospodárně využívá materiál, energii, pomůcky, využívá v maximální míře svých schopností,
2	<ul style="list-style-type: none"> • učivo v podstatě zvládá, učivo zvládá téměř v celém rozsahu, v podstatě uceleně ovládá požadované poznatky, fakta, pojmy, definice a zákonitosti • při uplatňování znalostí a dovedností vyžaduje menší pomoc, s menší pomocí uplatňuje osvojené poznatky a dovednosti při řešení teoretických a praktických úkolů, • ústní a písemný projev mívá jen menší nedostatky ve správnosti, přesnosti a výstižnosti, □ grafický projev je estetický, bez větších nepřesností,
	<ul style="list-style-type: none"> • s menší jistotou teoretické poznatky, praktické činnosti vykonává samostatně, výsledky jeho práce mají drobné nedostatky, dodržuje pravidla bezpečné práce ochrany zdraví, šetrně nakládá s materiálem,

3	<ul style="list-style-type: none"> • učivo zvládá pouze částečně, s mezerami, má v ucelenosti, přesnosti a úplnosti osvojení si požadovaných poznatků, pojmů, definic a zákonitostí mezery, <ul style="list-style-type: none"> • vyžaduje zásadnější pomoc, bez podpory se neobejde, samostatné učení mu způsobuje problémy, při práci s informacemi je pomoc nezbytná, • uplatňuje poznatky a provádí hodnocení jevů a zákonitostí podle podnětů, v uplatňování osvojených poznatků a dovedností při řešení teoretických a praktických úkolů se dopouští chyb, • grafický a ústní projev má nedostatky, v přesnosti a správnosti • práci organizuje méně účelně v nerovnoměrných tempech, na pokyn je schopen šetřit materiálem a energií,
4	<ul style="list-style-type: none"> • zvládá učivo s výrazným i mezerami, má v ucelenosti, přesnosti a úplnosti osvojení si požadovaných poznatků závažné mezery, • znalosti a dovednosti i přes pomoc uplatňuje se zásadními chybami a omyly, při řešení teoretických a praktických úkolů se vyskytují závažné nepřesnosti, chyby, při práci s informacemi se dopouští zásadních chyb, bez pomoci se neobejde, • nechápe často souvislosti, • vyjadřování je nesouvislé s větším počtem chyb, • ústní a písemný projev má vážné nedostatky ve správnosti, přesnosti a výstižnosti, závažné nedostatky a chyby dovede s pomocí opravit. • při samostatném studiu má velké těžkosti, studovat dovede texty pouze s dopomocí, • volba způsobu práce a postupů není možná bez stálé kontroly, méně dbá na bezpečnost práce, porušuje zásady hospodárnosti využití materiálu a energie,
5	<ul style="list-style-type: none"> • učivo nezvládá, znalosti ani dovednosti neaplikuje, ani neovládá, požadované poznatky nejsou osvojené uceleně, přesně a úplně, jsou v nich závažné a značné mezery, • ani s výraznou pomocí se nedokáže vyjádřit, jeho vyjadřování je kusé,

	<ul style="list-style-type: none"> • přes výraznou podporu a pomoc spolupracovat nedokáže, nedokáže s informacemi pracovat (vyhledávat, třídit, vyhodnocovat), nedokáže se samostatně učit, • v uplatňování osvojených vědomostí a dovedností při řešení teoretických a praktických úkolů se vyskytují velmi závažné chyby, nedovede své vědomosti uplatnit ani s pomocí, • v ústním a písemném projevu má závažné nedostatky ve správnosti, přesnosti a výstižnosti,
	<ul style="list-style-type: none"> • úroveň jeho vědomostí není předpokladem pro práci ve vyšším ročníku, • nedokáže ani s pomocí udržet pracovní postup, práci na pracovišti neumí zorganizovat, neovládá předpisy o bezpečnosti.

1. Při použití slovního hodnocení při průběžném hodnocení jsou stanovena společná pravidla.
2. Ve formulaci slovního hodnocení vyučující popíše výsledky vzdělávání žáka tak, aby bylo jednoznačně jasné, jaká je úroveň dosažených kompetencí, které části probraného učiva za dané hodnotící období žák ovládá nebo neovládá, a v jakém rozsahu, v čem se zlepšil a v čem přetrvávají nedostatky.

6.8 Celkové hodnocení žáka se na vysvědčení vyjadřuje stupni

- 1 **prospěl(a) s vyznamenáním,**
- 2 **prospěl(a),**
- 3 **neprospěl(a).**
- 4 **nehodnocen(a).**

Žák je hodnocen stupněm: - prospěl(a) s vyznamenáním, není-li v žádném z povinných předmětů stanovených školním vzdělávacím programem hodnocen na vysvědčení stupněm prospěchu horším než 2 , průměr stupňů prospěchu ze všech povinných předmětů stanovených školním vzdělávacím programem není vyšší než 1,5 a jeho chování je hodnoceno stupněm velmi dobré; v případě použití slovního hodnocení nebo kombinace slovního hodnocení a klasifikace postupuje škola podle pravidel hodnocení žáků podle § 14 odst. 1 písm. e),

- **prospěl(a),** není-li v žádném z povinných předmětů stanovených školním vzdělávacím programem hodnocen na vysvědčení stupněm pro-

spěchu 5 - nedostatečný nebo odpovídajícím slovním hodnocením,

- **neprospěl(a)**, je-li v některém z povinných předmětů stanovených školním vzdělávacím programem hodnocen na vysvědčení stupněm prospěchu 5 - nedostatečný nebo odpovídajícím slovním hodnocením.

- **nehodnocen(a)**, pokud ho není možné hodnotit z některého předmětu na konci prvního pololetí ani v náhradním termínu.“

Při hodnocení žáků, kteří nejsou státními občany České republiky a plní v České republice povinnou školní docházku, se dosažená úroveň znalosti českého jazyka považuje za závažnou souvislost podle odstavce 2 a 4, která ovlivňuje výkon žáka. Při hodnocení těchto žáků ze vzdělávacího obsahu vzdělávacího oboru Český jazyk a literatura určeného Rámcovým vzdělávacím programem pro základní vzdělávání se na konci tří po sobě jdoucích pololetí po zahájení docházky do školy v České republice vždy považuje dosažená úroveň znalosti českého jazyka za závažnou souvislost podle odstavce 2 a 4, která ovlivňuje výkon žáka.

6.9 Postup do vyššího ročníku, opakování ročníku

– řídí se viz - Zákon č. 561/2004 Sb. Zákon o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon)

6.10 Hodnocení chování

Závisí na výsledcích dlouhodobého sledování projevů žáka v závislosti na pravidlech hodnocení žáků, stanovených ve školním řádu.

Součástí slovního hodnocení žáků je i slovní hodnocení chování, které navrhuje třídní učitel po projednání s učiteli, kteří ve třídě vyučují a rozhoduje o ní ředitel školy po projednání na pedagog. radě.

Kritériem je dodržování pravidel chování, která stanoví řád školy.

1	<ul style="list-style-type: none">• dodržuje pravidla chování a školní řád;• méně závažných přestupků se dopouští naprosto ojediněle
2	<ul style="list-style-type: none">• chování žáka je v rozporu s pravidly chování a s ustanoveními řádu školy;

	<ul style="list-style-type: none"> • dopustí se závažného přestupku proti pravidlům slušného chování nebo vnitřnímu řádu školy; nebo se opakovaně dopustí méně závažných přestupků; • pravidla se přes důtku třídního učitele školy dopouští dalších přestupků, narušuje výchovně vzdělávací činnost školy; • ohrožuje bezpečnost a zdraví svoje nebo jiných osob
3	<ul style="list-style-type: none"> • chování žáka ve škole je v příkrém rozporu s pravidly slušného chování; • dopustí se takových závažných přestupků proti školnímu řádu nebo provinění, že je jimi vážně ohrožena výchova nebo bezpečnost a zdraví jiných osob; • záměrně narušuje hrubým způsobem výchovně vzdělávací činnost školy; • zpravidla se přes důtku ředitele školy dopouští dalších přestupků

6.11 Výchovná opatření

Lze je uložit ihned bezprostředně po zjištění, že žák porušil školní řád.

Zvláště hrubé slovní a úmyslné fyzické útoky žáka vůči pracovníkům školy nebo spolužákům se vždy považují za závažné porušení povinností stanovených školním řádem.

Podle závažnosti provinění se ukládá některé z těchto opatření: napomenutí třídního učitele, důtku třídního učitele, důtku ředitele školy

Udělení výchovného opatření oznamuje ředitel školy prokazatelným způsobem zákonným zástupcům žáka. Opatření se zaznamenávají do třídního výkazu.

Za jeden přestupek proti školnímu řádu se uděluje žákovi pouze jedno opatření.

Výchovná opatření projednává pedagogická rada a jsou prokazatelným způsobem neprodleně oznámena rodičům (zákonným zástupcům) žáka.

Pochvala ředitele školy bude udělena za:

- Mimořádný projev lidskosti
- Občanské nebo školní iniciativy (výrazné aktivní práce pro školu)
- Záslužný nebo statečný čin

- Dlouhodobou úspěšnou práci
- Pochvala třídního učitele je udělena na základě rozhodnutí ředitele nebo ostatních vyučujících, po projednání s ředitelem školy

6.12 Kázeňská opatření

- Napomenutí třídního učitele - NTU
- Důtka třídního učitele - DTU
- Důtka ředitele školy – DRŠ

Napomenutí a důtky se udělují během jednotlivých pololetí školního roku. Většinou se udělují postupně od nejnižšího stupně po nejvyšší. V určitém případě po posouzení všech skutečností lze udělit výchovné opatření i vyššího stupně bez předchozího udělení nižšího stupně. Všechny návrhy projednává pedagogická rada. O všech výchovných opatřeních vede třídní učitel záznamy v třídním výkazu.

Komisionální zkoušky, klasifikace žáka, který plnil povinnou školní docházku v zahraniční škole, se řídí viz - Zákon č. 561/2004 Sb., Zákon o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon)

6.13 Hodnocení žáků se specifickými vzdělávacími potřebami

1. Základní ustanovení

U žáka se zdravotním postižením, zdravotním znevýhodněním, sociálním znevýhodněním se při jeho hodnocení přihlédne k charakteru postižení.

2. Zjišťování vědomostí a dovedností žáka

Volí se takové formy a druhy zkoušení, které odpovídají schopnostem žáka a přihlíží se k vyjádření ŠPZ.

3. Možnosti

Žáci mohou postupovat podle individuálních plánů a platí pro ně úlevy a tolerance.

6.14 Možné úpravy způsobů výuky mimořádně nadaných žáků

Při vzdělávání mimořádně nadaných žáků by měl způsob výuky žáků důsledně vycházet z principů individualizace a vnitřní diferenciaci.

- doplnění, rozšíření a prohloubení vzdělávacího obsahu
- zadávání specifických úkolů
- zapojení do samostatných a rozsáhlejších prací
- účast ve výuce se staršími žáky
- přeřazení do vyššího ročníku bez absolvování předchozího ročníku.

6.15 Hodnocení žáků cizinců

Při hodnocení výsledků vzdělávání žáků, kteří nejsou státními občany České republiky a plní v České republice povinnou školní docházku se postupuje podle § 51 až 53 školského zákona a § 14 až 17 vyhlášky, tj. postupuje se stejně jako u žáků – občanů ČR s výjimkou § 15 odst. 9 vyhlášky 48/2005 Sb., o základním vzdělávání, kde platí:

1. Při hodnocení těchto žáků se dosažená úroveň znalosti českého jazyka považuje za závažnou souvislost podle § 15 odst. 2 a 4 vyhlášky, která ovlivňuje výkon žáka. Při hodnocení těchto žáků ze vzdělávacího obsahu vzdělávacího oboru Český jazyk a literatura určeného RVP ZV (nebo obsahem předmětu „Český jazyk a literatura“ podle dosavadních vzdělávacích programů pro základní vzdělávání) se na konci tří po sobě jdoucích pololetí po zahájení docházky do školy v České republice vždy považuje dosažená úroveň znalosti českého jazyka za souvislost podle § 15 odst. 2 a 4 vyhlášky, která ovlivňuje výkon žáka.
2. Žák - občan Slovenské republiky – má právo při plnění studijních povinností používat, ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM – ŠVP Základní školy a Mateřské školy Slapy s výjimkou českého jazyka a literatury, slovenský jazyk.
3. Škola nemá povinnost žáka - cizince doučovat českému jazyku.
4. Na konci 1. pololetí nemusí být žák - cizinec hodnocen na vysvědčení, a to ani v náhradním termínu. Pokud by žák ale nebyl hodnocen na vysvědčení na konci 2. pololetí, znamenalo by to, že musí opakovat ročník.

Ve Slapech 12. 8. 2022

ředitelka školy:

Mgr. Lenka Pecková Šonková

ŠVP školní vzdělávací program

ZV základní vzdělávání

ZŠ základní škola

ŠD školní družina

MHD městská hromadná doprava

ŠJ školní jídelna

ŠPZ školské poradenské zařízení

ŠPP školní poradenské pracoviště

IVP individuální vzdělávací plán

PLPP plán pedagogické podpory

PSPP předmět speciálně pedagogické péče

PO podpůrné opatření